

ถอดบทเรียน 33 อำเภอ
โครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนของ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสาขา ปี 2560

คณะที่ปรึกษา:

1. นพ.วิทยา	ชาติบัญชาชัย	ประธาน สอจร.
2. นพ.วิวัฒน์	คีตมโนชญ์	รองประธาน สอจร.
3. นพ.อนุชา	เศรษฐเสถียร	รองประธาน สอจร.
4. ดร.दनัย	เรืองสอน	รองประธาน สอจร.

บรรณาธิการ

1. น.ส.ศิริกุล	กุลเลียบ	เลขา สอจร.

ผู้แต่ง

1. นางพรทิพภา	สุริยะ	นักวิชาการ สอจร.

คณะทำงาน:

1. นางสาวสุพัตรา	สำราญจิตร	นักวิชาการ สอจร.
2. นายกิตติศักดิ์	เอี่ยมระหงษ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี
สาขาทองผาภูมิ
3. น.ส.อิศรารณณ์	สุจาโน	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพิษณุโลก
สาขานครไทย
4. นายเดวิด	สกุลสมณเดโช	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาน่าน้อย
5. นายจรูญพันธ์	อรุณคง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาเชียงกลาง
6. นายประยงค์	บุญมีรอด	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์
สาขาตากฟ้า
7. นายสมชาย	แก้วศรี	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์
สาขาตากฟ้า
8. สอ.ณัฐพล	พรมไชยะ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์
สาขาชุมตาบง
9. นายยศกร	สุขสะอาด	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย
สาขาเชียงของ
10. น.ส.เอกกมล	วงศ์ชัย	โรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
11. นายดำรงค์	ช่วยแก้ไข	โรงพยาบาลพญาเม็งราย จ.เชียงราย
12. นายเรืองฤทธิ์	ผลดี	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว
13. นายธีรเดช	ขัติยะ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง
14. นายวรวิทย์	อินตะใจ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาสะเมิง

15. นายณัฐพล	สุวรรณเวช	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตาก สาขาแม่สอด
16. นายโสภณ	เจริญพร	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาฬสินธุ์
สาขาภูผินารายณ์
17. นายทวีศักดิ์	บัวพา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ
สาขากันทรลักษณ์
18. นางฐิตารีย์	เลิศขันติธรรม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาชุมแพ
19. พ.ต.ท.คุณทัต	วีระศักดิ์ดีกุล	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาพล
20. นายสุรศักดิ์	เจริญคุณ	สำนักงานสาธารณสุขเวียง จ.ขอนแก่น
21. น.ส.นงครักย์	พวกจันทิก	ปลัดอำเภอสีคิ้ว จ.นครราชสีมา
22. นายละออ	มะลิสิน	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมพวง จ.นครราชสีมา
23. ร.ต.ต.คำพงษ์เทพ	บุญศรี	ตำรวจภูธรภูเรือ จ.เลย
24. น.ส.ชญาภา	คำแก้ว	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย สาขาค่าน้ำ
25. นายโสภณ	ทองไสย	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช
สาขาสิชล
26. นายธนศวรร	คงหอม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช
สาขาทุ่งใหญ่
27. นายวินัย	ตันติธนพร	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
28. นางเยาวภา	พูลพิพัฒน์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช
สาขาพิปูน
29. นายวีรวัฒน์	ศิริกุลพัฒน์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สาขาท่าชนะ
30. นายวันสาด	ศรีสุวรรณ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สาขาพระแสง
31. นายวีระพันธ์	บุญทน	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สาขาพระแสง
32. นายอชิตพล	พุ่มแก้ว	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาเทพา
33. นายคงศักดิ์	คงปาน	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาระโนด
34. นายจักร์	อวยยะพัฒน์	เทศบาลตำบลสทิงพระ จ.สงขลา

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ผู้จัดพิมพ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พิมพ์ที่ หจก.ขอนแก่นการพิมพ์ 64-66 ถนนรื่นรมย์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
โทร. 043-221-938 email: khonkaenprint@yahoo.com

คำนำ

อุบัติเหตุทางถนน ทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตของคนไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจในประเทศไทย ทั้งนี้ในช่วงที่ผ่านมาหลายองค์กร หน่วยงานเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อสร้างความปลอดภัยบนท้องถนน แต่ก็ยังไม่สามารถลดอัตราการบาดเจ็บ เสียชีวิตได้ตามเป้าหมาย ในการดำเนินการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนจึงได้ขับเคลื่อนงานในทุกระดับ ทั้งระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ซึ่งพบว่า การดำเนินงานในระดับอำเภอ ที่มีการดำเนินการในรูปแบบของความร่วมมือจากสหสาขาวิชาชีพและภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นดำเนินการในพื้นที่ระดับอำเภอ จะช่วยสร้างความตระหนัก ดึงการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่เข้ามาดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนได้เป็นอย่างดี

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนโดยตรง ดังนี้ 1) วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 2) ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกเกี่ยวกับการป้องกัน 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนของทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่ 4) สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) 5) ประสานการปฏิบัติงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครและภาคีเครือข่ายในการป้องกันฯ ในเขตพื้นที่

จากบทบาทดังกล่าว ทางหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นฝ่ายเลขาของอำเภอโดยตรง จึงได้เข้าร่วมขับเคลื่อนการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ โดยมีแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรในระดับจังหวัด(สอจร.) ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ทั้งด้านวิชาการและการบริหารจัดการในการดำเนินงานโครงการทั้ง 33 อำเภอ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ(สสส.) สำนัก 10 สำนัก สนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสังคม เป็นระยะเวลา 1 ปี (ปี 2560) เพื่อดำเนินงานโครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสาขา” ปี 2560 ขึ้น โดยได้รับความร่วมมือของภาคีเครือข่าย และมีทีมงานที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ประกอบด้วยสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุข ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่งบัดนี้ทั้ง 33 อำเภอ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงได้มีการถอดบทเรียน เพื่อค้นหาความสำเร็จ ปัจจัยเงื่อนไขและบทเรียนที่เกิดขึ้น โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานกับพื้นที่อำเภออื่นต่อไป

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานถอดบทเรียนโครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสาขา” ปี 2560 นี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย ทั้งนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ หัวหน้า ปภ.สาขา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจ ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทีมงานผู้ร่วมดำเนินงานทุกท่าน ที่รวมพลังสร้างสิ่งดีงาม มอบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้คนในพื้นที่ทั้ง 33 อำเภอ ได้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน

ด้วยจิตคารวะ

พรทิพภา สุริยะ

10 สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
สรุปบทเรียนเชิงสังเคราะห์	1
ผลการถอดบทเรียนโครงการ 33 อำเภอ	28
อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	31
อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	41
อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	49
อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ	63
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น	73
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น	79
อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น	87
อำเภอนาน้อย (เวียงสา) จังหวัดน่าน	95
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน	105
อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์	117
อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์	127
อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์	135
อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	145
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	155
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	167
อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย	175
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	185
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	197
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	207
อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช	219
อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	229
อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา	239
อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา	247
อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	255
อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช	263
อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช	273
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	283
อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	291

	หน้า
อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	301
อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย	311
อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	319
อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	329
อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา	339
ภาคผนวก	
รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการทั้ง 33 อำเภอ	353

บทที่ 1

สรุปบทเรียนเชิงสังเคราะห์

โครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสาขา ปี 2560

การดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ การดำเนินงานจะอยู่ในอำเภอเมืองมากกว่า และมีหลายอำเภอที่ดำเนินการในรูปแบบของทีมสหสาขาวิชาชีพและภาคีเครือข่าย ประสบผลสำเร็จในระดับอำเภอ เช่น ในปี 2554 – 2555 จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% ในอำเภอนำร่อง 5 อำเภอ และมีอำเภอที่นำข้อมูลสู่การแก้ปัญหาในระดับอำเภอ ซึ่งมีรูปแบบทำงานที่หลากหลายในหลายอำเภอ เช่น รูปแบบการสำรวจเส้นทางโดยแกนนำชุมชนเพื่อจัดการจุดเสี่ยง และยังมีกิจกรรมที่สามารถจัดการปัญหาได้เองในระดับอำเภอ คือ อำเภอพัฒนานิคม จ.ลพบุรี โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม อ.โนนสะอาด จ.อุดรธานี อ.บ้านไผ่ อ.เขาสวนกวาง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น เป็นต้น ซึ่งพบว่า การดำเนินการในระดับอำเภอ สามารถดำเนินการได้ง่ายและเกิดผลชัดเจนกว่าทำในภาพของจังหวัด

ทางแผนงาน สอจร. และ ศวปถ. ได้ถอดบทเรียนและจัดทำคู่มือในการดำเนินงานโดยใช้ระบบข้อมูลในการขับเคลื่อนในระดับอำเภอ พบว่า ผู้ร่วมขับเคลื่อนงานในอำเภอนั้น มีทั้งหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาลอำเภอ สถานีตำรวจภูธรอำเภอ และหมวดการทาง ซึ่งไม่ใช่เพียงปลัดอำเภอที่มีบทบาทหน้าที่เป็นเลขาของศูนย์ความปลอดภัยทางถนนอำเภอนั้น และยังมีปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ คือ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทุกหน่วยงานที่เข้ามาเป็นทีมสหสาขาวิชาชีพในระดับอำเภอ เนื่องจากมีกิจกรรมงานในอำเภอที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว ดังนั้นการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจึงเป็นเรื่องที่สามารถให้ทีมงานอำเภอรวมตัวกันได้ จากการทำงานที่ผ่านมา การทำงานในระดับอำเภอได้มีการรณรงค์สร้างการรับรู้ ความตระหนักให้กับประชาชน ผู้บริหารทุกองค์กรทุกระดับให้การสนับสนุน จนนำไปสู่การทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดกลยุทธ์การดำเนินงานของอำเภอที่เอื้ออำนวย และเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปพัฒนาวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้ การดำเนินงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์และมาตรการแบบบูรณาการ ความรู้ ความคิด กำลังคน งบประมาณ และเทคโนโลยี

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเกิดความยั่งยืนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ประกาศให้มีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสาขา (ปก.สาขา) ขึ้นใน วันที่ 26 สิงหาคม 2556 จำนวน 30 สาขา และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา จำนวน 30 สาขา ขึ้นในวันที่ 25 กันยายน 2556 และมีอำเภอภายใต้ความรับผิดชอบของปก.สาขา โดยสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

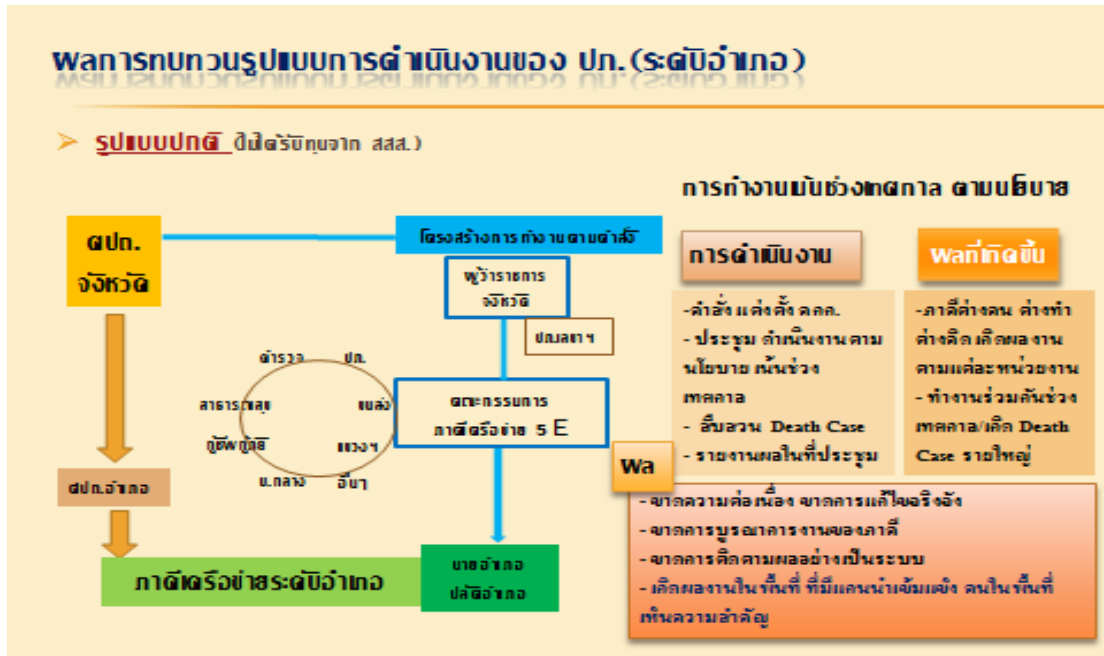
สาขาขึ้นตรงกับหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ฝ่ายป้องกันสาธารณภัย (งานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน เป็นส่วนหนึ่งของงาน ป้องกันสาธารณภัย) ดังนั้น อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน จึงมี ดังนี้

- 1) วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 2) ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกเกี่ยวกับการป้องกัน
- 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนของทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่
- 4) สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
- 5) ประสานการปฏิบัติงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครและภาคีเครือข่ายในการป้องกันฯ ในเขตพื้นที่

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า เลขาธิการความปลอดภัยทางถนนของอำเภอ ซึ่งเป็นปลัดอำเภอและหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา ที่เป็นผู้รับผิดชอบและเป็นทีมเลขาของอำเภอ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับฝ่ายเลขาของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) ให้สามารถเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในระดับพื้นที่ ร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในระดับอำเภอเพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งจากที่ผ่านมา(2558-2559) ได้ถอดบทเรียนและทบทวนรูปแบบการดำเนินงานโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนให้ดำเนินงานจาก สสส. โดยผ่าน สจร. ในพื้นที่ ปภ.สาขา พบว่า

1) รูปแบบการดำเนินงานของ ปภ.สาขา ก่อนเข้าร่วมโครงการ

ในการดำเนินงานที่ผ่านมาในระดับอำเภอ พบว่า การดำเนินงานจะเป็นไปตามคำสั่ง โครงสร้าง และนโยบายที่จังหวัดมอบหมาย โดยมีคณะกรรมการตามคำสั่งแต่งตั้ง ซึ่งมีภาคีเครือข่ายจากสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงาน เน้นการดำเนินงานโดยการประชุม พูดคุยกัน และมีการสอบสวน สืบสวนเชิงลึก ในกรณีมีผู้ประสบเหตุเสียชีวิต หรือกรณีเหตุใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยทางถนนจำนวนมากจะเน้นดำเนินงานตามนโยบายในช่วงเทศกาลปีใหม่ และสงกรานต์ ซึ่งลักษณะการทำงานที่เกิดขึ้นนี้ ทางทีมภาคีเครือข่ายจะทุ่มเททำงานร่วมกันในช่วง 7 วันอันตรายเท่านั้น หากในช่วงเวลาอื่นยังขาดการบูรณาการงาน การติดตามผลงานร่วมกัน ส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง จริงจังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรตลอด 365 วัน

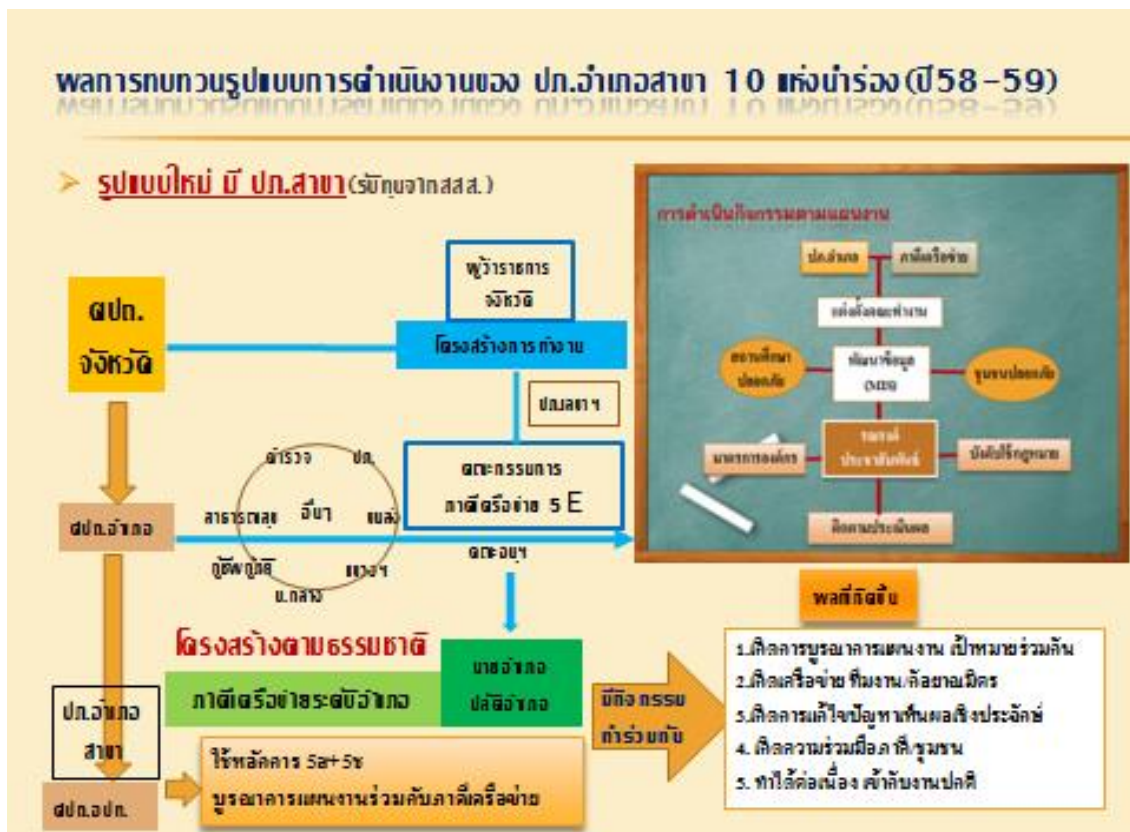

2.) รูปแบบการดำเนินงานของ ปก.สาขา เมื่อเข้าร่วมโครงการ

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจรรยาจรในระดับอำเภอ ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ปก.) สาขาระดับอำเภอ เมื่อได้เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนแล้ว ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ ตามนโยบายจังหวัด มีภาคีเครือข่ายจากสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมดำเนินงาน โดยมี ปก.สาขาเป็นกำลังสำคัญ และมีนายอำเภอปลัดอำเภอเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ โดยมีกลวิธีการทำงาน

ร่วมกัน คือ 5 ส และ 5 ช¹ ทั้งนี้ได้กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกัน โดยนำข้อมูลปัญหาอุบัติเหตุ
จรรยา มาร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกัน และกำหนดเป็นกิจกรรมตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น กิจกรรม
ชุมชนปลอดภัย สถานศึกษาปลอดภัย/โรงเรียนต้นแบบ การจัดการจุดเสี่ยง พุทธิกรรมเสี่ยง ซึ่งจะมีการ
อบรมให้ความรู้ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก พร้อมได้ดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย และ
มาตรการองค์กร ควบคู่ไปด้วย สุดท้ายได้มีการติดตามประเมินผลร่วมกัน เพื่อวัดผลให้เห็นความ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานตามขั้นตอนดังกล่าว ได้ส่งผลให้เกิดการบูรณาการแผนงาน และกำหนดทิศทาง
เป้าหมายการทำงานร่วมกัน เกิดภาคีเครือข่ายตามธรรมชาติ ได้ทีมงานกัลยาณมิตร และเกิดการแก้ไข
ปัญหาเห็นผลเชิงประจักษ์ ได้รับความร่วมมือจากภาคี ชุมชน ส่งผลให้เกิดการป้องกันอย่างต่อเนื่อง

ในการดำเนินงานโครงการของ ปก.สาขาอำเภอทั้ง 10 แห่ง (ปี 2558-2559) ได้มีการกำหนด
เป้าหมายร่วมกัน ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ

1. เกิดภาคีเครือข่าย และระบบกลไกการทำงาน
2. เกิดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจรรยา
3. จำนวนการเกิดอุบัติเหตุลดลงจากปีที่ผ่านมา

1 5ส คือ 1.สหสาขา 2.สารสนเทศ 3.ชุดคุ้ม 4.สุดเสี่ยง 5.ส่วนร่วม และ 5ช คือ 1.เชื่อม/ชักชวน 2.ชง 3.ซ้อน 4.ชม/เชียร์ 5.เช็ค

4. จำนวนการบาดเจ็บ เสียชีวิต ลดลงจากปีที่ผ่านมา

จากเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน ทางทีมภาคีเครือข่ายและ ปภ.สาขาอำเภอ ได้กำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่ ไว้ 9 กิจกรรม ดังนี้

1. **แต่งตั้งคณะทำงาน** ซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอ ปลัดอำเภอหัวหน้า ปภ.สาขา ผู้แทนหน่วยงาน โรงพยาบาลอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ สถานีตำรวจภูธรอำเภอ แขวงทางหลวงหน่วยงานสถานศึกษา ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน เยาวชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฯ เพื่อประชุมวางแผน ดำเนินงานและกำกับติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน

2. **พัฒนาระบบข้อมูล** เป็นการเก็บ สํารวจ และนำข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจราจร จำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิตจุดเกิดเหตุ จากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง มาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุปัญหา เพื่อค้นหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติ และติดตามผล ซึ่งจะมีการเก็บข้อมูล และเปรียบเทียบก่อนหลังการดำเนินงาน

3. **สถานศึกษาปลอดภัย/โรงเรียนต้นแบบ** ได้มีการคัดเลือกโรงเรียน สถานศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการและคัดเลือกโรงเรียนที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุสูงเข้าร่วมกิจกรรม โดยได้จัดอบรมให้ความรู้ นักเรียน เยาวชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ จากฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน² นอกจากนี้ได้ให้นักเรียน ทดลองฝึกปฏิบัติ คิดออกแบบกิจกรรม จัดตั้งชมรมถนนปลอดภัย และสนับสนุนโรงเรียนได้ร่วมสร้างความปลอดภัยโดยกระตุ้นให้ดึงการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อร่วมกันสร้างจิตสำนึกให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

2 ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน คือ 1.จับเพราะรัก เป็นการสอนวินัยจราจร 2.การปฐมพยาบาลและช่วยฟื้นคืนชีพ 3. สิทธิประโยชน์จากพรบ. 4.การขับขี่ปลอดภัย

4. **ชุมชนปลอดภัย** ได้คัดเลือกชุมชน หมู่บ้าน และสนับสนุนให้คนในชุมชนได้เก็บ สํารวจข้อมูล จุดเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง และคืนข้อมูลกลับสู่ชุมชน เพื่อทำประชาคมร่วมกันในการค้นหาแนวทางแก้ไข และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน

5. **การจัดการจุดเสี่ยง** เป็นการแก้ไขและป้องกันเหตุที่เกิดจากจุดเสี่ยง จุดอันตราย โดยนำข้อมูล ที่สำรวจมาวิเคราะห์ ค้นหาแนวทาง และลงมือแก้ไข ซึ่งแบ่งการจัดการออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) จุดเสี่ยงที่สามารถแก้ไขได้ทันที เช่น ปรับปรุงทัศนวิสัย โดยตัดกิ่งไม้ ตัดหญ้าที่บดบังการมองเห็น บริเวณไหล่ทาง ทางแยก จุดตัด 2) จุดเสี่ยง อันตรายที่ต้องแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ เช่น การติดตั้ง สัญญาไฟจราจร ป้ายเตือน และการปรับปรุงพื้นที่ ผิวทาง เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

6. **การบังคับใช้กฎหมาย** เป็นการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลการเกิดเหตุ การสอบสวนหาสาเหตุเชิงลึก มาร่วมกำหนด แนวทางแก้ไขปัญหาและนอกจากนั้นได้มีการประสานความร่วมมือ เพื่อตั้งด่านบูรณาการร่วมกับภาคี เครือข่ายจากหน่วยงานอื่น มีการจับปรับและควบคุมพฤติกรรมขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย เช่น หมวก เมา เร็ว ฯลฯ

7. **มาตรการองค์กร** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ ได้มีการประสานความร่วมมือ สร้าง ความเข้าใจและจัดทำข้อตกลง(MOU) เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงาน และสถานศึกษา ได้ร่วมกันสร้างความ ปลอดภัย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร โดยให้มีการสวมหมวกนิรภัย

8. **สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้** จัดให้มีการสื่อสารทั้งระดับคนทำงานผ่านเครื่องมือ App Line และ Face book เพื่อประสานงานสร้างความเข้าใจร่วมกัน และมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้กับคนในชุมชน เยาวชน และสื่อสารให้คนใช้รถใช้ถนนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูล กฎวินัย จราจร โดยการติดป้ายเตือน ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือจัดรายการวิทยุชุมชน ให้ความรู้สร้างความเข้าใจกับ คนใช้รถใช้ถนน นักท่องเที่ยวบริเวณจุดบริการที่เข้ามาในพื้นที่อำเภอ

9. **ติดตามประเมินผล** ปก.สาขาอำเภอและภาคีเครือข่าย ซึ่งเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนงานสร้าง ความปลอดภัยทางถนน ได้สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งเสนอข้อมูล แนวทาง วางแผน และปฏิบัติการ ทั้งนี้ได้มีการวัดผลการดำเนินงานผ่านเวทีประชุมคณะทำงานประจำเดือน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงให้เกิดการป้องกันและแก้ไข นอกจากนี้ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ชื่นชม ให้กำลังใจกัน ทำให้เกิด ทีมทำงานที่เป็นกัลยาณมิตร มีเพื่อนร่วมงานที่ไม่ได้เป็นเพียงโครงสร้างตามคำสั่งเท่านั้น

จากผลการดำเนินงานโครงการนำร่องป้องกันอุบัติเหตุทางถนนของสำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา 10 อำเภอ (ปี 2558-2559) จึงได้มีการขยายผลการดำเนินงานในระดับ อำเภอขึ้น เพื่อให้กลไกการขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนขึ้น จำนวน 33 อำเภอ (ปี 2560- 2561) ดังนี้

ภาค	สาขา/อำเภอ		
ภาคเหนือ 13 แห่ง	1) อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	2) อ.น่าน้อย จ.น่าน	3) อ.เขียงกลาง จ.น่าน
	4) อ.ชุมตาบง จ.นครสวรรค์	5) อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์	6) อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
	7) อ.เขียงของ จ.เขียงราย	8) อ.พญาเม็งราย จ.เขียงราย	9) อ.เวียงป่าเป้า จ.เขียงราย
	10) อ.เขียงดาว จ.เขียงใหม่	11) อ.ฝาง จ.เขียงใหม่	12) อ.สะเมิง จ.เขียงใหม่
	13) อ.แม่สอด จ.ตาก		
ภาคอีสาน 9 แห่ง	1) อ.กุดินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	2) อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ	3) อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
	4) อ.ชุมพวง จ.นครราชสีมา	5) อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น	6) อ.พล จ.ขอนแก่น
	7) อ.ด่านซ้าย จ.เลย	8) อ.ภูเรือ จ.เลย	9) อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น
ภาคกลาง 1 แห่ง	1) อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี		
ภาคใต้ 10 แห่ง	1) อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	2) อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	3) อ.สทิงพระ จ.สงขลา
	4) อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	5) อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	6) อ.ระโนด จ.สงขลา
	7) อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8) อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9) อ.เทพา จ.สงขลา
	10) อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช		

โดยมีเป้าหมายคือ เพื่อให้เกิดกลไกการทำงาน ศปภ.อำเภอ ในการจัดการปัญหาอุบัติเหตุฯ และลดจำนวนการเกิดอุบัติเหตุฯ จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตลงจากปีที่ผ่านมา และมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อขยายผลการดำเนินการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอที่มี ปภ.สาขา
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของทีมงานระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วยสหสาขาวิชาชีพและภาคีเครือข่ายในอำเภอให้สามารถขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
4. เพื่อเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และลดจุดเสี่ยงในพื้นที่

กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงาน

- สอจร.ได้พัฒนาสนับสนุนโครงการ ดังนี้

ก่อน(ต้นน้ำ)	ระหว่าง(กลางน้ำ)	หลัง(ปลายน้ำ)
1.ตั้งวงพัฒนาโจทย์โครงการจากสภาพปัญหา โดยตัวแทนจาก 5 เสาหลักในอำเภอร่วมกันทำ	1. เติมความรู้การวิเคราะห์ปัญหา และ แ น ว ท า ง กั้ ไ ข โ ด ย ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ	1. สรุบบทเรียน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน(กลาง-ปลายเทอม) ผู้ทรงให้ข้อเสนอแนะ
2.นำข้อมูลการเกิดเหตุ บาดเจ็บ เสียชีวิต จุดเสี่ยงมาวิเคราะห์ร่วมกันโดยภาคีเครือข่าย	2. เติมหลักการทำงาน 5ส+5ช / การจัดการข้อมูล / ประเมินตนเอง (ฝังใยแมงมุม 8 ด้าน)	2. ติดตามหนุนเสริม ให้กำลังใจ ข้อเสนอแนะ

3. ค้นหาแนวทางป้องกันและ แก้ไขปัญหาร่วมกัน /วิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ประเด็นการ ขับเคลื่อนงาน	3. เพิ่มความรู้ “หลักการบริหารงาน โครงการ การจัดทำรายงานและการเงิน” และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่าย ถอดประสบการณ์ทำงานข้ามทีม ข้ามอำเภอ	3. ถอดบทเรียนผลการทำงาน / นำเสนอผลงานเด่น ข้อค้นพบ
4. เสนอแนวทาง พร้อมเขียน โครงการเสนอขอรับทุน	4. ติดตามหนุนเสริม ให้กำลังใจ ข้อเสนอแนะในการทำงาน	4. ปก.สาขาประเมินผลตนเอง หาแนวทางยกระดับการ ขับเคลื่อนงานต่อไป

● กิจกรรมโครงการที่ดำเนินงาน ใน 33 อำเภอ

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
1.อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	1.จัดตั้งคณะทำงาน 2. ถอดบทเรียน กรณีศึกษา โดย KM สสอ. 3.ประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดตั้งด้านชุมชน ด้าน เคลื่อนที่ใน 11 ตำบล 4.ติดตามการจัดตั้งด้าน ชุมชน 5.จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้	1.เกิดทีมคณะทำงานที่เข้มแข็งมี นายอำเภอเป็นแกนหลักในการ ขับเคลื่อนงาน 2.จัดตั้งด้านชุมชนและจัดทำ ประชาคม เพื่อกำหนดกติกา/ ธรรมนูญหมู่บ้านหรือชุมชน /มี การกล่าวคำถวายสัตย์ปฏิญาณ สาบานตน 3..การแก้ไขจุดเสี่ยงต่างๆ ของ แต่ละ อปท.	- อำเภอนครไทยได้รับรางวัล อำเภอที่มีมาตรการป้องกัน รูปแบบการลดอุบัติเหตุทาง ถนน ด้านชุมชน ดีเด่น “ประเพณีบูรณาการ” ระดับ เขต ปี 2560 รูปแบบ Community Based Disaster Risk - กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำ ชุมชนทั้ง 11 ตำบล 145 หมู่บ้านเกิดความตระหนักรู้ ระวังและติดตามผลการ ดำเนินตามข้อตกลง ธรรมนูญ หมู่บ้าน(ประชุมกันทุกเดือน) เทศกาลสงกรานต์ตายเป็น 0
2.อ.น่าน้อย (เวียงสา) จ.น่าน	1.แต่งตั้งคณะกรรมการ และอนุกรรมการ 2.จัดทำประชาคมเพื่อ	1.ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนใน พื้นที่ร่วมแก้ไขปัญหา 2.เกิดกลไกหลักในพื้นที่ safety	1. เกิดธรรมนูญหมู่บ้าน มี มาตรการชัดเจน มีผลการ ปฏิบัติ มีการบังคับตาม

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	กำหนดกติกาธรรมเนียมหมู่บ้าน 3. จัดตั้งด่านชุมชน ประชาสัมพันธ์ ประสาน ขอความร่วมมือกับภูธร เวียงสา ทำสปอตให้วิทยุ ชุมชน 4.ให้ความรู้และอบรม นักเรียน 5.เสวนาถอดบทเรียน	zone ในการควบคุมดูแล 3. เกิดมาตรการทางสังคม (ธรรมเนียมหมู่บ้าน) โดยใช้ 10 รศขม 4.นร.เกิดความตระหนักและ ปฏิบัติตามกฎจราจรในพื้นที่ โครงการ	ธรรมเนียมหมู่บ้านอย่างจริงจัง
3.อ.เชียงกลาง จ.น่าน	1.แต่งตั้งคณะอนุฯ 2. ประชุมประชาคม สำรวจจุดเสี่ยง 3. อบรมให้ความรู้ นักเรียน 4.รณรงค์ร่วมกับตำรวจ ตั้งจุดตรวจ	1. เกิดทีม ศปถ. อำเภอ ที่มี เป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น เกิด การลงมือทำ จนเกิดผลงานที่ ภูมิใจ 2. นายอำเภอ หัวหน้าส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการบูรณาการ ทำงานเป็นเครือข่ายร่วมกัน	1.เกิดถนนปลอดภัยน่านร่อง (ถ.อดุลย์เดชจรัส)
4.อ.ชุมตาบง จ.นครสวรรค์	1.ประชุมคณะทำงาน โครงการ 2.พัฒนาภาคีเครือข่าย 3.ประชาคมหมู่บ้าน ให้ความ รู้และแนวทางสร้าง ความปลอดภัยทางถนน 6 หมู่บ้าน 180 คน 4. อบรมให้ความรู้ นักเรียน 100 คน	1.คณะทำงาน/ภาคีเครือข่ายได้ เข้าไปวางรากฐานขับเคลื่อน ในโรงเรียน+ชุมชน 2. ค้นพบหมู่บ้านเข้มแข็ง จัดการปัญหาด้วยตนเอง (ชุมชน บ้านปากด่าน)	เกิดการทำงานร่วมกันที่ ชัดเจนในระดับอำเภอ
5.อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์	1.จัดตั้ง คณะกรรมการ/ ประชุม 2.สร้างชุมชน/หมู่บ้าน	1. เกิดทีมงานขับเคลื่อนงานที่ เข้มแข็ง มีบทบาทชัดเจน 2. ชุมชน 8 แห่ง เห็น	1. เกิดชุมชนต้นแบบในการ จัดการปัญหาด้วยตนเอง 3 แห่ง(จาก 8 แห่ง)

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	<p>ต้นแบบ 8 ตำบล(ตำบลละ 1 หมู่บ้าน)</p> <p>3. อบรมสร้างแกนนำนักเรียน 10 แห่ง (โรงเรียนละ 20 คน)</p> <p>4. ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย</p>	<p>ความสำคัญตระหนัก เข้าร่วมจัดการจุดเสี่ยง และเฝ้าระวัง</p> <p>3. แกนนำนักเรียนเกิดความตื่นตัว ตระหนัก และชักชวนเพื่อนนักเรียนเข้ามาร่วมทำกิจกรรม</p>	<p>2. เกิดโรงเรียนต้นแบบ 3 แห่ง(จาก 10 แห่ง)</p> <p>3. อุบัติเหตุลดลง</p> <p>4. จำนวนคนสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น</p>
6.อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์	<p>1.จัดตั้ง คณะกรรมการ/ประชุม</p> <p>2.สร้างชุมชน/หมู่บ้านต้นแบบ 3 แห่ง (เสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบ)</p> <p>3.อบรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน 200 คน</p> <p>4.ตั้งด่านชุมชนรณรงค์การป้องกัน</p> <p>5.ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย</p>	<p>1.เกิดทีมบูรณาการทำงานร่วมกัน(มีความสนิท สามัคคีกัน)</p> <p>2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหา จัดการจุดเสี่ยง</p> <p>3. ชุมชน และนักเรียนเกิดการสร้างกระแสป้องกันอุบัติเหตุร่วมกัน</p>	<p>1. ลดอัตราการบาดเจ็บเสียชีวิตลง</p> <p>2. อัตราการสวมหมวกเพิ่มขึ้น</p> <p>3. จุดเสี่ยงในถนนสายหลักและถนนสายรองใน 3 หมู่บ้านได้รับการแก้ไข</p> <p>4. ประชาชนเกิดความตระหนัก สร้างกระแสสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนร่วมกันในชุมชน</p>
7.อ.เชียงของ จ.เชียงราย	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน</p> <p>2. จัดค่ายแกนนำเยาวชน 6 รุ่น(รุ่นละ 80 คน)</p> <p>3. แกนนำเยาวชนทำกิจกรรมร่วมกับภาคี</p> <p>4.รณรงค์ให้ใช้ความเร็วไม่เกิน ๖๐ กม./ชม.</p> <p>5.ส่งเสริมการสวมหมวก</p>	<p>1. เกิดคณะทำงานที่มีบทบาทชัดเจน</p> <p>2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ติดตั้งป้าย สัญญาณจราจร</p> <p>3. เยาวชนร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชุมชน</p> <p>4. ประกาศวาระ “เชียงของ เมืองปลอดภัยทางถนน”</p>	<p>1. เกิดเครือข่ายแกนนำเยาวชน โดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ขยายไปทุกตำบล(มีแกนนำเยาวชนทุกตำบล) จากที่สู้น้อง</p> <p>2.เกิดรูปแบบสื่อต่างๆ ผ่านสภาเด็กที่มีความหลากหลาย (สื่อหนังสือ ภาพวาด คลิป คำขวัญ บทเพลง ฯลฯ)</p>

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	นิรภัย “ทำดีด้วยหัวใจ สวมหมวกนิรภัยเพื่อแม่ (Helmet for Mom)”		3.อุบัติเหตุลดลงจากปี 2559- 2560 จำนวน 26.4% และ ผู้เสียชีวิตลดลง 8.3%
8. อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย	1.สร้างความเข้าใจกับ คณะทำงานในเป้าหมาย โครงการ 2. สื่อสาร รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ 3. เสริมสร้างให้ความรู้ ใน 4 องค์กร/สร้าง องค์กรต้นแบบ -รพ.พญาเม็งราย /ร.ร. พญาเม็งรายวิทยาคม/ ร.ร.ไม้ยาวิทยาคม/ร.ร. แม่ตำตาดควันวิทยาคม	1. เกิดแกนนำที่เข้มแข็ง(ศปถ. อำเภอ) 2.มีการลงนามสัตยาบัน /ลง นาม MOU องค์กรนำร่อง 3.ขยายมาตรการรณรงค์กรสู่ ท้องถิ่น 6 แห่ง 4. เกิดการตั้งด่านบูรณาการบน ถนนที่มีความเสี่ยง(ณ จุดเกิด เหตุบ่อยครั้ง)	1.เกิดองค์กรนำร่อง(ด้าน ความปลอดภัยทางถนน) 2.สถิติการสวมหมวกใน องค์กรนำร่อง 100% 3. ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ 50% ตาย0% 4. เกิดกระแสสวมหมวกเต็ม ใบในโรงเรียน
9. อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานและประชุม 2. ลงพื้นที่แสวงหา ตัวแทนตำบล 3. อบรมให้ความรู้คนใน ชุมชน 93 หมู่บ้าน 4. ประชุมวิเคราะห์จุด เสี่ยงร่วมกับชุมชน 5. ลงพื้นที่แก้ไขจุดเสี่ยง	1. เกิดแกนนำ ศปถ.อำเภอ 2. เกิดการจัดการปัญหาด้วย ข้อมูล 3 ฐาน 3. มีการติดตั้งป้าย สัญญาณ ไฟกระพริบ แก้ไขจุดเสี่ยง ใน	- เกิดทีม ศปถ. ที่เข้มแข็ง ในการจัดการกับปัญหา - เกิดข้อตกลงในหมู่บ้าน (หากเกิดอุบัติเหตุแล้วไม่ สวมหมวกจะไม่ได้รับเงิน ค่ารักษาจากกองทุน หมู่บ้าน)
10. อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่	1.ประชุมคณะฯ ศปถ. อำเภอและภาคีเครือข่าย 2. จัดอบรมอาสาจราจร ประจำตำบล/ชุมชน 3.ตั้งด่านชุมชนในช่วง	1. เกิดทีมสหสาขาทำงานแบบ บูรณาการ 2. มีประชุมขับเคลื่อนงานทุก เดือน (วางแผน/ติดตามผล) 3. เกิดนักเรียนแกนนำ(รุ่น 1-	1. ประกาศเป็นวาระอำเภอ มี MOU องค์กรเข้าร่วม 32 องค์กร 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการจุดเสี่ยง

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	<p>เทศกาลสำคัญ</p> <p>4. ให้ความรู้ นักเรียนแกนนำโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม(เรียนรู้ลงพื้นที่) 50 คน</p> <p>5. ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึก</p> <p>6. ประเมินผลการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต(ก่อน - หลัง ดำเนินโครงการฯ)</p>	<p>2)และเป็นทีมสื่อสารรณรงค์ ในชุมชน</p> <p>4. เกิดการประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน</p>	<p>3. นักเรียนเยาวชนเกิดความตระหนักในการป้องกันอุบัติเหตุ</p>
11.อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	<p>จัดตั้ง คณะกรรมการประชุมแบบมีส่วนร่วม สร้าง“ชุมชนต้นแบบ” สร้างมาตรการการสวมหมวกนิรภัยอบรมอาสาจราจรในชุมชนตั้งด้านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญ</p>	<p>1. เกิดทีม ศปถ.อำเภอที่มีภาคีเครือข่ายร่วมกันทำงานอย่างเข้มแข็ง</p> <p>2. นักเรียนและผู้สูงอายุ รวมจำนวน 200 คน ได้รับความรู้ เข้าใจในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน</p>	<p>1.สถิติการเกิดเหตุลดลง</p> <p>2.อัตราการสวมหมวกเพิ่มขึ้น 80%</p> <p>3. เกิดชุมชนต้นแบบขึ้น 3 แห่ง</p>
12.อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่	<p>1.จัดตั้งคณะทำงาน</p> <p>2.ประชาสัมพันธ์ รณรงค์</p> <p>3.ให้ความรู้เครือข่ายองค์กรต้นแบบ</p> <p>4.ดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย จับปรับ</p>	<p>1.ตำรวจอบรมให้ความรู้วินัยจราจรนักเรียนและร่วมกับเทศบาลพาสอบใบขับขี่</p> <p>2.มีกิจกรรมอบรมวินัยจราจร ช่างถนนแทนการจ่ายค่าปรับ (รอบละ 50 คน)</p> <p>3. มีกองทุนหมวกนิรภัย</p> <p>4. เกิดทีม ศปถ.อำเภอในการจัดการปัญหาและแก้ไขจุดเสี่ยง</p> <p>5.ใช้เวทีประชุมกำนัน</p>	<p>1. อัตราการสวมหมวกนิรภัยจากเดิม 9% เพิ่มเป็น 47%</p> <p>2. ย้ายเสาไฟฟ้าที่เป็นจุดเสี่ยงได้ด้วยข้อมูล และทีมภาคี</p> <p>3. อบจ.ให้การสนับสนุนกล้อง CCTV กับ ตร.28 จุด</p>

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
		ผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความปลอดภัยทางถนน และเฝ้าระวังตักเตือนพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน	
13.อ.แม่สอด จ.ตาก	1. จัดตั้งคณะทำงาน 2. พัฒนาระบบข้อมูลสร้างทีมMIS 3. สร้างเสริมให้เกิดหมู่บ้านปลอดภัย 4. ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้กับบร./นศ. 5. จัดเวทีคืนข้อมูลและร่วมสร้างมาตรการ	1. มีทีมสหสาขา ร่วมกับสถาบันการศึกษาในการทำกิจกรรมร่วมกับประชาชน แรงงานต่างด้าวและนักศึกษา 2. มีกลุ่มแกนนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จัดทำคลิปณรงค์ 3. ได้ผลักดันให้เกิดหมู่บ้านต้นแบบ 10 หมู่บ้าน	1. เกิดคณะทำงาน มีคำสั่งแต่งตั้งและทำงานร่วมกัน 2. เกิดความร่วมมือกับสถานศึกษา (ม.ราชภัฏ+ว.เทคนิค) 3. มีทีม MIS ในการลงพื้นที่และร่วมวิเคราะห์ความเสี่ยง
14.อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	1. จัดตั้งคณะทำงาน 2. จัดตั้งทีมสอบสวนสืบสวนอุบัติเหตุ 3. ปรับปรุงแผนป้องกันอุบัติเหตุ 4. กำกับ/ติดตามการดำเนินงาน และสะท้อนผล คืนข้อมูล	1. ทีมงานเข้มแข็ง มีการสื่อสารผ่าน FB line และประชุมกันเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2. มีทีมสืบสวนสอบสวนที่เข้าถึงพื้นที่ทันที	1. เกิดทีมสืบสวนสอบสวนที่เข้มแข็ง 2. มี RTI TEAM และได้รับรางวัล DHS RTI
15.อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ	1.ประชุมคณะกรรมการศปถ.อำเภอ/ศปถ. อบต. กระแซง 2.อบรมให้ความรู้ ในโรงเรียน และชุมชน 3. ประชาคมหมู่บ้านจัดทำธรรมนูญหมู่บ้าน	1. เกิดการจัดการข้อมูล/นำข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี มาแก้ไขจุดเสี่ยง 10 จุด 2. มีการทำประชาคม เกิดธรรมนูญชุมชน (20 หมู่บ้าน/บังคับใช้ 12 หมู่บ้าน)	1. สถิติการเกิดอุบัติเหตุลดลง 2. เกิดธรรมนูญชุมชน(20 หมู่บ้าน) 3. เกิดด้านชุมชนหมู่บ้านละ 1 จุดในการเฝ้าระวังตักเตือนคนในชุมชน

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	20 หมู่บ้าน 4. จัดตั้งด้านชุมชนหมู่บ้าน 5. สำรวจและหาแนวทางแก้ไขจุดเสี่ยง 6. สอบสวนกรณีเสียชีวิต 7. ธรรมนูญ สร้างมาตรการสวมหมวกนิรภัย	3. ทีมงานเข้มแข็ง มีการสื่อสารกันสม่ำเสมอ 4. ผู้นำ/ผู้บริหารให้ความสำคัญ 5. เกิดความร่วมมือกับ บ. กลาง จัดทำ พรบ. รถจักรยานยนต์ในชุมชน 6. มีงบประมาณ อบต. กระจายมาสนับสนุนงาน 7. ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน ร้านค้า นักเรียน นักศึกษา มอเตอร์ไซค์รับจ้างในการรณรงค์	
16.อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการ 2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำแผนปฏิบัติงาน 3. จัดเวทีพัฒนาเครือข่ายด้านการสำรวจจุดเสี่ยง 4. จัดเวทีเฉพาะกิจในการจัดการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง 5. ลงตรวจสอบสวนพื้นที่ 6. จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. มีคณะทำงานและมีการประสานงานผ่านกลุ่มไลน์ (Adminกระตุ้นตลอดเวลา) 2. มีทีม รพ.สต. ที่เชื่อมกับชุมชนและอปท. /มีการจัดการข้อมูล 3. มีทีมสอบสวนเคสสำคัญ (ถนนสายหลัก)(สอบแล้ว 10 ครั้ง) 4. เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยง โดยมีแขวง/หมวดการทางเข้ามาร่วมจัดการ(วงเวียน / สัญญาณไฟ) 5. มีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน โรงเรียน 6. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. อัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิต(ถนนชนบท)ลดลงร้อยละ 9 (ตั้งเป้าร้อยละ 10) 2. บูรณาการ งานป้องกันอุบัติเหตุเข้ากับงานประจำได้ (สาธารณสุข/สุขภาพ) เกิดพื้นที่ดำเนินงาน 12 ตำบล

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
		ผลการทำงานร่วมกัน 12 ตำบล	
17.อ.ชุมพวง จ.นครราชสีมา	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุม ศปถ. อำเภอ 2. ทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) จัดตั้งเป็นทีมขับเคลื่อน 3. จัดตั้งชมรมชุมพวงถนนปลอดภัย 4. ประชุมผู้บริหารท้องถิ่น ทีมงาน อปท. 5. ประชุมประชาคมระดับตำบล (9 ตำบล) 6. อบรมแกนนำตำบล/หมู่บ้าน(อสม./แกนนำชุมชน)เพื่อจัดตั้งเป็น EMS ชุมชน และ ทีม อส.จร. 7. จัดตั้งด่านตรวจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดทีมงานเข้มแข็งทั้งในระดับอำเภอและระดับตำบล 2. มีการประชาคมระดับตำบล โดยทุกภาคส่วนเข้าร่วม 3. เกิดทีมสอบสวนอุบัติเหตุ 4. สื่อสารผ่าน Line / FB 5. เกิดด่านครอบครัว 6. มีการสำรวจจุดเสี่ยงในพื้นที่ทั้ง 9 ตำบล 7. มีการซ้อมแผนอุบัติเหตุ 8. มีการสำรวจได้ฐานข้อมูลความเสี่ยงรายครอบครัว 9. มีการทำ MOU ร่วมกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - มี ศปถ.อำเภอที่เข้มแข็ง /ประสานงานอย่างไม่เป็นทางการได้ งานขับเคลื่อนได้ดีกว่าเป็นทางการ - สสอ./รพ.เป็นทีมเลขาคศปถ.อำเภอ ทำให้ได้นำข้อมูลมาจัดการปัญหา และ แก้ไขจุดเสี่ยงได้หลายจุด - ด่านครอบครัวช่วยลดสถิติการบาดเจ็บ
18.อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมคณะทำงาน ศปถ.อำเภอ 2. สนับสนุนให้เกิด ศปถ.อปท.ทุกตำบล/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ 3. ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนของ ศปถ.อปท. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิด Core team /มีทีมที่เข้มแข็งประกอบด้วยสหสาขาวิชาชีพทั้งในระดับอำเภอ และระดับตำบล 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ผลการทำงานอำเภอผ่านการประเมิน DHS ระดับดีเยี่ยม 2.เกิด RTI Team ตำบล (ตำบลต้นแบบ)

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
19.อ.พล จ.ขอนแก่น	<ol style="list-style-type: none"> 1.ประชุมคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ 2.อบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชนต้นแบบ 3. รณรงค์ให้สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นเป็น100 % 4.ตั้งด่านชุมชน ทั้ง 12 ตำบล 5.ติดตามผลการทำงานใน 12 ตำบล 	<ol style="list-style-type: none"> 1.เกิดทีมคณะทำงาน เครือข่ายที่เข้มแข็ง 2. เกิดทีมสอบสวนหลังเกิดเหตุ 3. เกิดการบูรณาการทำงานร่วมกัน 4. เกิดด่านชุมชน 5. มีการแก้ไขจุดเสี่ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดเครือข่ายเข้มแข็ง 2. ได้รับรางวัล DHS RTI ระดับยอดเยี่ยม / PNC สาขางานอุบัติเหตุทางถนน
20.อ.ด่านซ้าย จ.เลย	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้ง/การประชุมเครือข่าย 2.อบรมเยาวชน "เพาะกล้าตาโชนน้อย EMS DANSAI JUNIOR 2560 3. อบรมเยาวชน "อาสาสมัครกู้ชีพเยาวชน 4.ผลักดันให้เกิดรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย 5. อบรมฟื้นฟูเชิงปฏิบัติการหลักสูตร "อาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดทีมเยาวชน เพาะกล้าตาโชนน้อย จำนวน 35 คน 2. เกิดการพัฒนาระบบรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยโดยมีผู้ประกอบการ/เจ้าของรถมาร่วมกำหนด วางแผนความปลอดภัย 3. มีการสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ 4. มีการจัดทำข้อมูลสถิติในการจัดการจุดเสี่ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1.เกิดทีมงานที่เข้มแข็ง มีเป้าหมายเดียวกัน(ต้องการให้คนด่านซ้ายปลอดภัย) 2. สถิติอุบัติเหตุลดลง
21.อ.ภูเรือ จ.เลย	<ol style="list-style-type: none"> 1.เก็บรวบรวมสถิติการจับกุมประจำเดือน 2.ปฏิบัติการกวาดขันวินัยจราจร 3.สำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดอบรมให้กับผู้ประกอบการรถรับส่งนักเรียน 200 คน 2. อบรมให้ดูแลความปลอดภัยในรถบริการนักท่องเที่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีทีมงานที่เข้มแข็ง 2. มีแกนขับเคลื่อนเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้มขันในการบังคับใช้กฎหมาย

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	4. เก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และเสียชีวิต ของแต่ละหมู่บ้าน ตำบล ทุกเดือน 5.รณรงค์ประชาสัมพันธ์ 6.อบรมให้ความรู้สร้างเครือข่ายอาสาจราจร ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการรถรับจ้าง-รถนักเรียน 7.จัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับภาครัฐ อปท. หน่วยงานสถานศึกษา 8.ตีเดี่ยวกวดขันการจับกุมอย่างเข้มข้น		
22.อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น	1.ประชุมคณะทำงาน 2.รณรงค์ชาวภูเวียงรวมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน 3.ประชุมคณะทำงานระดับท้องถิ่นจำนวน12 แห่ง 4.ติดตามประเมินผล/ประกวดผลงาน/จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	มี ศปถ.อำเภอ ดำเนินงานจริงจัง ต่อเนื่อง	1.อปท.ทุกแห่ง มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ DHS-RTI
23.อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	1.ประชุมคณะทำงาน 2.ตั้งด่านตรวจนับหมวก/รณรงค์ให้สวมหมวกนิรภัย	1.เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงจากผลการประชุมคณะทำงาน ใน 2 จุดเสี่ยงหลัก 2. นักเรียน ชุมชนได้รับความรู้	1.เกิดทีมคณะทำงานในการขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยทางถนน(ไม่เคยมีมาก่อน)

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	3.อบรมให้ความรู้ นักเรียนใน 3 โรงเรียน (ร.ร.ละ 130 คน) 4.ประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้สร้างความเข้าใจ	และเข้าใจถึงการขับขี่ปลอดภัย	2.เกิดการตื่นตัวและร่วมกัน จัดการดูแลให้เกิดความ ปลอดภัยในหมู่บ้านเสาหงษ์- องธิ หมู่ 2)
24.อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช	1.ประชุมทีมแกนนำ ระดับอำเภอ 2.พัฒนาศักยภาพแกน นำ 3.จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 4.สอบสวนอุบัติเหตุ(ลง พื้นที่) 5.ติดตามผล	1. เกิดการเชื่อมข้อมูล 3 ฐาน (รพ.,ตำรวจ,บ.กลางฯ) 2.มีการตั้ง Data center (ที่ ปภ.สาขาสีชล) 3.มีการจัดการความปลอดภัย ทางถนนในชุมชน 4.มีชมรมคุ้มครองผู้ใช้รถใช้ถนน เกิดขึ้น(ชุมชนต้นเหียง) 5.เกิดการดำเนินงานแนวราบที่ เข้มแข็ง	1.เกิดชุมชนต้นแบบ((ชุมชน ต้นเหียง) 2.ทต.ทุ่งไผ่ เข้ามาร่วม ดำเนินการผลักดันเข้าสู่แผนฯ
25.อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	1.แต่งตั้งคณะอนุฯ 2.ประชุมทีมแกนนำ ระดับอำเภอ 3.พัฒนาศักยภาพแกน นำ 4.จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 5.สอบสวนอุบัติเหตุ(ลง พื้นที่) 6.ติดตามผล	1.เกิดการบูรณาการงาน อุบัติเหตุมาเป็นงานประจำได้ 2. มีการจัดการข้อมูล 3 ฐานใน การจัดการปัญหา 3. จุดประกายชุมชน ทำ ประชาคมหมู่บ้าน รวมตัวกัน เสนอจัดการจุดเสี่ยง(ขยายถนน ทุ่งใหญ่หลังช้าง) 4. เกิดด่านสกัดคนเมา (คุก ระกำ)	1.มีทีม/กลุ่มแกนทำงานที่ เข้มแข็ง 2.ทำให้ชุมชนเห็นปัญหา ลุก ขึ้นมาเป็นเจ้าภาพร่วมจัดการ ปัญหา(ชุมชนปรัก)
26.อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	1.ประชุมทีมแกนนำ ระดับอำเภอ 2.พัฒนาศักยภาพแกน นำ	1. มีทีมที่เข้มแข็ง ภาศิจจากสท สาขาวิชาชีพ 2. มีทีมสอบสวน และส่งต่อ ข้อมูล ในการแก้ไขปัญหา	1. สถิติอุบัติเหตุลดลง 2. นายอำเภอให้ความ ร่วมมือด้วยดี เข้าร่วม กิจกรรมทุกครั้ง

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
	3.จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4.สอบสวนอุบัติเหตุ(ลงพื้นที่) 5.ติดตามผล	3. มีการจัดการข้อมูล และนำเสนอต่อนายอำเภอ ผู้บริหารหน่วยงานแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง 4. มีการจัดการจุดเสี่ยง / ความเสี่ยง โดยหมวดการทางเข้ามาร่วมจัดการปัญหา	
27.อ.พิบูล จ.นครศรีธรรมราช	1.ประชุมคณะกรรมการ 2.รณรงค์ประชาสัมพันธ์ 3.สำรวจจุดเสี่ยง 4. ส่งเสริมการสร้างมาตรการองค์กร 5. จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กรที่ร่วมทำ MOU	1.เกิดทีม ศปถ. มีการลงนาม MOU ร่วมกันขับเคลื่อนงาน 2.เกิดโรงเรียนต้นแบบ / มาตรการองค์กร 3.จุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข	1.เกิดการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน(รพ.+ตร.+สสอ.) 2. เกิดกลไกการขับเคลื่อนงาน ใน ศปถ.อำเภอ 3. อุบัติเหตุลดลง
28.อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	1.ประชุมคณะทำงาน 2.อบรมให้ความรู้/สร้างโรงเรียนต้นแบบ 3.อบรมให้ความรู้/สร้างหมู่บ้าน ชุมชนมีวินัยจราจร	1. เกิดทีม ภาคีเครือข่ายที่ให้ ความร่วมมือในทุกกิจกรรม 2.โรงเรียน ชุมชนได้รับความรู้ ความเข้าใจจากการอบรม	1.เกิด ศปถ.อำเภอ ที่มีแผนงานและบทบาทที่ชัดเจน 2. เกิดโรงเรียนต้นแบบ
29.อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	1.ประชุมคณะทำงาน 2.อบรมให้ความรู้/สร้างโรงเรียนต้นแบบ 3.อบรมให้ความรู้/สร้างหมู่บ้าน ชุมชนมีวินัยจราจร	1.เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทั้ง ทีมสหสาขาและทีมโรงเรียน 2.โรงเรียน ชุมชนได้รับความรู้ ความเข้าใจจากการอบรม	1.เกิดศูนย์ถนนฯที่มีชีวิต มี การขับเคลื่อนงานจริง 2.นายอำเภอให้ความสำคัญ 3.ศปถ.อำเภอ ได้รับรางวัลฯ ระดับ ประเทศ (สัมมนา อุบัติเหตุชาติ)

อำเภอ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่พบ (จุดเด่น/รูปธรรม)
30.อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	1.ประชุมคณะกรรมการ 2.รณรงค์ประชาสัมพันธ์ 3. ร่วม กัน ส ำ ร ว จ ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยง 4. ส ร ร ป ข อ มู ล แ ล และ ประเมินผล	1.การสร้างทีมงานจากสหสาขา วิชาชีพ เห็นเป้าหมายเดียวกัน (ร่วมกันลดอุบัติเหตุ)	1.เกิดทีมสอบสวนขึ้น / ทำงานในแนวราบแบบ กัลยาณมิตร 2.เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงสำคัญ มีแขวงเข้ามาร่วมจัดการ
31.อ.สติงพระ จ.สงขลา	1. จัด ประ ชุม ภ า คี เครือข่าย 2. ประ ชุม วิ เ คร า ะ ห์ ตรวจสอบจุดเสี่ยง 3.จัดอบรมให้ความรู้ 2 โรงเรียน	1.เกิดทีมสหสาขาวิชาชีพ / ผู้บริหารให้ความสำคัญ	1.จัดระเบียบทางเท้า ร้านค้า ริมทางได้ /จัดการจราจรใน พื้นที่เสี่ยงได้ 2.เกิดแกนนำนักเรียน 2 โรงเรียน(20 คน/แห่ง)
32.อ.ระโนด จ.สงขลา	1.แต่งตั้งคณะทำงาน/ ประชุม 2. ส ำ ร ว จ พ ื้ น ที่ เส ี ย ง อุบัติเหตุทางถนน 3.เสริมสร้างวินัยจราจร โรงเรียนและโรงงาน 4. ร ณ ร ะ ง ค์ ไ้ ค ว า ม ร ู้ ประชาสัมพันธ์ 5.ติดตามประเมินผล	1.เกิดทีมที่มีเป้าหมายร่วมกัน 2.เกิ ด ภ า คี เ ค รี อ ข ำ ย ที่ หลากหลาย มีกำลังใจให้กัน ร่วมกันกำหนดและแก้ไขปัญห 3.เกิดการรวบรวม วิเคราะห์จุด เสี่ยงและแก้ไขจุดเสี่ยง 4.นักเรียนและพนักงานได้รับ ความรู้ในการป้องกันอุบัติเหตุ จราจร	1.เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงหลาย จุด และมีการแก้ไขจุดเสี่ยง (โค้งรีสอร์ท) โดยใช้สื่อมาช่วย จนอุบัติเหตุเป็น 0 2. มีนักการเมืองเข้ามามีส่วน ร่วมสนับสนุนงานป้องกัน อุบัติเหตุ 3.ระบบแสงสว่างบนถนนสาย หลักได้รับการแก้ไข
33.อ.เทพา จ.สงขลา	1.ประชุมภาคีเครือข่าย 2.ลงพื้นที่สืบข้อเท็จจริง 3. จัด กิ จ ก ร ร ม ก ำ ร เสริมสร้างวินัยจราจร ให้กับเยาวชนทั้งใน ระบบและนอกระบบ 4.ถอดบทเรียน สรุปผล	1.เกิดการมีส่วนร่วมของทีมงาน (มีความคุ้นเคยเป็นกันเอง ทำงาน แนวราบ ทำงานแบบพี่น้อง) 2.จุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข 3. อบรมให้ความรู้เยาวชนแล้ว ขยายเครือข่าย เชื่อมไปที่ วิทยาลัยการอาชีพจังหวัดสงขลา	1.เกิดทีมสอบสวนในระดับ ท้องถิ่น(ทุกตำบล) 2. มี ก ำ ร ส ื บ ส ว น C a s e เสียชีวิตทุกราย 3. มีรายงานการเกิดอุบัติเหตุ ที่ Update 4. เกิดมาตรการองค์กร

จากการดำเนินงานของ 33 อำเภอ สามารถสรุปผลลัพธ์ความสำเร็จ ได้ ดังนี้

สรุปผลลัพธ์การดำเนินงาน (บันไดความสำเร็จ)

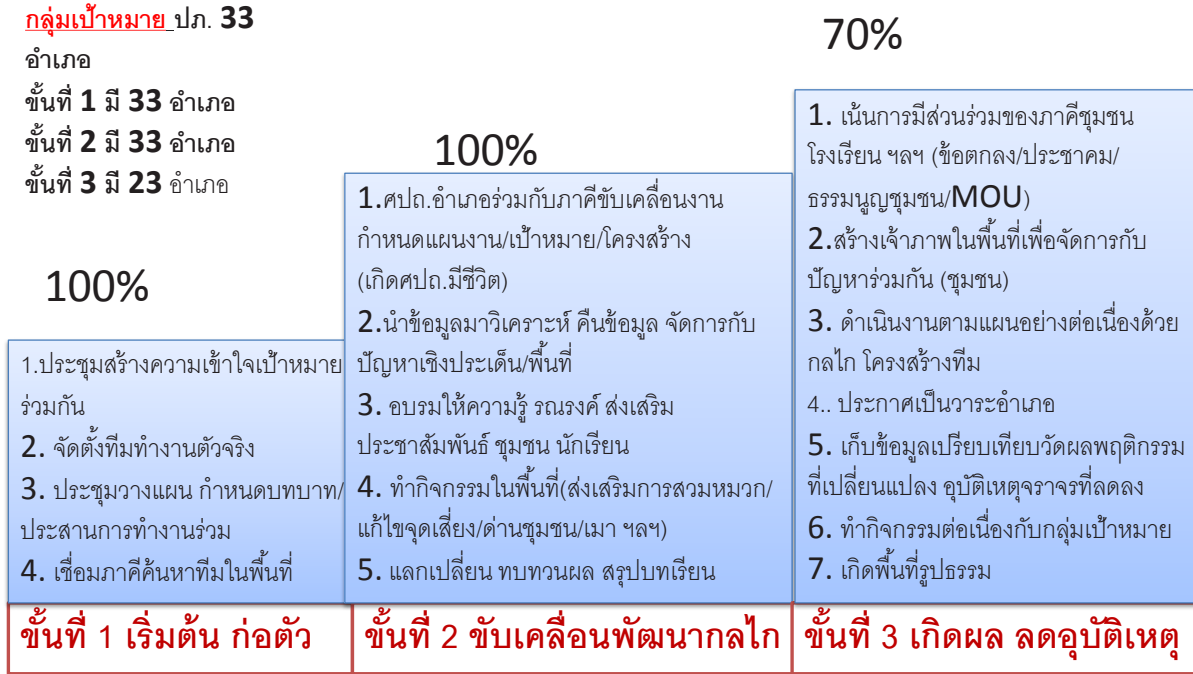
กลุ่มเป้าหมาย ปก. 33

อำเภอ

ขั้นที่ 1 มี 33 อำเภอ

ขั้นที่ 2 มี 33 อำเภอ

ขั้นที่ 3 มี 23 อำเภอ

ขั้นที่ 1+2.5 = ชุมแพ ชุมตาบง แม่สอด ทองผาภูมิ ฝาง ภูเรือ ภูเวียง เคียนซา ท่าชนะ พิบูน

ขั้นที่ 1+2+3 = เชียงของ เชียงดาว เชียงกลาง สะเมิง พญาเม็งราย เวียงป่าเป้า น่าน้อย ตากฟ้า ไผ่ศาลี กันทรลักษณ์ พล ภูฉิมบารายณ์ สีคิ้ว ทุ่งใหญ่ ฉวาง พระแสง เทพา นครไทย ระโนด สีชล สะทิงพระ ชุมพวง ด่านซ้าย

ทั้งนี้ได้มีการเปรียบเทียบผลจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บและเสียชีวิตที่เกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2560-2561 ดังนี้

ลำดับ	อำเภอ	อุบัติเหตุ(ครั้ง)			บาดเจ็บ(ราย)			เสียชีวิต(ราย)		
		2560	2561	+/-	2560	2561	+/-	2560	2561	+/-
1	เขียงของ	7	3	-4	6	3	-3	2	0	-2
2	เวียงป่าเป้า	8	6	-2	8	7	-1	0	0	0
3	พญาเม็งราย	6	3	-3	6	3	-3	1	0	-1
4	สะเมิง	0	3	3	0	3	3	0	0	0
5	เขียงดาว	12	6	-6	10	6	-4	2	0	-2
6	ฝาง	11	11	0	11	11	0	0	1	1
7	เขียงกลาง	4	6	2	4	7	3	0	1	1
8	น่าน้อย(พท.เวียงสา)	5	13	8	6	13	7	0	0	0
9	แม่ออด	10	18	8	7	19	12	2	1	-1
10	นครไทย	14	16	2	14	5	-9	0	2	2
11	ขุมตาบง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	ตากฟ้า	1	0	-1	1	0	-1	0	0	0
13	ไพศาลี	1	1	0	0	0	0	1	1	0
14	ภูเวียง			0	0	0	0	2	0	-2
15	พล	10	14	4	11	18	7	1	0	-1
16	ขุมแพ	17	7	-10	11	8	-3	0	2	2
17	ด่านซ้าย			0	4	2	-2	1	1	0
18	ภูเรือ	2	2	0	1	1	0	2	1	-1
19	สีคิ้ว	0	0	0	45	32	-13	2	1	-1
20	ขุมพวง			0	45	32	-13	2	1	-1
21	กันทรลักษ์	1	0	-1	0	0	0	1	0	-1
22	ภูฉิม	4	3	-1	4	3	-1	1	0	-1
23	สะทิงพระ	0	4	4	0	5	5	0	0	0
24	เทพา	5	4	-1	4	5	1	1	1	0
25	สีชล	13	8	-5	15	8	-7	0	1	1
26	ทุ่งใหญ่	30	29	-1	27	35	8	0	0	0
27	พิปูน	4	1	-3	4	1	-3	0	0	0
28	ฉวาง	9	17	8	12	20	8	2	2	0
29	ระโนด	2	2	0	2	2	0	0	0	0
30	ท่าชนะ	8	3	-5	9	3	-6	1	0	-1
31	พระแสง	6	5	-1	8	7	-1	0	0	0
32	เคียนซา	5	3	-2	6	3	-3	0	0	0
33	ทองผาภูมิ	8	5	-3	8	6	-2	0	0	0
	รวมทั้งหมด	203	193	-10	289	268	-21	24	16	-8

จากผลการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา พบว่า ในการดำเนินงานโครงการ เน้นการสร้างคณะทำงานและพัฒนาภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนน ซึ่งกิจกรรมได้เน้นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญคือ ประชาชนใน

ชุมชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ใช้รถใช้ถนน โดยมีการจัดเก็บและสำรวจข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และวางแผนงาน เพื่อลงมือปฏิบัติการในการแก้ไขป้องกันปัญหาอุบัติเหตุ

ทั้งนี้ได้นำข้อมูลสถิติการเกิดเหตุ การบาดเจ็บ การเสียชีวิต ในช่วงเทศกาลสงกรานต์มา เปรียบเทียบในระหว่างปี 2560-2561 พบว่า การสูญเสียมูลค่าอุบัติเหตุจราจร³ มีดังนี้

1. จำนวนการเกิดอุบัติเหตุลดลงจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นมูลค่าค่าเสียหายที่ลดลงเท่ากับ 311,780 บาท
2. มีจำนวนการบาดเจ็บลดลงจำนวน 21 คน คิดเป็นมูลค่าค่าเสียหายที่ลดลงเท่ากับ 2,588,145 บาท
3. มีจำนวนการเสียชีวิตลดลงจำนวน 8 คน คิดเป็นมูลค่าค่าเสียหายที่ลดลงเท่ากับ 31,675,096 บาท

ผลจากการเปรียบเทียบอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2560 กับปี 2561 ในพื้นที่ ดำเนินงาน ปภ.อำเภอสาขาสสามารถลดมูลค่าความเสียหายค่าใช้จ่ายคิดเป็นเงิน 34,575,021 บาท (34.5 ล้านบาท) ได้ในช่วงเวลา 7 วันอันตราย

ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานโครงการ พบว่า ปัจจัยเงื่อนไขที่สำคัญ ทำให้การดำเนินงานการป้องกัน อุบัติเหตุทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา มีการจัดการกับปัญหาและ แนวโน้มสถิติอุบัติเหตุมีจำนวนที่ลดลงได้ มาจากเหตุปัจจัย 3 ข้อ คือ

1) ภาครัฐหรือข่ายจากสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา ของตนเองร่วมกัน และนำมาค้นหาแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ และวัดผลการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งลักษณะการดำเนินงานทำควบคู่ไปกับ โครงสร้างการทำงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อ)

2) มีการบูรณาการ การทำงานที่หลากหลาย จากชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดให้แต่ละหน่วยงานมีบทบาทในการดำเนินงานตาม กิจกรรมที่กำหนดในแผนงาน แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันเพื่อพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3) หัวหน้าสำนักงาน ปภ.สาขา และหน่วยงานที่เป็นทีมเลขาฯ ศปถ.อำเภอ มีบทบาทเป็นกลไก ที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามี

3 โครงการศึกษามูลค่าอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง ปี 2550 : มูลค่าการเสียชีวิตต่อราย ต่ำสุด 3,959,387 บาท มูลค่าการบาดเจ็บต่อรายเท่ากับ 123,245 บาท และมูลค่าการเกิดอุบัติเหตุต่อครั้งเท่ากับ 31,178 บาท

กระบวนการสร้างความปลอดภัยทางถนนร่วมกัน โดยใช้กลยุทธ์ 5 ส / 5ช /PDCA และมีการสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประชุม การสื่อสารผ่านช่องทาง Line

4) ผู้บริหาร นายอำเภอให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนงาน เกิดแรงกระตุ้นติดตาม รายงานผล และปรับแผนเพื่อให้เกิดการจัดการปัญหาอย่างต่อเนื่อง

5) มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนเพื่อ“ทำเรื่องเล็กๆ ใกล้ตัว และมีความเป็นไปได้ เห็นความสำเร็จก่อน”

ความรู้ เครื่องมือ ในการนำมาใช้ในป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ประกอบด้วย

1. ข้อมูล 3 ฐาน ข้อมูล IS นำสถิติการเกิดอุบัติเหตุ บาดเจ็บ เสียชีวิต มาวิเคราะห์ พร้อมกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหา ทั้งในระยะสั้น กลาง ยาว แล้วเปรียบเทียบผล
2. ข้อมูลจุดเกิดเหตุ จุดอันตราย / Mapping จุดเสี่ยง
3. ใช้เครื่องมือ 5ส(สหสาขา สารสนเทศ ส่วนร่วม สุดเสียง สุดคุ้ม) +5ช(เชื่อม/ชวน ชง เขียร์ เช็ค ซ้อน)
4. นโยบาย 5 เสาหลัก /ระเบียบสำนักนายก /คำสั่ง ศปถ.จังหวัด/ข้อมูล WHO (ย่อความรู้มาสู่ การปฏิบัติการ)
5. ความรู้ ทักษะของทีม ที่มาจากแต่ละสหสาขาวิชาชีพ(แขวง ทางหลวง/ถนน วินัยจราจร/ตำรวจ รักษาพยาบาลCPR การช่วยฟื้นคืนชีพ /รพ.สธ.) /การจัดการจุดเสี่ยง /วิศวกรรมจราจร /ความรู้ ระบาดวิทยา
6. สื่อ สิ่งพิมพ์ สติกเกอร์ แจกให้ความรู้กับประชาชน /ใช้สื่อพื้นเมือง ท้องถิ่น
7. การให้เยาวชนได้เรียนรู้จริงจากสถานการณ์จำลอง(ทดสอบขับขี่รถ)
8. การใช้เทคโนโลยีเข้ามาตรวจจับความเร็ว / กล้อง CCTV
9. ชุมชนใช้เวทีประชาคม ในการคืนข้อมูลจุดเสี่ยง/ความเสี่ยง เพื่อสร้างข้อตกลง ยอมรับ ร่วมสร้าง ความปลอดภัยในชุมชน เกิดธรรมณูญชุมชน
10. กระบวนการพลังกลุ่ม สร้างการทำงานเป็นทีม/การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน
11. ใช้โซเชียลเป็นสื่อ(line FB) ในการกระตุ้น ติดตามผล นำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
12. ใช้“หลักการทำงาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และใช้หัวใจที่มุ่งมั่นเป็นเครื่องมือที่สำคัญ
13. ใช้ความรู้เฉพาะเชิงประเด็น เช่น การสอบสวนเคสอุบัติเหตุ /แบบฟอร์มการสืบสวน
14. Table Top (วิเคราะห์เหตุ+หาแนวทางร่วมกันบนโต๊ะ) การวิเคราะห์ SWOT

ข้อค้นพบ เทคนิค ในการทำงานของ ปภ.สาขา มี ดังนี้

1. ใช้ลักษณะการทำงานเชิงแนวราบประสานแนวดิ่ง ทำงานแบบกัลยาณมิตร เป็นเพื่อนพี่น้อง สามารถประสานความร่วมมือการทำงานเป็นเครือข่าย ผ่านโครงสร้างการทำงาน ทั้งเป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ
2. นำเสนอข้อมูลมีชีวิต ผ่านเรื่องราวชีวิต (คลิป ภาพ Story) แทนการนำเสนอเป็นตัวเลข ส่งผลให้เห็นขนาดของปัญหา ดึงความสนใจได้ เพราะมองเห็นเป็นเรื่องใกล้ตัว
3. สื่อสารการทำงานแบบ Real-time ทางช่องทาง line กลุ่ม และ face book ซึ่งมีการตอบสนอง และประสานงานกันทันที นอกจากนี้มีการสื่อสารก่อน (ดีเดย์) วันจับปรับจริง เพื่อสร้างความเข้าใจกับทีม/ค้นหาแนวร่วม และสื่อสารให้คนใช้รถใช้ถนนได้รับทราบและเข้าใจก่อน
4. ใช้วงประชุมกลุ่มเล็กไปขยายวงประชุมกลุ่มใหญ่ โดยทีมงานวงเล็กเตรียมข้อมูล เตรียมความพร้อมกันก่อน แล้วนำข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการชุดใหญ่ เพื่อชักชวนคณะทำงานวงใหญ่ขับเคลื่อนงานร่วมกัน (เน้นการทำงานแบบพี่น้อง กัลยาณมิตร ไม่ว่าจะกันแต่เป็นการ เชียร์ให้กำลังใจ ทำไป เรียนรู้กันไป)
5. มองหา Key Actor ที่เป็นคนในพื้นที่ ชวนมาร่วมวงขับเคลื่อนงาน และใช้หลักการทำงาน 5ส+5ช+วงจร PDCA ซึ่งเป็นการได้ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ และร่วมติดตามประเมินผล ทบทวนเพื่อพัฒนา ปรับปรุง ให้ดียิ่งขึ้นในวิธีการต่างๆ
6. ทีม ปภ.สาขา ทีมทำงาน ได้วางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องไปกับงานประจำที่สอดคล้องกับภารกิจของ ศปถ.อำเภอ

ปัญหาอุปสรรค

1. ผู้นำ/ผู้บริหาร (นายอำเภอ หัวหน้า ปภ.สาขา หัวหน้าส่วนราชการ) หรือแกนนำคนทำงานที่เป็นภาคีเครือข่ายสำคัญ มีการโยกย้ายงาน ทำให้ต้องมาสร้างความเข้าใจใหม่ สื่อสาร เรียนรู้งาน สร้างสัมพันธ์ภาพกันใหม่ส่งผลทำให้เกิดความล่าช้า

ข้อเสนอแนะจากพื้นที่ ถึงระดับนโยบาย

1. ศปถ.จังหวัดควรมีการสร้างชุมชนต้นแบบ โรงเรียนต้นแบบ มาตรการองค์กร โดยให้หน่วยงานหลัก/ต้นสังกัดเข้ามารับผิดชอบ (ระบุตัวชี้วัดชัดเจน)
2. กระทรวงศึกษาควรรรจุหลักสูตรการเรียน เรื่อง การจราจร การป้องกันอุบัติเหตุ/ปฐมพยาบาล เบื้องต้น เข้ามาสอนในระบบ
3. ทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานควรมีเพิ่มตัวชี้วัดงานด้านความปลอดภัยทางถนนในทุกอำเภอ และควรจัดสรรสนับสนุนงบประมาณ และสร้างแรงจูงใจ ให้กับคนทำงาน

4. รัฐบาลควรมีการสนับสนุนทรัพยากรในการทำงาน (ให้หน่วยงานหลักในการทำงาน เครื่องมือ งบประมาณ)
5. รัฐบาลควรมีนโยบายสั่งการในทุกหน่วยงานเข้ามาร่วมดำเนินการ และร่วมสร้างความตระหนัก ควบคุมการให้ความรู้ และมีการสร้างมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน
6. จังหวัดควรมีการส่งหนังสือ(เล่มเล็ก)/ชุดความรู้ “การบังคับใช้กฎหมาย”ให้ทุกครัวเรือน เพื่อ สร้างการรับรู้ ตระหนักให้ประชาชน
7. รัฐบาลควรประกาศให้ยกเลิก 7 วันอันตราย แต่ให้ทำทั้งปี(ทุกวัน)
8. งานด้านความปลอดภัยทางถนนควรให้ทุกรัฐบาลทำอย่างต่อเนื่องจริงจัง
9. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเพิ่มอัตราโทษผู้กระทำผิดให้มากขึ้น มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เข้มงวด ต่อเนื่องตลอดปี
10. จังหวัดควรมีการบูรณาการงานร่วมกันเชิงนโยบายในระดับจังหวัดและสามารถปฏิบัติได้จริง
11. กระทรวงมหาดไทยควรมีการกำหนดเวลาใช้รถทางการเกษตร เป็นกฎหมาย/จัดทำ พ.ร.บ. เพื่อ สิทธิประโยชน์
12. กรมประชาสัมพันธ์ควรมีสื่อประชาสัมพันธ์ความปลอดภัยทางถนนลงลึกถึงชุมชน ครัวเรือน
13. กระทรวงสาธารณสุขควรร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน DHS-RTI ใน อปท. มีผู้รับผิดชอบชัดเจนเรื่องความปลอดภัยทางถนนของประชาชน
14. ศปถ.ควรเพิ่มประสิทธิภาพด้านชุมชน ด้านหลัก ด้านครอบครัว
15. สพฉ.ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีหน่วยกู้ชีพ ที่มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกตำบล
16. จังหวัดควรมีการจัดทำแผนให้ “ชุมชนจัดการความเสี่ยงเป็นฐาน” เพื่อให้ชุมชนได้ร่วมคิด วางแผนและได้รับงบประมาณจากจังหวัดเข้ามาจัดการปัญหาความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ
17. กระทรวงการท่องเที่ยวฯ ควรมีนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวปลอดภัย ปลอดภัยอุบัติเหตุ
18. บุคลากรในองค์กรหลักควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยทางถนน (ช่วยเหลือ/ป้องกัน/การสืบสวน)
19. ทุกหน่วยงานควรมีการติดตาม เสริมพลังกันอย่างต่อเนื่อง
20. คนที่สามารถซื้อรถมาขับชี้ได้ ควรมีข้อกำหนดว่าต้องมีใบอนุญาตขับชี้รถ
21. รัฐบาลควรมีข้อสั่งการให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น มีกระทรวง/กรมที่รับผิดชอบ เฉพาะ และจัดสรรงบประมาณเพื่อภารกิจงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน
22. รัฐบาลควรจัดการเรื่องระบบขนส่งสาธารณะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ (เพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล)

ปิดท้าย...ความรู้สึกจากคนทำงานใน 33 อำเภอ

เสียงสะท้อน ความภูมิใจ/ประทับใจ จากคนทำงาน

“ดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ช่วยเหลือคนอื่นปลอดภัย (ทำด้วยใจ ด้วยจิตอาสา)”

“ได้ช่วยเหลือชีวิตเพื่อนมนุษย์ เป็นงานบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่”

“ทำให้การบาดเจ็บและเสียชีวิตลดลง จุดเสี่ยงลดลง/หมดไป”

“ได้เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์การทำงาน /เกิดองค์ความรู้มากขึ้น”

“เห็นความร่วมมือ ทุกคนให้ความสำคัญในการร่วมแก้ไขปัญหา(ภาคี ท้องถิ่น ชุมชน)”

“ได้ทำงานปิดทองหลังพระ เป็นผู้คืนข้อมูล เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา”

“ได้เพื่อน ได้ทีมภาคีเครือข่ายร่วมกันทำงาน เรียนรู้ไปด้วยกัน มีเพื่อนร่วมอุดมการณ์”

“ทำด้วยศรัทธา อาสาด้วยใจ แต่ที่ขาดไม่ได้คือ ปัจจัยในการทำงาน”

“รู้จักที่จะดูแลตัวเองให้ปลอดภัย” ลดความเสี่ยง และได้บอกคนต่อ คนในครอบครัวและคนอื่นๆ

“ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ได้ช่วยแนะนำ แก้ไขปัญหาให้ชาวบ้านได้”

“ทำแล้วมีความสุข ได้เพื่อน ได้บุญ ได้ช่วยเหลือชีวิตเพื่อนมนุษย์”

บทที่ 2

ผลการถอดบทเรียนโครงการ 33 อำเภอ

จากการดำเนินงานโครงการใน 33 อำเภอ ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายโครงการ ด้วยความร่วมมือของคณะทำงานโครงการ ภาคีเครือข่ายร่วมกับคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ(ศปถ.อำเภอ) โดยมีทีมงานเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนประกอบด้วย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา สาธารณสุข ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่งได้ประสานพลังความร่วมมือดำเนินงานโครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จนส่งผลให้เกิดการจัดการจุดเสี่ยง จุดอันตราย และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง มีความปลอดภัยทางถนนกับประชาชนในพื้นที่ และสามารถลดอัตราการบาดเจ็บ เสียชีวิตลงได้ จึงได้มีการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน เพื่อทราบถึงกระบวนการขั้นตอน วิธีการ ความสำเร็จ บทเรียน ข้อค้นพบในการดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการต่อไป ดังนี้

1. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
2. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
3. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
4. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
5. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
6. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
7. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น
8. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอนาน้อย(เวียงสา) จังหวัดน่าน
9. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน
10. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
11. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์
12. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
13. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอสิคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
14. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
15. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
16. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
17. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
18. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
19. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

20. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
21. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
22. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
23. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
24. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
25. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
26. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
27. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
28. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
29. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
30. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
31. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
32. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
33. ผลการถอดบทเรียนโครงการอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

1. สร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอนครไทย

อำเภอนครไทย เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก รายล้อมด้วยเทือกเขา และสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 107 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชาติตระการ และอำเภอนาแห้ว (จังหวัดเลย) ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอด่านซ้าย (จังหวัดเลย) ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเขาค้อ (จังหวัดเพชรบูรณ์) และอำเภอวังทอง ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวังทอง และอำเภอชาติตระการ และอำเภอ นครไทย ได้แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 11 ตำบล 1 ได้แก่ 1.นครไทย 2.หนองกะท้าว 3.บ้านแยง 4.เนินเพิ่ม 5.นาบัว 6.นครชุม 7.น้ำกุ่ม 8.ยางโกสน 9.บ่อโพธิ์ 10.บ้านพร้าว 11.ห้วยเขี้ยว(ข้อมูล:<https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอ นครไทย>)

พื้นที่อำเภอ นครไทย รายล้อมด้วยเทือกเขา และมีประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมาก และด้วยลักษณะทางกายภาพของถนนเป็นเส้นทางคดเคี้ยว อยู่บนเทือกเขา ไม่เหมาะสมกับผู้ขับขี่ที่ไม่ชำนาญเส้นทาง ส่งผลทำให้มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุสูงชันทุกปี ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญและเป็นอีกภารกิจที่จะช่วยบรรเทาสาธารณภัยทางถนนให้กับผู้สัญจรใช้รถใช้ถนนในพื้นที่อำเภอ นครไทย จึงได้นำข้อมูลหารือนายอำเภอ นครไทย ในฐานะ “ผอ.ศปถ.อำเภอ” เสนอวัตถุประสงค์และกระบวนการจัดทำโครงการ ซึ่งนายอำเภอ นครไทยเห็นชอบ จึงได้ประสานเชื่อมภาคีเครือข่าย ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชนเข้าร่วมดำเนินงานขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนนขึ้น โดยมี **คุณอิศราภรณ์ สุจาโน** หัวหน้า สนง.ปภ.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย และทีมงาน เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) ในการดำเนินงานโครงการสร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอ นครไทย สำนักงาน ปภ.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย ปี 2560 ซึ่งมี **วัตถุประสงค์** เพื่อ 1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่าย สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ 2) เพื่อเป็นการสร้างเสริมพลังความร่วมมือทั้งท้องที่ ท้องถิ่นในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ และจัดตั้งด้านชุมชนให้ครอบคลุมในพื้นที่ 3) เพื่อให้ผู้ที่ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำปัญหาสาเหตุที่ประสบอุบัติเหตุมาป้องกันและแก้ไขในพื้นที่ได้ตรงประเด็น

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าอุบัติเหตุทางถนน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยมี สำนักงาน ปก. จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย ร่วมกับ ภาคีเครือข่ายอำเภอนครไทย ร่วมกันดำเนินงานโครงการ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ มีนายอำเภอนครไทย เป็นประธานและมีหนังสือคำสั่งแต่งตั้งประกอบด้วย

1. คณะกรรมการติดตามประเมินผล โครงการ ประกอบด้วย นายอำเภอนครไทย เป็นประธานคณะกรรมการ ปลัดอำเภอกลุ่มงานบริหารงานปกครองและผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรนครไทย เป็นรองประธาน โดยมีคณะทำงาน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 สาธารณสุขอำเภอนครไทย ท้องถิ่นอำเภอนครไทย พัฒนาการอำเภอนครไทย สัสดีอำเภอนครไทย สรรพกรอำเภอนครไทย ที่ดินสาขานครไทย ปศุสัตว์อำเภอนครไทย เกษตรอำเภอนครไทย ขนส่งจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย สารวัตรใหญ่หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรบ้านแยง สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรนครชุม หัวหน้าหมวดทางหลวงนครไทย หัวหน้ากลุ่มการศึกษานครไทย ประธานกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอนครไทย นายกเทศมนตรีตำบลนครไทย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแยง ผู้จัดการบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ หัวหน้าสำนักงาน ปก. จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย เป็นเลขานุการคณะกรรมการ ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคงและนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสอ.นครไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

โดยมีขอบเขตหน้าที่ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ดำเนินโครงการสร้างเครือข่ายป้องกันอุบัติเหตุทางถนน อำเภอนครไทย ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ 2) ติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม 3) จัดทำสรุปข้อมูลผลการดำเนินโครงการ พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน เสนอคณะกรรมการ คปถ.อำเภอนครไทย 4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ คปถ.อำเภอนครไทย มอบหมาย

2. คณะติดตามและประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงาน ปก.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย เป็นหัวหน้าคณะกรรมการ ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง เป็นรองหัวหน้าคณะกรรมการ ท้องถิ่นอำเภอนครไทย หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน รพร.นครไทย นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสอ.นครไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่การตรวจติดตาม (สภ.นครไทย/ สภ.บ้านแยง/ สภ.นครชุม) ร่วมเป็นคณะทำงาน และหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเลขาคณะกรรมการ

โดยมีขอบเขตหน้าที่ใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) สรุปรายงานปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

รวมพลัง ขับเคลื่อนเครือข่ายสร้างความปลอดภัยทางถนน

จากการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจติดตามประเมินผลโครงการ และคณะติดตามและประเมินผลโครงการ ได้ร่วมกันดำเนินการด้วยกัน โดยมีกิจกรรมดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงาน และประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอ นครไทย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์จัดทำแผนและติดตามผลการดำเนินโครงการ

2. ถอดบทเรียนกรณีศึกษาจากผู้ประสบภัยอุบัติเหตุทางถนนแบบเปิดใจ โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อหาเหตุปัจจัยในการประสบภัยให้เครือข่ายจัดด้านชุมชนนำไปแก้ไขให้ตรงประเด็น ซึ่งมีหน่วยงานหลัก ประกอบด้วย สสอ. นครไทย สำนักงาน ปก.จ.พล สาขานครไทย สปล.อำเภอ นครไทย

ผลการดำเนินการ ประกอบด้วย

- 1) ทราบสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากกรณีศึกษา พบว่ามี 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - ด้านบุคคล คือ การมีพฤติกรรมขับขี่ ขับรถเร็ว ขับรถด้วยความประมาท ขับรถไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ขับขี่ตัดหน้าอย่างกระชั้นชิด
 - ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ถนนในหมู่บ้านไม่มีป้ายเตือนหรือป้ายเตือนไม่ชัดเจน ไม่มีกระຈกนูน ถนนขรุขระและเป็นลูกรัง ไหล่ทางแคบ
 - ด้านการบำรุงรักษา คือ นำยานพาหนะออกมาขับขี่ในขณะที่ไม่มีความพร้อม เช่น ไฟเบรกขาด ไฟเลี้ยวขาด เป็นต้น โดยให้คำแนะนำและประชาสัมพันธ์ให้ สปภ. อำเภอ นครไทย ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านมารับบริการเปลี่ยนหลอดไฟหน้า ไฟท้าย โดยไม่เสียค่าบริการ รวมถึงณรงค์ให้รถแต่ละคันมาต่อ พ.ร.บ. โดย บริษัท กลางฯ ยินดีเข้ามาให้บริการ

2) ทราบสถิติของการเกิดอุบัติเหตุ โดยพบว่าช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งคือ ช่วงกลางคืน และพลบค่ำเนื่องจากทัศนวิสัยในการขับขี่ไม่ชัดเจน พื้นถนนที่มีน้ำยางจากรถบรรทุกน้ำยางพารา ที่ไหลลงสู่ถนนโดยเสนอแนะจากตำรวจ ให้ดำเนินคดีกับผู้ขับขี่ต่อไป

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดตั้งด้านชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ นครไทย ร่วมประชุมคณะทำงาน เพื่อจัดตั้งด้านชุมชนและจัดทำประชาคม เพื่อกำหนดกติกา/ ธรรมนูญหมู่บ้านหรือชุมชน ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ประกอบด้วย

- 1) การบูรณาการแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ

ทางถนนในพื้นที่ 2) เพื่อเป็นการเสริมพลังความร่วมมือและจัดตั้งด้านชุมชนให้ครอบคลุมในพื้นที่ ซึ่งมีหน่วยงานหลัก ประกอบด้วย 1) สำนักงาน ปก.จ.พล สาขานครไทย 2) ศปถ.อำเภอนครไทย, หน่วยงานร่วม 1) บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ 2) สคร.ที่ 2 พล 3) รส. 3 อำเภอ นครไทย

ผลการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ นครไทยร่วมประชุมกับคณะทำงานเพื่อจัดตั้งด้านชุมชนและจัดทำประชาคม หามติร่วมกัน ในการกำหนดกติกา/ ธรรมนูญหมู่บ้านหรือชุมชน ในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ ประกอบด้วย การตั้งกฎหมู่บ้านในเรื่องการสวมหมวกกันน็อก การไม่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับขียานพาหนะ การออกกฎการลงโทษเมื่อไม่ปฏิบัติตาม ธรรมนูญที่กำหนด

4. การจัดตั้งคณะกรรมการติดตาม การจัดตั้งด้านชุมชนอย่างมีส่วนร่วมใน 11 ตำบล ตำบลละ 1 ครั้งและประชุมสรุปผลประจำเดือนโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ ติดตามการจัดตั้งด้านชุมชน, รับฟังปัญหา/ ข้อเสนอแนะเพื่อนำกลับมาแก้ไข ซึ่งมีหน่วยงานหลักประกอบด้วย คณะทำงานติดตามการจัดตั้งด้านชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย นายอำเภอ นครไทย ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล สภ.ผู้รับผิดชอบพื้นที่ สสอ. นครไทย รพ. นครไทย และ สำนักงาน ปก.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย โดยหน่วยงานร่วมประกอบด้วย กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/ กรรมการหมู่บ้าน

ผลการดำเนินการ ประกอบด้วย

- 1) ได้รับความเห็นชอบในการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม เช่น เห็นชอบเรื่องการจัดตั้งด้านชุมชน ตระหนักว่าเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุเป็นเรื่องของชุมชนเพราะเป็นลูกหลานของคนในชุมชนเอง
- 2) พบอุปสรรคเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ เช่น เสื้อสะท้อนแสง อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น
- 3) เกิดการดำเนินการจัดตั้งชุดตรวจเคลื่อนที่ร่วมกับ อบต. ตำรวจ
- 4) ทราบสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเพิ่มเติม ได้แก่ อำเภอ นครไทยเป็นเส้นทางสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยซึ่งมีรถผ่านจำนวนมาก รวมถึงลักษณะทางกายภาพของถนนเป็นเส้นทางคดเคี้ยว ไม่เหมาะสมกับผู้ขับขี่ที่ไม่ชินเส้นทาง โดยเส้นทางหลัก 2 เส้นทางคือ เส้นทางนครไทย-ด่านซ้าย มักเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์โดยมีทั้งคนในพื้นที่และนอกพื้นที่ เนื่องจากความไม่ชำนาญทาง ถนนมีความคดเคี้ยวและสภาพอากาศมีหมอกลงจัดทำให้ทัศนวิสัยในการขับขี่ไม่ดี

- 5) ทราบผลการวิเคราะห์ในเชิงสถิติเรื่องอุบัติเหตุในพื้นที่ โดยพบว่าอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากคนนอกพื้นที่

5. สำรวจและแก้ไขบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ ซึ่งเป็นผลมาจากการถอดบทเรียนแบบเปิดใจ จากกรณีศึกษาที่เป็นผู้ประสบอุบัติเหตุจากในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานหลัก ประกอบด้วย สสอ.นครไทย สำนักงาน ปภ.จ.พล สาขานครไทย ศปภ.อำเภอ นครไทย และหน่วยงานร่วม ประกอบด้วย อปท.ท้องที่ ท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอ นครไทย

ผลการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) การสำรวจจุดเสี่ยง พบว่าเกิดจากทัศนวิสัยไม่ดีและป้ายเตือนไม่ชัดเจน ถูกบดบัง จึงได้แก้ไขด้วยการตัดต้นไม้รอบบริเวณจุดเสี่ยง ในจุดเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุใช้วิธีการจัดทำป้ายเตือนด้วยวัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่ ปรับปรุงลักษณะกายภาพของถนนด้วยงบประมาณจากท้องถิ่น

ดอกผล ผลิบาน ได้รับความสำเร็จ เห็นการเปลี่ยนแปลง

ในการถอดบทเรียน โครงการสร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอ นครไทย มีจุดเด่นในเรื่องการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของระดับหน่วยงานต่อหน่วยงาน ระดับหน่วยงาน และคนในพื้นที่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการรวมพลังดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญใน 6 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลง**ด้านทัศนคติ**ของคนในชุมชน จากเดิมที่เห็นว่าการดูแลเรื่องอุบัติเหตุเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง แต่เมื่อมีการดำเนินโครงการ พบว่ามีการเปลี่ยนเรื่องทัศนคติ โดยมีความตระหนักว่าเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุเป็นเรื่องของชุมชนเพราะเป็นลูกหลานของคนในชุมชนเอง จึงให้ความเห็นชอบและร่วมมือในการจัดตั้งด้านชุมชน โดยผลัดเวรกัน ดังเช่นช่วงกลางวันจัดให้ผู้หญิง ผู้ที่เป็นที่เคารพของคนในชุมชน ช่วยพูดจากัดเตือนกลุ่มวัยรุ่น และจัดเวรยามในช่วงตอนกลางคืน โดยดำเนินการและบริหารจัดการจากคนในชุมชนทั้งสิ้น

2. การเปลี่ยนแปลงใน**ด้านการเชื่อมโยงทางข้อมูล** และความถี่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานการณ์ปัจจุบันให้ได้รับรู้ร่วมกัน จะเห็นได้ว่าการดำเนินโครงการมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนโครงการสร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอ นครไทย โดยมีการสรุปสถิติการเกิดอุบัติเหตุ มีการจัดเก็บข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลในพื้นที่จากสาธารณสุขอำเภอ นครไทย กับ รพ.นครไทยในกรณีเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ สภ.นครไทย เก็บข้อมูลเฉพาะที่เป็นคดี และ ปภ.เก็บข้อมูลในส่วนที่ต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล แล้วบูรณาการข้อมูลส่งไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ รวมถึงสรุปข้อมูล E-report ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3. การเปลี่ยนแปลงในด้านกลยุทธ์การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ จากเดิมที่เห็นได้ว่าการดำเนินการแบบแยกส่วนกันทำ แต่เมื่อมีการดำเนินโครงการแล้วเห็นได้ชัดโดยการนำผลจากการถอดบทเรียน รวมกับสถิติและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่มาบูรณาการร่วมกัน พบว่าสถิติเกิดขึ้นบ่อยในช่วงเทศกาล ดังนั้นจึงเกิดมาตรการเฝ้าระวังอุบัติเหตุ เช่น การห้ามมิให้จำหน่ายสุราในงานประเพณี การกำหนดจุดที่ตั้งหน่วยกู้ชีพกู้ภัย เป็นต้น และมาตรการตรวจตรา เช่น ตำรวจ ทหาร ปกครอง อำเภอนครไทย กำหนดจุดตั้งด่านช่วงเทศกาล การออกตรวจพื้นที่

4. การเปลี่ยนแปลงในด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อการลดอุบัติเหตุทางถนน จากการบูรณาการกันทางข้อมูลและการค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่ร่วมกัน เช่น การเกิดอุบัติเหตุรถทัวร์ข้ามชนที่กั้นทางโดยมีสาเหตุมาจากการคนขับไม่ชินทาง ไม่เปลี่ยนเกียร์ต่ำในขณะลงเขา ผู้โดยสารไม่รัดเข็มขัด ดังนั้นตำรวจทางหลวง 3, หมวดทางหลวงแก่งโสภา ได้ติดตั้งไฟส่องสว่าง วางแบรีเออร์แบ่งเลน ทำกันสั่น ติดตั้งกล้องและเข็มงวดกับพนักงานขับรถโดยสาร

5. ได้หน่วยภาคีเครือข่ายเพิ่มเติม คือ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย โดยดำเนิน “โครงการเที่ยวห้องดับจิต” นำผู้ถูกคุมประพฤติสร้างความตระหนัก ทำให้เกิดความตระหนักแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนได้เป็นอย่างดี

6. ความสำเร็จของความสำเร็จ(Key Success) คือ นายอำเภอ ในฐานะ “ผอ.ศปถ.อำเภอ” ให้ความสำคัญงานด้านป้องกันอุบัติเหตุทางถนน เป็นพลังที่มีอำนาจในการขับเคลื่อนเครือข่ายได้อย่างแท้จริง

ผลผลิตที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

จากการดำเนินงานโครงการ ได้ประสานเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมขับเคลื่อนงาน ในการประชุมวางแผน ปฏิบัติการ และติดตามผล ส่งผลให้เกิดกิจกรรมขึ้นนอกเหนือจากกิจกรรมภายในโครงการ ดังนี้

กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1. จัดประชุมหน่วยงานด้านป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอำเภอนครไทย	1. ศปถ.อำเภอนครไทย ร่วมกับ สำนักงาน ปก.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย จัดประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค เพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอนครไทย
2. ประชุมปรึกษาหารือแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุภัยคนเล่นน้ำที่แก่งไฮ้ และมาตรการรักษาความปลอดภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์ 2560	1. ได้รับความร่วมมือจาก ศปถ.อำเภอนครไทย 2. ความปลอดภัยทางถนนสายหลัก – สายรอง 3. การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และจุดบริการในชุมชน 4. การเล่นน้ำสงกรานต์ทั่วไป (โซนนิ่ง ช่วงเวลา)

กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
3. ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนและกำนันผู้ใหญ่บ้าน	1. ชี้แจงโครงการสร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอนครไทย 2. เชิญผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอนครไทยเข้าร่วมประชุม
4. ตรวจสอบความพร้อมด้านความปลอดภัยรถรับส่งนักเรียนในพื้นที่อำเภอนครไทย	1. ขนส่งอำเภอนครไทย พร้อมหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ทหาร ตำรวจ ปกครอง ปภ. ร่วมตรวจสอบความพร้อมของรถรับส่งนักเรียน
5. ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานด้านชุมชนในช่วงเทศกาลประจำปีงบประมาณ 2560 ในวันที่ 27 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมที่ออปแลนด์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก 2. อำเภอนครไทยได้รับรางวัลอำเภอที่มีมาตรการป้องกันรูปแบบการลดอุบัติเหตุทางถนนด้านชุมชน ดีเด่น “ ประเภทบูรณาการ ” ระดับเขต ปี 2560 รูปแบบ Community Based Disaster Risk
6. การแก้ไขจุดเสี่ยงต่างๆ ของแต่ละอปท.	อปท.ในพื้นที่อำเภอนครไทย ร่วมกันสำรวจจุดเสี่ยง และแก้ไขจุดเสี่ยง
7. ชุดเคลื่อนที่เร็วรักษาความสงบเรียบร้อยพร้อมออกตรวจสอบสถานประกอบการ	สภ.นครไทย ร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเพื่อตรวจดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน และตรวจวัดแอลกอฮอล์ ยาเสพติดในชุมชน
8. จัดอบรมให้ความรู้ทางการแพทย์ให้กับทีมกู้ชีพกู้ภัย	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย ได้อบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนได้เรียนรู้การช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้น
9. โครงการเที่ยวห้องดับจิต	สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงาน พาผู้ถูกคุมประพฤติหรือบุคคลที่ต้องมารายงานตัวได้เข้าไปดูห้องดับจิต ส่งผลให้เกิดความตระหนัก ตระหนักรับผิดชอบมาแล้วซ้ำ หรือซ้ำซึ่งปลอดภัยมากขึ้น

บทเรียนความสำเร็จ

จากการดำเนินงานโครงการสร้างพลังด้านชุมชนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอนครไทย พบว่า บทเรียนแห่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

ประเด็นที่ 1 ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน จะเห็นได้ว่าเกิดผลของการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย ในเรื่องการจัดตั้งด้านชุมชนที่มีประสิทธิภาพในแง่ของจำนวนของด้านที่มากขึ้น และปรากฏในจุดที่เป็นจุดเสี่ยงและจุดสำคัญๆ ของชุมชน ได้แก่ การมีจุดตรวจ จุดสกัด และจุดบริการในชุมชน การจัดโซนนิ่งตามช่วงเวลา การแก้ไขจุดเสี่ยงของแต่ละ อปท. ในพื้นที่อำเภอนครไทย และแก้ไขจุดเสี่ยง มีกิจกรรมการตรวจวัดแอลกอฮอล์จากชุดเคลื่อนที่เร็วรักษาความสงบเรียบร้อยที่พร้อมสำหรับการตรวจสถานประกอบการ ทำให้สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ลดลง มีผู้บาดเจ็บลดลงและผู้เสียชีวิตเป็น 0

ประเด็นที่ 2 ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ดังจะเห็นได้ว่าผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินโครงการนี้คือ

1) การมีส่วนร่วมจากเครือข่ายที่มาดำเนินการด้วยเป้าหมายเดียวกัน ดังเช่นการได้รับความร่วมมือจาก ศปถ.อำเภอ นครไทย ขนส่งอำเภอ นครไทย พร้อมหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ทหาร ตำรวจ ปกครอง ปภ. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลกโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช นครไทย สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย เป็นต้น โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จนี้เกิดจากการเสนอแนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุร่วมกัน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งกฎหรือมาตรการในชุมชนของตนเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเครือข่ายมีความร่วมมือกันทั้งในระดับหน่วยงานต่อหน่วยงาน และหน่วยงานกับประชาชน

2) การมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นในระดับหน่วยงานมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีกิจกรรมจัดอบรมความรู้ทางการแพทย์ การรายงานสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่พร้อมผลการสืบสวนหาสาเหตุ การพูดคุยถึงแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยง มาตรการป้องกันร่วมกันปรับกลยุทธ์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ไม่ควรเพียงรณรงค์เรื่องการดื่มไม่ขับเท่านั้น หากต้องเพิ่มมาตรการยกเลิกการขายแอลกอฮอล์ในงานเทศกาลประเพณีประจำปี เป็นต้น โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จนี้คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน โดยการนำประสบการณ์ในขอบเขตหน้าที่ของตนเองมาแบ่งปันกัน ทำให้เกิดการบูรณาการด้วยข้อมูลเดียวกันง่ายมากขึ้น

3) การได้รับรางวัลอำเภอที่มีมาตรการป้องกันรูปแบบการลดอุบัติเหตุทางถนนด้านชุมชนดีเด่น ประเภทบูรณาการ ระดับเขต ปี 2560 รูปแบบ Community Based Disaster Risk ซึ่งเป็นรางวัลที่เป็นสิ่งยืนยันในด้านการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จนี้ คือความภาคภูมิใจที่เห็นในเชิงรูปธรรม เนื่องจากเป็นผลการตัดสินใจจากคนภายนอกพื้นที่

4) การมีกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นไปตามขั้นตอน ทำให้การขับเคลื่อนมีพลวัตร ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา ได้แก่

- การให้ความรู้และสร้างความตระหนักต่อเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนน ดังเช่น หัวหน้าสำนักงานปภ.จังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย พุดเรื่องสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนและขอความร่วมมือ, ผู้แทนบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ให้ความรู้เรื่องการรับประกันภัย, ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก ให้ความรู้เรื่องหลักการตั้งด่านชุมชน การเตรียมชุมชน การหยุดยั้งและลดพฤติกรรมเสี่ยง, ผู้แทนชุดปฏิบัติการมวลชน ช.พัน 302 กองพลพัฒนาที่ 3 และผู้แทนสถานีตำรวจภูธรนครไทย ให้ความรู้ด้านบังคับใช้กฎหมายการจราจรหลักเกณฑ์การตรวจจับ บทลงโทษผู้กระทำความผิด

- การถอดบทเรียนกรณีศึกษาจากผู้ประสบภัยอุบัติเหตุทางถนนแบบเปิดใจ เพื่อหาเหตุปัจจัยที่ประสบภัยให้เครือข่ายด้านชุมชนนำไปแก้ปัญหาคือได้ตรงประเด็น รวมถึงมีการส่งต่อบทเรียนให้ 145 หมู่บ้านเพื่อนำไปใช้เฝ้าระวังในภารกิจ “ด้านชุมชน”

- กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และรณรงค์เพื่อเป็นการป้องกันก่อนเกิดอุบัติเหตุ โดยทุกหน่วยงานมีการพูดคุยตกลงเพื่อเตรียมความพร้อมในช่วงเทศกาล

- กิจกรรมการให้คำมั่นสัญญา ด้วยการทำประชาคมและสร้างธรรมาณูญของหมู่บ้านหรือชุมชน มีการปรับปรุงตามข้อเสนอของลูกบ้าน เช่น ห้ามขับรถเสียงดัง ห้ามเมาแล้วขับ ห้ามขับรถเร็ว ทำผิดปรับเงินเข้ากองทุนหมู่บ้าน เมาแล้วขับยึดรถไว้ให้ญาติมารับรถกลับ เป็นต้น พร้อมทั้งร่วมกันกล่าวคำถวายสัตย์ปฏิญาณสาบานตน และประกาศเสียงตามสายประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านรับทราบและปฏิบัติตาม

- กำหนดแผนและกฎเกณฑ์อย่างเป็นรูปธรรม มีวงรอบการดำเนินการที่ชัดเจน ได้แก่

1) ธรรมนูญสุภาพ คณะกรรมการหมู่บ้านได้ตั้งกฎของหมู่บ้าน ได้แก่ การสวมหมวกกันน็อกโดยก่อนออกจากหมู่บ้านจะมีการตรวจหมวกกันน็อก หากไม่สวมหมวกกันน็อกจะมีการจดบันทึก หากเกินจำนวน 5 ครั้งจะปรับเงินเพื่อนำเงินเข้าคณะกรรมการหมู่บ้านและซื้อหมวกให้, การดื่มแอลกอฮอล์ จะมีการปรับทันที เพื่อนำเงินมาพัฒนาจุดเสี่ยงอุบัติเหตุ 2) คำประกาศของชุมชน คือ ตัดต้นไม้รอบบริเวณจุดเสี่ยงทุกวันพระ ขึ้น 15 ค่าของทุกเดือน เป็นต้น

ติดตามประเมินผล เครื่องมือวัดความสำเร็จ

การดำเนินการติดตามและประเมินผลเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปลัดอำเภอนครไทยผู้รับผิดชอบพื้นที่ ร่วมกับปลัดอาวุโส ปลัดประจำตำบล หัวหน้าส่วนราชการ ทหารอากาศประจำเรด้าภูทับเบิก นายกอปท.พื้นที่ กำนันพื้นที่ พระสงฆ์ได้ร่วมให้กำลังใจและตรวจติดตามการทำงานและการจัดทำกฎหมายหมู่บ้าน/ธรรมนูญแต่ละหมู่บ้าน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ติดตามผลตามหลัก 3 ต. ได้แก่

1. ต.เตรียม คือ เตรียมความพร้อมร่วมสร้างมาตรการชุมชน คือ ค้นหากลุ่มเสี่ยงและจุดเสี่ยง และเริ่มการจัดทำประชาคมหรือธรรมนูญหมู่บ้านจากมติชุมชน
2. ต.ตั้ง คือ การตั้งด่านชุมชน สกัดกลุ่มเสี่ยง เลี่ยงอุบัติเหตุ เป็นการกำหนดจุดในการตั้งด่านชุมชน จุดสกัด เช่น ทางเข้าออกของชุมชน แยกถนนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น
3. ต.ติดตาม คือการติดตามตรวจสอบมุ่งสู่ความสำเร็จ การสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละวัน การสรุปจำนวนครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต โดยเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา การสอบสวนหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนเพื่อหาแนวทางแก้ไข

จากผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ ดังนี้

1. มีการจัดตั้งด่านชุมชน การมีกติกาหรือรัฐธรรมนูญอย่างน้อย 80% ของหมู่บ้านทั้งหมดของอำเภอไทย โดยผลการดำเนินงานจริง สามารถทำได้ 100% ครอบคลุม 145 หมู่บ้านซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. ภาควิเคราะห์ด่านชุมชนได้รับข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาย่างถูกต้อง 70%
3. มีพลังขับเคลื่อนนโยบายทั้งท้องถิ่นและส่วนราชการภาคีเครือข่าย
4. มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2560 ลดลง เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่เกิดขึ้น 30 ครั้ง ลดลงต่ำกว่า 14 ครั้ง, ผู้บาดเจ็บจากปี 2559 มีจำนวน 38 ราย ลดลงต่ำกว่า 14 ราย และผู้เสียชีวิตจากปี 2559 มี 0 ราย ให้มียอดคงที่คือ 0 รายเช่นเดิม
5. อำเภอไทยได้รับรางวัลอำเภอที่มีมาตรการป้องกันรูปแบบการลดอุบัติเหตุทางถนน ด้านชุมชน ดีเด่น ประเภทบูรณาการ ระดับเขต ปี 2560 (Community Based Disaster Risk)

2. ท่องผาภูมิ ห่วงใย สร้างความปลอดภัยทางถนน

อำเภอทองผาภูมิ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ เป็นเทือกเขาสูง ภูมิทัศน์มีความงดงามจึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเป็นจำนวนมาก การเดินทางมุ่งสู่อำเภอทองผาภูมิ มีระยะทางจากตัวเมืองกาญจนบุรี ถึง อำเภอทองผาภูมิ เป็นระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสังขละบุรี และอำเภออุ้มผาง (จังหวัดตาก)
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบ้านไร่ (จังหวัดอุทัยธานี) และอำเภอศรีสวัสดิ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอไทรโยค
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตะนาวศรี (ประเทศพม่า)

อำเภอทองผาภูมิ แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าขนุน ตำบลปลีอก ตำบลหินลาด ตำบลลิ้นถิ่น ตำบลชะแล ตำบลห้วยเขย่ง และตำบลสหกรณ์นิคม (ที่มา:

<https://th.wikipedia.org/wiki/ทองผาภูมิ>) ซึ่งมีภูมิทัศน์ธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในอำเภอ

จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน (ข้อมูลโรงพยาบาลทองผาภูมิ) ในปี พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมา พบว่าอัตราการเกิดอุบัติเหตุ มีจำนวน 1,008 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บที่พักรักษาตัวที่โรงพยาบาลจำนวน 161 ราย เสียชีวิต 20 ราย (14 ราย เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ) ซึ่งจากการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนนร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ พบว่า เส้นทางมาอำเภอทองผาภูมิมีระยะทางที่ไกล ผู้ใช้ถนนจึงใช้ความเร็วในการเดินทาง มีนักท่องเที่ยวที่นิยมขับรถยนต์ รถจักรยานยนต์รุ่นใหญ่ (บิ๊กไบค์) ขับรถด้วยความเร็ว ประกอบกับประชาชนในพื้นที่มีหลายเชื้อชาติ ซึ่งมีชาวเมียนมาร์ (พม่า) เป็นส่วนมาก ที่ยังไม่

เข้าใจกฎจราจรของประเทศไทย ทำให้การขับรถขาดวินัย ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายจราจร ส่งผลให้เกิดการขับรถตัดหน้า ย้อนศรข้ามเลน ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี(ปภ.) สาขาทองผาภูมิ ซึ่งได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่อำเภอ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยทางถนนจึงได้ประสานงาน เชื่อมภาคีเครือข่ายในอำเภอเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนนให้กับประชาชนในพื้นที่และคนที่สัญจรไปมา โดยมีนายกิตติศักดิ์ เอี่ยมระหงษ์ นักวิเคราะห์นโยบายแผนชำนาญการพิเศษ ปภ.ทองผาภูมิ และนายธนบุรย์ ตูลาทอง เจ้าหน้าที่ปภ.ทองผาภูมิ เข้ามาเป็นแกนหลักสำคัญในการดำเนินโครงการ “ทองผาภูมิห่วงใยสร้างความปลอดภัยทางถนน” เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดอุบัติเหตุทางถนน ในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ ให้ลดน้อยลง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในอำเภอทองผาภูมิ ในการลดอุบัติเหตุทางถนน 2) เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการขับขี่ปลอดภัย ให้แก่ผู้ใช้รถยนต์และรถจักรยานยนต์ในอำเภอทองผาภูมิ 3) ส่งเสริมให้ชุมชนชาวไทย และชุมชนชาวต่างด้าว มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไข และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนให้ถูกต้องตามกฎหมายจราจร 4) เพื่อให้ประชาชนในอำเภอทองผาภูมิปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน และมีเป้าหมาย คือ 1) เกิดภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการจัดการภัยทางถนนในอำเภอทองผาภูมิ เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน 2) มีคณะทำงานศูนย์ความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่น 3) ผู้ใช้รถยนต์และรถจักรยานยนต์ในอำเภอทองผาภูมิ มีวัฒนธรรมการขับขี่ที่ปลอดภัย 4) ชุมชนชาวไทย และชุมชนชาวต่างด้าว มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไข และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนให้ ถูกต้อง ตามกฎหมายจราจร 5) ประชาชนกลุ่มเสี่ยงในอำเภอทองผาภูมิลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนน 6) เกิดกลุ่มเครือข่ายใหม่ เช่น นักเรียนหรือเด็กรุ่นใหม่ เข้าร่วมในการป้องกันแก้ไข และการจัดการภัยทางถนนในอำเภอทองผาภูมิ เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

ภาคีเครือข่าย กับความร่วมมือที่ก่อเกิด

ทุนเดิมในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ มีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี สาขาทองผาภูมิ ทำงานในพื้นที่ดำเนินการเรื่องส่งเสริมความปลอดภัย โดยประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นและสถานศึกษา ซึ่งจากที่ผ่านมายังไม่เกิดผลเท่าที่ควร จึงได้ปรับแนวคิดและกลุ่มเป้าหมายโดยเริ่มเข้าหาชุมชน มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และมีการคัดเลือกชุมชนที่มีความพร้อมในการดูแลคนชุมชน ซึ่งการดำเนินงานนั้นนอกจากจะดำเนินการในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ แล้ว ทาง ปภ.สาขาทองผาภูมิได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามโครงสร้างศูนย์ถนนฯ ด้วย โดยเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินการ

ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ปลัดฝ่ายความมั่นคงอำเภอทองผาภูมิ สถานีตำรวจภูธรทองผาภูมิ สำนักงาน ปภ.จังหวัดกาญจนบุรี สาขาทองผาภูมิ หมวดกองร้อยรักษาความสงบที่ 1 อำเภอทองผาภูมิ สาธารณสุขอำเภอทองผาภูมิ เกษตรอำเภอทองผาภูมิ รองนายกเทศมนตรีตำบลทองผาภูมิ ทีมอปพร. อำเภอทองผาภูมิ โรงเรียนร่มเกล้ากาญจนบุรี โรงเรียนป่าไม้แห่งประเทศไทยอุทิศ โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา ผู้นำชุมชน และประชาชน อำเภอทองผาภูมิ และมีการแต่งตั้งคณะทำงานความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอทองผาภูมิ ประกอบด้วย

1. ปลัดความมั่นคงอำเภอทองผาภูมิ
2. สว.ป.สภ.ทองผาภูมิ
3. สาธารณสุขอำเภอทองผาภูมิ
4. ผู้แทนโรงพยาบาลทองผาภูมิ
5. เกษตรอำเภอทองผาภูมิ
6. สนง.ปภ.จังหวัดกาญจนบุรี สาขาทองผาภูมิ
7. นายกเทศมนตรีตำบลทองผาภูมิ
8. ผู้บังคับหมวดกองร้อยรักษาความสงบ ที่ 1 อำเภอทองผาภูมิ
9. ประธาน อปพร. อำเภอทองผาภูมิ
10. โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา

ภาคีเดินทาง ขับเคลื่อนงานไปด้วยกัน

ภาคีเครือข่ายอำเภอทองผาภูมิ เริ่มการดำเนินงานโครงการร่วมด้วย เพื่อให้โครงการสำเร็จ ลุล่วง ดังนี้

1. **ประชุมคณะทำงาน** ความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอทองผาภูมิ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการทองผาภูมิ ห่วงใย สร้างความปลอดภัยทางถนน และชวนภาคีเครือข่ายร่วมกันวิเคราะห์ทุนเดิม เตรียมการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

โดยในเวทีได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน และมีมติ

เพื่องานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอทองผาภูมิ โดยวางแนวทางกำหนดมาตรการองค์กร สร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยไร้อุบัติเหตุโดยการเมาไม่ขับ ไม่ขับรถด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ไม่ตัดหน้ากระชั้นชิด และเน้นย้ำเรื่องการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ขี้อักรยานยนต์ เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชน

2. การตรวจนับและรณรงค์ให้สวมหมวกนิรภัย เพื่อรณรงค์ให้ความรู้ประชาชน นักเรียนเยาวชนที่ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นเป็น 100% โดยการตั้งด่านตรวจนับผู้ไม่สวมหมวกนิรภัย พร้อมรณรงค์ให้ความรู้การสวมหมวกนิรภัย และเป็นการแจ้งเตือนให้รักษาวินัยจราจร โดยมีการตั้งด่านบริเวณสี่แยกทางเข้าอำเภอทองผาภูมิ จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งมีทีมคณะทำงานเข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ปลัดความมั่นคงอำเภอทองผาภูมิ สภ.ทองผาภูมิ สำนักงาน ปก.จังหวัดกาญจนบุรี สาขาทองผาภูมิ หมวดกองร้อยรักษาความสงบที่ 1 อำเภอทองผาภูมิ

จากการดำเนินงาน ทางคณะทำงานได้มีการประชุม เพื่อวิเคราะห์การทำงาน ในการตั้งด่านตรวจนับ พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ความร่วมมือ และผู้ใช้รถใช้ถนนมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยจราจรเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้คณะทำงานได้มีมติเพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอทองผาภูมิ จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามมาตรการองค์กรสร้างจิตสำนึก ในการขับขี่ปลอดภัย โดยเน้นสร้างความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่มีการสวมหมวกนิรภัย เมาไม่ขับ ไม่ขับรวดด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด และเน้นย้ำเรื่องการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ขับขี่รถจักรยานยนต์ เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชนต่อไป

3. **อบรมให้ความรู้และรณรงค์ประชาสัมพันธ์** ให้กับนักเรียนในสถานศึกษาและประชาชนในอำเภอ เพื่อร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 **จัดอบรมด้านความปลอดภัยทางถนน**ให้นักเรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียน และเป็นการสร้างการมีส่วนในการสร้างความปลอดภัยทางถนน จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนร่มเกล้ากาญจนบุรี มีครูนักเรียน เข้ารับการอบรมจำนวน 130 คน โรงเรียนป่าไม้แห่งประเทศไทยอุทิศเข้ารับการอบรมจำนวน 130 คน และโรงเรียนทองพูนภูมิวิทยา เข้ารับการอบรมจำนวน 130 คน

จากผลการอบรมให้ความรู้ให้กับนักเรียน จำนวน 3 โรงเรียน มีผู้เข้าร่วม 390 คน พบว่านักเรียน มีความเข้าใจหลักการขับขี่ ป้ายสัญญาณจราจร กฎวินัยจราจร และเข้าใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จากข้อสังเกต และข้อมูลจากคุณครูในโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยจราจรเพิ่มขึ้น และมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการใช้ถนนอย่างปลอดภัย

3.2 **รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้** ด้านความปลอดภัยทางถนนให้กับประชาชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย จำนวน 4 ครั้ง โดยคณะทำงานได้ลงพื้นที่เพื่อพบกับประชาชน ประกอบด้วย 1) หมู่ที่ 2 ตำบลท่าขนุน มีผู้เข้าร่วมจำนวน 120 คน 2) สามแยกทองพูนภูมิ-สังขละบุรี ตำบลท่าขนุน จำนวน 20 คน 3) บ้านองธิ หมู่ที่ 2 และตลาดเทศบาลตำบลทองพูนภูมิ หมู่ที่ 1 ตำบลท่าขนุน จำนวน 67 คน 4) แยกบ้านองธิ หมู่ที่ 2 ตำบลท่าขนุน จำนวน 15 คน โดยใช้รูปแบบการตั้งจุดให้ความรู้ อีกทั้งยังมีการ**เดินรณรงค์**ประชาสัมพันธ์ด้านความปลอดภัยทางถนนให้ผู้ใช้งาน ถนนบ้านองธิ หมู่ที่ 2 ตำบลท่าขนุน ซึ่งเป็นการรวมคนจิตอาสาในแต่ละชุมชนมาร่วมกันสื่อสาร แจกแผ่นพับ ให้ความรู้ให้คนในชุมชนด้วยกัน

ผลที่เกิดขึ้นจากการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ทำให้ประชาชน มีความเข้าใจในการเดินทางที่ปลอดภัยมากขึ้น มีความตื่นตัว และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรักษาวินัยจราจร สวมหมวกนิรภัย ขับขี่โดยใช้ความเร็วตามกฎหมายกำหนด และสิ่งสำคัญประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ดอกผล ที่เกิดขึ้น

จากการดำเนินงานของโครงการ เกิดการตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการด้วยกัน ซึ่งสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากการประชุมพูดคุยกันคือการเห็นปัญหาร่วมกัน แล้วมีการกำหนดว่าจะทำอะไรร่วมกันต่อไป โดยเริ่มต้นจากการจัดการจุดเสี่ยง การรณรงค์ให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแล้วเกิดทีม ศปภ.อำเภอทองผาภูมิที่ขับเคลื่อนงานร่วมกันอย่างจริงจัง ประกอบด้วย นายอำเภอทองผาภูมิ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทองผาภูมิ โรงพยาบาลทองผาภูมิ สาธารณสุขอำเภอทองผาภูมิ ปภ.จังหวัดกาญจนบุรี สาขาทองผาภูมิ แขวงทางหลวงอำเภอทองผาภูมิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ กองร้อยรักษาความสงบ ที่ ๑ อำเภอทองผาภูมิ โดยได้มีการกิจกรรมดำเนินการหลังจากการประชุม และมีการรายงานผล ติดตามผล ดังนี้

1. แขวงทางหลวงอำเภอทองผาภูมิ รับทราบปัญหาและแก้ไขจุดเสี่ยง โดยการติดป้ายเตือน และทาสีบนถนน ติดตั้งกรวยห้ามแซง รื้อถอนสิ่งกีดขวางที่บดบังระยะการมองเห็น และทาสีบนถนน ให้ลดความเร็ว
2. โรงพยาบาลรวบรวมและรายงานผลการเก็บข้อมูล การเกิดเหตุ การบาดเจ็บ เสียชีวิตให้คณะทำงานได้รับทราบและหาแนวทางในการจัดการปัญหาร่วมกันต่อไป
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ และหาแนวทางแก้ไข เช่น เมื่อทราบว่ามีการเกิดเหตุบ่อยครั้ง ได้ทำการแก้ไข เช่น จุดหน้าโรงเรียนจันเด ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ และจุดทางแยกปอมเป ทางเข้าตลาดทองผาภูมิ ตำบลท่าขนุน เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. นักเรียนและประชาชน มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ความร่วมมือในการขับขี่มีวินัย และมีพฤติกรรมการขับขี่ที่สวมหมวกเพิ่มขึ้น

2. คณะทำงานโครงการฯ เข้าไปเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน ศปถ.อำเภอ และทำให้เกิดการนำเสนอข้อมูล สถิติการเกิดอุบัติเหตุของอำเภอและจังหวัด นำไปสู่ความร่วมมือการทำงานด้วยกัน ซึ่งถือว่าศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอทองผาภูมิ เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

3. เกิดการกำหนดมาตรการความปลอดภัยทางถนนภายในองค์กร เพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้กับเจ้าหน้าที่ในสังกัดของแต่ละหน่วยงาน ให้ขับขี่รถอย่างปลอดภัย โดยเน้นพฤติกรรมเสี่ยง เช่น เมาไม่ขับ ไม่ขับรถด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ไม่ตัดหน้ากระชั้นชิด และเน้นย้ำเรื่องการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชนต่อไป

บทเรียนจากข้อจำกัดที่พบ

1. คณะทำงานความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอทองผาภูมิ มีงานตามภารกิจมาก จึงมอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการมอบหมายบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพราะผู้แทนไม่สามารถรับมอบนโยบายและตัดสินใจได้ทันที จึงเกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

2. การประชาสัมพันธ์และรณรงค์ที่จริงจัง สามารถสร้างกระแสในพื้นที่เพิ่มขึ้นได้ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ใช้ถนน จนเกิดการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยทางถนน หากแต่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และสร้างทีมจิตอาสาในชุมชนลุกขึ้นมาเป็นต้นแบบที่ดีได้

3. การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ควรให้แกนนำชุมชนและจิตอาสา เข้ามาเป็นแบบอย่างให้ประชาชนในท้องที่ได้ปฏิบัติตาม และแกนนำชุมชนควรมีการสื่อสาร ตักเตือน สร้างความเข้าใจ เพื่อให้เกิดการรับรู้กับคนในชุมชน อย่างต่อเนื่อง

3. พลังประชารัฐชาวกุฉินารายณ์รวมใจป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน

อำเภอกุฉินารายณ์ เป็นอำเภอขนาดใหญ่ มีพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14 แห่ง ประกอบด้วย 145 หมู่บ้าน มีพื้นที่ติดต่อกับ อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอนามน อำเภอเขาวง และอำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ 739.247 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 101,643 คน (ข้อมูล ณ ปี 2560) เป็นศูนย์รวมการค้า การศึกษา มีโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลขนาดใหญ่ ในพื้นที่เขตอำเภอมิถุนสายหลักหมายเลข 12 วิ่งบนถนนเส้นสมเด็จ-มุกดาหาร ปริมาณจราจรที่ค่อนข้างหนาแน่น เนื่องจากเป็นเส้นทางที่ใช้เชื่อมจังหวัดมุกดาหาร นอกจากนี้ยังมีถนนเชื่อมต่อระหว่างอำเภอ เพื่อเดินทางไปสู่จังหวัดสกลนคร และจังหวัดร้อยเอ็ดส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในพื้นที่บ่อยครั้ง

จากสถิติข้อมูลอุบัติเหตุในพื้นที่ อำเภอกุฉินารายณ์ระหว่างปี 2557-2559 พบว่า

สถิติ	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559
การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	46 ครั้ง	35 ครั้ง	30 ครั้ง
ผู้บาดเจ็บ (Admit)	46 คน	45 คน	36 คน
ผู้เสียชีวิต	2 ราย	4 ราย	5 ราย

ซึ่งสถิติที่พบอยู่ในอัตราที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภอในเขตพื้นที่เดียวกันของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขากุฉินารายณ์ ซึ่งประกอบด้วย 5 อำเภอ คือ อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอเขาวง อำเภอนาคู อำเภอห้วยผึ้ง และอำเภอนามน

ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ พบว่าปัจจัยด้านยานพาหนะ ด้านถนน และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่แก้ได้ทันที หากมีงบประมาณและดำเนินการอย่างจริงจัง แต่ปัจจัยทางด้านคนเป็นเรื่องของพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน จำเป็นต้องใช้เวลาและเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก จะต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เยาวชน ในการมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติหรือจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกัน อย่างปลอดภัยยั่งยืน ฯลฯ

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดที่สำคัญ คือความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีการดำเนินงานแบบสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จริงจัง ผนวกสร้างพันธมิตรในประชาชน รวมทั้งผู้บริหารทุกองค์กร ทุกระดับให้การสนับสนุนจนนำไปสู่การทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดกลยุทธ์การดำเนินงานของอำเภอ ที่เอื้ออำนวยและเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปพัฒนาวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้ การดำเนินงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์และมาตรการแบบบูรณาการความรู้ ความคิด กำลังคน งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเกิดความยั่งยืน

เพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนในอำเภอภูผินารายณ์ ทางด้านสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาภูผินารายณ์ นำทีมโดย นายโสภณ เจริญพร และนางสาวฐานิตา โพธิสม ได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอและจังหวัดเข้าร่วมขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนโดยจัดทำ

โครงการ“พลังประชารัฐชาวภูผินารายณ์รวมใจป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) ที่เป็นแกนนำในกลไกการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
2. เพื่อกระตุ้นสนับสนุนภาคีเครือข่ายในอำเภอในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนสามารถผลักดันเป็นมาตรการองค์กร
3. เพื่อจัดองค์ความรู้ เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในระดับอำเภอและโรงเรียนต้นแบบด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
4. เพื่อให้ ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) มีการดำเนินการป้องกันการบาดเจ็บอุบัติเหตุทางถนนผ่านระบบสุขภาพอำเภอ หรืออำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน (DHS-RTI)

โดยมีเป้าหมายเพื่อ 1) จัดตั้งคณะทำงานแบบบูรณาการในระดับอำเภอ 2) จัดตั้งคณะทำงานสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุอำเภอภูผินารายณ์ 3) เกิดเครือข่ายในการดำเนินงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุในระดับ อปท. 4) ครู นักเรียนเกิดความรู้ และตระหนักในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยอย่างยั่งยืน 5) ผู้นำชุมชน และตัวแทนชุมชนเกิดความรู้ และตระหนักในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยอย่างยั่งยืน 6) มีโรงเรียนต้นแบบด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ 2 แห่ง 7) มีชุมชนต้นแบบด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ 1 แห่ง

ภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนงาน

นอกจากศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอภูผินารายณ์ ที่ตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วนั้น การดำเนินงานโครงการพลังประชารัฐชาวภูผินารายณ์รวมใจป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน ยังได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวอย่างเป็นทางการประกอบด้วย

1. ฝ่ายอำนวยการ มีนายอำเภอภูผินารายณ์ เป็นประธานคณะทำงาน พร้อมด้วยเครือข่ายในพื้นที่ อาทิ ฝ่ายปกครอง (ปลัดอำเภอ นายกเทศมนตรีตำบล ท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ฝ่ายสาธารณสุข (โรงพยาบาล สาธารณสุข) ฝ่ายความมั่นคง (ตำรวจ สัสดี) ฝ่ายการศึกษา (สำนักงานการศึกษานอกระบบฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัย) สำนักงานขนส่งจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาภูผินารายณ์ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม (มูลนิธิสว่างกาฬสินธุ์ สมาคมเมตตาธรรมทิพย์ สถานเต็กกำ่า จีโหวงเกาะ) โดยมีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผินารายณ์ สารวัตรงานจราจรสถานีตำรวจภูธรภูผินารายณ์ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาภูผินารายณ์ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

มีบทบาทหน้าที่ คือ

- ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอภูผินารายณ์ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดและอำเภอ
- ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์
- ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และรายงานการดำเนินงานให้คณะคณะทำงาน ศปถ. อำเภอและ ศปถ. จังหวัด ทราบ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอภูผินารายณ์
- จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอภูผินารายณ์
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ
- รายงานผลการดำเนินงานและเสนอความเห็นต่อคณะทำงานศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.อำเภอ) เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในพื้นที่
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ตามที่เห็นสมควร
- ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะคณะทำงาน ศปถ. อำเภอ มอบหมาย

2. ฝ่ายสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ มีนายอำเภอภูผินารายณ์ เป็นประธานคณะทำงาน และมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน ได้แก่ ปลัดอำเภอกลุ่มงานบริหารงานปกครอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจ สารวัตรป้องกันและปราบปราม ผู้อำนวยการโรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอ หัวหน้าสำนักงานขนส่ง ท้องถิ่นอำเภอ นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ EMS ตัวแทน รพ.สต. มีอำนาจหน้าที่

- กำหนดแนวทางสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ เพื่อถอดบทเรียน และวิเคราะห์สาเหตุเชิงลึก แล้วพิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานำเสนอต่อคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอภูผินารายณ์ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป
- เก็บรวบรวมข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น และบันทึกไว้อย่างเป็นระบบตามรูปแบบข้อมูล 3 ฐาน
- ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนงานของคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนของท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
- เป็นที่ปรึกษาในการขับเคลื่อนกิจกรรม การดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้กับคณะทำงานศูนย์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- รวบรวมข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนต่อคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ
- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ในกรณีเร่งด่วน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด
- พิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์อำเภอในด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอภูผินารายณ์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดกาฬสินธุ์
- กำหนดแผนงานและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอภูผินารายณ์
- การจัดการอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้กับหน่วยงานองค์กรต่างๆ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

รวมพลังภาคี ลงมือปฏิบัติการ

หลังจากจัดตั้งคณะทำงาน และประสานเชื่อมภาคีเครือข่ายการทำงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนแล้ว ได้มีการจัดทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

1. จัดเวทีประชุมภาคีเครือข่าย โดยมีเป้าหมายที่จะใช้เวทีการประชุม เป็นเวทีในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และวางแผนการทำงานร่วมกันในพื้นที่

ในช่วงระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ มีการจัดการประชุม 3 ครั้ง แต่ทุกครั้งก่อให้เกิดการทำงานขับเคลื่อนในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

ครั้งที่ 1

1. คณะทำงานและภาคีเครือข่าย รับทราบข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2560 ทั้งในระดับประเทศและระดับอำเภอ มีข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุ ลักษณะของการเกิดอุบัติเหตุ ยานพาหนะที่ประสบเหตุและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ
2. รับทราบข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเวลาปกติของอำเภอภูผินารายณ์ โดยมีรายละเอียดการเกิดอุบัติเหตุแต่ละเคส พร้อมทั้งสภาพถนนที่เกิดเหตุ
3. รับทราบสถิติการจับกุมตาม 10 มาตรการและตามคำสั่ง คสช.ที่ 46/2558 เรื่องมาตรการแก้ไขปัญหาค้นหาอันเกิดจากการขับขี่ยานพาหนะ ซึ่งพบว่ารถจักรยานยนต์มีการจับกุมมากที่สุดในประเด็นไม่สวมหมวกนิรภัยและไม่มีใบขับขี่ ส่วนรถปิกอัพถูกจับกุมจากการไม่คาดเข็มขัดนิรภัยมากที่สุด
4. ร่วมวางแผนการทำงานของทีมสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ โดยกำหนดให้มีตัวแทนจากหน่วยงาน 5 E และมีแบบฟอร์มในการเก็บข้อมูล
5. รายงานจุดเสี่ยงในพื้นที่ของอำเภอ พร้อมทั้งแจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละจุดเสี่ยงให้พิจารณาแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยง
6. ให้ท้องถิ่นสำรวจจุดเสี่ยง พร้อมแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ของตนเอง

ครั้งที่ 2

1. รับทราบสถานการณ์การคมนาคมที่มีผลกระทบจากอุทกภัย สถิติการเกิดอุบัติเหตุและสถิติการจับกุม ซึ่งพบว่าสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการขับขี่ ขับรถเร็ว ประมาท แชนทด ในจุดห้ามแซง ขับรถเร็วในเขตชุมชน
2. พื้นที่จุดเสี่ยงใหม่ บริเวณทางเข้า-ออก หน้าห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส สาขาภูผินารายณ์
3. รับทราบข้อมูลจุดเสี่ยงบริเวณหน้าสถาบันการศึกษาและเขตชุมชนในพื้นที่
4. ติดตามการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่โดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบ
5. ติดตามการดำเนินการชุมชน/โรงเรียนต้นแบบในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์

ครั้งที่ 3

1. รับทราบสถิติการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งพบว่าสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ เกิดจากการขับรถเร็วเกินกำหนด ประมาท หักเลี้ยวในระยะกระชั้นชิด
2. รับทราบสถิติการจับกุมในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2560 ซึ่งพบว่า มีแนวโน้มการจับกุมลดลงเนื่องจากประชาชนเริ่มปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น ประกอบกับนโยบายภาครัฐที่ให้มีการกวดขันด้วยการป้องปรามและให้คำแนะนำแทนการดำเนินคดี
3. ติดตามจุดเสี่ยงและการแก้ไขจุดเสี่ยง
4. ถอดบทเรียนอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ (ศปถ.อำเภอภูผินารายณ์) และ การขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่ อปท. และสถาบันการศึกษาในพื้นที่
5. การประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
6. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายและการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่

2.จัดอบรมให้ความรู้ ธรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างชุมชนและโรงเรียนต้นแบบในพื้นที่ โดยการสร้างความตระหนัก สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่ โดยคนในพื้นที่ภายใต้บริบทของตัวเอง ซึ่งดำเนินการอบรม 3 รุ่น ประกอบด้วย

หัวข้อ	ตำบลบัวขาว	โรงเรียนบัวขาว	โรงเรียนภูจินารายณ์
ผู้เข้าร่วมอบรม	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อบต.บัวขาว ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน 60 คน	คณะครูและนักเรียน แกนนำ 115 คน	คณะครูและนักเรียน แกนนำ 115 คน
ผลการอบรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมรับทราบสถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ 2. ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเกิดความตระหนักถึงผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว และการสูญเสียอันเกิดจากอุบัติเหตุ 3. เกิดแนวคิดในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในเขตพื้นที่ร่วมกัน 4. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมรู้จักกฎหมายจราจรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปฏิบัติเพื่อการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมรับทราบสถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ 2. ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเกิดความตระหนักถึงผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว และการสูญเสียอันเกิดจากอุบัติเหตุ 3. เกิดแนวคิดในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในเขตพื้นที่ร่วมกันของครู และนักเรียน 4. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมรู้จักกฎหมายจราจรที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปฏิบัติเพื่อการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย 	

3. สืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ กรณีมีผู้เสียชีวิตการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน การสอบสวนอุบัติเหตุเป็นหนทางหนึ่งในการได้มาซึ่งข้อมูล สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุฝ่ายสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุได้ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุร่วมกับผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครในระดับพื้นที่ เข้าร่วมในการลงพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุ และเพิ่มเติมข้อมูลบริเวณเกิดเหตุ ในฐานะคนในพื้นที่ ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ละเอียดย และสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนทางแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

ผลจากการเก็บข้อมูล ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2560 มีอุบัติเหตุจำนวน 28 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต 30 ราย หลังจากการสอบสวน มีการจัดการประชุมสรุปผลการสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ โดยมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วม 40 คน จากการประชุมส่งผลให้เกิดการรับทราบผลการดำเนินงานของ ศปถ.อำเภอ กุฉินารายณ์ ในห้วง 1 ปี (เดือนมกราคม – ธันวาคม 2560) ผลการดำเนินการป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ผ่านระบบสุขภาพอำเภอ DHS – RTI และรับทราบพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการคุ้มครองด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุในปีงบประมาณถัดไป

การสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ

การแก้ไขจุดเสี่ยง

อบต. สามขา

ทม.บัวขาว

โครงการมิตรผลกาฬสินธุ์ร่วมใจป้องกันการประสพภัยทางถนน โรงงานน้ำตาลมิตรผลกาฬสินธุ์ได้
เห็นความสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน จึงได้ดำเนินโครงการดังกล่าวเพื่อกำหนดมาตรการใน
การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของเจ้าหน้าที่ และพนักงานของโรงงาน โดยการตรวจสอบสภาพความ
พร้อมพนักงานที่เดินผ่านจุดเข้าออกโรงงานฯ กล่าวตักเตือนและตรวจสอบความพร้อมให้ปฏิบัติตามกฎ
จราจรอย่างเคร่งครัด

ผลลัพธ์ความสำเร็จที่เกิดขึ้น

1. ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอภูผินารายณ์ มีความเข้มแข็งด้านการสร้างเครือข่าย ผู้นำ(นายอำเภอ) ให้ความสำคัญในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ จากการเข้าร่วมประชุมขับเคลื่อนโครงการฯ ครั้งที่ 1 และ 2
2. ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอภูผินารายณ์ มีการนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการ และคืนข้อมูลดังกล่าวสู่ชุมชน ผ่านการประชุม กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และการประชุมหัวหน้าส่วนราชการของอำเภอ (การประชุมประจำเดือน)
3. มีการจัดตั้งคณะทำงานสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ ที่ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการหลักด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ
4. เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ โดยอบต.สามขา และ เทศบาลเมืองบัวขาว อบต.บัวขาว ทต.เหล่าใหญ่
5. หน่วยงานในพื้นที่รับทราบการดำเนินงานและนำไปขยายผลการดำเนินงาน อาทิ
 - โรงงานน้ำตาลมิตรภาพสินธุ์ ดำเนินโครงการมิตรภาพสินธุ์ ร่วมใจป้องกันการประสพภัยทางถนน
 - สำนักงานขนส่งจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาภูผินารายณ์ จัดอบรมสนามจราจรเยาวชน สร้างจิตสำนึกความปลอดภัย ในการใช้รถใช้ถนน โดยใช้ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 2 รุ่น

- สถานีตำรวจภูธรภูษินารายณ์จัดโครงการถนนปลอดภัย – ถนนสีขาว เพื่อเข้มงวดด้านกฎหมายและลดอุบัติเหตุในถนนซึ่งเป็นระยะทางการดำเนินโครงการฯ
- 6. ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอภูษินารายณ์ (ศปถ.อำเภอภูษินารายณ์) มีการจัดอบรมเพื่อสร้างต้นแบบชุมชนและโรงเรียนจำนวน 3 รุ่น ประกอบด้วยกลุ่มเสี่ยงที่เป็นเยาวชน จำนวน 2 รุ่น จากโรงเรียนบัวขาว และโรงเรียนภูษินารายณ์ และสัมมนากลุ่มเสี่ยงวัยกลางคนและผู้สูงอายุในพื้นที่เสี่ยง เขตพื้นที่ อบต. บัวขาว จำนวน 1 รุ่น
- 7. มีการบูรณาการข้อมูลและระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลดีขึ้น ส่งผลให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สามารถนำมาใช้ในการทำงานได้อย่างชัดเจน
- 8. การดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนผ่านระบบสุขภาพอำเภอ (DHS-RTI) ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับดี (Good) ร้อยละ 50 ของอำเภอที่ดำเนินการ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูษินารายณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลสามขา และคณะทำงานฯ ศปถ. อำเภอภูษินารายณ์

การติดตาม ประเมินผล

1. หลังการอบรมมีการทำข้อสอบเกี่ยวกับความรู้กฎวินัยจราจรผ่านเกณฑ์เพื่อประเมินผลการอบรมว่าผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจมากน้อยเพียงใด
2. ติดตามการทำงานแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในการประชุมคณะทำงานโครงการ “พลังประชารัฐชาวภูษินารายณ์รวมใจป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน”
3. มีการติดตามข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการและคืนข้อมูลดังกล่าวสู่ชุมชน ผ่านการประชุม กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และการประชุมหัวหน้าส่วนราชการของอำเภอ (การประชุมประจำเดือน)
4. มีการถอดบทเรียน สรุปผลการดำเนินโครงการ
5. มีการประสานงาน ติดตามผลการดำเนินงานผ่านทาง Application Line กลุ่ม ศปถ. ภูษินารายณ์

ความต่อเนื่องยั่งยืนของโครงการ

1. ได้บรรจุการแก้ไขจุดเสี่ยงเข้าไปเป็นภารกิจของพื้นที่ ดังจะเห็นได้จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มีการเก็บข้อมูลจุดเสี่ยงและแก้ปัญหาจุดเสี่ยงของตัวเองโดยใช้งบประมาณของพื้นที่
2. ให้ผู้นำอำเภอสั่งการให้ทุกหน่วยงานจัดทำมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด
3. เพิ่มความเข้มงวดด้านกฎหมายมากขึ้น
4. ขยายพื้นที่ชุมชนต้นแบบและโรงเรียนต้นแบบไปยังพื้นที่ อปท. อื่นๆ เพิ่มเติม
5. ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาปกติ ตลอดทั้งปี
6. สรุปผลการดำเนินงานในเวทีจังหวัด หรือรายงานผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบและแก้ไขปัญหาในส่วนที่รับผิดชอบ

บทเรียนจากข้อจำกัดและอุปสรรค

1. หากมีการจัดเวทีประชุมทิ้งช่วงนาน ทำให้การแก้ไขปัญหาและการติดตามความคืบหน้าล่าช้า ควรมีการจัดประชุม 1 - 2 เดือนต่อครั้ง
2. ในการลงพื้นที่ขาดงบประมาณด้านเชื้อเพลิงของหน่วยงานในการออกพื้นที่สืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุ จำเป็นต้องสรรหางบประมาณรวมสมทบจากแต่ละหน่วยงาน
3. หากมีการประสานงานติดต่ออย่างกระชั้นชิด ทำให้ไม่สามารถบริหารงานจัดการได้ดีเท่าที่ควร ระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงาน เนื่องด้วยระยะเวลาที่น้อยและกระชั้นชิดจึงส่งผลกระทบต่องานในด้านต่างๆ
4. หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงานและการขับเคลื่อนภารกิจงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้กับหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนงานอุบัติเหตุทางถนน คือ ที่ทำการปกครองอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลอำเภอ เป็นต้น

แนวทางสู่การขยายผล

1. จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ทุกๆ 2 เดือนต่อครั้ง
2. จัดทำประชาคมหมู่บ้านในพื้นที่
อปท. ที่มีอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
3. จัดทำประชาคมหมู่บ้านในพื้นที่
อปท. ที่มีอุบัติเหตุและเสียชีวิต
มากในลำดับ 1-3 ของพื้นที่
อำเภอ
4. จัดอบรมเยาวชนด้านการป้องกัน
และลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เสี่ยงใน อปท.ที่มีอุบัติเหตุสูงสุด 1-3 ของพื้นที่อำเภอ
5. จัดตั้งคณะทำงานสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุระดับอำเภอและ อปท. ร่วมสืบสวนสอบสวน
อุบัติเหตุในพื้นที่เพื่อวิเคราะห์สาเหตุเชิงลึก แก้ปัญหาอุบัติเหตุในระยะสั้น กลาง และอนาคต

4. พัฒนาเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ในตำบลต้นแบบ ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอกันทรลักษ์ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดศรีสะเกษ เป็นอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดในจังหวัด และมีประชากรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ไม่รวมอำเภอเมือง) ประกอบด้วย 20 ตำบล 276 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 21 แห่ง มีประชากรทั้งหมด 201,964 คน (พ.ศ.2560) มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกันและกับประเทศเพื่อนบ้าน(ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย) ทิศเหนือติดต่อกับตำบลสระยาว ตำบลเสื่องข้าว อำเภอสรีรัตนะ และตำบลหนองฮาง ตำบลเสี้ยว ตำบลหนองหั่ว ตำบลท่าคล้อ อำเภอเบญจลักษ์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลนาหอม ตำบลโคกชำแระ ตำบลกุดเรือ อำเภอทุ่งศรีอุดม ตำบลไพบูลย์ ตำบลโคกสะอาด อำเภอน้ำขุ่น และตำบลโขง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดพระวิหารและจังหวัดอุดรรัมย์ ประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลปากดอง ตำบลพราน ตำบลภูฝ้าย ตำบลไพร อำเภوخุนหาญ

จากที่ตั้งดังกล่าวประกอบกับจำนวนประชาชนที่มีมาก เส้นทางคมนาคมทางบกที่สะดวก ส่งผลให้มีการเดินทางเข้ามายังอำเภอกันทรลักษ์ เป็นจำนวนมาก ทั้งมาติดต่องาน ศึกษาเล่าเรียน หรือใช้เป็นเส้นทางในการเดินทางระหว่างอำเภอ จังหวัด หรือระหว่างประเทศ ซึ่งการเดินทางที่หนาแน่นนี้เองส่งผลให้อุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้น มีปริมาณเพิ่มขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี สาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมของผู้ขับขี่ การขาดวินัย ขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร

สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของประชาชนในอำเภอกันทรลักษ์ ในปี พ.ศ. 2556-2559 พบว่า

ปี	จำนวนผู้บาดเจ็บ (ราย)	จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย)	อัตราการเสียชีวิต ต่อแสนประชากร
2556	3,016	15	6.90
2557	2,745	22	10.13
2558	2,692	36	16.58
2559	2,835	35	19.21

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลปี 2559 พบว่า ข้อมูลของผู้ประสบเหตุ มีดังนี้

- ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง
- ช่วงอายุที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ อายุ 15-19 ปี
- ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่ ไม่สวมหมวกกันน็อกและไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
- ประเภทรถที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์
- ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ 16.01-20.00 น.
- สาเหตุของการบาดเจ็บสูงสุด คือ ขับรถเร็ว รองลงมาคือ เมาแล้วขับ
- จากสถิติข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุในระดับตำบล พบว่า ในปี 2559 ตำบลกระแซง เป็นตำบลที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด จำนวน 106 ครั้ง ผู้บาดเจ็บจำนวน 165 ราย เสียชีวิต 4 ราย และมีจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุติด 1 ใน 5 ของระดับอำเภอ

นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่าผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนส่วนใหญ่จะถูกนำส่งโรงพยาบาลโดยผู้ประสบเหตุและญาติ ซึ่งหากกระทำโดยขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ ก็อาจจะส่งผลให้ผู้บาดเจ็บอันตรายมากขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนได้

จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้น เครือข่ายอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ(คปสอ.) ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงเรียน และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษ์ โดยมี นายทวีศักดิ์ บัวพา และนางสาวอนงค์ ปิ่นนิวงค์ เป็นแกนสำคัญในการขับเคลื่อนงาน **โครงการพัฒนาเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ในตำบลต้นแบบ ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ** ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

ภาคีเครือข่าย ร่วมมือกันขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอของกันทรลักษ์ ได้มีการคัดเลือก ตำบลกระแซง ซึ่งเป็นตำบลที่มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูงสุดในอำเภอมาเป็นอำเภอต้นแบบ ด้วยเห็นว่า

เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่ควรจะได้รับ การแก้ไข และหากแก้ไขได้จะเกิด ความสุดคุ้ม ที่จะเป็นตัวอย่าง ให้กับตำบลอื่นในการเดินตาม ป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจากภัยทางถนนได้

โครงการพัฒนาเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูอุบัติเหตุทางถนนในตำบลต้นแบบ ตำบล ละครแขง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ เกิดขึ้นจากความตั้งใจการแก้ไขปัญหาคูของสำนักงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษ์ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายอำเภอกันทรลักษ์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูอุบัติเหตุทางถนน
2. เพื่อให้ความรู้ในเรื่องกฎหมายและการขับขี่ปลอดภัยในตำบลต้นแบบ (ตำบลละครแขง)
3. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ตำบลละครแขงให้มีความตื่นตัว ตระหนักถึงความ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน
4. เพื่อแก้ไขปัญหาคูเสี่ยงในพื้นที่ครอบคลุมในเขตตำบลต้นแบบ ตำบลละครแขง

ซึ่งโครงการดังกล่าว ได้รับการเห็นชอบจาก “ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอกันทรลักษ์” ที่มี นายอำเภอ เป็นประธานกรรมการ และได้มีคำสั่งอำเภอกันทรลักษ์ แต่งตั้งคณะทำงาน โครงการดังกล่าวขึ้น โดยมอบหมายให้ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษ์ เป็น ประธานคณะทำงาน มีตัวแทนจาก สวป.สภ.กันทรลักษ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ปลัดอำเภอกันทรลักษ์ฝ่ายความมั่นคง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลละครแขง กำนันตำบล ละครแขง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงานเป็นคณะทำงาน ซึ่ง คณะทำงานดังกล่าว เป็นการแต่งตั้ง โดยระบุตัวบุคคล ที่จะมาร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการขับเคลื่อน งาน วางแผนปฏิบัติการ ประสานงาน สนับสนุนและปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการฯ ให้ประสบความสำเร็จ

นอกจากคณะทำงานโครงการแล้ว ยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และศูนย์อำนวยการ ความปลอดภัยทางถนนองค์การบริหารส่วนตำบลละครแขง โดยมีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลละครแขง เป็นประธานกรรมการ มีรองนายก อบต.ละครแขง 2 ท่าน เป็นรองประธาน มีเลขานุการนายก อบต. ละครแขง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผอ.รพ.สต.ในพื้นที่ ผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตตำบลละครแขง หัวหน้าสาย ตรวจตำบลละครแขง สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ สาขากันทรลักษ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หัวหน้าสำนักปลัด เป็นกรรมการ ปลัด อบต.ละครแขง เป็นเลขานุการ และมีรองปลัด อบต.ละครแขง และเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทำหน้าที่ จัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนงาน โครงการและงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ ทางถนนของอำเภอ รวมถึงการเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ อีกทั้ง ยังต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ การจัดทำ

มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนขององค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ

ทุนเดิมที่ดี ในการดำเนินงานอำเภอกันทรลักษ์ มี ศปถ.อำเภอ นายอำเภอเป็นประธาน มีนายก อบต. ที่เห็นความสำคัญให้ความร่วมมือ และมีการขับเคลื่อนด้านสาธารณสุขทุกประเด็นอย่างเข้มแข็ง มีทีมกู้ชีพที่พร้อมดำเนินการ ตำบลกระแซง มีสำนักงานขนส่งอยู่ในพื้นที่ และมีรพ.สต. โรงเรียน แขวงการทางฯ หมวดการทาง ทางหลวงชนบท ดูแลเรื่องทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท และยังมีชุมชน ศรีสขอโคกซึ่งเป็นชุมชนจัดการตนเอง กลายเป็นที่ดูงานระดับหมู่บ้าน/ประเทศ

งบประมาณที่ได้รับมาดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุจราจรได้รับการสมทบจาก บริษัทกลางฯ โดยร่วมให้ความรู้จัดทำ พรบ. ให้กับรถจักรยานยนต์เก่า ซึ่งเดิมที่ชาวบ้านไม่ให้ความสำคัญเรื่องทำ พรบ.เลย จึงไม่ไปต่อทะเบียน บ.กลางจึงได้ร่วมลงพื้นที่และให้ความรู้ชาวบ้าน เพื่อจัดทำพรบ.และบังคับใช้ได้ทันที ซึ่งผู้นำชุมชนได้ให้การสนับสนุนชักชวนชาวบ้านเข้าร่วมประชาคม ทำธรรมนูญหมู่บ้านและบังคับใช้ ทั้งนี้ในการจัดทำประชาคม ทางนายกอบต.ได้สนับสนุนอุปกรณ์การจัดอบรม อำนวยความสะดวกประสานงานต่างๆ

เดินหน้า ร่วมกันดำเนินการ

โครงการเริ่มต้นจากการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผ่านการประชุม เพื่อให้เวทีการประชุมเป็นเวทีที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มาร่วมกันตัดสินใจ วางแนวทางการทำงานผ่านทางข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน จากผลการสำรวจและหาแนวทางแก้ไขจุดเสี่ยงโดยภาคีเครือข่าย ใช้ข้อมูลอุบัติเหตุย้อนหลัง 3 ปี พร้อมทั้งมีการติดตามผลการทำงานในเวทิดังกล่าว คือ

1) การประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอกันทรลักษ์ ในช่วงระหว่างดำเนินงานโครงการ มีการประชุม 10 ครั้ง แต่แต่ละครั้ง มีวัตถุประสงค์การประชุมที่แตกต่างกันไป โดยในครั้งที่ 1 เป็นการชี้แจงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายความปลอดภัยทางถนน ชี้แจงกิจกรรมโครงการพัฒนาเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญห อุบัติเหตุทางถนนในตำบลต้นแบบ ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งผลจากการประชุมในครั้งนี้ ทำให้เกิดคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการ และเกิดแผนงานสำหรับดำเนินโครงการฯ

ส่วนในการประชุมครั้งต่อๆ มา เป็นการประชุมเพื่อวางแผนการขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนน และติดตามผลดำเนินงาน ซึ่งผลจากการประชุมที่เกิดขึ้น เช่น

- วางแผนการดำเนินงานในช่วงเฝ้าระวัง 7 วันอันตราย
- สรุปผลการดำเนินงานช่วง 7 วันอันตราย
- การวางแผนการดำเนินงานในระดับตำบล การออกประชาคมหมู่บ้าน การอบรมให้ความรู้ ฯลฯ

- การติดตามผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ผ่านมา
- การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง
- การติดตามผลหลังจากการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง จุดอันตราย

2) การประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนองค์การบริหารส่วนตำบล
กระแซง จากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุของอำเภอ พบว่า ตำบลกระแซงมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นมากที่สุด ในการ
ดำเนินโครงการฯ นี้ จึงได้เลือกตำบลกระแซง มาเป็นตำบลต้นแบบเพื่อเป็นการลดจุดที่เสี่ยงที่สุดใน
อำเภอ และได้มีการตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนประจำตำบลขึ้น เพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกับ
คณะทำงานโครงการ

การดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง ใช้
เวทีการประชุมเป็นเครื่องมือในการทำงาน เช่นเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับ
อำเภอ การประชุมส่งผลให้เกิดการวางแผนการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานไปใน
คราวเดียว

การประชุมของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง จะเน้น
ไปที่การหารือแนวทางการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ทั้งการทำประชาคมหมู่บ้าน การจัดอบรมให้ความรู้
เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและกฎหมายจราจร การสร้างมาตรการสวมหมวกนิรภัยให้กับประชาชน
นักเรียน นักศึกษา รวมไปถึง การร่วมกันวิเคราะห์และแก้ปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่ด้วย

นอกจากการวางแผนการดำเนินงานแล้ว ยังเป็นการติดตามผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมต่างๆ
ในพื้นที่ ทั้งการแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย และการทำประชาคมหมู่บ้าน ฯลฯ

3) จัดอบรมให้ความรู้การขับขี่ปลอดภัย กฎหมายจราจร สร้างมาตรการสวมหมวกนิรภัย

ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง ให้กับบุคลากรจากสถานศึกษา อบต.กระแซง ประชาชน นักเรียนจากโรงเรียนบ้านเขวา และโรงเรียนบ้านจำนรรจ์ โดยมีนายอำเภอเกษมทรลักษณ์ เป็นประธานเปิดโครงการฯ และเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลเกษมทรลักษณ์ สภ.เกษมทรลักษณ์ ขนส่งอำเภอเกษมทรลักษณ์ บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ คปภ.จังหวัดศรีสะเกษ มาร่วมเป็นวิทยากร

เนื้อหาการอบรม นอกจากจะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายจราจร วินัยจราจร การขับขี่ปลอดภัยแล้ว ยังมีการสอนการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอีกด้วย

4) จัดทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อนำไปสู่ธรรมนูญหมู่บ้าน

ทุกหมู่บ้านในตำบลกระแซง หลังจากที่ได้มีการอบรมให้ความรู้การขับขี่ปลอดภัย กฎหมายจราจรให้กับประชาชนในตำบลแล้ว ได้มีการจัดทำประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ร่วมกันกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยในหมู่บ้าน โดยกำหนดให้เป็นร่างธรรมนูญหมู่บ้าน ซึ่งมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้นำในพื้นที่ เป็นพยานในการจัดทำธรรมนูญหมู่บ้าน

การค้นหาปัญหาใน 20 หมู่บ้าน พบว่า เมาขับ ขับรถเร็ว ดัดแปลงสภาพรถ และมีเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปีรถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ บางหมู่บ้าน พบว่า ผู้ปกครองปล่อยให้เด็กอายุเจ็ดขวบขี่รถจักรยานยนต์แล้ว และเป็นรถเก่าไม่ทำ พรบ. เพราะเข้าใจว่าซื้อพรบ.ไม่ได้ เมื่อให้ความรู้ก็ได้มีการซื้อพรบ.เพิ่มขึ้น มีการห้ามปรามลูกหลานไม่ให้ขี่รถจักรยานยนต์ และนอกจากปัญหานี้แล้ว ยังมีรถบรรทุกชนดินหินวิ่งผ่านหมู่บ้าน บนผิวถนนมีมูลวัว ทางคณะกรรมการหมู่บ้านจึงได้เชิญชวนสมาชิกในหมู่บ้านร่วมกันเสนอ เพื่อสรุปธรรมนูญหมู่บ้านร่วมกัน

ส่งผลให้ทั้ง 20 หมู่บ้าน ได้กำหนดกติการ่วมกัน 1) คือ กฎเดิมให้มีผลบังคับใช้เหมือนเดิม เป็นหน้าที่ของพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่ต้องให้ความรู้และดูแลบุตรหลาน คนในครอบครัวให้มีการขับขี่ที่ปลอดภัย ทุกคนต้องปฏิบัติตามให้ปลอดภัย ปฏิบัติให้อยู่ในวิถีของชีวิต 2) ให้ปฏิบัติตามกฎ 10 รสขม ไม่ให้ใช้รถที่ไม่ปลอดภัย ห้ามนั่งบนหลังคารถ ห้ามขี่รถในลักษณะไม่ปลอดภัยและรบกวนผู้อื่น 3) รถทุกประเภทต้องทำพรบ. 4) ขับรถในเขตหมู่บ้านไม่เกิน 30 km./ชม. 5) ในกรณีดินหินตกหล่นในผิวทางต้องให้รถบรรทุกแก้ไขจัดการทันที หากมีใครฝ่าฝืน ให้คณะกรรมการดำเนินการ โดยเริ่มจากการ “ว่ากล่าว ปรับ เงินค่าปรับ” โดยนำเงินค่าปรับนำเข้ากองทุนหมู่บ้าน แล้วให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าว สัปดาห์ละสองครั้งเป็นอย่างน้อย มตินี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในการประชุมประจำเดือนหมู่บ้าน ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลบังคับใช้ ในการถือปฏิบัติธรรมณูญ ให้ประกาศใช้ภายในเจ็ดวัน ติดไว้ที่ศาลาประชาคม

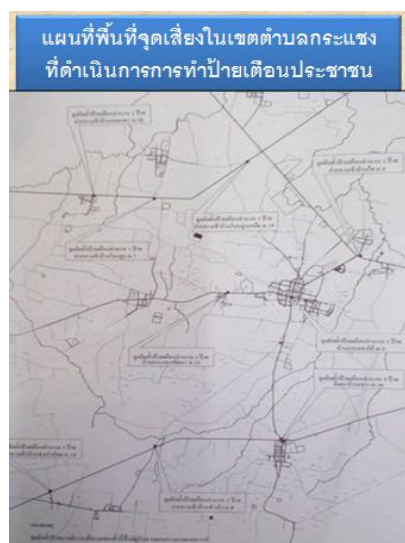
5) การแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่ โดยการใช้เครื่องมือ 5 ส (สารสนเทศ สุดเสียง สุดคุ้ม สหสาขา และส่วนร่วม)

เริ่มต้นจากสารสนเทศโดยการสำรวจข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ตำบลกระแซง และใช้ข้อมูลอุบัติเหตุย้อนหลัง 3 ปี มาเป็นข้อมูลประกอบ เพื่อคัดเลือกจุดเสี่ยงที่ส่งผลกระทบมากที่สุด (สุดเสียง) ทำการคัดเลือกร่วมกับคณะทำงาน (สหสาขา ส่วนร่วม) เพื่อหาวิธีการแก้ไขจุดเสี่ยงที่คุ้มค่ามากที่สุดในการจัดการกับปัญหา(สุดคุ้ม)

ผลจากการดำเนินงาน เลือกจุดเสี่ยงที่เป็นทางแยกที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งจำนวน 10 จุด เพื่อทำการแก้ไข โดยใช้การติดตั้งป้ายเตือนสีเหลือง มาเป็นเครื่องมือ ทำการติดตั้งทั้ง 10 จุดเสี่ยง

ป้ายเตือนระบุข้อความ “ทางแยกข้างหน้าโปรดระมัดระวัง พบอุบัติเหตุ แจ้ง 1669” หลังจากติดตั้งป้ายแล้ว มีการสำรวจทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน พบว่า เวลากลางคืนบางป้ายตั้งอยู่บริเวณที่ไม่มีไฟส่องสว่าง ได้ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการแก้ไข

ภายหลังการดำเนินงาน จากการเก็บข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุของทางโรงพยาบาลกันทรลักษ์ พื้นที่จุดเสี่ยงที่ได้รับการแก้ไขยังไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น และสถิติอุบัติเหตุปี 2560 พื้นที่ตำบลกระแซงลดลงจากอันดับ 1 มาอยู่ที่อันดับ 3 ของอำเภอกันทรลักษ์

6) มาตรการสวมหมวกนิรภัยในโรงเรียน หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและประชาชน

การสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับการใช้รถใช้ถนน ยังเป็นสิ่งที่จะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โครงการฯ ได้ดำเนินการรณรงค์สอดแทรกไปกับกิจกรรมต่างๆ อาทิ การเข้าไปรณรงค์ในโรงเรียน การเตรียมความพร้อมของทีม การให้ความรู้ประชาชน เพื่อร่วมกันลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาล โดยมีการจัดทำขบวนคาราวานสวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขี่และผู้ซ้อน เพื่อปลุกกระแส สร้างการรับรู้ และส่งเสริมให้คนในตำบลได้เห็นความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย

บทเรียนความสำเร็จ

การแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนเป็นเรื่องที่ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ จากการทำงานของภาคส่วนใดภาคส่วนหนึ่ง แต่ต้องเกิดจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในพื้นที่ตำบลกระแซงซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประสบเหตุสูงสุดของอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งถูกเลือกให้เป็นตำบลต้นแบบ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในจุดเสี่ยงที่สุด และหากสำเร็จจะสุดคุ้มที่สุดเช่นเดียวกัน โครงการฯ ใช้การทำธรรมเนียมหมู่บ้านมาเป็นเครื่องมือในการทำงาน

การทำธรรมเนียมหมู่บ้าน เริ่มต้นด้วยการจัดอบรมให้ความรู้การขับขี่ปลอดภัย กฎหมายจราจร ให้กับคนในตำบล ซึ่งถึงแม้ว่าทุกคนในตำบลไม่ได้เข้าร่วม แต่ก็ได้มีตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านเข้ามาร่วมอบรม ซึ่งการอบรมดังกล่าว มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายจราจร วินัยจราจร การขับขี่ปลอดภัยแล้ว ยังมีการสอนการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอีกด้วย ซึ่งผลจากการอบรมส่งผลให้คนในตำบลมีข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางถนน และแนวทางในการป้องกัน นำมาซึ่งการทำประชาคมหมู่บ้าน

การทำประชาคมหมู่บ้าน เป็นการสร้างพื้นที่ให้คนในหมู่บ้าน ได้เลือกแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนด้วยตนเอง โดยเน้นหนักไปที่การสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม และกำจัดพฤติกรรมความเสี่ยง ซึ่งการทำประชาคมแต่ละครั้งจะมีตัวแทนจากคณะทำงานโครงการฯ เข้าร่วมประชาคมด้วยทุกครั้ง

การจัดประชาคมหมู่บ้าน จะให้คนในหมู่บ้านเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งพบว่า เป็นช่วงเวลายืนที่กลับจากการทำงาน ทำไร่ ทำนา การให้คนในหมู่บ้านได้เลือกช่วงเวลาเอง ส่งผลให้มีผู้เข้ามาเข้าร่วมประชาคมค่อนข้างมาก

การทำประชาคมในแต่ละครั้ง จะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้คนในหมู่บ้านได้พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ธรรมนูญหมู่บ้านดังกล่าว จะเป็นกฎระเบียบที่คนในหมู่บ้านได้ร่วมกันตั้งขึ้น และสามารถปรับเปลี่ยนได้หากมีความต้องการ

ผลการเปลี่ยนแปลง

ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอำเภอ นอกจากจะมีเครือข่ายการทำงานในระดับอำเภอและระดับตำบลแล้ว ยังพบว่า เกิดผลจากการดำเนินงานของโครงการฯ ได้แก่

- เกิดระบบกลไกการขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในระดับอำเภอและตำบลกระแงอย่างเป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่อง
- ภาคีเครือข่ายในตำบลมีศักยภาพและร่วมกันดำเนินงานตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เกิดองค์ความรู้และรูปแบบในการดำเนินการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนจากการทำธรรมนูญหมู่บ้าน 20 หมู่บ้าน มีผู้เข้าร่วมทำประชาคมจำนวน 2,109 คน
- พฤติกรรมการขับขี่ การสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้จักรยานยนต์เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- จำนวนการเกิดอุบัติเหตุในตำบลกระแจะลดลง จากที่เป็นตำบลที่มีการเกิดอุบัติเหตุอันดับ 1 ของอำเภอ ลดลงเป็นอันดับ 3
- จุดเสี่ยงที่ได้ทำการแก้ไขโดยการติดตั้งป้ายเตือน จำนวน 10 จุด ทำให้จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บลดลง
- เกิดธรรมนูญหมู่บ้าน ที่กำหนดกฎ ระเบียบ ในการขับขี่ยานพาหนะในหมู่บ้านที่มาจากความต้องการและความเห็นชอบของคนในชุมชน
- มีแนวทางการทำงานป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในพื้นที่ โดยการใช้ธรรมนูญหมู่บ้านมาเป็นเครื่องมือในการทำงาน

นอกจากนี้ได้มีการประเมินผล ใช้การประเมินและสำรวจจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ ว่ามีการเกิดอุบัติเหตุลดน้อยลงหรือไม่ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานผ่านการประชุม ทั้งการประชุมศูนย์ประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน อำเภอกันทรลักษ์ และการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อบต.กระแจะ ร่วมกันกับภาคีเครือข่ายเดือนละ 1 ครั้ง

แนวทางสู่ความยั่งยืนของโครงการ

การขยายผลการดำเนินงานสร้างความปลอดภัยทางถนน ได้มุ่งเน้นไปที่การปรับพฤติกรรมให้เกิดความปลอดภัย โดยการดำเนินงาน คือ

1. สร้างมาตรการองค์กรในหน่วยงานราชการและในสถานศึกษา โดยเน้นให้มีการสวมหมวกนิรภัย 100%
2. ขยายธรรมนูญหมู่บ้านไปยังพื้นที่อื่นๆ

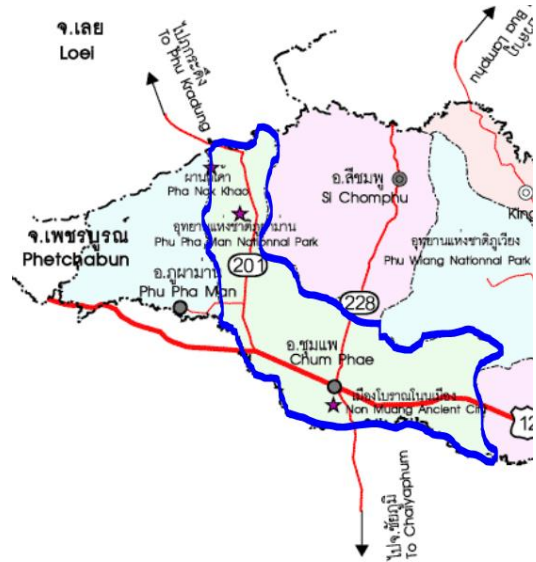
ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้ สามารถผนวกเข้าไปเป็นงานประจำในงานของตัวเองได้ เพื่อให้เกิดการสมทบงบประมาณร่วมกัน หากไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสสส.ต่อเนื่อง ก็ยังคงสามารถดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนต่อไปได้

5. ประชากรรัฐร่วมใจเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ อำเภอชุมแพ

อำเภอชุมแพ เป็นอำเภอขนาดใหญ่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 12 ตำบล 143 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรประมาณ 130,000 คน ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอภูพาน อำเภอสีชมพู อำเภอเวียงเก่า และอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอภูเวียงและอำเภอหนองเรือ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอบ้านแท่น อำเภอภูเขียว และอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอภูพาน และอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

จากสภาพที่ตั้งทำให้อำเภอชุมแพเป็นศูนย์กลางการค้า การศึกษา ของพื้นที่ใกล้เคียง และยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง มีเส้นทางการจราจรสายหลัก East-West Economic Corridor ผ่านเชื่อมโยงระหว่างประเทศในอาเซียน และเป็นถนนสายหลักในการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด จึงมีปริมาณรถยนต์สัญจรผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในพื้นที่บ่อยครั้ง จากสถิติข้อมูลอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอชุมแพ ปี 2555-2557 ปรากฏว่ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น 652, 981 และ 1,143 ครั้งตามลำดับ ซึ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อมูลโรงพยาบาลชุมแพ พบว่า ผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เกิดกับผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนเฉลี่ยร้อยละ 66 เกิดกับผู้ใช้รถจักรยานยนต์

ปัจจัยเสี่ยงอันเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนจากคน ได้แก่

- ผู้ขับขี่และผู้โดยสารยานพาหนะมีพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้รถใช้ถนน อาทิ ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ขับรถโดยไม่มีความรู้ความชำนาญ ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร มีความประมาทเลินเล่อของผู้ขับขี่ยานพาหนะและผู้ใช้เส้นทาง ความสามารถลดลงจากการดื่มของมึนเมาหรือการใช้สารเสพติด สภาพร่างกายไม่พร้อม เช่น ร่างกายอ่อนเพลียจากการขับรถเป็นเวลานานและพักผ่อนไม่เพียงพอ
- ปัจจัยเสี่ยงจากด้านยานพาหนะ ได้แก่ ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์พื้นฐานในรถยนต์ ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์ความปลอดภัย การปรับแต่งสภาพยานพาหนะและการบรรทุกที่ไม่ปลอดภัย อาทิ บรรทุกน้ำหนักสูงเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด และการบรรทุกคนโดยสารในกระบะโดยไม่มีอุปกรณ์ปิดกั้นหรือบรรทุกคนมากเกินไป

- ปัจจัยเสี่ยงด้านถนน ได้แก่ สภาพการจราจรที่หนาแน่น อุปกรณ์ควบคุมการจราจรมีสภาพไม่สมบูรณ์ และมีการติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ลักษณะทางกายภาพของถนนไม่สมบูรณ์
- ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ไฟฟ้าส่องสว่างชำรุดและไม่เพียงพอ อุปสรรคทางธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ทิศนวิสัยไม่ดี มีสิ่งกีดขวางตกล้นบนช่องทางจราจร

ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาชุมแพจึงได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอ และเชื่อมกับจังหวัดขอนแก่นในการขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน โดยมี **นางฐิติารีย์ เลิศขันติธรรม** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ และนางสาวนภสร กัญยาน้อย และทีมคณะทำงาน ได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการประชารัฐร่วมใจเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมแพ ซึ่งได้รับสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยมี**วิฑูรย์ประสงค์** เพื่อ 1)ให้ อปท. ทุกแห่งในเขตพื้นที่อำเภอชุมแพปรับปรุงแผนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้มีความเป็นปัจจุบันและสามารถดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อกระตุ้นให้ ศปถ.อปท. เกิดระบบกลไกในการขับเคลื่อนงานตามบทบาทหน้าที่และร่วมกันบูรณาการด้านการป้องกันแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมแพได้ 3) เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อปท. ทุกแห่ง

ทุนเดิมในพื้นที่

จังหวัดขอนแก่นมีการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ ในขณะเดียวกันได้กำหนดให้ความปลอดภัยทางถนนเป็น **“วาระจังหวัด”** ที่ทุกภาคีเครือข่ายจะต้องร่วมกันผลักดันและร่วมดำเนินการ เพื่อตอบสนองนโยบายโดยการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่อง นอกจากการสนับสนุนจากจังหวัดแล้ว ในปี พ.ศ.2558 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาชุมแพ ได้รับงบประมาณจาก สอจร. ให้ดำเนินโครงการชาวชุมแพร่วมใจเสริมสร้างวินัยจราจรโดยร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ โดยได้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้/สร้างความตระหนักในอันตรายและความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางถนน อีกทั้งได้ช่วยกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 15 แห่ง ในพื้นที่อำเภอชุมแพ ได้จัดทำแผนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนเพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในแต่ละท้องถิ่น เหล่านี้เป็นพื้นฐานในการสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอำเภอชุมแพ และเมื่อได้รับโครงการ “ประชารัฐร่วมใจ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมแพ” จังหวัดขอนแก่น จึงสามารถดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมแพให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนงาน

เครือข่ายในการขับเคลื่อนงาน คือ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอชุมแพ ประกอบด้วย นายอำเภอชุมแพ เป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการประกอบด้วย ตัวแทนหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ อาทิ รองผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรชุมแพ สาธารณสุขอำเภอชุมแพ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมแพ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาชุมแพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอชุมแพ 15 แห่ง ซึ่งได้ร่วมขับเคลื่อนให้เกิดความปลอดภัยทางถนนโดยร่วมกันดำเนินงานกิจกรรม ดังนี้

- **จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน ระดับอำเภอชุมแพ** มีการดำเนินงานประชุม 5 ครั้ง แต่แต่ละครั้งมีคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนและเครือข่ายเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดกระบวนการทำงานในพื้นที่ ดังนี้
 - 1) เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อมูลทางสถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ อำเภอชุมแพและจังหวัดขอนแก่น
 - 2) เกิดแนวทางการทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนในอำเภอชุมแพ เช่น
 - มีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดทำแผนงานโครงการงบประมาณในการรณรงค์ป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอชุมแพ
 - ขอความร่วมมือสถานประกอบการทุกแห่ง ในการใช้รถใช้ถนนบรรทุกวัสดุสิ่งของ ต้องใช้ผ้าคลุมปิดมิดชิดป้องกันมิให้ของตกหล่นรั่วไหลปลิวฟุ้งกระจายลงบนท้องถนนเป็นอันตรายต่อผู้ใช้รถใช้ถนนที่สัญจรไป-มา
 - 3) เกิดกระบวนการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ โดยเริ่มจากการสำรวจจุดเสี่ยง ซึ่งดำเนินงานโดยกรมการฯ ด้านวิศวกรรมจราจร ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและร่วมกันกำหนดวิธีการแก้ไขจุดเสี่ยง

- **จัดอบรมให้ความรู้** รมรงค์โรงเรียนขับขี่ปลอดภัยเพื่อเป็นการสร้างเสริมพฤติกรรมกรรมการขับขี่ที่เหมาะสม ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ รมรงค์โรงเรียนขับขี่ปลอดภัยในอำเภอชุมแพ

จำนวน 4 รุ่น มีนักเรียนจากโรงเรียนบ้านวังยาว โรงเรียนนาหนองทุ่ม โรงเรียนหนองไผ่พิทยาคม โรงเรียนชุมแพพิทยาคม และโรงเรียนบ้านโคกสูง จำนวนรวม 537 คน เข้าร่วมรับการอบรม

ในการอบรมเชิงปฏิบัติการนี้ ได้ชี้แจงสภาพปัญหาการเกิดอุบัติเหตุทางถนนที่มีผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และเรียนรู้กฎหมาย วิธีการขับขี่ปลอดภัย โดยแบ่งเป็นฐานความรู้ จำนวน 4 ฐาน ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากบริษัท สหไทยฮอนด้า **ผลจากการอบรม** ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ

1. ทำไมต้องป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
2. การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันและลดความรุนแรงจากอุบัติเหตุทางถนน
3. การปฐมพยาบาลและช่วยฟื้นคืนชีพเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
4. สิทธิประโยชน์จาก พรบ. ซึ่งคนในชนบทยังให้ความสำคัญน้อย
5. ฝึกปฏิบัติการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

3.ปรับปรุงจุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอชุมแพ หลังจากที่ได้มีการสำรวจจุดเสี่ยง และวิเคราะห์สาเหตุร่วมกันแล้ว ได้มีการปรับปรุงจุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอชุมแพ จำนวน 6 จุด ได้แก่

จุดเสี่ยง	การแก้ไข
1. จุดกลับรถหน้าตำรวจทางหลวงชุมแพ	ใช้แบริเออร์ปิดการจราจรไม่ให้รถเลี้ยว
2. ที่กลับรถชั่วคราวทางข้ามบ้านเหมือดแอ่	ทำการรื้อที่กลับรถชั่วคราวออกขยับไปจุดที่ปลอดภัย และอยู่ระหว่างการสำรวจเพื่อออกแบบจุดกลับรถถาวรโดยหน่วยงานแขวงทางหลวงชุมแพ

จุดเสี่ยง	การแก้ไข
3. ทางลัดผ่าน ทางช่วงทางโค้งเทศบาลโคกสูง สัมพันธ์	ได้ทำการติดตั้ง Guard rill ความยาวประมาณ 100 เมตร เพื่อป้องกันรถจักรยานยนต์ลัดข้ามถนน
4. ที่กั้รถทางข้ามบ้านไชยสอ	อยู่ระหว่างประสานของบประมาณทำที่กั้รถ ถาวร
5. สีแยกภัทตราคารออดดาวเงิน ถนนชุมแพ-ภู เขียว	ติดตั้งป้ายเตือน/ป้ายแนะนำและตีเส้นจราจร
6. แยกโนนหันถนนชุมแพ-เลย	อยู่ระหว่างการแนะนำเสนอ ศปถ.อำเภอชุมแพ เพื่อผลักดันให้มีการติดตั้งเลขไฟแดงให้เด่นชัดและ ใหญ่ขึ้น

แก้จุดเสี่ยงบริเวณจุดกั้รถหน้าตำรวจทางหลวงชุมแพ

จุดเสี่ยงที่กั้รถชั่วคราวทางข้ามบ้านเหมือดแอ่

จุดเสี่ยงทางลัดผ่านทางช่วงทางโค้งเทศบาลโคกสูงสัมพันธ์

จุดเสี่ยงที่กัลรถทางข้ามบ้านไชยสอ

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกันของ ศปถ.อำเภอชุมแพ โดยมีนายอำเภอชุมแพ สก.ชุมแพ รพ. ชุมแพ สสอ.ชุมแพ ปภ.ชุมแพ หมวดยทางหลวงชุมแพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และคนในชุมชน มาร่วมดำเนินการ
2. เกิดการกระตุ้น สร้างพฤติกรรมจราจรขับขี่ที่เหมาะสมของนักเรียนในอำเภอชุมแพ ผ่านทางการอบรม มีการฝึกปฏิบัติการขับขี่ปลอดภัย
3. เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ 5 จุด โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และอีก 2 จุดอยู่ระหว่างการวางแผนงานขอรับงบประมาณจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

โดยมีการติดตามประเมินผลในเวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอชุมแพ โดยติดตามสถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ เพื่อประเมินว่าจุดเสี่ยงที่แก้ไขแล้วได้ผลมากน้อยเพียงใด

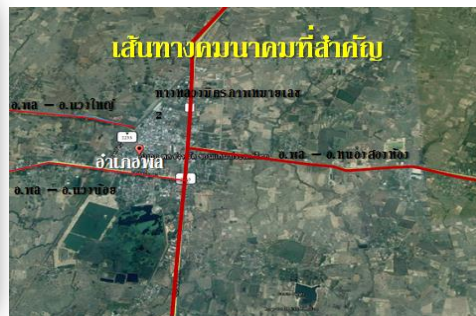
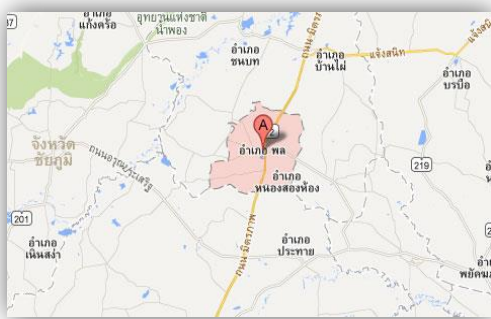
บทเรียนจากข้อจำกัด

1. การแก้ไขปัญหาตามมติของ ศปถ.อำเภอ บางครั้งไม่สามารถดำเนินการได้ทันท่วงที เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการ เช่น การแก้ไขจุดกัลรถ/การทำราวกัน/การติดตั้งสัญญาณไฟแดง ที่จำเป็นต้องรองงบประมาณในปีถัดไป
2. การขาดวินัยของผู้ใช้รถใช้ถนน ทั้งในระดับชุมชน และระดับอำเภอ ซึ่งจำเป็นต้องกระตุ้นจิตสำนึกประชาชนให้ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น อย่างต่อเนื่อง
3. ความไม่คล่องตัวในการทำงานของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาชุมแพ ที่มีบุคลากรน้อย มีการกิจด้านอื่นเข้ามามาก

6. อำเภอพลร่วมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน

อำเภอพล เป็นอำเภอขนาดใหญ่มีเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 132 หมู่บ้าน 12 ตำบล เมืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12 แห่ง และเทศบาลเมือง 1 แห่ง มีจำนวนประชากรประมาณ 87,000 คน เป็นศูนย์รวมด้านเศรษฐกิจและการศึกษาของพื้นที่ใกล้เคียง เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งมีถนนมิตรภาพ (ทางหลวงหมายเลข 2) เป็นเส้นทางการจราจรสายหลักเชื่อมโยงระดับจังหวัดและมีถนนสายรองเชื่อมโยงระหว่างอำเภอใกล้เคียง จึงมีปริมาณรถยนต์สัญจรผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในพื้นที่เป็นประจำซึ่งปัจจัยเสี่ยงอันเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนแบ่งเป็น

1. ปัจจัยเสี่ยงจากคน ได้แก่ ความประมาทเลินเล่อของผู้ขับขี่ยานพาหนะและผู้ใช้เส้นทาง ความสามารถลดลงจากการดื่มแอลกอฮอล์ หรือการใช้สารเสพติด ทำให้สภาพร่างกายไม่พร้อม อาทิ ร่างกายอ่อนเพลียจากการขับรถเป็นเวลานานและพักผ่อนไม่เพียงพอ ผู้ขับขี่และผู้โดยสารยานพาหนะมีพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้รถใช้ถนน ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ขับรถโดยไม่มีความรู้ความชำนาญและไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

2. ปัจจัยเสี่ยงจากด้านยานพาหนะ ได้แก่ ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์พื้นฐานในรถยนต์ ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์ความปลอดภัย การปรับแต่งสภาพยานพาหนะและการบรรทุกที่ไม่ปลอดภัย บรรทุกน้ำหนักสูงเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดและการบรรทุกคนโดยสารในกระบะโดยไม่มีอุปกรณ์ปิดกั้นหรือบรรทุกคนมากเกินไป

3. ปัจจัยเสี่ยงด้านถนน ได้แก่ สภาพการจราจรที่หนาแน่น อุปกรณ์ควบคุมการจราจรมีสภาพไม่สมบูรณ์และมีการติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ลักษณะทางกายภาพของถนนไม่สมบูรณ์

4. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ไฟฟ้าส่องสว่างชำรุดและไม่เพียงพอ อุปสรรคทางธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ทัศนวิสัยไม่ดีและสิ่งกีดขวางตกหล่นบนช่องทางจราจร

ปัจจัยดังกล่าวล้วนส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุจราจรทั้งสิ้น ซึ่งในอำเภอพลสาเหตุหลักเกิดจากรถจักรยานยนต์ ประกอบกับพฤติกรรมขับขี่ที่ขับเร็วเกินกำหนด ไม่สวมหมวกนิรภัย และเมาขับ ซึ่งเกิดขึ้นในทุกช่วงเวลา บนเส้นทางระหว่างอำเภอพลไปยังอำเภออื่นใกล้เคียง

พื้นที่อำเภอพล ในปี 2559 ที่ผ่านมามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น 13 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 7 ราย เสียชีวิต 7 ราย พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยไม่ถึง 50% ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ มีจุดเสี่ยงที่สำคัญ คือ เขตชุมชนที่อยู่ติดกับถนนสายมิตรภาพ และถนนเชื่อมต่อระหว่างอำเภอพลกับอำเภอหนองสองห้อง อำเภอแวงน้อย และ อำเภอแวงใหญ่ จากความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในอำเภอพล โดยทีมสหวิชาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า อัตราการสวมหมวกนิรภัยของบุคลากรในโรงเรียน และอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในเขตอำเภอพลเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีอีกจำนวนมากที่ไม่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ หากพิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงอันเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านยานพาหนะ ด้านถนน และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่แก้ได้ทันที หากมีงบประมาณและดำเนินการอย่างจริงจัง แต่ปัจจัยทางด้านคนเป็นเรื่องของพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน จำเป็นต้องใช้เวลาและเป็นสิ่งที่ทำได้ยากจำเป็นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยและเน้นการสวมหมวกนิรภัยให้กับเด็กนักเรียน และสร้างแกนนำชุมชน เพื่อสนับสนุนเป็นตัวอย่างที่ดีกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนมีทัศนคติหรือจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ดังนั้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการคิด การตัดสินใจ การบริหารจัดการเอง โดยการจัดตั้งให้มีตำบลชุมชนขึ้น ทั้งนี้ **สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาพล** ได้เล็งเห็นความสำคัญนี้ จึงได้จัดทำโครงการ **“อำเภอพลร่วมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน”** ขึ้น โดยมี นายอภิชัย จำปานิล นักวิเคราะห์นโยบายแผนชำนาญการพิเศษ และนางสาวธนิดา ทะสุนทร เป็นกำลังสำคัญในการชักชวน เชื่อมภาคีเครือข่ายในอำเภอเข้าร่วมดำเนินงานโครงการนี้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณโครงการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ได้มี **วัตถุประสงค์เพื่อ** 1) ให้เกิดคณะทำงานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอำเภอพลได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน และแกนนำเยาวชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้รถและใช้ถนน 3) เพื่อให้มีการตั้งตำบลชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอพล 4) เพื่อส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ 5) เพื่อลดจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตในพื้นที่อำเภอพล

ภาคีเครือข่ายร่วมใจ สร้างความปลอดภัยทางถนน

จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มีจำนวนเพิ่มขึ้น มีความรุนแรงมากขึ้น อำเภอพลได้เริ่มดำเนินการตามมาตรการของรัฐบาล โดยการจัดตั้งศูนย์อำนวยการด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอพล (ศปถ.อ.พล) โดยมีนายอำเภอเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ

พล และมีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ
มีรายละเอียดดังนี้

ประธานกรรมการ	นายอำเภอพล
รองประธาน	ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรพล
กรรมการ	ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง
กรรมการ	รองผู้กำกับสารวัตรป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรพล
	นายทหาร มทบ.23 รับผิดชอบพื้นที่อำเภอพล
	สาธารณสุขอำเภอพล/ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพล
	ท้องถิ่นอำเภอพล / สัสดีอำเภอพล / พัฒนาการอำเภอพล
	เกษตรอำเภอพล / ปศุสัตว์อำเภอพล / ประมงอำเภอพล
	สรรพากรอำเภอพล/ สรรพสามิตพื้นที่สาขาพล
	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3
	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพล
	ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีพลพาณิชย์การ
	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงขอนแก่นที่ 3 บ้านไผ่
	หัวหน้าหมวดทางหลวงอำเภอพล
	หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดขอนแก่น สาขาอำเภอพล
	นายสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอพล/ นายสถานีรถไฟพล
	สารวัตรสถานีตำรวจทางหลวงเมืองพล
	ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดขอนแก่น สาขาพล
	ผู้จัดการประปาสาขาเมืองพล/ ผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพล
	นายกเทศมนตรีเมืองเมืองพล / นายกเทศมนตรีตำบล (ทุกแห่ง)
	กำนันทุกตำบล / นายกสมาคมกู้ภัยเมืองพล
	ผู้จัดการบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สาขาพล
	นายกสมาคม วี อาร์ กู้ภัยมิตรภาพเมืองพล
	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จ.ขอนแก่น สาขาพล
เลขานุการ	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงอำเภอพล
ผู้ช่วยเลขานุการ	หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลพล และผู้ช่วยสาธารณสุข อำเภอพล

คณะกรรมการบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการแผนงานโครงการและงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดและแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน
2. ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอพล
3. อำนวยความสะดวกประสานการปฏิบัติงานเร่งรัดติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการแผนงานโครงการและงบประมาณ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอพล
5. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอพล
6. จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยทางถนน
7. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ
8. รายงานผลการดำเนินงานและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ
9. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
10. ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด มอบหมาย

จับมือ ร่วมใจสร้างความปลอดภัยในอำเภอพล

คณะกรรมการ ศปถ.อำเภอได้ร่วมกันกับคณะทำงานโครงการขับเคลื่อนงาน เพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนน ผ่านกิจกรรมโครงการ “อำเภอพลร่วมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการฯ ลดจำนวนการเกิดอุบัติเหตุจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตในพื้นที่อำเภอพล ได้แก่

1. ประชุมคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อ.พล) ทั้งหมด 4 ครั้ง เพื่อร่วมกันรับรู้ถึงปัญหา และปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและร่วมกันค้นหาแนวทางการขับเคลื่อนการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน และอำเภอพล

ส่งผลให้เกิดการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงพัฒนาและซ่อมแซมด้านชุมชนทั้ง 12 ตำบล นอกจากนี้ยังเกิดผลงานที่เกิดขึ้นหลังการประชุมร่วมกัน คือ 1) อบต.เมืองพล ได้ขอความอนุเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาคูปลัดขึ่ง ทางเข้าบ้านตำแย เนื่องจากจุดดังกล่าวเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ทางแขวงทางหลวงชนบทที่ 3 จึงได้ทำคสลื่นลูกระนาด เพื่อชะลอการขับรถเร็วให้ สามารถลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นลง โดยนายอำเภอพล มอบหมายให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น สาขาพล เป็นผู้ประสานงานกับแขวงทางหลวงชนบทที่ 3 (บ้านไผ่)

2. ลงพื้นที่ตรวจติดตามประเมินผล และเยี่ยมด้านชุมชนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการปรับปรุงพัฒนา และซ่อมแซมด้านชุมชน ทั้ง 12 ตำบล เพื่อตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในการพัฒนาด้านชุมชนให้มีความพร้อมความปลอดภัยและมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมสำหรับการตั้งด้านชุมชน

3. อบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชนต้นแบบ และนักเรียนในโรงเรียน ใน 2 ตำบลที่มีความเสี่ยงสูงในการเกิดอุบัติเหตุ คือ ตำบลโสกนกเต็น และตำบลหนองแวงโสกพระ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ และการป้องกันเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่

4. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นเป็น 100% ในตำบลหนองแวงโสกพระ ตำบลโสกนกเต็น เพื่อสร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยจากการสวมใส่หมวกนิรภัย

โดยกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้โครงการ “อำเภอพลร่วมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. ส่วนการวางแผนแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหา และ 2. ส่วนการปฏิบัติ ซึ่งในส่วนการวางแผนแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหานั้น คือ การประชุมคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อ.พล) ซึ่งมีจัดตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกความปลอดภัยทางถนนอำเภอพล จึงมีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ

ส่วนการปฏิบัติจะเป็นการดำเนินกิจกรรมเชิงรุกเข้าไปดำเนินการกับภาคประชาชน เพื่อสร้างความตระหนัก และมีทัศนคติ ร่วมกันในการสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถนน สร้างวินัยจราจร รวมถึงให้ความรู้การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย และหลักเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล

ผลลัพธ์สู่การเปลี่ยนแปลง

จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการ “อำเภอพลร่วมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน” ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อำเภอพล ในการสร้างความปลอดภัย ลดอุบัติเหตุในพื้นที่ ได้แก่

1. เกิดทีมงานและภาคีเครือข่ายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เพิ่มขึ้น
2. มีการสำรวจจุดเสี่ยงโดยชุมชน และนำเสนอข้อมูลให้กับชุมชนได้รับทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยง ซึ่งทำให้เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงจุดสำคัญที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ณ จุดหน้าห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส สาขาอำเภอพล ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการแก้ไข

ก่อนดำเนินการ

หลังดำเนินการ

3. เกิดกระบวนการสร้างความตระหนัก และสร้างทัศนคติ ร่วมกันในการสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถนน สร้างวินัยจราจร

1) การอบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชนต้นแบบ และนักเรียนในโรงเรียน ร่วมใจ สร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนนในโรงเรียนตำบลหนองแวงโสภนพระ และโรงเรียนโสภนกเต็น

2) การรณรงค์ให้ประชาชนผู้ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นเป็น 100%ในพื้นที่
ตำบลหนองแวงโสกพระ และตำบลโสกนกเต็น

3) ด้านชุมชนชนทั้ง 12 ตำบล เกิดการตื่นตัว มีใฝ่ระวังการจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องโดย
คณะทำงานตำบล ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาาร่วมกัน โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีการจราจร
หนาแน่น ช่วงเวลาที่มีกเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และช่วงเทศกาล งานบุญประเพณี

4. มีคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอพล ที่แต่งตั้งขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2560 ในแต่ละด้านที่
ชัดเจนมากขึ้น และมีคณะอนุชุดติดตามประเมินผล นอกจากนั้นได้มีการกำหนดมาตรการองค์กรสร้างจิตส
นิก สร้างความตระหนักให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยไร้อุบัติเหตุ โดยเมาไม่ขับ ไม
ขับรดด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ไม่ตัดหน้ากระชั้นชิด และเน้นย้ำเรื่องการสวมหมวกนิรภัยทุก
ครั้งที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชนต่อไป
ปัจจัยความสำเร็จ

1. มีศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ เป็นกลไกขับเคลื่อนการป้องกันและ
ลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการทำงาน

2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพล และแต่งตั้ง
คณะทำงานด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านถนนและการสัญจรอย่างปลอดภัย ด้าน
ยานพาหนะและผู้ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ด้านการช่วยเหลือกู้ชีพ/กู้ภัย และด้านการติดตาม
ประเมินผล ส่งผลให้การทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนนครอบคลุมทุกด้าน
ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์

3. มีการบูรณาการความร่วมมือกันของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในพื้นที่
อำเภอพลทำให้การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งการจัดการจุดเสี่ยง
และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง

4. ภาคประชาชนให้ความสนใจ และร่วมลงมือ เกิดความตระหนัก ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และ
เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถนน เข้าใจกฎระเบียบ จนสามารถลดจำนวนการเกิดอุบัติเหตุทางถนนได้

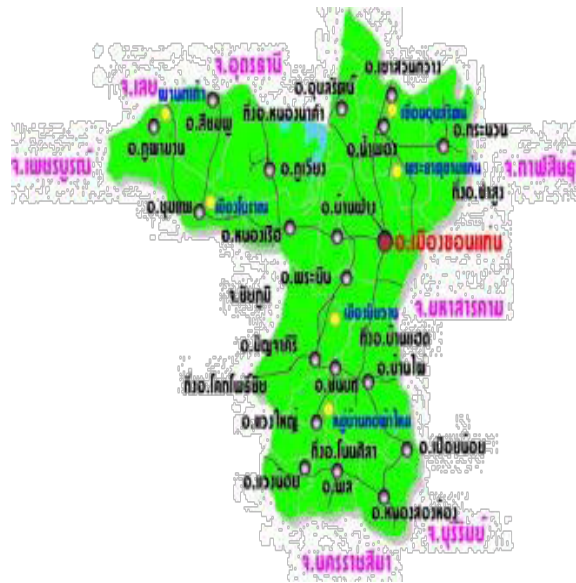
7. ภูเวียงรวมใจพัฒนางานด้านความปลอดภัยทางถนนให้ยั่งยืน

อำเภอภูเวียงเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอนองนาคำ และอำเภอโนนสัง (จังหวัดหนองบัวลำภู)
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภออุบลรัตน์และอำเภอนองเรือ
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอนองเรือและอำเภอชุมแพ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเวียงเก่า

โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลภูเวียง ตำบลหนองกุงชนสาร ตำบลสงเปือย ตำบลบ้านเรือ ตำบลนาหว้า ตำบลกุดขอนแก่น ตำบลหนองกุงเขิน ตำบลนาชุมแสง ตำบลทุ่งชมพู ตำบลดินดำ ตำบลห้วยทอง(ที่มา:<https://th.wikipedia.org/wiki/ภูเวียง>) แต่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 12 แห่ง คือ เทศบาล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 11 แห่ง

อำเภอภูเวียงเป็นอำเภอขนาดใหญ่มีจำนวนประชากรประมาณ 73,000 คน เป็นศูนย์รวมการค้า การศึกษา ของพื้นที่ใกล้เคียง เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และเป็นถนนสายหลักในการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในพื้นที่บ่อยครั้ง จากสถิติข้อมูลอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอภูเวียงระหว่างปี 2557-2559 ปรากฏว่ามีอุบัติเหตุ 566, 550 และ 471 ครั้งตามลำดับ ซึ่งอยู่ในอัตราสูง ผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนตั้งแต่ ปี 2557 - 2559 เฉลี่ยร้อยละ 80 เกิดกับผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนตั้งแต่ปี 2557 - 2559 เฉลี่ยร้อยละ 68 เกิดกับผู้ใช้รถจักรยานยนต์(ข้อมูล รพ.ภูเวียง)

หากพิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงอันเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านยานพาหนะ ด้านถนน และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่แก้ได้ทันทีหากมีงบประมาณและดำเนินการอย่างจริงจังแต่ปัจจัยทางด้านคนเป็นเรื่องของพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน จำเป็นต้องใช้เวลาและเป็นสิ่งที่ทำได้ยากจำเป็นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยและเน้นการสวมหมวกนิรภัยให้กับเด็ก เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีทัศนคติหรือจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน ให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการคิด การตัดสินใจ การบริหารจัดการเอง ฯลฯ

ดังนั้นปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุที่สำคัญ คือ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีการดำเนินงานแบบสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จริ่งจิ่ง รณรงค์สร้างความตระหนักในประชาชน รวมทั้งผู้บริหารทุกองค์กร ทุกระดับให้การสนับสนุน จนนำไปสู่การทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดกลยุทธ์การดำเนินงานของอำเภอที่เอื้อต่อการทำงานและเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติ สามารถนำไปพัฒนาวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้

เพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียงและสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนในอำเภอภูเวียง ทางโรงพยาบาลภูเวียงเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้ประสานเชื่อมภาคีเครือข่ายในอำเภอร่วมดำเนินงานโครงการ “ภูเวียงรวมใจพัฒนางานด้านความปลอดภัยทางถนนให้ยั่งยืน” อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่นขึ้น โดยมี **นายสุรศักดิ์ เจริญคุณ** จากสำนักงานสาธารณสุขภูเวียง และ**นายวรพล จันทรโพธิ์** จากโรงพยาบาลภูเวียง เข้ามาเป็นแกนกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยมี**วัตถุประสงค์** คือ 1) เพื่อให้ อปท.ทุกแห่ง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จัดตั้ง ศปถ.อปท.ครบทุกแห่ง 2) เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ ศปถ.อปท. และ 3) เพื่อให้ ศปถ.อปท. สามารถจัดทำแผนป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการได้ และ ศปถ.อปท. มีการดำเนินการป้องกันการบาดเจ็บอุบัติเหตุทางถนนผ่านระบบสุขภาพอำเภอ หรืออำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน (DHS-RTI) ซึ่งมีเป้าหมายโครงการ คือ 1) จัดตั้ง ศปถ.อปท.ครบทั้ง 12 แห่งในพื้นที่อำเภอภูเวียงและ 2) ผลักดัน อปท.ทุกแห่ง จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนดำเนินงานความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

เชื่อมภาคี ขับเคลื่อนเครือข่าย

ทุนเดิมของอำเภอภูเวียง คือ จังหวัดขอนแก่น มีการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ และกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความปลอดภัยทางถนนในหลายประเด็น ซึ่งได้กำหนดให้ความปลอดภัยทางถนนเป็น “วาระจังหวัด” เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้าใจและตระหนักถึงความปลอดภัย รวมถึงมีเวทีกินข้าวเล่าเรื่องในจังหวัด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงานของคณะกรรมการอำเภอ จังหวัดในการสร้างความปลอดภัยทางถนนให้กับคนสัญจรในจังหวัดขอนแก่น

ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานอำเภอภูเวียง ประกอบด้วย สถานีตำรวจภูธรภูเวียง โรงพยาบาลภูเวียง สาธารณสุขอำเภอภูเวียง ท้องถิ่นอำเภอภูเวียง พัฒนาการอำเภอภูเวียง เกษตรอำเภอภูเวียง กศน.อำเภอภูเวียง โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม โรงเรียนเวียงนครวิทยาคม โรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม สภ.ภูเวียง และมีคณะกรรมการภูเวียงรวมใจพัฒนางานด้านความปลอดภัยทางถนนให้ยั่งยืน ดังนี้

ทีมขับเคลื่อน	บทบาทหน้าที่
1.นายอำเภอภูเวียง 2.สาธารณสุขอำเภอภูเวียง 3.ผู้กำกับการ สภ.ภูเวียง 4.นายกเทศมนตรีตำบลภูเวียง 5.นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง 6.นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	มีหน้าที่ ในการอำนวยความสะดวก กำกับ สั่งการ และ แก้ไขปัญหา ติดตามประเมินผลให้การ ดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล สนับสนุนทรัพยากร และขวัญ กำลังใจ
1. ปลัดอำเภอภูเวียงหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง 2. จพ.เวชกิจฉุกเฉินชำนาญาน รพ.ภูเวียง 3. พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.ภูเวียง 4. สารวัตรป้องกันและปราบปราม สภ.ภูเวียง 5. ผู้บังคับหมู่งานป้องกันปราบปราม สภ.ภูเวียง 6. นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสอ.ภูเวียง	มีหน้าที่ ในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ตาม โครงการภูเวียงรวมใจพัฒนางานด้านความ ปลอดภัยทางถนนให้ยั่งยืน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ให้เสร็จสิ้น และสรุปผลการ ดำเนินการ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการศูนย์ ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อำเภอภูเวียง)

ภาครวมเดินหน้า มุ่งสู่เป้าหมาย

เมื่อคณะทำงานได้มีการประชุมวางแผนงานโครงการแล้ว จึงได้ประสานเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงานโครงการ โดยมุ่งหวังเพื่อให้เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง มีการจัดตั้ง ศปถ.อปท.ครบทุกแห่ง สามารถจัดทำแผนป้องกัน จัดสรรงบประมาณมาดำเนินการลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการได้ จึงได้ดำเนินกิจกรรมโครงการ ดังนี้

1. ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อำเภอภูเวียง)

ขึ้น เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน วิเคราะห์ทุนเดิมและเตรียมการดำเนินงานร่วมกันต่อไป โดยมี **นายอำเภอภูเวียง** เป็นประธาน และมีหัวหน้าส่วนเข้ามาร่วมประชุม แลกเปลี่ยนวางแผนงานร่วมกัน ประกอบด้วย ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรภูเวียง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลภูเวียง ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง สาธารณสุขอำเภอภูเวียง ท้องถิ่นอำเภอภูเวียง พัฒนาการอำเภอภูเวียง เกษตรอำเภอภูเวียง กศน.อำเภอภูเวียง ผู้อำนวยการโรงเรียนภูเวียงวิทยาคม ผู้อำนวยการโรงเรียนเวียงนครวิทยาคม ผู้อำนวยการโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สภ.ภูเวียง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง สารวัตรป้องกันปราบปราม สภ.ภูเวียง หัวหน้าห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลภูเวียง และตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมผู้เข้าร่วม 40 คน

โดยผลที่เกิดขึ้น คณะทำงานได้มีการประชุมเพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกัน มีการกำหนดกรอบการขับเคลื่อนงาน และวางแผนปฏิบัติการ รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานแต่ละตำบล ทำให้เกิดข้อตกลงในการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ชาวภูเวียงรวมใจสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุทางถนน ร่วมจัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุของตำบลตนเอง โดยแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

2. **ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการคณะทำงานระดับท้องถิ่น** โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม คือ คณะทำงานระดับท้องถิ่น จำนวน 12 แห่ง (1 เทศบาล 11 อบต.) แห่งละ 3 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้แทน, กำนัน, ตัวแทนผู้ใหญ่บ้านในตำบล และ คณะทำงานอำเภอ รวม 44 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็นการดำเนินงานความปลอดภัยทางถนน และ ร่วมกันจัดทำแผนป้องกัน ลดอุบัติเหตุทางถนน

ผลที่เกิดขึ้น จากการจัดประชุมสัมมนา พบว่า 1) เกิดทีม ศปถ.อปท. ได้มีการพูดคุยวางแผน แลกเปลี่ยนแนวความคิดการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอภูเวียง เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 2) ศปถ. อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงสถิติการเกิดอุบัติเหตุในภาพรวมของจังหวัดขอนแก่น และภายในพื้นที่อำเภอภูเวียง 3) คณะทำงาน ศปถ.อำเภอ ได้ประสานสร้างความเข้าใจ ชี้แจง วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ จึงทำให้ที่ประชุมได้มีมติ เรื่องการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ ดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

- กำหนดมาตรการองค์กรสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยไร้อุบัติเหตุ โดย เมาไม่ขับ ไม่ขับรถด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ไม่ตัดหน้ากระชั้นชิด และเน้นย้ำเรื่องการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ขับ ชีร์รถจักรยานยนต์ เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชนต่อไป
- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่ จัดทำคำสั่ง ศปถ.อปท.

- ขอความร่วมมือสถานประกอบการทุกแห่งในการใช้รถใช้ถนน รถบรรทุกขนาดใหญ่ ที่บรรทุกวัสดุสิ่งของต้องใช้ผ้าคลุมปิด รัต ให้มิดชิด เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ของตกลงหน้า รั่วไหล และปลิวฟุ้งกระจายลงบนท้องถนน ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ใช้รถใช้ถนน

3. ติดตามประเมินผล โดยคณะทำงานชุดขับเคลื่อน ศปถ.อำเภอภูเวียง ได้ลงพื้นที่เยี่ยมติดตามและสนับสนุนงาน ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะต่อคณะทำงาน ศปถ.อปท. ทั้ง 12 แห่ง โดยมีทีมลงพื้นที่ติดตามเยี่ยม จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง ผู้บังคับหมู่ งานป้องกันปราบปราม สภ.ภูเวียง เจ้าพนักงานเวชกิจฉุกเฉินชำนาญงาน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผลที่เกิดขึ้น มีการจัดทำแผนของแต่ละท้องถิ่น และมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งมีแผนในการดำเนินการซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความปลอดภัยทางถนนต่อไป จากการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับตำบล พบว่า มีการดำเนินงานในพื้นที่แต่ละตำบล เช่น เทศบาลตำบลภูเวียง องค์การบริหารส่วนตำบลภูเวียงในเขตอำเภอภูเวียง ได้ดำเนินการ ดังนี้

- มีคำสั่งแต่งตั้ง ศปถ.อปท. เพื่อขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนน
- คณะทำงาน ศปถ.อปท. มีการประชุมแบบมีส่วนร่วม มีการวางแผน แลกเปลี่ยนทรัพยากรกัน
- มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด และอำเภอ
- มีการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- การจัดทำแผนที่จุดเสี่ยงในชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อหาจุดเสี่ยง จุดอันตราย ต่อการเกิดอุบัติเหตุ แล้วนำข้อมูลมากำหนดแนวทางแก้ไข ลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุในถนน

- รณรงค์ประชาสัมพันธ์ช่องทางการช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉินหมายเลข 1669 เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้าถึงบริการแพทย์ฉุกเฉิน
- ให้มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ โดยเน้นกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
- ส่งเสริมให้มีการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันภัย อุบัติเหตุเหตุจราจร
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ตามที่เห็นสมควร
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด และศปถ.อำเภอมอบหมาย

4. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อปท. โดยมีคณะทำงานระดับท้องถิ่น ทั้ง 12 แห่ง และคณะทำงาน ศปถ.อำเภอ รวม 29 คน โดยในเวทีได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลการดำเนินงาน จุดเด่น ข้อจำกัดในการทำงาน ส่งผลให้ ศปถ.อปท.ได้เกิดการเรียนรู้กันระหว่างตำบล มีการปรับและพัฒนา กิจกรรมการดำเนินงานให้เหมาะสมตามบริบทในแต่ละพื้นที่ โดยคณะทำงาน ศปถ.อปท.

นอกจากในเวทีได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานแต่ละตำบลแล้ว ยังได้นำเสนอ ข้อมูล สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจร มีการเปรียบเทียบผลก่อนหลังดำเนินงานโครงการ และมีการคัดเลือก ศปถ.อปท.ในการรับรางวัลผลงานเด่น 3 แห่ง คือ 1) ศปถ.อบต.หนองกุงเขิน 2) ศปถ.อบต.หนองกุงชนสาร และ3) ศปถ.อบต.บ้านเรือ

ผลที่เกิดขึ้น

1. เกิดทีมงาน คณะกรรมการ ศปถ.อ.ญเวียง เพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่และสนับสนุนให้เกิดทีมงาน ศปถ.อปท. ทั้ง 12 แห่ง มีคำสั่งแต่งตั้งและมีแผนงานปฏิบัติการที่ชัดเจน
2. ศปถ.อปท. เกิดการตื่นตัว มีการจัดเก็บข้อมูล สถานการณ์อุบัติเหตุในพื้นที่ และร่วมกันรณรงค์ป้องกันลดอุบัติเหตุทางถนน โดยการให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่
3. ศปถ.อำเภอ ได้กำหนดให้มีมาตรการรณรงค์ ในการสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด โดยกำหนดให้มีมาตรการภายในองค์กร เช่น เมาไม่ขับ ไม่ขับรดด้วยความเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ให้มีการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ขี่รถจักรยานยนต์ และได้มีการประสานขอความร่วมมือจากสถานประกอบการทุกแห่งที่มีรถบรรทุกขนาดใหญ่ หากมีการบรรทุกวัสดุสิ่งของต้องใส่ผ้าคลุมปิด รัต ให้มิดชิด เพื่อป้องกันมิให้ของตกหล่น รั่วไหล และปลิวฟุ้งกระจายลงบนท้องถนน
4. อัตราการสวมหมวกนิรภัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา(กลุ่มเป้าหมายโครงการ) มีอัตราเพิ่มขึ้นจาก 20% เป็น 50%, อัตราการสวมหมวกนิรภัยของข้าราชการในเขตเทศบาลตำบลภูเวียง เพิ่มขึ้นจาก 40% เป็น 75% และอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลตำบลภูเวียง เพิ่มขึ้นจาก 33% เป็น 58%
5. ประชาชนเกิดการตื่นตัว ได้รับทราบข้อมูลจากการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ และข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการป้องกันอุบัติเหตุจราจร โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

บทเรียนที่พบ

1. การทำงานในพื้นที่ระดับตำบล ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการแก้ไขและป้องกันอุบัติเหตุทางถนน หากมีการสร้างเครือข่าย ชักชวนแกนนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน จะเกิดการบูรณาการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ได้ดี
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการของ ศปถ.อปท. หากทำให้สอดคล้องกับแผนงานยุทธศาสตร์ของตำบล จะสามารถเข้าไปสู่แผนงานประจำที่มีอยู่ได้ พร้อมทั้งมีโครงสร้างคณะทำงาน งบประมาณที่รองรับ

3. แผนปฏิบัติการแต่ละท้องถิ่นยังเป็นการรับมือมากกว่าการป้องกัน แต่หากเน้นการแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตรายก่อน กิจกรรมนี้จะเป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในระดับพื้นที่ได้ดี และหากมีการติดตามประเมินผลร่วมกัน จากผลการแก้ไขจุดเสี่ยงแล้วจะเห็นการเปลี่ยนแปลงในการจัดการปัญหา และเห็นความสำเร็จของทีม

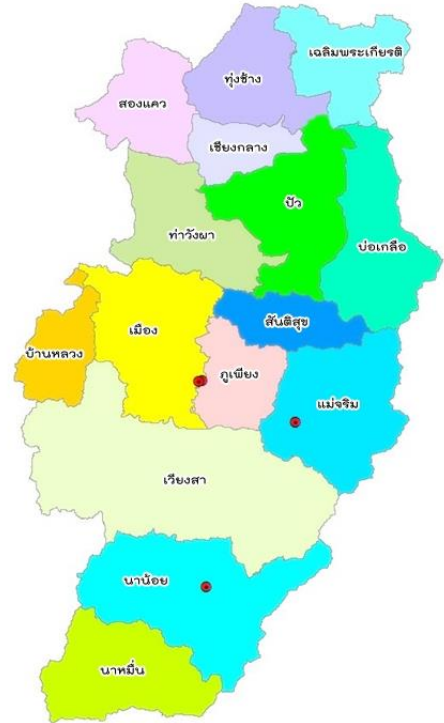
4. การแก้ไขปัญหามูลเหตุเสี่ยง ต้องใช้ความรู้ทางวิศวกรรมจราจรเข้าไปในการวางแผนแก้ไขปัญหา ซึ่งทางท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) หากมีนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำจะทำให้การแก้ไขจุดเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

5. การจัดเวทีระดับอำเภอเพื่อให้แต่ละตำบลท้องถิ่นมานำเสนอแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ทั้งข้อมูลอุบัติเหตุ จุดเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง และมีผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อเสนอแนะ จะนำไปสู่การยกระดับความรู้ได้ แนวทางการทำงานไปปรับปรุงแก้ไขที่ดีได้ โดยกำหนดให้มีการป้องกันและแก้ไขได้ตลอดทั้งปี โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชน ซึ่งจะไม่ได้ดำเนินงานเพียงเฉพาะช่วงเทศกาล 7 วันอันตรายเท่านั้น

8. รวมพลังสร้างความปลอดภัย ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ในเส้นทางหลัก อำเภอเวียงสา ปี 2560

จังหวัดน่าน มีพื้นที่ 11,472,076 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง ซึ่งวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ล้อมรอบจังหวัด ในบริเวณชายแดนด้านเหนือและตะวันออกจะเป็นรอยต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนในบริเวณพื้นราบจะอยู่ตอนกลางของจังหวัด และมีถนนสายหลักเข้าสู่จังหวัดเพียงเส้นทางเดียว ซึ่งมีลักษณะเป็นทางแคบและคดเคี้ยว ต้องอาศัยความชำนาญของผู้ใช้รถใช้ถนนเป็นอย่างยิ่ง จากการตรวจสอบข้อมูลอุบัติเหตุส่วนใหญ่มาจากเส้นทางหลัก ในเขตรอยต่อของจังหวัดแพร่ และเขตพื้นที่จังหวัดน่าน ซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอเวียงสา

อำเภอเวียงสาเป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดน่าน ที่มีชายแดนด้านทิศตะวันตกติดกับแขวงไซบุรี ประเทศลาว ด้านเหนือติดกับอำเภอเมือง ด้านใต้ติดอำเภอนาน้อย ซึ่งเป็นเส้นทางที่ผู้คนมักจะต้องผ่านเพื่อไปยังดอยเสมอดาว และทิศตะวันตกติดกับจังหวัดแพร่ โดยมีเส้นทางหลวงสายหลักคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 (แพร่-น่าน) อำเภอเวียงสาตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดน่าน ห่างจากตัวจังหวัดเป็นระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 (กำแพงเพชร-ต่อเขตเทศบาลเมืองน่าน) ตอนเวียงสา-ต่อเขตเทศบาลเมืองน่าน และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง 643 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบ้านหลวง อำเภอเมืองน่าน อำเภอภูเพียง และอำเภอแม่จริม ทิศตะวันออก ติดต่อกับแขวงไซบุรี ประเทศลาว ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอนาน้อย ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอร้องกวาง และอำเภอสอง (จังหวัดแพร่) อำเภอเวียงสาแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 17 ตำบล ได้แก่ ตำบลกลางเวียง ตำบลซึ่ง ตำบลไหล่น่าน ตำบลตาลชุม ตำบลนาเหลียง ตำบลสัน ตำบลน้ำมวบ ตำบลน้ำบัว ตำบลยาบหัวนา ตำบลปงสนุก ตำบลอายนาลัย ตำบลสันนาหนองใหม่ ตำบลแม่ชะนิง ตำบลแม่สาคร ตำบลจอมจันทร์ ตำบลแม่สา และตำบลทุ่งศรีทอง

(ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/เวียงสา>)

ขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ให้มีการกำหนดนโยบายสาธารณะในการใช้รถใช้ถนน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุด้านคน ด้านถนน ด้านยานพาหนะ และด้านสภาพแวดล้อม 6) เพื่อให้ทุกภาคส่วน และภาคีเครือข่าย ได้มีความรู้ ความเข้าใจ สภาพปัญหา แนวทาง/วิธีการ/ขั้นตอนการแก้ไขปัญหา และแนวทางการกำหนดนโยบายร่วมกัน โดยมีเป้าหมายคือ 1)ภาคีเครือข่ายคณะทำงานโครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัย “ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในเส้นทางหลัก อำเภอเวียงสา ปี 2560” 2) ผู้นำชุมชน นายก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. อปพร. อสม. ประชาชน (จำนวน 100 คน) และนักเรียนในเขตพื้นที่ (โรงเรียนสา โรงเรียนศรีเวียงสา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 จังหวัดน่าน(จำนวน 600 คน) 3) ประชาชนในพื้นที่อำเภอเวียงสา และผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่อำเภอเวียงสาใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

ภาคีเครือข่ายเวียงสา รวมกันขับเคลื่อนงาน

ภาคีเครือข่ายอำเภอเวียงสา ได้มีการดำเนินงานร่วมกัน หากแต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ บทบาทการทำงานที่เป็นโครงสร้างการทำงานเป็นทีมงานเดียวกันที่ชัดเจนมากนัก ทาง ปภ.สาขาน่านน้อย จึงได้มีการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายในอำเภอเวียงสา มาร่วมพูดคุยวางแผน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานไปด้วยกัน โดยเน้นการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นทุกวัน ไม่เพียงแต่ทำในช่วงเทศกาลเท่านั้น

สิ่งแรกที่ดำเนินการคือ การจัดตั้งทีมงาน หาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทั้งระดับจังหวัด อำเภอบ้านดง ตำบล หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานโครงการ ซึ่งได้คณะทำงานเกิดขึ้นประกอบด้วย

1. โรงพยาบาลเวียงสา	10. ขนส่งจังหวัดน่าน สาขาเวียงสา
2. สาธารณสุขอำเภอเวียงสา	11. ตำบลเวียงสา
3. ท้องถิ่นอำเภอเวียงสา	12. ตำบลกลางเวียง
4. โรงเรียนสา	13. ธนาคารกรุงไทย สาขาเวียงสา
5. สัสดีอำเภอเวียงสา	14. อภส. สาขาเวียงสา
6. ธนาคารออมสิน สาขาเวียงสา	15. เทสโก้โลตัส สาขาเวียงสา
7. สถานีบริการน้ำมัน ปตท. สาขาเวียงสา	16. สถานีบริการน้ำมัน PT สาขาเวียงสา
8. สถานีบริการน้ำมัน เซลล์ สาขาเวียงสา	17. ห้างหุ้นส่วนใจงามการเกษตร เวียงสา
9. สถานีบริการน้ำมัน เพ็ญ สาขาเวียงสา	18. หมวดยางหลวงเวียงสา
	19. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาน่านน้อย

โดยมีบทบาทหน้าที่หลักในการจัดทำแผนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเส้นทางที่กำหนด และวางกรอบแนวทางปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

เดินหน้า ป้องกันอุบัติเหตุจราจร

การดำเนินงานเริ่มต้นด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเวียงสา(ศปถ.อ.เวียงสา) มีกรรมการจำนวนรวมทั้งสิ้น 28 คน โดยมี นายอำเภอเวียงสา เป็นประธานกรรมการ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเวียงสา เป็นรองประธานกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายป้องกันสาธารณภัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาน่าน้อย เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ท้องที่ และภาคเอกชน เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน

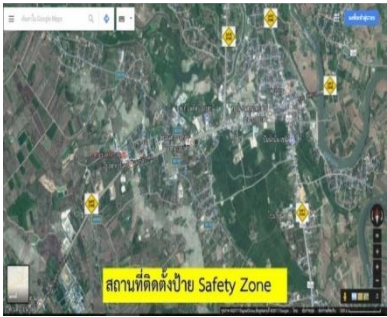
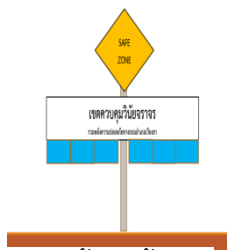
- **จากการประชุม**ได้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายโครงการ และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานร่วมกัน โดยกำหนดให้มีการประชุม 2 เดือนต่อครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา นำไปสู่การค้นหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอเวียงสา

คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเวียงสา(ศปถ.อ.เวียงสา) และคำสั่งคณะทำงานโครงการรณรงค์ความปลอดภัยทางถนน “ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยเส้นทางหลักอำเภอเวียงสา ปี 2560” ได้ถูกกำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนงานโครงการให้เป็นรูปธรรม ซึ่งจากการแต่งตั้งคณะกรรมการแล้ว มีการประชุมเกิดขึ้น 6 ครั้ง เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ดังนี้

ประชุม	มติที่ประชุมและการดำเนินงาน
ครั้งที่ 1	<p>ในการประชุม มีมติเสนอต่อคณะกรรมการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้ามให้รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป กลับรถบริเวณสี่แยกไฟแดงสาธารณสุขอำเภอเวียงสา 2. ให้เพิ่มเวลาสัญญาณจราจรสี่แยกไฟแดงสาธารณสุขอำเภอเวียงสา จากเดิม 25 วินาที เป็น 35 วินาที เพื่อให้รถที่จะเลี้ยวเข้าสู่ตัวอำเภอเวียงสา ได้มีเวลามากขึ้นโดยใช้เลนด้านในสุดเลน

ประชุม	มติที่ประชุมและการดำเนินงาน
	<p>เดียว</p> <p>3. ให้มีการติดตั้งป้ายเตือนต่าง ๆ บริเวณสี่แยกให้มองเห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น</p> <p>4. ให้แจ้งทางหลวงเพื่อเปิดช่องทางเข้าตัวจังหวัดน่าน อีก 1 ช่องทาง โดยให้ทุบทางเท้าบริเวณหน้าสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเวียงสา</p>
ครั้งที่ 2	<p>มีมติเห็นชอบในการขยายเขตพื้นที่การดำเนินงานโครงการจากเดิม 4 หมู่บ้าน(2 เทศบาล) ในระยะทาง 4 กิโลเมตร เป็นครอบคลุมพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ใน 2 เทศบาล และมีระยะทางประมาณ 8-10 กิโลเมตร ประกอบด้วย เทศบาลตำบลเวียงสา บ้านกลางเวียง บ้านบุญยืน เทศบาลตำบลกลางเวียงบ้านดอนแก้ว บ้านต้นหนูน บ้านหนองนก บ้านสันติสุข บ้านใหม่ดินแดน บ้านดอนไชย และให้มีการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>1. ออกแบบป้ายโครงการฯ และกำหนดจุดที่ติดตั้งป้าย จำนวน 5 จุด ในพื้นที่โครงการ เพื่อให้ครอบคลุม 8 หมู่บ้าน โดยกำหนดข้อความ “ SAFE ZONE” ในพื้นที่สามเหลี่ยมพื้นหลังสีเหลือง ตัวหนังสือ สีดำ และมีข้อความ “เขตควบคุมวินัยจราจร รวมพลังความปลอดภัยทางถนน” อำเภอเวียงสา และมีสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น ห้ามโทรศัพท์ คาดเข็มขัดนิรภัย หมวกนิรภัย ฯลฯ ซึ่งหมวดทางหลวงเวียงสา จะเป็นหน่วยงานที่จะจัดทำป้ายพร้อมทั้งติดตั้งตามจุดที่กำหนด เพื่อเป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้คนใช้รถใช้ถนนในพื้นที่ได้รับทราบ</p> <p>2. ให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน และให้มีการจัดทำ Application Map โดยระบุเส้นทางที่กำหนดให้ชัดเจน</p> <p>3. ให้ทางหลวงปรับปรุงเสียงบริเวณจุดกลับรถบริเวณหน้าโรงเรียนศรีเวียงสา /บิมน้ำมัน PT ซึ่งมักจะมีการใช้ที่กลับรถตรงเข้าบิมน้ำมัน PT เพื่อย้อนศรไปยังโรงพยาบาลเวียงสา ซึ่งเกิดอุบัติเหตุรถเฉี่ยวชนกันหลายครั้ง และติดไฟกระพริบบริเวณทางแยกสวนเสือ เพื่อเตือนให้รถที่วิ่งในสายหลักชะลอความเร็วลง</p>

ประชุม	มติที่ประชุมและการดำเนินงาน
ครั้งที่ 3	<p>ประชุมติดตามผล และกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการร่วมกัน จากการประชุมพบว่าภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการได้ดำเนินการตามที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ เช่น การปรับสัญญาณจราจรสี่แยกไฟแดง สาธารณสุขอำเภอเวียงสา การติดตั้งป้ายห้ามรถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไปกลับรถ การติดตั้งป้ายห้ามจอดบริเวณหน้าห้างโลตัส การประชาสัมพันธ์โครงการให้กับผู้นำชุมชนทุกพื้นที่ในเขตอำเภอเวียงสา การประชาสัมพันธ์และชี้แจง ธรรมนูญหมู่บ้านให้กับประชาชนในพื้นที่โครงการ การตั้งจุดตรวจผู้กระทำผิด เช่น ไม่สวมหมวกนิรภัย / ขับรถย้อนศร / ใช้โทรศัพท์ในขณะที่ขับ</p>
ครั้งที่ 4	<p>มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ด้านบังคับใช้กฎหมาย มีตำรวจภูธรเวียงสาเป็นประธานคณะทำงาน</p> <p>ด้านปรับปรุงจุดเสี่ยง มีหมวดทางหลวงเวียงสาเป็นประธาน ด้านกิจกรรม มีผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขาเวียงสา เป็นประธานคณะทำงานฯ และกำหนดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งหมด 600 คน โดยจัดกิจกรรมเป็นฐานในการให้ความรู้การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน</p>
ครั้งที่ 5	<p>พิจารณาร่างธรรมนูญหมู่บ้าน “รวมพลังสร้างความปลอดภัยใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในเส้นทางหลัก อำเภอเวียงสา” และร่วมลงนามในธรรมนูญหมู่บ้านเพื่อนำไปประกาศใช้ร่วมกันในพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลเวียงสา และเทศบาลตำบลกลางเวียง</p>
ครั้งที่ 6	<p>ประชุมร่วมบูรณาการทุกภาคส่วน ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ อำเภอเวียงสา ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร และใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในช่วงเทศกาลปีใหม่ และรณรงค์เกี่ยวกับสาธารณสุขที่มักเกิดขึ้นในช่วงฤดูหนาว เช่น ภัยหนาว ภัยแล้ง อหิวาต์ ภัยไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่อำเภอเวียงสา และกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 พร้อมกันทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเวียงสา และให้มีการจัดตั้งด่านชุมชนในทุกพื้นที่</p>

- **การอบรมให้ความรู้กับนักเรียน** บุคลากรในโรงเรียนเวียงสา ในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางถนน โดยการบูรณาการร่วมกับสถานีตำรวจภูธรเวียงสา และโรงพยาบาลเวียงสา โดยได้ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสา (พื้นที่จัดอบรม) จำนวน 300 คน โรงเรียนศรีเวียงสา จำนวน 150 คน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 จังหวัดน่าน จำนวน 150 คน รวม 600 คน และยังมีการจัดกิจกรรมเป็นฐานในการให้ความรู้ และให้มีการประกวดคำขวัญในการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน และส่งประกวดในการจัดทำคลิป VDO ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในหัวข้อ “ขับขี่มอเตอร์ไซด์ปลอดภัย” ส่งผลให้นักเรียนตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน มีความตื่นตัวในการปฏิบัติตามกฎจราจร ตามมาตรการความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

- **รณรงค์/ประชาสัมพันธ์** ให้ประชาชน /ผู้นำชุมชน /หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่อำเภอเวียงสา รับทราบถึงการดำเนินกิจกรรมโครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัย “ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในเส้นทางหลักอำเภอเวียงสา ปี 2560” ดังนี้

- การประชาสัมพันธ์ โดยวิทยุชุมชน และให้มีการจัดทำ Application Map โดยระบุเส้นทางที่กำหนดให้ชัดเจน และเสนอต่อคณะกรรมการของ Google และให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ถ่ายรูปกับป้ายโครงการ แล้วใช้เป็นรูป Profile เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ทาง Social Network ไปในตัว และสอดแทรกกิจกรรมการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน รถจักรยานยนต์ในเขต Safety Zone เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ อำเภอเวียงสา ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร และใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 และรณรงค์เกี่ยวกับสาธารณสุขที่มักจะเกิดขึ้นในห้วงฤดูหนาว

- **การจัดตั้งด่านชุมชน** เพื่อดำเนินการตรวจจับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรในพื้นที่ โดยกำหนด
 สุ่มผู้กระทำผิด เช่น ไม่สวมหมวกนิรภัย / ขับรถย้อนศร / ใช้โทรศัพท์ในขณะที่ขับรถ และจัดตั้ง
 ด่านชุมชน เพื่อดำเนินการตรวจจับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรในพื้นที่ เช่น
 - บ้านกลางเวียง หมู่ที่ 3 บ้านบุญยืนหมู่ที่ 4 เทศบาลตำบลเวียงสา ตั้งด่านชุมชนบริเวณแยก
 สวนเสือ
 - บ้านดอนแก้ว หมู่ 3 บ้านต้นหนูน หมู่ที่ 5 เทศบาลตำบลกลางเวียง ตั้งด่านชุมชนบริเวณจุด
 กลับรถเลยสี่แยกไฟแดงสาธารณสุขอำเภอเวียงสา (หน้าร้านก๋วยเตี๋ยว)
 - บ้านหนองนก หมู่ที่ 8 บ้านดอนชัย หมู่ที่ 13 เทศบาลตำบลกลางเวียง ตั้งด่านชุมชนบริเวณ
 หน้าโรงเรียนสา
 - บ้านสันติสุข หมู่ที่ 10 บ้านใหม่ดินแดน หมู่ที่ 11 เทศบาลตำบลกลางเวียง ตั้งด่านชุมชน
 บริเวณหน้าโรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาการ

- **จัดเวทีเสวนาโครงการรณรงค์สร้างความปลอดภัย “ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในเส้นทาง
 หลัก อำเภอเวียงสา ปี 2560”** เพื่อถอดบทเรียน ปัญหา อุปสรรคและการขยายเครือข่ายไป
 ยังพื้นที่ข้างเคียง ส่งผลให้เกิดแนวทางการขับเคลื่อนงาน ดังนี้
 - เกิดการขับเคลื่อนให้ชุมชนมีการกำหนดนโยบายสาธารณะในการใช้รถใช้ถนน เพื่อลดความ
 เสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุด้านคน ด้านถนน ด้านยานพาหนะ และด้านสภาพแวดล้อมโดยให้มี
 การขยายพื้นที่ดำเนินโครงการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อำเภอเวียงสา
 - เกิดแนวทางในการจัดทำนโยบาย “เขตเทศบาลหมวกกันน็อค 100%”
 - เกิดแนวทางในการวางกรอบดำเนินการจัดตั้งด่านชุมชนในพื้นที่โครงการโดยการเข้ามาตรการ
 ธรรมนูญหมู่บ้าน
 - เกิดแนวทางในการให้มีการประชุมเพื่อจัดแบบสอบถาม แบบสำรวจรถยนต์ จักรยานยนต์ใน
 คริวเรือน พร้อมใบอนุญาตขับขี่ ในพื้นที่อำเภอเวียงสา เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการ
 ป้องกันเพื่อลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ ต่อไป

4. คณะอนุกรรมการของ ศปถ.อำเภอ ที่มาจากหลายภาคส่วนทั้ง ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนงานได้ดี โดยใช้หลักการ “ระเบิดจากข้างใน” มีพลังรวมกันขับเคลื่อนจากการ กำหนดเป้าหมายและเห็นความสำคัญต้องการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ปัจจัยความสำเร็จ

1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารใน ศปถ. อำเภอ และการค้นหาทีม/สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในคณะกรรมการ ศปถ. อำเภอ /คณะทำงาน และคณะอนุฯ ตลอดจนภาคเอกชนในพื้นที่ โครงการฯ

2. การขับเคลื่อนที่ความสำเร็จ ควรใช้แนวทางในการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโดยใช้ยุทธศาสตร์ในการมุ่งเน้น ดังนี้ การขับเคลื่อนนโยบายทั้งแนวดิ่งและแนวราบ /การมุ่งสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ / การปฏิบัติมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง /เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการทำงาน /มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Outcome) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. คณะทำงานต้องนำข้อมูลนำเสนอ/เข้าพบหัวหน้าหน่วยงานในคณะกรรมการ ศปถ. อำเภอ และนายอำเภอ ประสานตลอดจนสื่อสารให้ทราบบริบทของ ศปถ.อำเภอ และปัญหาด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ ตลอดจนถึงระดับประเทศ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

4. เน้นการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ ใช้เทคนิคในการประสานโดยเข้าถึงผู้นำองค์กรแต่ละหน่วยงาน โดยการประสานและชี้แจงการดำเนินโครงการฯ อย่างโปร่งใส

เนื่องจากเป็นเส้นทางธรรมชาติและเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในปัจจุบันอำเภอเชียงกลางมีปริมาณการจราจรและการเดินทางบนถนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนในพื้นที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคมครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากการบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิตตามมา จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งหมดในพื้นที่อำเภอเชียงกลาง ปรากฏว่าถนนอดุลย์เดชจรัส ซึ่งถือเป็นถนนสายหลักของอำเภอเชียงกลาง มีปริมาณการจราจรและการเดินทางบนถนนมากที่สุด เนื่องจากเป็นถนนที่มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ โรงเรียน โรงงาน ตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก มีจุดจอดรถโดยสารประจำทาง ตลาดสดประกบกับผู้ใช้รถใช้ถนน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ขาดวินัย จากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี 2557-2559 พบว่า มีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ปี 2557 จำนวน 92 ราย ปี 2558 จำนวน 77 ราย ปี 2559 จำนวน 63 ราย เสียชีวิต ปี 2557 จำนวน 3 ราย ปี 2558 จำนวน 1 รายและปี 2559 จำนวน 3 ราย(ข้อมูลโรงพยาบาลอำเภอเชียงกลาง)

ดังนั้นทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาเชียงกลาง ได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายในอำเภอเข้าร่วมดำเนินงานโครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลาง ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ต้องการให้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลาง(ศปถ.อำเภอ) เกิดการขับเคลื่อนงานและป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างเป็นรูปธรรม ทาง สนง.ปภ.จังหวัดน่าน สาขาเชียงกลางนำทีมโดย นายจรัสพันธ์ อรุณคง หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน สาขาเชียงกลาง และ นายสุภชัย พลศรีสุข เจ้าหน้าที่ปภ.เชียงกลาง เข้ามาเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ คือ 1) เพื่อขับเคลื่อนคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.)อำเภอเชียงกลางให้เป็นกลไกหลักในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอเชียงกลาง โดยใช้เป็นกลไกหลักในการ ติดตามและประเมินผลการ

ปฏิบัติงาน สรุปรายรวม และจัดทำข้อเสนอในการดำเนินงาน เพื่อเสนอคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.)จังหวัดน่าน 2) มีถนนปลอดภัยด้านการจราจรในพื้นที่อำเภอเชียงกลาง และ 3) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุฐานข้อมูล 3 ฐาน ในพื้นที่อำเภอเชียงกลางให้มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันสำหรับใช้เป็นฐานข้อมูลหลักในการกำหนดแนวทาง วิธีการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 4) เพื่อพัฒนาบุคลากรของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.)อำเภอเชียงกลางตลอดจนภาคีเครือข่าย ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สภาพปัญหา แนวทาง/วิธีการ/ขั้นตอนการแก้ไขและแนวทางการกำหนดนโยบายร่วมกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

ภาคีกับการเดินหน้าขับเคลื่อนงาน

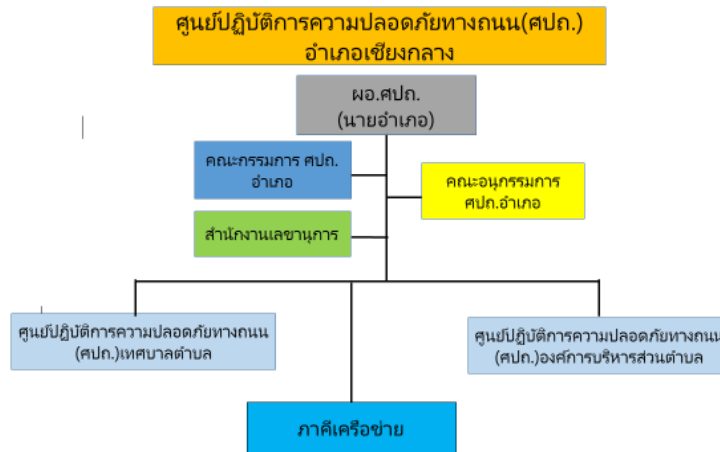
อำเภอเชียงกลาง ได้มีคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลาง แต่ไม่สามารถใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลางมาเป็นกลไกหลักในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอเชียงกลางได้ ในการทำงานยังเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน การประสานงานยังเป็นลักษณะประสานตรงระหว่างหน่วยงานแบบทวิภาคี และนำหลักการ 5ช (ชง เชื่อม ช้อน เช็ค ชม) และ 5ส (สารสนเทศ สุดเสี่ยง สหวิชาชีพ สุดคุ้ม ส่วนร่วม) มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในพื้นที่

อำเภอเชียงกลางมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลางตามคำสั่งตั้งแต่เดือนกันยายน 2557 เพื่อเป็นกลไกหลักในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแต่ปรากฏว่า ที่ผ่านมายังไม่สามารถใช้ศูนย์อำนวยความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลาง มาเป็นกลไกหลักในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอเชียงกลางได้ ในการทำงานยังเป็นลักษณะต่างคนต่างทำตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน การประสานงานยังเป็นลักษณะประสานตรงระหว่างหน่วยงานแบบทวิภาคี ไม่ได้มีการรับทราบปัญหา อุปสรรคเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ไม่ได้มีการบูรณาการการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เลย ซึ่งไม่เป็นไปตามกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตามนโยบายคณะกรรมการศูนย์อำนวยความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.) และ คณะกรรมการนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแห่งชาติ(นปถ.)

ดังนั้นทางสำนักงาน ปก.จังหวัดน่าน สาขาเชียงกลาง จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อเชื่อมประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอเชียงกลาง แบบพหุภาคีมีการบูรณาการทุกภาคส่วน ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการศูนย์อำนวยความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.) คณะกรรมการนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแห่งชาติตามเป้าหมายทศวรรษความปลอดภัยทางถนนที่ได้กำหนดไว้ โดยนำหลักการทำงาน 5 ช (ชง เชื่อม ช้อน เช็ค ชม) และ 5 ส (สารสนเทศ สุดเสี่ยง สหวิชาชีพ สุดคุ้ม ส่วนร่วม) มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในพื้นที่ โดยมีภาคีเครือข่ายในอำเภอเข้ามาร่วมดำเนินงาน

ภาคีเครือข่ายที่เป็นแกนนำสำคัญหลัก ประกอบด้วย นายอำเภอ และฝ่ายการปกครองอำเภอ
เชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเชียงใหม่ สถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ โรงพยาบาลเชียงใหม่
สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเชียงใหม่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่านสาขาเชียงใหม่
ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากภาคีสันับสนุน ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอ
เชียงใหม่ รัฐวิสาหกิจ โรงเรียน กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ธนาคาร
ของรัฐ และโรงงานเอกชน โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ทำร่วมกัน

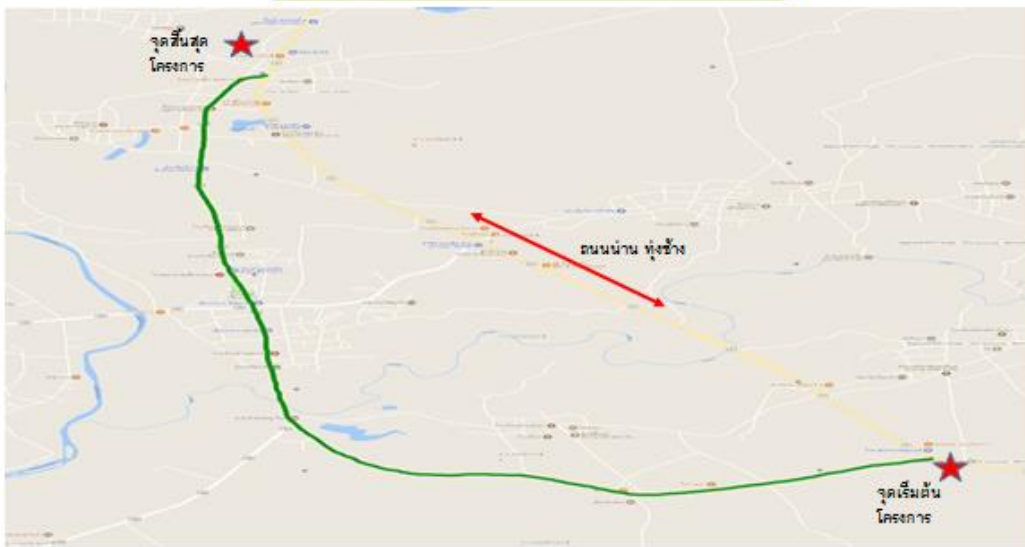
หลังจากมีการประสานเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงานโครงการ แล้ว จึงได้มีการ
ดำเนินงานและจัดทำกิจกรรมร่วมกัน คือ

1. **ประชุมภาคีเครือข่าย** เพื่อปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการ/อนุกรรมการให้มีความครอบคลุม
หน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกัน นำแนวทางเพื่อดำเนินงานโครงการ ดังนี้
 - การประชุมชี้แจงและแนวทางการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงใหม่
จำนวน 2 ครั้ง เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค ร่วมกันกำหนดแนวทาง ขั้นตอนการดำเนินงาน และนโยบาย
สาธารณะในการใช้รถใช้ถนน

ผลจากการประชุม ได้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ศปถ.อ.เชียงใหม่กลาง มีการวิเคราะห์ภาคีเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแต่งตั้งมอบหมายบทบาทหน้าที่ เช่น มีทีมงานจัดการเตรียมข้อมูล มีการกำหนดเส้นทางถนนปลอดภัยนำร่อง เป็นถนนอดุเลยเดชจรัส ระยะทาง 7.5 กม. โดยเน้นการบังคับใช้กฎหมาย และกำหนดกิจกรรมย่อยตามโครงการ เช่น การกำหนดแนวทางจัดเวทีประชาคมและเวทีร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อความปลอดภัยทางถนน กำหนดวิเคราะห์จุดเสี่ยงบนถนนนำร่อง รวม 12 จุด พร้อมแนวทางการแก้ไข กำหนดผู้รับผิดชอบและงบประมาณในการจัดการจุดเสี่ยง มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ถนนอดุเลยเดชจรัส (ถนนนำร่อง) ๗.๕ กม.

■ ประชุมศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงใหม่ จำนวน 2 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการ ได้มีมติเห็นชอบตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ศปถ.อ.เชียงใหม่กลาง และการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการนำเสนอ รูปแบบ แนวทาง ขั้นตอน วิธีการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงใหม่ และแนวทางการดำเนินกิจกรรมถนนปลอดภัยนำร่อง 1 สาย และร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จุดเสี่ยง พื้นที่เสี่ยงบนถนนสายนำร่อง โดยมติที่ประชุมเห็นชอบที่จะร่วมกันขับเคลื่อน ศปถ.อ.เชียงใหม่กลาง ตามแนวทางดังกล่าว โดยจะมีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วน และลงนามในบันทึกข้อตกลงที่จะร่วมกันขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนจากสายนำร่อง และจะได้ขยายผลในถนนสายอื่นๆ ในโอกาสต่อไป ในการนี้ทางคณะกรรมการ ศปถ.อ.เชียงใหม่กลาง ได้เชิญท่านดร.โสภณ ศรีมาเหล็ก อดีต สว.น่าน มาเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ โดยมีนางสุรีย์ มาปลูก นายอำเภอเชียงใหม่ (ผอ.ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงใหม่) เป็นประธานการประชุม และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะ ประกอบด้วย 1) คณะทำงานด้านวิศวกรรมจราจร การแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยง 2) คณะทำงานคณะทำงานประชาสัมพันธ์ 3) คณะทำงานกำหนดมาตรการเพื่อ

จัดทำข้อตกลง(MOU) เพื่อดำเนินงานตามแผนงานและร่วมกันติดตามประเมินผล โดยให้มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในเวทีการประชุมในแต่ละครั้ง

2. **อบรมให้ความรู้ด้านวินัยจราจรในโรงเรียน** จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเชียงกลางประชาพัฒนา โรงเรียนสกกอน โรงเรียนชุมชนรัชฎาภิเศกมิตรภาพที่ 115 โดยมีการให้ความรู้ด้านวินัยจราจร การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และชี้แจงการดำเนินโครงการฯ กิจกรรมถนนนำร่องเพื่อขยายผลสู่ครอบครัว ชุมชนเพื่อสร้างความตระหนักและพัฒนาสร้างแกนนำเยาวชน(อาสาจราจร) ให้เป็นต้นแบบและขยายผลในโรงเรียน/ครอบครัว/ชุมชน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นนั้นทำให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ในโครงการ พร้อมร่วมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการ และทางโรงเรียนได้กำหนดบทลงโทษนักเรียนที่ไม่สวมหมวกนิรภัยในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรด้วย

3. จัดประชุมประชาคมตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เพื่อสร้างนโยบายสาธารณะมาตรการถนนปลอดภัย และลงนามบันทึกข้อตกลง โดยกำหนดนโยบายสาธารณะและมาตรการถนนปลอดภัยให้ผู้แทนทุกภาคส่วน ให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลง(MOU) และรับทราบถึงโครงการถนนปลอดภัยนำร่อง จะมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยจะกำหนดวันเริ่มต้นตีเคอร์ฟิว และมีการมอบป้ายสวมหมวกนิรภัย 100เปอร์เซ็นต์ ให้หน่วยงานที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง ทั้งนี้ได้มอบให้ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ขยายผลในหมู่บ้านชุมชน เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินการสร้างความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงกลาง โดยกำหนดมาตรการเพื่อดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

1. ผู้ขับขี่รถยนต์และผู้โดยสารต้องคาดเข็มขัดนิรภัย
2. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และผู้โดยสารต้องสวมหมวกนิรภัย
3. ยานพาหนะต้องใช้เวลาเร็วไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
4. ขับขี่ยานพาหนะต้องมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด
5. ยานพาหนะต้องไม่ดัดแปลงหรือตกแต่งยานพาหนะให้มีเสียงดังเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
6. หน่วยงานราชการและภาคเอกชนที่ต้องอยู่บนถนนนำร่อง จะต้องมีการดำเนินมาตรการองค์กรเรื่องหมวกนิรภัย 100%
7. หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบถนนสายนี้ จะต้องดูแล ปรับปรุงพื้นที่ผิวจราจรและป้ายเตือนต่างๆ

4. รมณรงค์ประชาสัมพันธ์ ขับเคลื่อนโครงการถนนปลอดภัยนำร่อง(ถนนอดุลย์เดชจรัส) โดยการนำจิตอาสาทำความดี ด้วยหัวใจ จากส่วนราชการ หน่วยงานภาคีเครือข่าย พลเรือน ทหาร ตำรวจ ท้องถิ่น ท้องที่ มาช่วยกันทำกิจกรรม ดังนี้

▪ **แก้ไขจุดเสี่ยงบนถนนนำร่อง** โดยใช้แนวทางประชารัฐเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา และแก้ไขปรับปรุงจุดเสี่ยงบนถนนสายนำร่อง ด้วยการทาสีทางม้าลาย บริเวณถนนหน้าโรงเรียนเป้าหมายทั้ง 3 แห่ง และบริเวณสี่แยกไฟแดง ซึ่งเป็นแยกศาลเจ้าพ่อพญาไมย บริเวณหน้า รร.บ้านสบกอน สี่แยกไฟแดง/บริเวณรอบตลาดสด อ.เชียงกลาง

กำหนดให้มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายบนถนนนำร่อง เน้นวินัยจราจรอย่างเคร่งครัด

มีการจัดขบวนรถณรงค์สวมหมวกนิรภัย เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้ขับขี่รถ และได้มอบป้ายสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ให้หน่วยงานที่ ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม

▪ **มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์** วัตถุประสงค์เป้าหมายโครงการ และมาตรการความปลอดภัยผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ในทุกช่องทาง โดยการจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อปรับทัศนคติ และปรับเปลี่ยนวินัยจราจรของคนในพื้นที่

ดอกผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

1. เกิดการขยายผลสู่ชุมชน โดยเริ่มจากแกนนำชุมชน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ทุกตำบล มีการกำหนดเป้าหมายในชุมชนเข้าร่วมโครงการสวมหมวกนิรภัยในชุมชน
2. เกิดการจัดจุดเสี่ยง มีการสำรวจรวบรวมจุดเสี่ยง วิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ซึ่งเกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงในอำเภอเชียงกลาง หลายแห่ง เช่น
 - จุดเสี่ยงบริเวณ 3 แยกบ้านคันทนา แก้ไขโดยการติดป้ายเตือนทั้ง 3 ด้าน มีการติดตั้งแผงแบรีเออร์ โดยหมวดการทางเชียงกลาง และติดตั้งไฟกระพริบ
 - บริเวณปั้มน้ำมัน บริเวณโรงงานเมทัลชีท มีปาร์กทึบ แก้ไขโดยตัดกิ่งไม้ และจัดการระบายน้ำข้างถนน ติดตั้งไฟกระพริบ
 - บริเวณสามแยกเจ้าพ่อพญาไมย แก้ไขปัญหาไหล่ทาง ที่เป็นปาร์กทึบ โดยตัดหญ้า กิ่งไม้ สิ่งกีดขวางบดบังการมองเห็น และติดตั้งป้ายบอกทาง ตีเส้นให้ชัดเจน ติดไฟกระพริบทั้ง 3 ด้าน
 - หน้าโรงเรียนสบกอน แก้ไขปัญหาโดยการติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วโครงการถนนปลอดภัย อ.เชียงกลาง บริเวณหน้าโรงเรียน จัดทำทางม้าลาย และจัดทำป้ายจอดวันคู่ – วันคี่

- บริเวณหน้าร้านอภิพรซ็อบ แก้ไขโดยเพิ่มเป็นจุดจอดรถโดยสาร
- บริเวณสี่แยกไฟแดง แก้ไขโดยเลื่อนจุดจอดรถโดยสารตีเส้นขาวแดง ยาว 30 เมตร ทั้ง 4 ด้าน จัดทำทางม้าลาย และปรับปรุงป้ายจราจร
- บริเวณตลาดสดเชียงใหม่กลาง แก้ไขโดยการกำหนดมาตรการจัดระเบียบการค้าขาย และการจอดรถ
- บริเวณจุดจอดรถทัวร์ แก้ไขโดยเปลี่ยนจุดจอดรับ-ส่ง โดยขาออกบริษัทสมบัติทัวร์ จอดหน้า รพ.เชียงใหม่บริษัท ขส. จอดหน้าธนาคารออมสิน ส่วนขาเข้า ให้จอดบริเวณจุดจอดหน้าสวนสาธารณะ
- โรงเรียนเชียงใหม่ประชาพัฒนา แก้ไขโดยการติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วโครงการถนนปลอดภัย อ.เชียงใหม่ บริเวณหน้าโรงเรียนและจัดทำทางม้าลาย 2 ป้ายจอดวันคู่ – วันคี่
- โรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพ แก้ไขโดยติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วโครงการถนนปลอดภัย อ.เชียงใหม่ บริเวณหน้าโรงเรียน และจัดทำทางม้าลาย 2 ป้ายจอดวันคู่ – วันคี่
- สามแยกบ้านรัชดา แก้ไขโดยการเพิ่มแผงแบริเออร์เพิ่มเส้นขาวแดงติดตั้งไฟกระพริบติดตั้งป้ายบอกทางแยก

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. มีโครงสร้างคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.)อ.เชียงใหม่ และนายอำเภอให้ความสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ เพื่อต้องการสร้างรูปธรรมความปลอดภัยทางถนนร่วมกับภาคีเครือข่าย
2. เกิดการทำงานของ ศปถ. อำเภอ ซึ่งต่างจากเดิม(เดิมไม่มีองค์กรรับผิดชอบชัดเจน) หากแต่หลังมีโครงการมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น เกิดการลงมือทำ มีคณะทำงาน 3 คณะที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ปฏิบัติการจนเกิดผลงานที่ภูมิใจ
3. เกิดคณะทำงาน แกนนำชุมชน และประชาชนในระดับตำบลที่รับรู้ ร่วมกันขับเคลื่อนรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้เกิดความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงใหม่ร่วมกัน
4. มีการบังคับใช้กฎหมายโดยเน้นในถนนสายนำร่อง (ถนนอดุลยเดชจรัส ระยะทาง 7.5 กม.)
5. มีการประชาสัมพันธ์โครงการตามจุดต่างๆบนถนนนำร่อง /บริเวณหน้าส่วนราชการ

6. ครู/นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจโครงการฯ พร้อมให้ความร่วมมือ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการ และโรงเรียนมีการกำหนดโทษนักเรียนที่ไม่สวมหมวกนิรภัย/ไม่ปฏิบัติตามกม.จราจร ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ถนนสัญจรของนักเรียน ครู และคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
7. เกิดนโยบายสาธารณะมาตรการถนนปลอดภัย และลงนามบันทึกข้อตกลง(MOU) และมีการมอบป้ายสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ให้หน่วยงานที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง

บทเรียนที่พบ

1. การทำงานด้านความปลอดภัยทางถนน ให้เป็นงานที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา ความต่อเนื่อง และต้องประสานความร่วมมือ ร่วมใจ จากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนในการจัดการ ป้องกัน และเกิดความปลอดภัยทางถนน โดยการกระตุ้นในเวทีประชุม การนำเสนอผลด้วยข้อมูล และการชื่นชมผลลัพธ์ที่ทำร่วมกัน
2. การดำเนินงานต้องวางแผนและปฏิบัติการควบคู่กัน ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและชุมชน เพราะเชื่อมโยงผลลัพธ์ ผลกระทบด้วยกันทั้งหมด ดังนั้นการจัดทำแผนควรกำหนดให้สอดคล้องและตอบตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้
3. ผู้บริหารให้ความสำคัญ คือนายอำเภอ หัวหน้าส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการทำงานเป็นเครือข่ายถือเป็นทุนสังคมในพื้นที่ นำไปสู่ความสำเร็จของงานได้
4. เครื่องมือที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา คือ 1) การทำงานเป็นทีม 2) การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่บอกว่าเป็นหน้าที่ของใคร แต่เป็นทุกซ์ของชาวบ้านที่ทุกหน่วยงานต้องแก้ไขปัญหา เพื่อให้ทุกคนปลอดภัย ทำให้ทุกภาคส่วนมองในจุดเดียวกัน เป้าหมายเดียวกัน 3) ผู้บริหารเข้มแข็ง(นายอำเภอ) และมีการจัดระบบโครงสร้างการทำงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้และจัดปรับให้เกิดการทำงานที่ต่อเนื่อง ยั่งยืน 4) การนำเสนอข้อมูลความก้าวหน้าเป็นระยะๆ ในที่ประชุมหัวหน้าส่วน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 5) กระตุ้นผ่านสังคมออนไลน์
5. ข้อค้นพบจากความสำเร็จ เกิดจากพลังชุมชน ส่วนหนึ่งเกิดจากทุนสังคม การทำให้มองเห็นคนในชุมชนให้ความสำคัญของปัญหา เข้ามามีส่วนร่วม และผู้บริหารให้ความสำคัญเข้าร่วมทุกกิจกรรมและมีการกำกับติดตามผลทุกงาน ภาครัฐเครือข่ายให้ความร่วมมือ

สุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจากระดับจังหวัด(สอจร.) ซึ่งผลการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้อำเภอตากฟ้าไม่เกิดอุบัติเหตุทางถนน ไม่มีผู้บาดเจ็บ และไม่มีผู้เสียชีวิตในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ.2560

จากผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ ทำให้เครือข่ายและคนทำงานในพื้นที่อำเภอตากฟ้า เห็นถึงแนวทางในการสร้างความปลอดภัยทางถนนขึ้นในอำเภอ จึงได้ดำเนินงานต่อเนื่อง โดยมี **นาย ประยงค์ บุญมีรอด** หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า และคณะทำงาน ภาคีเครือข่าย เข้ามาเป็นกลไกขับเคลื่อนงานให้เกิดความต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินงานโครงการ “เสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบในโครงการตากฟ้าร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนอำเภอตากฟ้า
2. เพื่อสร้างหมู่บ้านและโรงเรียนต้นแบบความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอตากฟ้า
3. เพื่อส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในเขตพื้นที่อำเภอตากฟ้า

ภาคีขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนงานโครงการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนต้นแบบ ในโครงการตากฟ้าร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน เป็นการขับเคลื่อนต่อยอดจากโครงการตากฟ้าร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยใช้ทุนเดิมในพื้นที่ที่มีอยู่ ซึ่งก็คือเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการเดิม โดยมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า และอำเภอตากฟ้าเป็นแกนนำ พร้อมด้วยสถานีตำรวจภูธรตากฟ้า สาธารณสุขอำเภอตากฟ้า โรงพยาบาลตากฟ้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอตากฟ้า แขวงทางหลวงจังหวัดนครสวรรค์ที่ 2 ตากฟ้า ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร หน่วยกู้ชีพกู้ภัยของอำเภอตากฟ้าและองค์กรภาคเอกชนทุกภาคส่วน มาร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ของอำเภอตากฟ้าให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ประชาชนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน มีชีวิตอย่างมีความสุข

ดำเนินการร่วมกัน สร้างสุข ปลอดภัยให้ประชาชน

จากการรวมตัวของภาคีเครือข่าย ได้มีการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ต่อบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. **เวทีประชุมคณะกรรมการและคณะทำงาน**ซึ่งแต่ละประชุมได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ส่งผลให้ได้ข้อตกลงหรือแนวทางการทำงานที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปขับเคลื่อนได้ ซึ่งการประชุมแต่ละครั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การชี้แจงและกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการ กำหนดแผนการดำเนินโครงการ และการกำหนดหัวข้อวิชาและการดำเนินงานเพื่อจัดอบรมปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนและโรงเรียน

การประชุมส่งผลให้เกิดข้อตกลงและแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการฯ คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ คณะทำงานรวบรวมและการรายงานข้อมูล
- กำหนดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนโครงการ ได้แก่
 - 1) การตั้งคณะทำงานความปลอดภัยทางถนน
 - 2) การประชุมคณะกรรมการด้านต่างๆ
 - 3) การฝึกอบรมให้ความรู้และแนะนำแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้กับชุมชน/หมู่บ้านกลุ่มเป้าหมาย
 - 4) การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนให้แก่เด็กและเยาวชน
 - 5) ร่วมกับชุมชน หน่วยงานเกี่ยวข้องตั้งด้านชุมชน
- หัวข้อที่จะอบรมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนให้แก่ชุมชน ประกอบด้วย
 - 1) การเฝ้าระวังป้องกันและแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอตากฟ้า
 - 2) กฎหมายจราจรและการจราจรภายในชุมชน
 - 3) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
 - 4) แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
 - 5) ปัญหา สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางแก้ไขของชุมชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- หัวข้อที่จะอบรมปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนแก่นักเรียน เจ้าหน้าที่และครูของโรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1) สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนน
 - 2) การเฝ้าระวังป้องกันและแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอตากฟ้า
 - 3) กฎหมายจราจร
 - 4) การใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง
 - 5) การช่วยชีวิตและการปฐมพยาบาล
- แนวทางการดำเนินงานในชุมชน โดยให้ชุมชนจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานฯ ของชุมชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในชุมชน
- กำหนดให้ชุมชนจัดทำแผนงานหรือโครงการ ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของชุมชน และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า เดือนละ 1 ครั้ง

- ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ออกติดตามประเมินผลการดำเนินงานชุมชน ชุมชนละ 1 ครั้ง เพื่อทำหน้าที่ 5 ช.ในการชวน ชี้ เชื่อม ชง ชม ให้ชุมชนสามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ

2. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอตากฟ้า เพื่อให้มีการร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นจุดตั้งต้นของการทำโครงการฯ มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอตากฟ้า ระหว่างนายอำเภอตากฟ้าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตำรวจ สาธารณสุข โรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

3. การก่อตั้งชุมชน/หมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน การสร้างเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นกลยุทธ์สำคัญของการทำงานของโครงการฯในปีนี ด้วยความหวังว่าจะสร้างให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่

โครงการฯ ได้คัดเลือกชุมชน/หมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอตากฟ้า โดยต่อยอดการดำเนินการชุมชน/หมู่บ้านเดิม จำนวน 2 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านหนองเชือกเขา ม.3 ต.หนองพิกุล และชุมชนบ้านไตรศิริ ม. 6 ต.พุนกยูง และชุมชนใหม่อีก 1 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านหลักสิบเก้า ม.14 ต.อุตมรัญญา โดยได้ดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) **สร้างความเข้าใจ** โดยการชี้แจงการดำเนินงานกิจกรรมต่อหัวหน้าส่วนราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการและการประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ทราบรายละเอียดและวิธีการทำงาน
- 2) **ชุมชนต้นแบบที่ได้รับการคัดเลือก** ชี้แจงและขอความคิดเห็นกับคนในชุมชนในการเข้าร่วมโครงการและร่วมกันพิจารณาทบทวนแผนการดำเนินงานเดิมและพิจารณาแผนเพิ่มเติม ในชุมชนเดิม ให้ชุมชนใหม่ พิจารณาแผนงาน/โครงการ ตามแนวทางชุมชนที่เคยดำเนินการมาแล้ว ทั้งนี้ จะมีการมอบทุนในการดำเนินการหมู่บ้านละ 2,000 บาท ที่เหลือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน/หมู่บ้านและประชาชนร่วมกันสนับสนุนเพิ่มเติม
- 3) **คณะกรรมการโครงการฯ** จัดเวทีประชาคมกับหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการ ให้ความรู้และแนวทางสร้างความปลอดภัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนในหมู่บ้านชุมชน ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ แนวทางแก้ไขร่วมกัน แผนการปฏิบัติและงบประมาณ การจัดเก็บข้อมูล การรายงานข้อมูล แห่งละ 1 ครั้ง รวม 3 แห่ง 3 หมู่บ้าน
- 4) **แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนหมู่บ้าน** โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบผิดชอบเป็นที่ปรึกษาและกำกับดูแล
- 5) **วิเคราะห์สภาพปัญหา** สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ของชุมชน/หมู่บ้าน พร้อมทั้งดำเนินการตามแผนงานที่ตั้งไว้ โดยหมู่บ้าน เป้าหมายรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการโครงการฯ ทราบทุกเดือน
- 6) **คณะกรรมการออกติดตามผลการดำเนินการหมู่บ้านเป้าหมาย** แห่งละ 2 ครั้ง เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ
- 7) **ประเมินและมอบโล่รางวัล** ในช่วงเดือนธันวาคม เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับหมู่บ้านต้นแบบ

4. **จัดอบรมให้ความรู้ ธารรงค์ประชาสัมพันธ์** และกำหนดแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้แก่ชุมชน/หมู่บ้านต้นแบบทั้ง 3 แห่ง การอบรมเน้นการให้ความรู้ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยทางถนน ซึ่งหัวข้อในการเรียนรู้ได้รับการตกลงร่วมกันในการประชุม

หัวข้อการเรียนรู้ครอบคลุมทุกด้าน ตั้งแต่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน/หมู่บ้าน กฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณจราจร ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องการแจ้งเหตุ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุเบื้องต้นการจัดทำแผนงาน แนวทางในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน/หมู่บ้านการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักและการร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของชุมชน/หมู่บ้าน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหา ผลกระทบ ความเสียหายและแนวทางในการแก้ไขเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในชุมชน/หมู่บ้าน

การอบรมดังกล่าว ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ ส่งผลให้ชุมชนได้รับความรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง

ผลที่เกิดขึ้นจากการอบรม ส่งผลให้

- 1) ชุมชน/หมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณเตือน และสัญญาณจราจร สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง
- 2) เมื่อเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านสามารถให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งเหตุให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ความช่วยเหลืออย่างทันถ่วงที
- 3) ชุมชน/หมู่บ้านสามารถกำหนดแผนงานและแนวทางในการดำเนินการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนที่สอดคล้องกับบริบทของตัวเองได้

5. **ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในสถานศึกษา**ให้มีโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน ได้คัดเลือกโรงเรียนต้นแบบคือโรงเรียนอุดมธัญญาประชาอนุเคราะห์ ต.อุดมธัญญา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายเนื้อหาการอบรมประกอบด้วย

- กฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณจราจร ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การแจ้งเหตุ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุเบื้องต้น

ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้ความรู้แล้ว ยังเป็นการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในโรงเรียนและสถานศึกษาให้กับนักเรียนและครูในโรงเรียนอีกด้วย

หลังจากการอบรม ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนสร้างความปลอดภัยทางถนน ประจำโรงเรียนจากผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม เพื่อให้ทำหน้าที่ขยายผลปลูกจิตสำนึก สร้างวินัยจราจร ภายในโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือ โดยมีการกำหนดครูให้ทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล เข้มงวด ตามมาตรการของความปลอดภัยทางถนน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจะขยายผล ไปยังโรงเรียนอื่นๆต่อไป

6. การตั้งด่านชุมชนรณรงค์การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เป็นการตั้งด่านที่ประกอบด้วย สหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ โรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอ สถานีตำรวจภูธร ชุดปฏิบัติการมวลชน ที่ทำการปกครองอำเภอและอาสาสมัครในพื้นที่ ส่งตัวแทนมาร่วมกันในการตั้งด่าน ซึ่งการตั้งด่านชุมชนนั้น ชุมชนช่วยกันตั้งด่าน เพื่อ

- ตรวจสอบ ประเมิน การปฏิบัติตามกฎหมายจราจรของประชาชนในชุมชนและผู้สัญจรไปมา ภายในชุมชน
- ให้ความรู้กับกฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณจราจร ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- กำชับและเข้มงวดให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
- การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในชุมชน
- การสร้างความตระหนักและการร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของชุมชน

โดยได้ดำเนินการตั้งด่านบริเวณที่มีการจราจรคับคั่งและเป็นจุดเสี่ยงใน 3 ชุมชน ที่เป็นชุมชนต้นแบบ ได้แก่ สามแยกตลาดนัดชุมชนบ้านหนองเข็กเขาหน้าตลาดนัดชุมชนบ้านไตรศิริ และหน้าป้อม

ตำรวจบ้านหลักสิบเก้าซึ่งผลที่ได้จากการตั้งด่าน พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณเตือน และสัญญาณจราจร สามารถปฏิบัติตามกฎจราจรได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้การเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านลดลง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- 1) หน่วยที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ ให้ความสำคัญและร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการและสนับสนุนในการดำเนินงานในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เช่น เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องของในอำเภอ สถานีตำรวจภูธร โรงพยาบาล สาธารณสุข มูลนิธิ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน
- 2) มีหมู่บ้าน/ชุมชน ต้นแบบ ในการดำเนินการด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ภายในอำเภอตากฟ้า จำนวน 3 ชุมชน คือ บ้านไตรคีรี หมู่ที่ 6 ต.พุนกยูง อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์บ้านหนองเชือกเขา หมู่ที่ 3 ต.หนองพิกุล อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ บ้านหลักสิบเก้า หมู่ที่ 14 ต.อุดมธัญญา อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์

- 3) เกิดโรงเรียนต้นแบบในการดำเนินการด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ภายในอำเภอ ตากฟ้า 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนอุดมธัญญาประชาชนนครราชสีมา ต.อุดมธัญญา อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
- 4) มีข้อมูลจุดเสี่ยง สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละชุมชน ซึ่งข้อมูลได้มาจากคนในพื้นที่
- 5) มีการแก้ไขจุดเสี่ยงในชุมชน ที่ได้รับความร่วมมือจากหลากหลายหน่วยงาน อาทิ แขวงทางหลวงและหมวดการทาง มาช่วยปรับผิวถนน และตัดแต่งกิ่งไม้ที่บดบังเส้นทางการจราจร
- 6) เกิดการตั้งด่านเพื่อป้องปรามและรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย
- 7) อัตราการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น แต่ก็มีอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นซึ่งต้องหาแนวทางการทำงานต่อไป

สถิติข้อมูลงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ของ สนง. ปก.จังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า

ลำดับ	รายการ	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	(ลดลง/เพิ่มขึ้น)
1	จำนวนผู้สวมหมวกนิรภัย (ร้อยละ)	82.05	82.37	เพิ่มขึ้น 0.32
2	จำนวนการเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	466	480	เพิ่มขึ้น 14
3	จำนวนการบาดเจ็บ (คน)	497	487	ลดลง 10 ราย
4	จำนวนการเสียชีวิต (คน)	5	13	เพิ่มขึ้น 7 ราย

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

การติดตาม ประเมินผล

- 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานในการดำเนินโครงการฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้า ผลการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค พร้อมกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน
- 2) คณะทำงานฯ ออกติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการของชุมชน/หมู่บ้าน และของโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ
- 3) ชุมชนร่วมกำหนดสภาพปัญหา ผลกระทบและแนวทางในการแก้ไขเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของชุมชนร่วมกัน
- 4) รายงานผลการดำเนินงานในการเข้าร่วมประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอทุกเดือน
- 5) จัดให้มีการมอบโล่ ใบประกาศให้แก่ชุมชน/หมู่บ้านและโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ

บทเรียนสู่ความยั่งยืน

- 1) ในการดำเนินงาน ให้ความรู้ ฝึกอบรม รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะกับกลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแรงงานต่างด้าว

- 2) การนำเสนอผลงาน การค้นหาแนวทางร่วมกันในที่ประชุมศปถ.อำเภอ โดยมีตัวแทนกลุ่มส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม จะนำไปสู่การเกิดเป้าหมายร่วมกัน มีแนวทางที่ปฏิบัติการลงมือทำเห็นผลและเรียนรู้ร่วมกัน
- 3) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจราจร ควรมีมาตรการณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้ทำต่อเนื่องตลอดทั้งปี ไม่ควรเน้นเฉพาะช่วงเทศกาล และควรเพิ่มอัตราโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรให้มากขึ้น จริงจังและต่อเนื่อง

11. ชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน

อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของจังหวัด ประกอบด้วย 2 ตำบล 23 หมู่บ้าน มีทิศเหนือติดต่อกับอำเภอแม่วงก์ ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอลาดยาว ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอสว่างอารมณ์และอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี และทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอแม่เปิน จากตำแหน่งที่ตั้งดังกล่าว ประกอบกับมีเส้นทางถนนที่สามารถใช้เป็นทางเลี่ยงสายเอเชียไปยังอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดตาก รวมถึงเส้นทางดังกล่าวยังเป็นเส้นทางขนส่งของรถบรรทุกขนาดใหญ่ ในการนำผลผลิตทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นอ้อย มันสำปะหลัง ไปขาย ทำให้ถนนสายดังกล่าว มีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุของโรงพยาบาลชุมตาบง ปี 2559 พบผู้เสียชีวิตจากรถจักรยานยนต์ 2 ราย มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 103 ราย และเป็นผู้บาดเจ็บจากรถจักรยานยนต์ จำนวน 99 ราย ผู้บาดเจ็บจากรถยนต์ 2 ราย และรถอื่นๆ 2 ราย(ข้อมูล:โรงพยาบาลชุมตาบง,2559)

จากสถิติดังกล่าว ทำให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาชุมตาบง เห็นความสำคัญจึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายร่วมกันดำเนินงานโครงการชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยมี**สิริเอกฉัตรพล พรหมไชยะ** ปลัดอำเภอชุมตาบง และ**นายมีจพพล เกสรดอกไม้** จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาชุมตาบง ร่วมกับคณะทำงาน เป็นกลไกขับเคลื่อนงานโครงการ ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงาน สอจร. โดยมี**วิฑูรประสงค์** เพื่อ 1)สร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนอำเภอชุมตาบง 2) สร้างศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุจราจรในเขตพื้นที่อำเภอชุมตาบง 3) สร้างหมู่บ้านและโรงเรียนต้นแบบความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอชุมตาบง 4) ลดการเกิดอุบัติเหตุในจุดเสี่ยง พื้นที่

เขตอำเภอชุมตาบง 5) ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ 6) สร้างความตระหนักความปลอดภัยทางถนนในอำเภอชุมตาบง

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนให้เกิดความปลอดภัยทางถนนในอำเภอชุมตาบง ถึงแม้ว่าจะมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นแกนนำในการทำงาน แต่ก็ไม่สามารถทำให้เกิดความสำเร็จจากการทำงานเพียงหน่วยงานเดียวได้ เมื่อได้รับการสนับสนุนโครงการชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนนแล้ว ได้รับการเห็นชอบจากนายอำเภอ จึงได้มีการแต่งตั้ง**คณะกรรมการโครงการชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน** เพื่อให้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินโครงการชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน พัฒนาระบบข้อมูลด้านความปลอดภัยทางถนน Data Center โดยสร้างทีม MIS เพื่อเก็บข้อมูลความปลอดภัยทางถนน วิเคราะห์ความเสี่ยงทางถนนในพื้นที่ สร้างหมู่บ้านปลอดภัยและหมู่บ้านตัวอย่างลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอชุมตาบง โดยประกวดหมู่บ้านต้นแบบความปลอดภัยทางถนน ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนให้แก่เด็กและเยาวชน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ

คณะกรรมการชุดดังกล่าว มีนายอำเภอเป็นประธาน คณะทำงานประกอบด้วย ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรชุมตาบง ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาชุมตาบง สัสดีอำเภอชุมตาบง สาธารณสุขอำเภอชุมตาบง ท้องถิ่นอำเภอชุมตาบง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมตาบง ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยน้ำหอม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง กำนันทุกตำบล ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน โดยมีปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง และสารวัตรจราจรสถานีตำรวจภูธรชุมตาบง เป็นเลขานุการ

กิจกรรมดำเนินการร่วมกัน

เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ อย่างเป็นทางการแล้ว มีการประชุมครั้งที่ 1 ขึ้นเพื่อชี้แจงและหารือแนวทางการทำงานร่วมกัน ผลจากการประชุมทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกิจกรรมของโครงการฯ จากเดิมที่ตั้งเป้าว่าจะดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลด้านความปลอดภัยทางถนน Data Center โดยสร้างทีม MIS เพื่อเก็บข้อมูลความปลอดภัยทางถนน วิเคราะห์ความเสี่ยงทางถนนในพื้นที่ แต่เมื่อได้ปรึกษาหารือร่วมกันแล้ว พบว่า คณะทำงานและพื้นที่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว จึงได้ปรับเปลี่ยนเป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อให้เป็นรากฐานในการทำงานต่อไปในอนาคต ผ่านทางการดำเนินกิจกรรม**พัฒนาภาคีเครือข่ายการณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตำบลชุมตาบง** และได้มีการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการโครงการชุมตาบงร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน เป็นเครื่องมือการทำงานขั้นแรก เวทีดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ผู้คนที่รับผิดชอบในระดับอำเภอได้มาทำงานร่วมกัน

โดยเริ่มต้นจากการรับรู้วัตถุประสงค์และรายละเอียดในการดำเนินโครงการชุมตางร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน และได้มีโอกาสเสนอแนวคิดและข้อสรุปในการทำงาน ผลจากการประชุมดังกล่าว ส่งผลให้มีการดำเนินงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ได้แก่

- การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตรับผิดชอบเป็นที่ปรึกษาและกำกับดูแล
- จัดทำแผนงานและงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนหมู่บ้านทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน
- นำเสนอโครงการชุมตางร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน ในที่ประชุมประจำเดือน โดยมีหัวหน้าส่วนราชการอำเภอชุมตางเข้าร่วมประชุม
- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการชุมตางร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน และสาธิตกิจกรรมบางส่วนให้ที่ประชุมประจำเดือนได้รับทราบและเรียนรู้เบื้องต้น
- มอบทุนในการดำเนินการหมู่บ้านละ 5,000 บาท จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านชุมตางหนึ่ง บ้านชุมตางสอง บ้านหนองกระโดน ตำบลชุมตาง บ้านปากด่าน บ้านคลองบัวสามัคคี ตำบลปางสวรรค์ เพื่อให้ใช้ดำเนินการในการเป็นหมู่บ้านต้นแบบ

2. การพัฒนาภาคีเครือข่ายการณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอชุมตาง มีเป้าหมายในการให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจราจร อุบัติเหตุทางถนน แล้วร่วมกันค้นหาปัญหาและสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอชุมตาง และนำข้อสรุปที่ได้มาบูรณาการ จัดทำแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเกิดการแก้ไขอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจำนวน 145 คน

การดำเนินการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในแต่ละด้าน ได้แก่

- สำนักงานขนส่งจังหวัดนครสวรรค์ สาขาลาดยาว ให้ความรู้เรื่องการต่อทะเบียนรถจักรยานยนต์ การจดทะเบียนรถยนต์รับส่งนักเรียน มาตรฐานการตรวจเช็คสภาพรถก่อนการต่อทะเบียน และการทำใบขับขี่
- สถานีตำรวจภูธรชุมตาง ให้ความรู้เรื่องเครื่องหมายจราจร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการเป็นผู้ช่วยตำรวจในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการสวมหมวกนิรภัย ให้ถูกต้อง ประเภทของหมวก

นิรภัย จุดเสี่ยงของตำบลชุมตาบง และตำบลปางสวรรค์ สุดท้ายร่วมกันหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขในระดับพื้นที่

- สาธารณสุขอำเภอชุมตาบง โรงพยาบาลชุมตาบง และโรงพยาบาลลาดยาว ให้ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นการช่วยเหลือเบื้องต้น CPR การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไคว้โต๊ะฮุย นครสวรรค์มอเตอร์เซลส์ ให้ความรู้เรื่องการขับขี่ปลอดภัยบนท้องถนน การตรวจเช็คสภาพรถจักรยานยนต์ก่อนการขับขี่ การบังคับรถจักรยานยนต์ที่ถูกต้อง และให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกท่านปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะการขับขี่และให้ทดสอบการทรงตัว ในการขับขี่จักรยานยนต์

3. คณะทำงานฯ ออกประชาคมกับหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการ ให้ความรู้และแนวทางสร้างความปลอดภัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนในหมู่บ้านชุมชน การออกไปประชาคมกับหมู่บ้านจะไปให้ความรู้และแนวทางสร้างความปลอดภัยทางถนน ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่แนวทางแก้ไขร่วมกัน แผนการปฏิบัติและงบประมาณ การจัดเก็บข้อมูล การรายงานข้อมูล แห่งละ 1 ครั้ง รวม 6 หมู่บ้าน

หมู่บ้านที่เข้าร่วม ได้แก่ บ้านชุมตาบงหนึ่ง บ้านชุมตาบง บ้านชุมตาบงสอง บ้านหนองกระโดน ตำบลชุมตาบง บ้านปากด่าน บ้านคลองบัวสามัคคี ตำบลปางสวรรค์

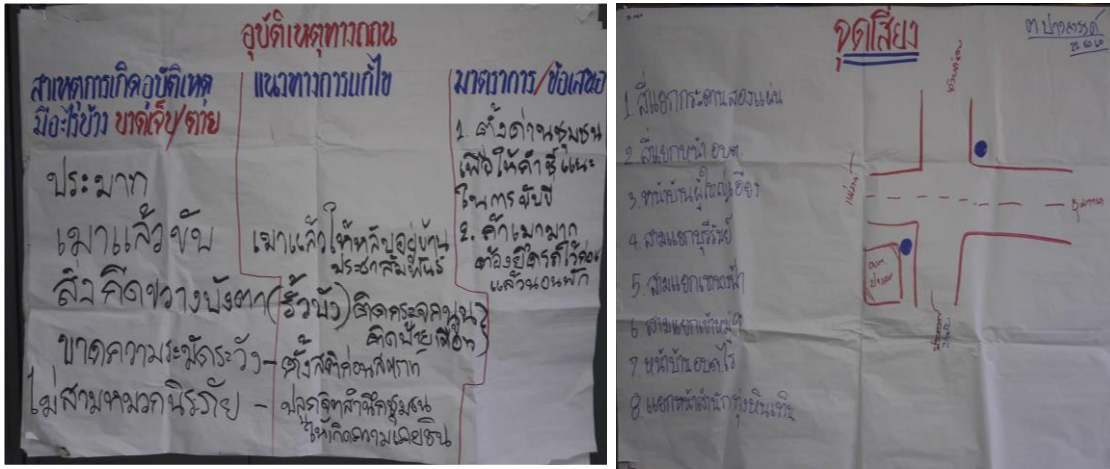
การประชาคมจะเริ่มต้นจากการบรรยายให้ความรู้ และเปิดเวทีให้ร่วมกันเสนอความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยง สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดมาตรการหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

การให้ความรู้ ได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น

วิทยากร	เนื้อหา
งานจราจร สถานีตำรวจภูธรชุมตาบง	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรและป้ายเครื่องหมายจราจร - การปฏิบัติเมื่อประสบเหตุอุบัติเหตุทางถนน ขั้นตอนการติดต่อเจ้าหน้าที่ - การปฏิบัติตัวเมื่ออยู่เวรด่านชุมชน - การหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ - การแก้ปัญหาอุบัติเหตุโดยชุมชน - การหาจุดเสี่ยงภายในหมู่บ้านตนเอง
สาธารณสุขอำเภอชุมตาบง โรงพยาบาลชุมตาบง รพ.สต.	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลเบื้องต้น - การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย - และการทำ CPR

พร้อมทั้ง มีการหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ แนวทางการแก้ไข พร้อมกำหนดมาตรการหรือข้อเสนอเพื่อให้คนในชุมชนได้ปฏิบัติต่อไป

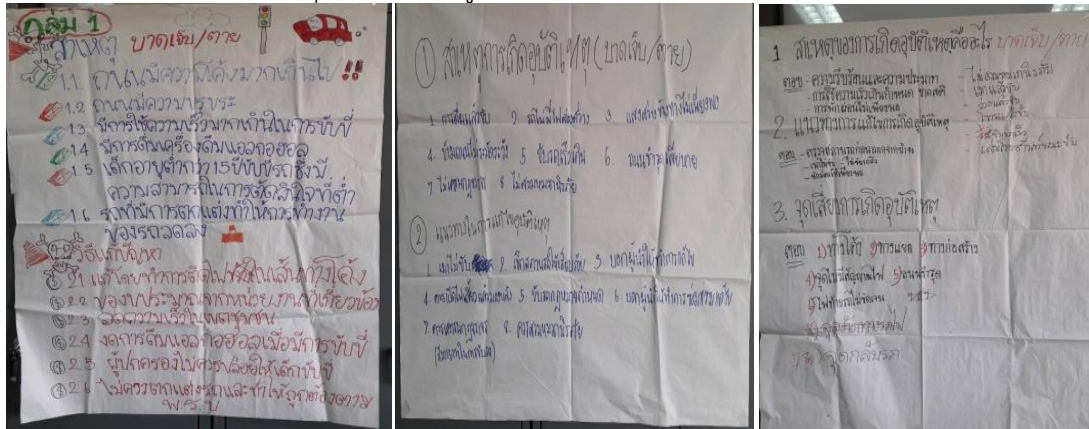

4. กิจกรรมปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน ให้แก่เด็กและเยาวชนมีเป้าหมายเพื่อสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โครงการฯ ได้ดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาคาร ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ที่เข้าร่วมรับการอบรมจำนวน 199 คน ดำเนินการให้ความรู้กับนักเรียนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

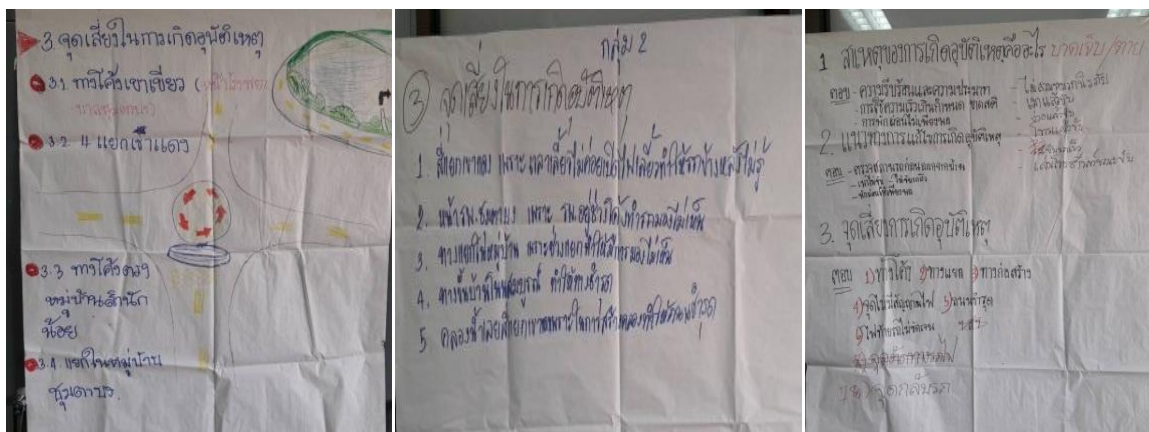
วิทยาการ	เนื้อหา
สำนักงานขนส่งจังหวัดนครสวรรค์ สาขาลาดยาว	<ul style="list-style-type: none"> - การต่อทะเบียนรถจักรยานยนต์ - การจดทะเบียนรถรับส่งนักเรียน - มาตรฐานการตรวจเช็คสภาพรถก่อนการต่อทะเบียน - การทำใบขับขี่
สถานีตำรวจภูธรชุมตาบง	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายจราจร - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขับขี่ วินัยจราจร - วิธีการเป็นผู้ช่วยตำรวจในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ
สาธารณสุขอำเภอชุมตาบง โรงพยาบาลชุมตาบง และโรงพยาบาลลาดยาว	<ul style="list-style-type: none"> - การปฐมพยาบาลเบื้องต้น - การช่วยเหลือผู้ประสบเหตุเบื้องต้น - การทำ CPR - การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
บริษัท พ.สหายนต์ (๑๙๘๗) สาขาศาลเจ้าไก่ต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - การขับขี่ปลอดภัยบนท้องถนน - การตรวจเช็คสภาพรถจักรยานยนต์ก่อนการขับขี่ - การบังคับรถจักรยานยนต์ที่ถูกต้อง และให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกท่านปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะการขับขี่

หลังจากการให้ความรู้แล้ว สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาชุมตาบง ร่วมกับ สถานีตำรวจภูธรชุมตาบง แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม ให้แต่ละกลุ่ม หาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและแนวทางการแก้ไข พร้อมทั้งกำหนดจุดเสี่ยง วิธีการแก้ไขจุดเสี่ยง พร้อมทั้งกำหนดกฎ กติกาในโรงเรียน เพื่อให้นำเสนอและหาแนวทางปฏิบัติร่วมกันต่อไป

หลังจากกิจกรรม มีการแจกสติ๊กเกอร์ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมให้ติดหน้ารถจักรยานยนต์นักเรียน และต้องสวมใส่หมวกนิรภัยทุกครั้งเมื่อเข้าสู่โรงเรียน

สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุและแนวทางการแก้ไข

จุดเสี่ยงในพื้นที่จากการร่วมกันปรึกษาหารือในกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม

ซึ่งหลังจากอบรมแล้ว ได้มีการดำเนินการเพื่อขยายต่อในโรงเรียน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนสร้างความปลอดภัยทางถนน ประจำโรงเรียนจากผู้ผ่านการฝึกอบรม ทำหน้าที่ขยายผลปลูกจิตสำนึก สร้างวินัยจราจร ภายในโรงเรียน
2. กำหนดบทบาทครู ให้เป็นผู้มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล เข้มงวดตามมาตรการของความปลอดภัย
3. โรงเรียนได้กำหนดแผนและงบประมาณในการสนับสนุนในการดำเนินการด้านความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน
4. สรุปผลการดำเนินการกิจกรรม ของโรงเรียนด้านความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน โดยมีตัวชี้วัดคือการสวมหมวกนิรภัย และการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ทั้งในและนอกสถานศึกษา
5. กำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ ของอำเภอชุมตาบง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. มีหมู่บ้านต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านชุมตาบงหนึ่ง บ้านชุมตาบง บ้านชุมตาบงสอง และบ้านหนองกระโดน ตำบลชุมตาบง บ้านปากด่าน และบ้านคลองบัวสามัคคี ตำบลปางสวรรค์
2. เกิดโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน 1 แห่งที่โรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาคาร
3. มีการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนนด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการปฐมพยาบาล การดำเนินการเมื่อเกิดอุบัติเหตุทั้งการขนย้ายผู้ป่วย การแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ฯลฯ

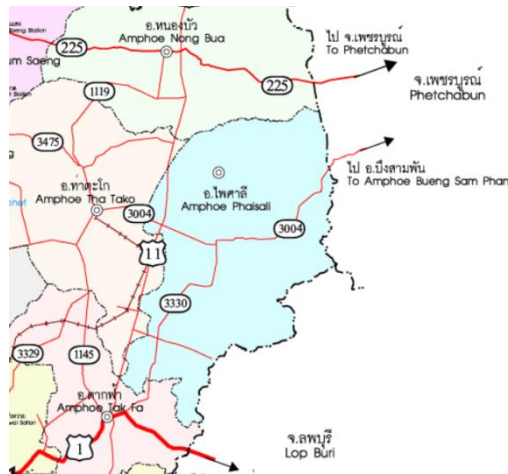
การดำเนินการต่อเพื่อสร้างความยั่งยืน

คณะทำงานมีความต้องการจะขับเคลื่อนการสร้างความปลอดภัยทางถนนเข้าไปในโรงเรียน โดยอาศัยโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ให้นำเอาความรู้เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนนเข้าไปเป็นกิจกรรม

นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการป้องกันอุบัติเหตุให้กับรถที่ใช้ในการเกษตรที่มักจะไม่ค่อยมีไฟ โดยการนำเอาสติ๊กเกอร์สะท้อนแสง ไปติดที่รถเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจรรยาจร

12. ไฟศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน

อำเภอไพศาลี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกสุดของจังหวัดนครสวรรค์ มีอาณาเขตติดต่อด้านทิศเหนือกับอำเภอหนองบัว ด้านทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ทิศใต้ติดกับอำเภอโคกเจริญ อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี อำเภอตากฟ้า และอำเภอท่าตะโก ส่วนทิศตะวันตกติดกับอำเภอท่าตะโก จากที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อดังกล่าวส่งผลให้อำเภอไพศาลีกลายเป็นเส้นทางผ่านสำหรับเดินทางไปจังหวัดของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง เช่น ถนนหมายเลข 11 อินทร์บุรี-เขาทราย ซึ่งนอกจากการสัญจรไปมาแล้ว ยังมีทางเชื่อมทางแยกจากพื้นที่ทางการเกษตรเข้ามาถนนเหล่านั้นหลายแห่ง จึงมีรถบรรทุกขนาดใหญ่ รถพ่วง ขนพืชผลทางการเกษตรสัญจรไปมาเป็นจำนวนมาก วิ่งเข้าออกไปมาตลอดเวลา รวมถึงเส้นทางบางส่วนมีสภาพชำรุด มีการซ่อมแซมเป็นช่วงๆ บางช่วงมีลักษณะโค้งอันตราย จึงมักเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง นอกจากนี้ พฤติกรรมในการขับขี่ของผู้ใช้รถใช้ถนน เช่น การไม่ใส่ใจในการสวมหมวกนิรภัย การขับขี่ด้วยความประมาท การเมาแล้วขับ ก็มีสาเหตุสำคัญที่ทำให้สถิติการเกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น

จากข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุอุบัติเหตุทางถนนของโรงพยาบาลไพศาลี พบว่า

สถิติ	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559
จำนวนการเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	27	34	21
จำนวนผู้บาดเจ็บ (คน)	12	21	4
จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย)	17	16	17
รถจักรยานยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุ (คัน)	22	28	15
รถกระบะที่เกิดอุบัติเหตุ (คัน)	5	5	3

จากประสบการณ์การทำงานของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาทากฟ้า ที่รับผิดชอบพื้นที่อำเภอไพศาลีด้วย ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องการลดอุบัติเหตุทางถนนที่จะต้องบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน จึงได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงาน โดยมีนายสมชาย แก้วศรี จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาทากฟ้า เข้ามาเป็นแกนกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยมีโครงการ “ไฟศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัยทาง

ถนนอำเภอไพศาลี 2) สร้างหมู่บ้านและโรงเรียนต้นแบบความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอไพศาลี
3) ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในเขตพื้นที่อำเภอไพศาลี

ทุนเดิม

ในปี พ.ศ. 2558 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า ได้รับงบประมาณในการนำร่องการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา จากแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยได้จัดทำโครงการ “ตากฟ้าร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” ในพื้นที่ของอำเภอตากฟ้า ซึ่งผลการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้อำเภอตากฟ้าไม่เกิดอุบัติเหตุทางถนน ไม่มีผู้บาดเจ็บ และไม่มีผู้เสียชีวิตเลย ในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ.2560 ส่งผลให้ผู้รับผิดชอบโครงการและทีมงานมีประสบการณ์การทำงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่จึงได้นำประสบการณ์มาขยายผลในพื้นที่อำเภอไพศาลีเพื่อให้มีความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อีกด้วย

ภาคร่วมใจ สร้างความปลอดภัยทางถนน

การดำเนินโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน ขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอไพศาลี และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานทางอำเภอจึงได้มีคำสั่งที่ 82/2560 แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินโครงการ “ไพศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่กำหนดแนวทาง แผนงาน โครงการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาอุบัติเหตุจราจร การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การให้ความรู้ ตลอดจนการให้การสนับสนุนทั้งด้าน งบประมาณ ด้านบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือและอำนวยการปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอไพศาลี มีนายอำเภอเป็นประธาน
2. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ มีหน้าที่ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ในทุกกิจกรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การดำเนินโครงการฯ ในแต่ละกิจกรรมย่อย การประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ องค์กรอิสระและประชาชน มีหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
3. คณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุและติดตามผลการดำเนินงาน มีหน้าที่ออกสอบสวนสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนน การจัดเก็บ การรวบรวมข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินผลเพื่อหาแนวทางแก้ไขและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ องค์กรอิสระและประชาชน สรุปผลการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอไพศาลีแก่ผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง เป็นประธาน คณะทำงาน

คณะกรรมการและคณะทำงานแต่ละชุดประกอบด้วยตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น นายอำเภอ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรไพศาลี ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง ที่ทำการปกครองไพศาลี หมวดทางหลวงไพศาลี โรงพยาบาลไพศาลี สาธารณสุขอำเภอไพศาลี ท้องถิ่นอำเภอไพศาลี นายกเทศมนตรีตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนไพศาลี วิทยา และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ สาขาตากฟ้า

ประสานความร่วมมือ แล้วเดินไปด้วยกัน

เมื่อได้ทีมทำงาน และแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฯ แล้ว จึงได้ชักชวนเชื่อมประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการไปด้วยกัน เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ

1. **จัดเวทีประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินโครงการไพศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนนและองค์กรภาคีเครือข่าย** โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัย ซึ่งการประชุมเป็นกลวิธีหนึ่งในการสร้างภาคีเครือข่ายการทำงานให้มุ่งไปทางทิศเดียวกัน

โครงการฯ ได้จัดการประชุม 2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งมีเป้าหมายในการประชุมแตกต่างกัน

ครั้งที่ 1 มีเป้าหมายในการสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางในการทำงานร่วมกัน

ครั้งที่ 2 เป็นการขับเคลื่อนการทำงานโดยการกำหนดหัวข้อและแนวทางการจัดการอบรมในโรงเรียนและในชุมชนเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ ซึ่งผลจากการประชุม นั้น พบว่า

- เกิดแนวทางการดำเนินงานโครงการไพศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน
- เกิดแนวทางการจัดกิจกรรมในโครงการไพศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนนได้แก่ หัวข้อในการอบรมหมู่บ้าน/ชุมชน และโรงเรียนต้นแบบ การจัดทำข้อมูลชุมชน การตรวจนับหมวกนิรภัย
- เกิดแนวทางการรายงานผลและติดตามการดำเนินงาน

2. จัดอบรมให้ความรู้ รมรงค์ประชาสัมพันธ์ และกำหนดแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้แก่ ชุมชน/หมู่บ้าน ใน 8 ตำบล 8 หมู่บ้าน กิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบความปลอดภัยทางถนนอำเภอไพศาลี การจัดอบรมเป็นการให้ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในชุมชน จนส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดข้อกำหนดในชุมชนซึ่งการอบรมให้ความรู้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นตำรวจภูธรไพศาลี โรงพยาบาลไพศาลี สาธารณสุขอำเภอไพศาลี เข้ามาให้ความรู้ด้านต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในการประชุมเครือข่าย ดังนี้

1. การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน/หมู่บ้าน
2. กฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณจราจร ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. การแจ้งเหตุ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุเบื้องต้น
4. การจัดทำแผนงาน แนวทางในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน/หมู่บ้าน
5. การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ภายในชุมชน/หมู่บ้าน
6. การสร้างความตระหนักและการร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของชุมชน/หมู่บ้าน
7. การวิเคราะห์ปัญหา ผลกระทบ ความเสียหายและแนวทางในการแก้ไขเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในชุมชน/หมู่บ้าน

ซึ่งการอบรมดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งที่เป็นผู้นำชุมชน อาสาสมัคร สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในชุมชน ของทั้ง 8 หมู่บ้านได้แก่ บ้านวังข่อย บ้านตะคร้อ บ้านห้วยตะโก บ้านเขาหินกลิ้ง บ้านเขาใหญ่ บ้านโพธิ์ประสาท บ้านเนินทอง และบ้านสระแก้ว จากการเข้าร่วมอบรมส่งผลให้

1. ชุมชน/หมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณเตือน และสัญญาณจราจร สามารถปฏิบัติตามกฎหมายจราจรได้อย่างถูกต้อง
2. เมื่อเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านสามารถให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งเหตุให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ความช่วยเหลืออย่างทันถ่วงที
3. ชุมชน/หมู่บ้านสามารถกำหนดแผนงานและแนวทางในการดำเนินการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ได้เกิดเป็นกิจกรรม การดำเนินงานเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนน หลากหลายรูปแบบ อาทิ การตั้งด่าน การตกแต่งกิ่งไม้ที่บดบังทัศนวิสัย การซ่อมแซมผิวถนน หลุมบ่อ เป็นต้น

3. จัดอบรมให้ความรู้ ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในโรงเรียน เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบความปลอดภัยทางถนน การอบรมจะเป็นการให้ความรู้ในการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นกับทั้งครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน จำนวน 10 โรงเรียนในเขตอำเภอไพศาลี โดยแต่ละโรงเรียนจะส่งตัวแทนเข้าร่วมอบรมแต่ละ 19คน และครู/เจ้าหน้าที่ 1 คน

โดยมีหัวข้อการอบรมประกอบด้วย

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร ป้ายเตือน สัญญาณจราจร และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. การแจ้งเหตุเมื่อเกิดอุบัติเหตุและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุเบื้องต้น
3. การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนภายในโรงเรียนและสถานศึกษา

การดำเนินการอบรมจะเป็นการให้ความรู้จากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ตำรวจภูธรไพศาลี โรงพยาบาลไพศาลี สาธารณสุขอำเภอไพศาลี ซึ่งผลจากการอบรมทำให้โรงเรียนทั้ง 10 แห่ง

ที่	โรงเรียน	ที่ตั้ง	ระดับ	จำนวนนักเรียน
1	โรงเรียนไพศาลีพิทยา	ต.ไพศาลี	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย	1,158 คน
2	โรงเรียนตะคร้อพิทยา	ต.ตะคร้อ	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย	318 คน
3	โรงเรียนวังข่อยพิทยา	ต.วังข่อย	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย	266 คน
4	โรงเรียนกิตจานุศาสตร์	ต.สำโรงชัย	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	520 คน
5	โรงเรียนบ้านวังกระโดนน้อย	ต.ไพศาลี	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	128 คน
6	โรงเรียนบ้านเขาธรรมบท	ต.ไพศาลี	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	131 คน
7	โรงเรียนบ้านกระทุ่มทอง	ต.วังข่อย	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	171 คน
8	โรงเรียนบ้านเขาดิน	ต.วังน้ำลัด	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	142 คน
9	โรงเรียนบ้านร่องหอย	ต.วังน้ำลัด	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	128 คน
10	โรงเรียนวัดโคกเดื่อวิทยา	ต.โคกเดื่อ	ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนปลาย	383 คน

ตัวแทนจากโรงเรียนทั้ง 10 แห่ง ได้เรียนรู้และนำความรู้ไปขยายผลต่อในโรงเรียน เกิดเป็นกิจกรรมด้านความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน เช่น อาสาจราจร อาสาขับขี่ปลอดภัยในโรงเรียน การจัดระเบียบทางเท้าและระเบียบการใช้รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ซึ่งคณะทำงานโครงการฯ ได้มีการเข้าไปติดตาม ชง เชื่อม ช้อน ชม/เชียร์ เซ็คเพื่อให้เกิดเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนอย่างเข้มแข็ง

4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของชุมชนและโรงเรียน ตามโครงการ “ไฟศาลี
ร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” ได้ลงตรวจเยี่ยมโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้กำลังใจ ติดตามผล
การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของชุมชนและโรงเรียน ทำให้ได้รับทราบปัญหา/อุปสรรค ในการ
ดำเนินงานตามแผน/โครงการ ช่วยให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน นอกจากนี้ได้กำชับ
และเร่งรัดให้ชุมชนและโรงเรียนดำเนินการตามแผนงาน/โครงการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และ
คณะกรรมการได้พิจารณา ประเมินผลการดำเนินงานของชุมชนที่ดีเด่นเพื่อมอบโล่รางวัล เพื่อเป็น
แบบอย่างให้แก่ชุมชนอื่นๆ ต่อไป ซึ่งผลที่เกิดขึ้นพบว่า

1. เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของประชาชนในชุมชน/เด็กนักเรียนภายในโรงเรียน
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนภายในอำเภอ
2. ประชาชนมีความรักความสามัคคีร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา
3. อุบัติเหตุในชุมชนลดลง ประชาชนมีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น
4. ทุกคนในชุมชนเห็นความสำคัญในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

ดอกผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

การวิเคราะห์จุดเสี่ยงและคืนข้อมูลให้กับชุมชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ การได้ข้อมูลที่ต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์และแก้ปัญหาก็เป็นเครื่องมือที่สำคัญ โครงการฯ
ได้มีการดำเนินงานวิเคราะห์จุดเสี่ยงร่วมกับแขวงทางหลวงและหมวดการทาง อำเภอ และหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูล และวิเคราะห์หาสาเหตุร่วมกัน นำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

หลังจากที่ได้ข้อมูลจุดเสี่ยงและแนวทางการแก้ไขปัญหabeื้องต้นแล้ว ยังได้มีการคืนข้อมูล
ให้กับชุมชน ซึ่งส่งผลให้คนในชุมชนได้รับทราบถึงสถิติ สภาพจุดเสี่ยง และแนวทางการแก้ไขปัญหทำให้
ชุมชน/หมู่บ้านเกิดความตระหนักและร่วมกันวางแผนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชน ในบาง
กรณีที่คนในชุมชนสามารถแก้ไขจุดเสี่ยงได้ด้วยตนเอง ก็มีผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคนใน
ชุมชนมาร่วมกันแก้ไขจุดเสี่ยงนั้นร่วมกัน

นอกจากนี้ข้อมูลจุดเสี่ยงและแนวทางการแก้ไขปัญหาก็ได้ยังส่งไปถึงหน่วยงานในท้องถิ่น ได้แก่
เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวางแผนแก้ไขโดยใช้งบประมาณของ
หน่วยงาน และบรรจุเข้าไปในแผนงานของหน่วยงานอีกด้วย

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมในการทำงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนทุกภาคส่วนทั้งภาค
ราชการ ภาคประชาชน เอกชน และอาสาสมัคร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและร่วมมือในการทำงานและมีการแชร์ข้อมูลระหว่างกัน และกัน ทำให้ได้ข้อมูลตรงกับข้อเท็จจริงมากขึ้น สามารถนำผลของข้อมูลไปร่วมแก้ปัญหาได้ตรงตามปัญหามากขึ้น
3. เกิดการดำเนินงานในระดับชุมชน/หมู่บ้าน และในระดับสถานศึกษา โดยอาศัยการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ โดยเป็นแผนงานหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากคนในชุมชน/นักเรียนเอง
4. ประชาชนและนักเรียนในพื้นที่อำเภอไพศาลีมีการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายโครงการ
5. จำนวนการเกิดอุบัติเหตุและความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุลดลง
6. เกิดชุมชนต้นแบบที่สามารถเป็นตัวอย่างให้ชุมชนอื่นได้ 3 แห่ง ได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยตะโก ชุมชนเขาหินกลิ้ง และชุมชนบ้านโพธิ์ประสาธ
7. เกิดโรงเรียนต้นแบบที่สามารถเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้ 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวังข่อยพิทยา โรงเรียนไพศาลีพิทยา และโรงเรียนบ้านกระทุ่มทอง
8. เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่เบื้องต้น และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ อาทิ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง มีการบรรจุการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงเข้าไปในแผนของหน่วยงาน

บทเรียนความสำเร็จ สู่ความภูมิใจของคนทำงาน

1. โครงการไพศาลีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนนได้ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผล โดยได้กำหนดกิจกรรมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของชุมชนและโรงเรียน เข้าเป็นกิจกรรมหลักของโครงการ ซึ่งการติดตามดังกล่าวใช้หลักการ 5 ช. (ชง เชื่อม ช้อน ชม/เชียร์ เช็ค) โดยมีการดำเนินการดังนี้
 - มอบหมายให้ชุมชน/โรงเรียนจัดทำแผนงาน/โครงการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ของตัวเอง พร้อมให้คำแนะนำ
 - เข้าไปติดตามการดำเนินงานเพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อช่วยหาทางและแนะนำในการแก้ไขปัญหา
 - ให้พื้นที่รายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด นครสวรรค์ สาขาตากฟ้า ทราบทุกเดือนและรายงานเป็นรูปเล่มเพื่อช่วยเช็คและคอยให้คำแนะนำ

- หลังการดำเนินงานแล้วมีการเข้าไปซื้อเอาสิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่มาเป็นชุมชน/โรงเรียนต้นแบบ โดยการคัดเลือก 3 แห่งที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นพร้อมทั้งมีการมอบโล่ให้เพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ
2. การสร้างเครือข่ายการทำงาน และการสร้างชุมชน/โรงเรียนต้นแบบ และความเข้มแข็งของคณะทำงานฯ ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจส่งผลให้เกิดการขยายผลไปยังภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งมีแผนงานที่จะดำเนินการต่อไป คือ
- การฟื้นฟูกิจกรรมหมู่บ้านปลอดภัยในตำบลวังข่อย
 - การส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยให้ครบ 100%
 - การรณรงค์เมาไม่ขับ 100%
 - การให้ความรู้ด้านกฎหมายและการขับขี่ปลอดภัย
 - การใช้ “จิตอาสา การทำความดีด้วยหัวใจ” มาต่อยอดในการทำงาน
3. จากการดำเนินงานโครงการ พบว่าเกิดข้อเสนอแนะระดับนโยบาย คือ
- ควรมีการกำหนดให้มีหลักสูตร “จราจร” ในโรงเรียน เช่น ชั่วโมงสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับเยาวชน
 - ควรเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย จับ ปรับ และลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง

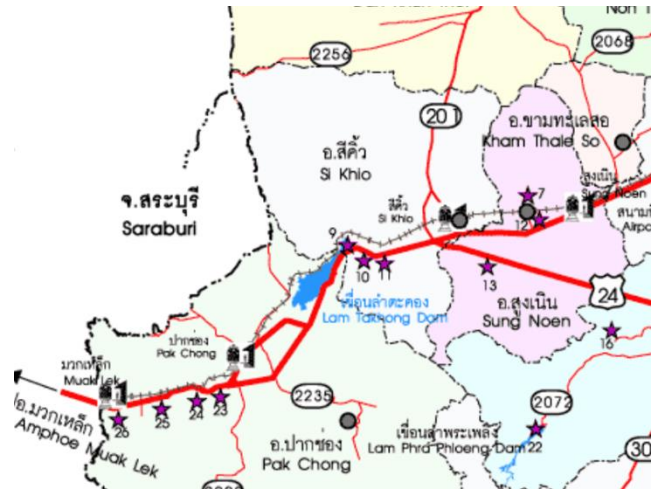
ในการดำเนินงานโครงการนี้ ส่งผลให้ 1)เกิดภาคีเครือข่ายและชุมชนที่ให้ความสำคัญเห็นปัญหาร่วมกัน 2) ทำให้ได้เพื่อนได้ทีมมาร่วมทำงาน และเรียนรู้ไปด้วยกัน 3) ทุกคนที่ร่วมกันในการทำงานดีใจที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมได้ทำให้สถิติอุบัติเหตุลดลงและได้ช่วยเหลือชีวิตคนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และเกิดพลังความเป็นทีม เกิดพลังชุมชนมาทำงานด้วยใจ 4) ผู้บริหารให้ความสำคัญ นายอำเภอเข้าร่วมกิจกรรมและคณะทำงานสามารถจุดประกายชุมชนให้ลุกขึ้นมาบริหารจัดการแก้ปัญหาได้ด้วยชุมชนเอง

13. จุดเสี่ยงลดลงได้ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

อำเภอสีคิ้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ทั้งหมด 1,247.068 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับทางทิศเหนือกับอำเภอด่านขุนทด ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ทิศตะวันออกเขตติดต่อกับอำเภอสูงเนิน ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอสูงเนิน อำเภอปักธงชัย และอำเภอปากช่อง

การเดินทางของอำเภอสีคิ้ว พบว่ามีถนนสายหลักตัดผ่าน 3 สาย ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 201 ตัดผ่าน สีคิ้ว-ด่านขุนทด ทางหลวงหมายเลข 2 ตัดผ่านอำเภอปากช่อง และอำเภอสูงเนิน ถนนทางหลวงหมายเลข 24 ตัดผ่านอำเภอสูงเนิน และอำเภอปักธงชัยซึ่งทั้งสามสายเป็นถนนสายหลักที่ตัดผ่านไปสู่อำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบกับมีจุดกัณฑ์รถหลายจุด ส่งผลให้มีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจราจร จากสถิติตั้งแต่ปี 2557 – 2559 มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเฉลี่ยปีละ 1,325 ครั้ง จำนวนผู้บาดเจ็บ 2,395 ราย มีอัตราการเสียชีวิตคิดเป็นจำนวนเฉลี่ย 23.3 ต่อแสนประชากร จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เกิดทั้งบนถนนสายหลักและถนนสายรองหรือถนนชนบท พบว่าถนนสายรองอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบ่อยเกิดจากการซิ่งรถจักรยานยนต์ไม่ปลอดภัย ไม่สวมหมวกนิรภัย ขับเร็ว และมีพฤติกรรมดื่มสุรา ขับด้วยความเร็วหลุดโค้งชนเสา ชนป้ายข้างทาง หรือพลิกคว่ำด้วยตนเอง เป็นเหตุให้เกิดการบาดเจ็บเสียชีวิตและพิการ

ส่วนถนนสายหลักอุบัติเหตุส่วนมากเกิดบริเวณจุดกัณฑ์รถ และอุบัติเหตุหมู่ที่เกิดขึ้นส่วนมากจะเกิดบริเวณถนนสายหลัก ที่มาจากการใช้ความเร็วเกินกำหนดแล้วเสียหลักรถข้ามเกาะกลางถนนไปชนฝั่งตรงข้าม หรือชนต้นไม้พลิกคว่ำ

จากปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้ภาคีเครือข่ายทุกหน่วยงานเกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการจุดเสี่ยงลดลงได้ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา โดยมี นางสาวนงรักษ์ พวงจันทิก ปลัดอำเภอ และนางสาวรัตติการณ กอมขุนทด จากโรงพยาบาลสีคิ้ว เป็นแกนกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างเครือข่ายในพื้นที่ 12 ตำบล 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สาธารณสุข ปกครอง ตำรวจ ขนส่งอำเภอ ภูภัยในพื้นที่ อาสาสมัครสาธารณสุข สถานศึกษา ป้องกันภัยสาขาปากช่อง กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน) เพื่อให้ทำงานขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในอำเภอสีคิ้ว และ 2) แก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนถนน โดยกำหนดเป้าหมายเพื่อให้มีเครือข่ายนำร่องป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ 12 ตำบล ขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงาน

ด้วยเป้าหมายของโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ นอกจากศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสีคิ้ว ที่มีการตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว ยังได้มีการดำเนินการโดยมีคำสั่งศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสีคิ้ว ที่ 247/2560 แต่งตั้งคณะทำงานประจำตำบลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการอำนวยการ มีนายอำเภอสีคิ้วเป็นผู้อำนวยการ และตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ระดับอำเภอ ได้แก่ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายสาธารณสุข เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตำรวจหมวดบำรุงทาง ฝ่ายการศึกษา

มีหน้าที่

- กำหนดแผนงาน นโยบาย ประสานงานภาครัฐ เอกชน เพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจราจรและยกระดับความปลอดภัยทางถนน
- อำนวยการความสะดวกในการจัดกิจกรรมดำเนินการตามมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจราจรและยกระดับความปลอดภัยทางถนนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ
- ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน
- เสนอแนะนโยบายต่อคณะกรรมการดำเนินการ
- มีอำนาจในการพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ ตำบล เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามบทบาทและภารกิจให้มีประสิทธิภาพ
- กำกับและติดตามการประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. คณะทำงานประจำตำบล 11 ตำบล ได้แก่ คณะทำงานตำบลหนองหญ้าขาว คณะทำงานตำบลดอนเมือง คณะทำงานตำบลหนองน้ำใส คณะทำงานตำบลคลองไผ่ คณะทำงานตำบลลาดบัวขาว (มี 2 ทีม ได้แก่ ทีมป้องกันการบาดเจ็บทางถนน (RTI Team) ของเทศบาลตำบลลาดบัวขาว และทีมป้องกันการบาดเจ็บทางถนน (RTI Team) ของ อบต.ลาดบัวขาว) คณะทำงานตำบลกุดน้อย คณะทำงานตำบลบ้านหัน คณะทำงานตำบลหนองบัวน้อย คณะทำงานตำบลมิตรภาพ คณะทำงานตำบลวังโรงใหญ่ และคณะทำงานตำบลกฤษณา มีหน้าที่

- จัดเตรียมความพร้อมของหน่วยงานทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ การสั่งการ ระบบการติดต่อสื่อสารและการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- ให้มีการซักซ้อมการปฏิบัติการล่วงหน้า เพื่อให้สามารถให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุบัติเหตุอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการรักษาพยาบาลเพื่อลดการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- รายงานผลการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือผู้ชีพ/ผู้ภัยให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนทราบ

ทั้งนี้พื้นที่ที่มีความตระหนักต่อปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทางเครือข่ายอำเภอสีคิ้ว จึงจัดตั้งศูนย์ป้องกันอุบัติเหตุบนถนน (ศ.ป.ถ.) อำเภอสีคิ้ว โดยมีการประชุม เรื่องสถิติการเกิดอุบัติเหตุบนถนน ความสูญเสีย และจุดเสี่ยงบนถนนสายหลัก ในปี 2558-2559 มีคณะอนุกรรมการเพื่อทบทวนเหตุการณ์ในจุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อย ซึ่งส่วนมากเกิดบนถนนสายหลักบริเวณเขตรับผิดชอบตำบลลาดบัวขาว แต่ยังคงขาดการ บูรณาการและขาดการกำหนดหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินงานลดอุบัติเหตุในจุดเสี่ยงดังกล่าวไม่ได้ผลลัพธ์และการจัดการที่ดี

สานพลังภาคี ขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนน

เมื่อมีการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินการ และมีการแต่งตั้งคณะทำงานแล้ว ภาคีเครือข่ายจึงได้ร่วมกันดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดประชุมคณะทำงาน ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) ซึ่งเป็นการจัดประชุมเพื่อให้คนทำงานในเครือข่าย ได้มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนข้อมูลและหารือแนวทางการทำงานร่วมกัน โดยมีการประชุมเครือข่าย 6 ครั้ง แต่แต่ละครั้งทำให้เกิดการนำเสนอข้อมูล บอกเล่าถึงสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุ จุดเสี่ยง ซึ่งส่งผลให้เกิดมติหรือแนวทางการทำงานเพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ดังนี้

- การเตรียมความพร้อมรับมือกับการเดินทางในช่วงเทศกาล
- การตั้งด่านชุมชน
- การรายงานเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
- การจัดตั้งทีมสอบสวนเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางถนน
- ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่และแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยง
- ติดตามผลการแก้ไขจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่

2. จัดเวทีประชุมเครือข่าย ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนตำบล จากการทำได้มีการแต่งตั้ง คณะทำงานประจำตำบลเพื่อให้ร่วมขับเคลื่อนโครงการฯ ได้มีการจัดประชุมเพื่อให้คณะทำงานของแต่ละ ตำบลได้ร่วมกันพิจารณาจุดเสี่ยงในพื้นที่ที่เกิดขึ้น และร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงของแต่ละ ตำบล พร้อมทั้งมีแนวทางการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลในแนวราบโดยใช้ Application line มาใช้ในการติดต่อสื่อสาร พร้อมทั้งมีการติดตามการแก้ไขปัญหาคือจุดเสี่ยงอีกด้วย

การประชุมเครือข่ายระดับตำบล มีการประชุม 3 ส่วน ได้แก่

1. การประชุมเครือข่ายศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนตำบล (ศปถ.ตำบล) จำนวน 8 ครั้ง เพื่อนำเสนอจุดเสี่ยงของแต่ละตำบล และแนวทางการทำงานของแต่ละพื้นที่
2. เวทีพัฒนาเครือข่ายด้านการสำรวจจุดเสี่ยงที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง การสอบสวนกรณีเกิดเหตุสำคัญเพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยง วิเคราะห์สาเหตุที่เกิดอุบัติเหตุของแต่ละพื้นที่ และวางแผนการจัดการความเสี่ยง มีการประชุม 12 ครั้ง
3. เวทีเฉพาะกิจในการจัดการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงตามปัญหาของแต่ละพื้นที่ จำนวน 12 ครั้ง มีเป้าหมายเพื่อติดตามการแก้ไขจุดเสี่ยง

การประชุมที่เกิดขึ้น ส่งผลให้แต่ละพื้นที่ได้ข้อมูลจุดเสี่ยงที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และมีการจัดการจุดเสี่ยงในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งการแก้ไขจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มีวิธีการที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ อาทิ

1. ตำบลลาดบัวขาว รมรงค์ใช้วงเวียนหน้าวัดที่มีอยู่แล้ว โดย อบต.จัดทำป้ายวงเวียนติดให้เห็นการใช้งาน และ อสม.ช่วยชี้แจงรณรงค์การใช้วงเวียน พร้อมทั้งมีการปรับปรุงวงเวียนให้เห็นชัดเจนงาม น่าใช้ โดย อบต.วัด และทางหลวงชนบท ซึ่งพบว่าเกิดการแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย เช่น
 - มีการสร้างวงเวียนกลับรถโดยใช้งบประมาณของทางหลวงชนบทในพื้นที่ตำบลใหม่ สำโรง
 - มีการทำลูกระนาดลดความเร็วทางแยกจุดเสี่ยงในตำบลมิตรภาพ
 - มีการติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบจุดกลับรถโนนทอง
 - ตำบลหนองน้ำใสมีการประสานงานองค์การโทรศัพท์เพื่อรื้อถอนตู้โทรศัพท์ที่บดบังทางแยก เปลี่ยนจุดจอดรถโดยสารใหม่ ไม่ให้บดบังทางแยก
 - มีการกลบหลุมถนน ตัดต้นไม้ที่บดบังวิสัยทัศน์ ติดไฟส่องสว่างบริเวณจุดเสี่ยง
 - มีการซ่อมไหล่ทางชำรุดทางโค้งหน้าโรงเรียน และปักหมุดสะท้อนแสง วางกรวยบังคับบริเวณทางโค้ง
 - บริเวณหน้าโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่กู้ภัยพาเด็กข้ามถนน ดูแลจราจร ช่วงเช้าโรงเรียน และช่วงกลับบ้าน

ผลงานเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในพื้นที่เท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการทำงาน นอกเหนือจากการจัดการความเสี่ยงในพื้นที่ของตนเองโดยใช้งบประมาณของตนเองแล้ว ยังมีการประสาน ส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่น เพื่อขอความร่วมมืออีกด้วย อาทิ

- เสนอเรื่องไปยังหมวดการทางให้เพิ่มไฟกระพริบ ตัดต้นไม้ริมทาง ป้ายห้ามกลับรถ ป้ายเตือนทางแยก บริเวณสามแยก กม.6
 - ประสานให้ตำรวจตั้งด่านจับรถเร็ว ย้อนศร หรือการทำผิดกฎจราจรบริเวณสามแยก กม.6
 - นำเสนอข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุไปยังกรมทางหลวง พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไข เพื่อให้กรมทางหลวงพิจารณาแก้ไข
 - เสนอโครงการปี 2561 เรื่องปรับปรุงถนนหน้าจุดเสี่ยงบริเวณโรงเรียนสามแห่งให้เป็นถนนปลอดภัย ระหว่างรองบประมาณ
 - โครงการสุภาพบุรุษจราจรเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.คลองไผ่ อำนวยความสะดวกความปลอดภัย ตั้งกรวยจราจร ให้รถขับช้าและลดความเร็วช่วงเวลา ก่อนเด็กนักเรียนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน
 - โครงการทำราวกันถนน สะท้อนแสง เพื่อเตือนทางโค้ง อบต.และ อบจ.
 - เสนอโครงการขอเส้นชะลอความเร็ว ป้ายแจ้งเตือน ผ่านทาง อบต. ไปยังหมวดทางหลวงสี่คิ้ว
- ทั้งหมดนี้เป็นผลจากการทำงานของคณะทำงานระดับตำบล ร่วมกับคณะทำงานระดับอำเภอ เน้นการนำเอาข้อมูลที่มีในพื้นที่ มาพิจารณาแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

นอกจากนี้ยังมีกระบวนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้เกิดในพื้นที่ โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

- จัดอบรม ผู้นำชุมชนในเรื่องการเฝ้าระวังป้องกันอุบัติเหตุบนถนน และการจัดการจุดเสี่ยง
- ศปถ.ตำบลหนองหญ้าขาวได้จัดทำโครงการป้องกันและลดอุบัติเหตุ และอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับผู้นำชุมชน โดยใช้งบประมาณจาก อบต.หนองหญ้าขาว
- สถานีตำรวจภูธรบ้านหัน ติดป้ายประชาสัมพันธ์เตือนให้เด็กนักเรียนสวมหมวกนิรภัย และรถรงค์เมาไม่ขับ

- มีการติดตั้งป้ายเตือนบริเวณจุดเสี่ยง
- รพ.สต.ประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่ระมัดระวังในการใช้จุดกลับรถที่อันตราย
- มีการประชาสัมพันธ์ ในประเด็นพฤติกรรมกรรมการขับรถย้อนศรที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยในพื้นที่ โดยจัดทำ Spot เสียงประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เสี่ยง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองบัวน้อย ตำบลวังโรงใหญ่ ตำบลกุดน้อย ตำบลหนองหญ้าขาว และประชาสัมพันธ์ในโรงพยาบาล ประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมทางวิทยุชุมชนทุกสัปดาห์เรื่องการใช้รถใช้ถนน การขับขี่ปลอดภัย ไม่ขับรถย้อนศร สำนักงานขนส่งมีความเข้มงวดในการอบรมสอบใบขับขี่ โดยเน้นการขับย้อนศร อบต.และผู้นำชุมชนจัดทำป้ายเตือนไม่ย้อนศร ปลัดอำเภอเน้นผู้นำชุมชนในเวทีประชุมเรื่องการรณรงค์ไม่ขับรถย้อนศรให้กับผู้นำชุมชนเพื่อไปขับเคลื่อนต่อในพื้นที่
- ดำรวจติดตามโครงการกล้องจับความเร็วเพื่อลดความเสี่ยงจากพฤติกรรมกรรมการขับขี่

3. จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการจุดเสี่ยง และนำเสนอผลงานหลังดำเนินโครงการทั้ง 12 ตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นเจ้าภาพ และมีตัวแทนแต่ละตำบล ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานของตัวเองในการค้นหาจุดเสี่ยง โดยวิธีการ Table Top ในการสอบสวนเคส และการแก้ไขในแต่ละพื้นที่

ผลการจัดเวที ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนกิจกรรมการแก้ไขจุดเสี่ยง การจัดการเรื่องงบประมาณในการแก้ไขจุดเสี่ยงทั้งขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และงบประมาณจากภาคเอกชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการดูแลจุดเสี่ยงในพื้นที่ได้ และยังได้แผนงานดำเนินงานด้านการสร้างความปลอดภัยทางถนนในปี 2561 ของแต่ละตำบลด้วย

ดอกผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

1. เกิดศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ 1 ทีม และมีการดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเฝ้าระวังและลดอุบัติเหตุบนถนน มีการประชุมทีมทุก 2 เดือนและร่วมสอบสวนเคสอุบัติเหตุใหญ่
2. ได้ทีมขับเคลื่อนการเฝ้าระวังและลดอุบัติเหตุบนถนนระดับตำบล 12 ทีม

3. เกิดการการสอบสวนเคสอุบัติเหตุบนถนนและมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
4. มีการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มนักเรียนเยาวชน ประชาชนโดยบูรณาการเข้ากับงานสุขภาพด้านอื่น
5. มีด่านบูรณาการ ด่านชุมชน จุดบริการประชาชนในช่วงเทศกาล
6. เกิดมาตรการองค์กร สนับสนุนผลักดันให้สวมหมวกนิรภัย และคาดเข็มขัด 100%

งบประมาณร่วมสมทบ

การดำเนินโครงการจุดเสี่ยงลดลงได้ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา มีเป้าหมายในการสร้างเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกัน ดังนั้นในการแก้ไขจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ต้องอาศัยงบประมาณการดำเนินงานของภาคี ซึ่งได้รับการสนับสนุน ดังนี้

- ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สปสช. จาก 2 ตำบล จำนวน 60,000 บาท
- ได้รับงบประมาณจากกรมทางหลวง เพื่อสร้างวงเวียนและสัญญาณไฟ 3 จุด เป็นเงิน 120,000 บาท
- ได้รับงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการตีเส้น ซ่อมถนน ไฟส่องสว่าง ป้ายสัญญาณจราจร ตัดแต่งกิ่งไม้ ฯลฯ 10 จุด เป็นเงิน 53,500 บาท
- ได้รับงบประมาณจากเอกชน ในการจัดทำป้ายสัญญาณจราจร และไฟกระพริบ 1 จุด เป็นเงิน 10,000 บาท

ซึ่งงบประมาณดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน ที่ไม่ใช่เพียงการระดมกำลังปัญญาในการจัดการปัญหาเท่านั้น ยังเชื่อมโยงไปถึงการระดมงบประมาณเข้ามาาร่วมกันแก้ไขปัญหาอีกด้วย

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

1. เกิดเครือข่ายการทำงานในระดับอำเภอและระดับตำบล
 - เกิดกลไกระดับอำเภอ จากเดิม ศปถ.อำเภอสีคิ้ว ยังไม่มีบทบาทชัดเจนเป็นการเพียงการทำงานในช่วงเทศกาล 7 วันอันตราย ปัจจุบันมีการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมทุก 2 เดือน เพื่อวางแผน ติดตามผล และสอบสวนเคสสำคัญร่วมกัน โดยคณะทำงานระดับอำเภอเป็นที่ปรึกษาให้ ศปถ.ระดับตำบล มีการประสานงาน รายงานผลในแนวราบผ่าน Application Line
 - กลไกระดับตำบล จากเดิมไม่มีคณะทำงานในการป้องกันและลดอุบัติเหตุระดับตำบล เมื่อมีการแต่งตั้งแล้ว ทำให้มีการขับเคลื่อนผ่านทางการประชุม มีการสร้างกลุ่ม Line เพื่อประสานงาน มีแกนนำ ซึ่งมาจากสมาชิกหลายหน่วยงาน เกิดหน่วยงานเด่น 5 ทีม คือ ตำบลคลองไผ่ ตำบลมิตรภาพ ตำบลหนองหญ้าขาว ตำบลกฤษณา และตำบลลาดบัวขาว
2. มีการจัดเก็บข้อมูลสถิติในระดับอำเภอ ตำบล ซึ่งพบว่าการเกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น แต่มีความรุนแรงและจำนวนผู้เสียชีวิตลดลง
 - หลังดำเนินการ จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น 215 ครั้ง คิดเป็นเพิ่มร้อยละ 17.5 อุบัติเหตุส่วนมากเกิดบนถนนสายหลัก คือ ถนนหมายเลข 2 หมายเลข 201
 - จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร ลดลง 124 ราย คิดเป็นลดลงร้อยละ 5.5
 - จำนวนการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร ลดลง 7 ราย คิดเป็นลดลงร้อยละ 20
 - จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนถนน แยกตามถนนสายรองมีจำนวนลดลง 4 ราย คิดเป็นลดลงร้อยละ 57.14
3. มีการแก้ไขจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ ที่มีการนำข้อมูลอุบัติเหตุ การสืบสวนอุบัติเหตุ มาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และแก้ไขจุดเสี่ยง

ปัจจัยความสำเร็จ

1. หน่วยงานในอำเภอให้ความสำคัญ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละตำบลที่ให้ความสำคัญ เข้ามาร่วมดำเนินการทุกกิจกรรม
2. การมีผู้ประสานงานเป็นภาคสาธารณสุข ซึ่งมีข้อมูล สถิติ ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในมือ การนำเอาข้อมูลที่มีจริงมากระตุ้นให้คนทำงานแต่ละตำบลเห็นความสำคัญ เกิดการระดมทรัพยากรที่มีมาจัดการกับปัญหาร่วมกัน
3. การสื่อสาร ประสานงานในเชิงราบ ผ่านทาง Application Line ทำให้สามารถส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีการตอบสนอง ส่งผลให้เกิดการทำงานได้ทันที่

4. การขับเคลื่อนในชุมชนโดยใช้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ประสานงาน ทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. การบูรณาการงานป้องกันอุบัติเหตุจราจรเข้ากับงานประจำได้ ส่งผลให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ทั้ง 12 ตำบล และทำให้ได้รับความร่วมมือทุกภาคส่วน
6. การเปิดโอกาสให้แต่ละตำบลได้ทำงานภายใต้บริบทของแต่ละตำบล ตั้งแต่การคิดวิเคราะห์ ออกแบบกิจกรรม และร่วมจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล หาแนวทางแก้ไข ส่งผลให้แกนนำคณะทำงานระดับตำบลรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในการจัดการปัญหาตามสภาพบริบทแต่ละพื้นที่
7. การมีทีมสอบสวนอุบัติเหตุที่เข้มแข็ง มีการใช้กระบวนการ Table Top ในการสอบสวนเคส และการแก้ไขในแต่ละพื้นที่
8. การติดตาม ประเมินผลในระดับอำเภอ ตำบล ผ่านการประชุมและลงพื้นที่
 1. ติดตามผลการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง โดยมีการประชุมรายงานผลในแต่ละพื้นที่
 2. เก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุของแต่ละพื้นที่
 3. เก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุโดยใช้ข้อมูล 3 ฐาน

บทเรียนสู่ความยั่งยืน

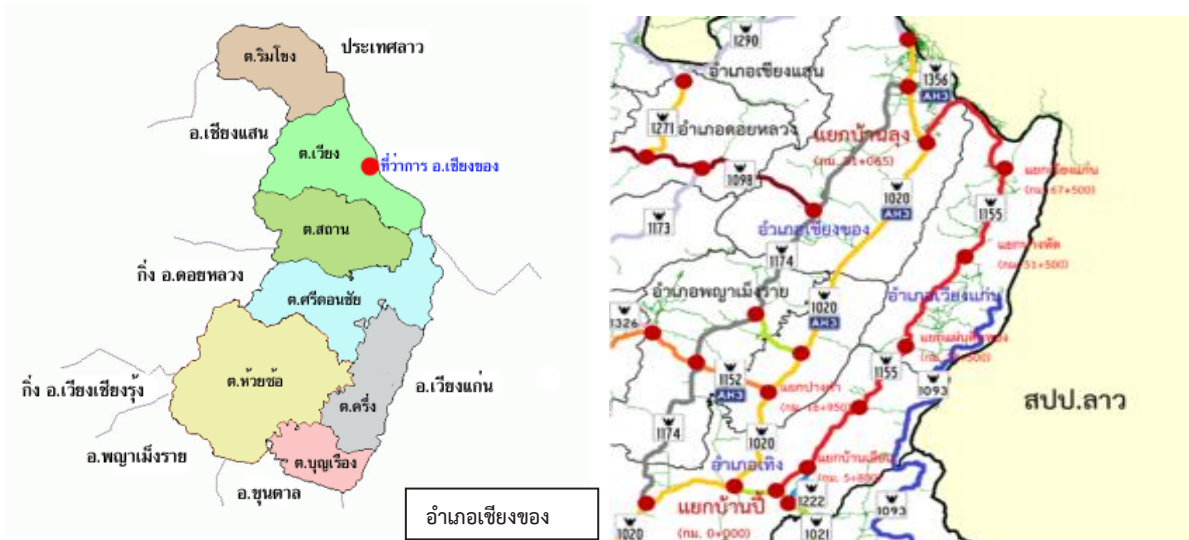
1. ในการดำเนินงานหากมีกลไกการขับเคลื่อน ศปถ.ระดับอำเภอและระดับตำบล โดยมีทีมคณะทำงาน ที่มีแผนปฏิบัติการร่วมกันจะทำให้เกิดความต่อเนื่อง
2. การนำแผนงานป้องกันการบาดเจ็บทางถนน โดยให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนำข้อมูลดังกล่าว ไปนำเสนอในเวทีประชาคมหมู่บ้าน จะสร้างการรับรู้และสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนได้ดี และควรนำเสนอให้องค์กรการบริหารส่วนตำบล เพื่อผลักดันให้เกิดการบรรจุเป็นแผน อบต.ในปี 2561
3. การจัดทำประชาคมจากมติชุมชน สามารถสร้างมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนเพื่อสร้างการยอมรับของคนในชุมชนได้ดี เช่น ห้ามขับรถเร็วและเสียงดังในหมู่บ้าน
4. การประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมของทีมงาน ก่อนดำเนินงาน จะทำให้คณะทำงานเห็นแผนงานไปด้วยกัน แกนนำชุมชนให้ความร่วมมือ เช่น การสำรวจจุดเสี่ยงที่เกิดอุบัติเหตุบ่อย และการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย การตั้งป้ายเตือน จัดระเบียบการจราจร กำจัดสิ่งกีดขวาง เป็นต้น
5. หากมีการสำรวจกลุ่มเสี่ยง สามารถระบุคนเสี่ยง/พฤติกรรมเสี่ยงได้ เช่น เมาแล้วขับ การขับรถเร็ว จะสามารถสื่อสารประชาสัมพันธ์ได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การประชาสัมพันธ์เสียงตาม

สาย เพื่อรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุ ประชาสัมพันธ์กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราในสถานที่
และเวลาห้ามขาย การจำหน่ายสุราให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี เป็นต้น

6. การประชาสัมพันธ์รณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ ให้ความรู้ด้าน
อุบัติเหตุจราจรอย่างทั่วถึงในทุกกลุ่ม จะสร้างแรงกระตุ้นและความร่วมมือได้จากคนใน
ครอบครัว ชุมชน

14. เยาวชนเชียงของ สมองเพชร อำเภอเชียงของ

พื้นที่อำเภอเชียงของ ในปัจจุบันได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวของภาคธุรกิจขนส่งและการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณรถที่ผ่านเข้าออกอำเภอเชียงของ มีอัตราเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะรถบรรทุกขนาดใหญ่และรถนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนใหญ่ จะใช้เส้นทางทางหลวงหมายเลข 1020 เชียงราย-เชียงของ และสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 4 (เชียงของ - หัวพันราย) ซึ่งเป็นการเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่

จากข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงของร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเชียงของ และข้อมูลคดีจราจรของสถานีตำรวจภูธรเชียงของและสถานีตำรวจภูธรบุญเรือง สถิติพบว่าผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเยาวชน ในช่วงอายุประมาณ 15 -20 ปี ที่ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ โดยมีปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ดังนี้ 1) ไม่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 2) พฤติกรรมการขับขี่ที่ผิดกฎหมายจราจร เช่น ขับรถย้อนศร ขับรถเร็ว ฯลฯ 3) ผู้ขับขี่มีพฤติกรรมการใช้แอลกอฮอล์ขณะขับขี่ 4) การตกแต่งหรือดัดแปลงสภาพรถ 5) ซ้อนรถจักรยานยนต์เกินกฎหมายกำหนด (ซ้อน 2, ซ้อน 3 คนต่อคัน) 6) ไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ประกอบกับจากสภาพปัญหาและปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว อันเป็นสาเหตุให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ **สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงรายสาขาเชียงของ โดยมีคุณยศกร สุขสะอาด** (หัวหน้าสนง.ป.ก.จ.เชียงราย สาขาเชียงของ) และ**คุณประพัฒน์ สิริ** เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน พร้อมทีมงานได้เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน ในฐานะเลขานุการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงของ จึงหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมุ่งเน้นให้กลุ่มเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดง

ความคิดเห็น ร่วมกันหาต้นเหตุของปัญหาและร่วมหาแนวทาง วิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อสะท้อนความคิดหรือแนวทางให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปปรับใช้และนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางถนนขึ้นในพื้นที่อำเภอเชียงของ จึงได้จัดทำโครงการ “**เยาวชนเชียงของสมองเพชร**” ขึ้นโดยมี**วัตถุประสงค์** เพื่อ 1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นกับเยาวชนให้ครอบคลุมในทุกมิติ 2) สร้างแกนนำเยาวชนในการจัดการความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน 3) สร้างรูปแบบการจัดการความปลอดภัยทางถนนแบบมีส่วนร่วมโดยเยาวชน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

โดยมี**เป้าหมาย**ในการดำเนินงานโครงการ คือ 1) เกิดภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 2) คณะกรรมการ คณะทำงานและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสร้างแกนนำเยาวชน 3) เกิดแกนนำเยาวชนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

ซึ่งในการดำเนินงานได้มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเชียงของวิทยาคม โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก โรงเรียนลูกรักเชียงของ โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ และโรงเรียนอนุบาลเชียงของ

สถานเครือข่าย คู่ความเข้มแข็ง

จากเป้าหมายการทำงานที่ตั้งไว้ หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนงานคือการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในภาคส่วนต่างๆ ทั้ง สถานศึกษา องค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ล้วนเป็นกลไกสำคัญในการทำงาน ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงรายสาขาเชียงของ จึงได้จัดตั้ง**โครงสร้างการทำงาน**โดยมีผู้รับผิดชอบหลัก เข้ามาร่วมดำเนินงาน ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการ นายอำเภอเชียงของ
2. รองประธานกรรมการ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารการปกครอง
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเชียงของ
3. กรรมการ สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรบุญเรือง/ ผอ.รพ.สมเด็จพระยุพราช เชียงของ
สาธารณสุขอำเภอเชียงของ/ ผบ.ร้อยทหารพราน ที่ 3101
หัวหน้าหมวดการทางเชียงของ/ ท้องถิ่นอำเภอเชียงของ
นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง/ ผอ.โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
ผอ.โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม/ ผอ.โรงเรียนลูกรักเชียงของ
ผอ.โรงเรียนห้วยซ้อรัชมังคลาภิเษก/ผอ.ศูนย์การศึกษานอกระบบและตาม

- อัยาศัยอำเภอเชียงของวิฒนธรรมอำเภอเชียงของ/ ผู้จัดการไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคอำเภอเชียงของ/ ผู้จัดการการประปาเวียงเชียงของ
ผู้จัดการบริษัทเชียงของสินธานี จำกัด (สาขาเชียงของ)
ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด กรีนวิง มาร์เก็ตติ้ง สาขาเชียงของ
ผู้จัดการบริษัทโตโยต้าเชียงของ/ ผู้จัดการบริษัทอิชูเชียงของ
ประธานชมรม อปพร.อำเภอเชียงของ / นายสถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชน
ทุกสถานีในพื้นที่/ ประธานชมรมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ
นายสถานีขนส่งอำเภอเชียงของ
4. เลขานุการ หัวหน้าสำนักงาน ปภ.สาขาเชียงของ
5. ผู้ช่วยเลขานุการ ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงอำเภอเชียงของ
เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน ปภ.สาขาเชียงของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงที่ได้รับมอบหมาย

โดยภาคีเครือข่ายได้เข้าร่วมดำเนินงานโครงการและมีนายอำเภอที่เข้มแข็ง ให้ความสำคัญ
ในงานป้องกันอุบัติเหตุจราจร โดยได้กำหนดประกาศเป็นวาระอำเภอ และลงพื้นที่ร่วมดำเนินกิจกรรมกับภาคี
เครือข่าย ทั้งนี้ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้อำเภอเชียงของเป็น
“เมืองท่องเที่ยวปลอดภัย” โดยมีการเตรียมการจัดกิจกรรม
“เปิดฤดูกาลเชียงของเมืองท่องเที่ยวปลอดภัย” ขึ้นในเดือน
ธันวาคม 2560 ด้วย

ทั้งนี้ในการดำเนินงานได้มีตัวแทนเยาวชนจากสภา
เด็กและเยาวชนเข้าร่วมเป็นคณะทำงานใน ศปภ.อำเภอ
เชียงของ

เดินหน้า จับมือ ร่วมสร้างความปลอดภัยทางถนน

ด้วยความตั้งใจของหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขาเชียงของ และ
ทีมงาน ภาคีเครือข่าย ที่ต้องการขับเคลื่อนงานเพื่อการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ดียิ่งขึ้น จึง
ได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการตามกิจกรรม คือ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงาน จากตัวแทนหน่วยงาน องค์กร เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย
ขับเคลื่อนงาน ในการวางแผน กำหนดกิจกรรม และติดตามประเมินผล ประชุม 2 เดือน/ครั้ง ส่งผล
ให้เกิดการประชุม 5 ครั้ง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในเขตเมืองเชียงของ **เกิดเป็นมติและ
ดำเนินการ** เช่น

- เทศบาลตำบลเวียงและเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ พิจารณาจัดทำป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ป้ายเตือน ป้ายลดความเร็ว ป้ายจำกัดความเร็ว หรือป้ายตรวจจับความเร็ว และทำจุดห้ามจอดรถ ขาวแดง หรือ ขาวเหลือง บริเวณทางร่วมทางแยก และจัดระเบียบการขายสินค้าบริเวณทางเท้าและผิวจราจรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยให้ประสานงานสถานีตำรวจภูธรเชียงของ และหมวดทางหลวงเชียงของ ร่วมกันพิจารณาดำเนินการในจุดที่เหมาะสม
- หมวดทางหลวงเชียงของ พิจารณาติดตั้งแผงกั้นจราจร (แบรีเออร์) บริเวณจุดเสี่ยง จุดอันตราย หรือจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง โดยให้พิจารณาตามหลักวิศวกรรมจราจร หรือตามความเหมาะสม
- สถานีตำรวจภูธรเชียงของดำเนินการบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด โดยให้เทศบาลตำบลเวียง เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัดบนถนนสายดังกล่าว
- โรงเรียนทุกแห่งกวดขันและกำชับให้นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาที่ขับขี่รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100 % เพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม
- ห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส สาขาเชียงของ พิจารณาจัดทำทางเข้า – ออก แยกจุด ให้ชัดเจนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ
- ติดตั้งป้ายบังคับจำกัดความเร็ว 60 กม./ชม. (ป้ายถาวร) ในจุดที่เหมาะสม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตั้งแต่หน้าหมวดทางหลวงเชียงของถึงทางเข้าท่าเรือบัก โดยให้หมวดทางหลวงเชียงของ เทศบาลตำบลเวียง และเทศบาลตำบลเวียงเชียงของพิจารณาดำเนินการร่วมกัน
- ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ ตีเส้นขวางเตือนการจำกัดความเร็ว และทำทางม้าลายบนถนนในจุดที่สำคัญ ได้แก่ หน้าโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงของ หน้าโรงเรียนเชียงของวิทยาคม และหน้าตลาดวันพุธ ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกเข้าบ้านดอนมหาวัน และก่อสร้างสะพานลอยหน้าโรงเรียนเชียงของวิทยาคม
- จัดกิจกรรมประกาศวาระ “เชียงของเมืองปลอดภัยทางถนน” และเปิดจุดตรวจจำกัด ความเร็ว ในวันที่ 12 มิถุนายน 2560 ณ หน้าโรงเรียนเชียงของวิทยาคม และขอให้ส่วนราชการ ภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และทุกภาคส่วน

ประชาสัมพันธ์วาระ “เชียงของเมืองปลอดภัยทางถนน” รณรงค์ให้ลดความเร็วในการขับขี่ และปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด

- นำโครงสร้างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอเชียงของเข้าเป็นคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงของ

2. จัดค่ายแกนนำเยาวชนเชียงของสมองเพชร โดยคัดเลือกตัวแทนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอเชียงของ ประกอบด้วย โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม โรงเรียนอนุบาลเชียงของ โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ โรงเรียนลูกรักเชียงของ และโรงเรียนเชียงของวิทยาคม รวมจำนวน 6 แห่ง แห่งละประมาณ 80 คน รวม 480 คน เข้ามาเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 6 รุ่น รุ่นละประมาณ 80 คน /วัน โดยให้แกนนำที่ได้ผ่านการอบรมแล้ว จัดทำสื่อรณรงค์ ประเภทต่าง ๆ ตามความถนัด เพื่อสร้างกระแสและความตระหนักในความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในอำเภอเชียงของ โดยใช้ความรู้ที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมในการใช้รถใช้ถนน เช่น หนังสือชื่อเรื่อง “จุดเริ่มต้น” ละครเวที เต้นคัปเวอร์แดนซ์รณรงค์สวมหมวกนิรภัย กล่าวสุนทรพจน์ ประกวดภาพวาด คำขวัญ คลิปวีดีโอ ถ่ายภาพ ประกวดร้องเพลง รวมถึงการถ่ายทอดความรู้จากเพื่อนถึงเพื่อน จากที่สู่น้องในรูปแบบต่างๆ เช่น การร้องเพลง เล่นเกมส์ระดมความคิดเห็น และเยาวชนที่เข้าร่วมทุกคนได้กล่าวคำปฏิญาณตนในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยก่อนจบการเข้าค่ายอบรมแกนนำ

3. แกนนำเยาวชนดำเนินกิจกรรมหลังจากเข้าค่ายร่วมกับภาคีเครือข่ายในการขยายผลไปสู่ชุมชน เช่น การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชุมชน ขอความร่วมมือผู้นำชุมชนให้สัถยาบันในการเป็นผู้นำที่ดีในด้านการใช้รถใช้ถนน ฯลฯ เป็นต้น

* รณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยนักเรียนในโรงเรียนพื้นที่เขตเมืองเชียงของ บริเวณหน้าโรงเรียน เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนมีความตระหนักในการเคารพกฎจราจร และการสัญจรอย่างปลอดภัย จำกัดความเร็วในเขตเมือง 60 กม./ชม. รณรงค์ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ บริเวณหน้าโรงเรียน

* รณรงค์ประชาสัมพันธ์ โดยสภาเด็กและเยาวชนอำเภอเชียงของ ในรูปแบบเคาะประตูบ้าน แจกสื่อประชาสัมพันธ์ และทำความเข้าใจในชุมชนเพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในชุมชน

* รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางสื่อโทรทัศน์ NBT ถ่ายทำสื่ूपข้าว โดยประกาศวาระ “เชียงของเมืองปลอดภัยทางถนน” ให้เป็นวาระสำคัญของอำเภอเชียงของ โดยนายอำเภอเชียงของ ได้เล็งเห็นถึงปัญหาในพื้นที่ ที่เกิดจากอุบัติเหตุในเขตเมืองอำเภอเชียงของ จึงให้มีการประกาศวาระ “เชียงของเมืองปลอดภัยทางถนน” โดยมีการณรงค์ให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 60 กม./ชม. และให้มีการ

* กวดขันวินัยจราจรอย่างเข้มข้นจริงจัง

- * รมรณรงค์สร้างกระแส “ทำดีด้วยหัวใจ สวมหมวกนิรภัยเพื่อแม่ (Helmet for Mom)” โดยจัดขบวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์ประชาสัมพันธ์ตามเส้นทางอำเภอเมือง อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง และอำเภอเชียงของ สิ้นสุดเส้นทางที่โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม อำเภอเชียงของ

- * ประชาสัมพันธ์เส้นทางทอ่งเที่ยวในพื้นที่อำเภอเชียงของ ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ ธุรกิจเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมและรณรงค์ขับขี่ปลอดภัย ผ่านกิจกรรม “เปิดฤดูกาลเชียงของ เมืองท่องเที่ยวปลอดภัย”

ทั้งนี้หลังดำเนินงานโครงการ ได้มีการจัดทำโล่รางวัล และจัดทำใบประกาศเกียรติคุณมอบให้กับนักเรียนแกนนำที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นแรงจูงใจในการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนเยาวชนและรุ่นน้องต่อไป

ผลดอก ออกผล เห็นความสำเร็จระหว่างทาง

จากทีมงานและภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการ ส่งผลให้เกิดการจัดการปัญหา ร่วมกันในพื้นที่อำเภอเชียงของ ทั้งในเรื่องการจัดการจุดเสี่ยง จุดอันตราย การสร้างกระแสประชาสัมพันธ์ ให้คนในอำเภอและนักท่องเที่ยวได้ขับขี่อย่างปลอดภัยแล้ว ยังส่งผลให้กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย

หลักได้เรียนรู้ และมีพฤติกรรม การขับขี่ที่ปลอดภัยขึ้น กลายเป็นความภูมิใจของแกนนำที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับกลุ่มเพื่อนเยาวชนด้วยกันได้

แกนนำเยาวชนได้นำเสนอผลงานต่อที่ประชุมสามัญ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนในระดับจังหวัด ในการส่งเสริมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในกลุ่มเยาวชน สามารถสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเกิดจิตสำนึกที่ดี

และร่วมกิจกรรม “ถนนคนดี ประชาธิปไตยร่วมใจ” ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยในกลุ่มเยาวชน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

แกนนำเยาวชนได้นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ผ่านการฝึกอบรมและปฏิบัติการในกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการขับขี่ที่ปลอดภัย สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ คือ

ความรู้: การปฐมพยาบาลให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุอย่างถูกต้องในเบื้องต้น การสวมหมวกนิรภัยเพื่อความปลอดภัย การฝึกปฏิบัติขับขี่ปลอดภัย ความรู้ด้านกฎหมายจราจร สัญญาณจราจร และได้รับการปลูกจิตสำนึกผ่านการผลิตสื่อเพื่อสร้างการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ทักษะ: มีทักษะการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัย และเดินทางทำให้ปลอดภัย

ความเปลี่ยนแปลง: เยาวชนเกิดความภูมิใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก และสามารถเป็นวิทยากรร่วมกับเครือข่ายเหยื่อเมาไม่ขับในการให้ความรู้และเป็นแกนนำในการร่วมสร้างความปลอดภัยทางถนน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และให้อภัยในการใช้รถใช้ถนน สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เพื่อนนักเรียนในโรงเรียน คนในครอบครัว และในชุมชนของตนเองได้

นอกจากกลุ่มเยาวชนแล้ว ทางทีมงานและภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันดำเนินการและติดตามผลจากมติที่ประชุม คือ

การจัดระเบียบทางเดินเท้า ร้านค้า และจัดระเบียบการจอดรถในพื้นที่ชุมชน ให้มีระเบียบเรียบร้อย ลดความเสี่ยงอุบัติเหตุจากการกีดขวางการจราจร และทางเท้า นำโดยปลัดอาวุโสอำเภอเชียงของ สถานีตำรวจภูธรเชียงของ หมวดทางหลวงเชียงของ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย สาขาเชียงของ เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และเทศบาลตำบลเวียง

การจัดการจุดเสี่ยง โดยแขวงทางหลวงเชียงราย ที่ 2 พิจารณาสับสนุนการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในเขตเมือง โดยการติดตั้งอุปกรณ์กั้นแบ่งช่องจราจรกลางถนน ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางเข้าหมู่บ้านดอนมหาวัน ตำบลเวียง อำเภอเชียงของก่อสร้างสะพานลอย จำนวน 1 จุด ระหว่างหน้าโรงเรียนเชียงของวิทยาคม ข้ามไปยังหน้าห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัสเชียงของ และก่อสร้างท่อระบายน้ำในถนนช่วงดังกล่าว บริเวณที่มีน้ำท่วมขังในช่วงที่เกิดฝนตก มีการติดตั้งป้ายบังคับ ป้ายเตือน ป้ายแนะนำ และอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอื่น ๆ ในจุดที่เหมาะสม เพื่อเสริมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนซึ่งแขวงทางหลวงเชียงรายที่ 2 ได้รับไว้พิจารณา และได้เข้าดูพื้นที่เพื่อเตรียมการแก้ไขปัญหาต่อไป

ทั้งนี้ยังได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน และท่านพระอาจารย์เอกชัย ศิริญาโน เจ้าอาวาสวัดใหม่ศรีร่มเย็น ให้การสนับสนุนหมวกนิรภัย

การเปลี่ยนแปลงที่พบ

- เยาวชนแกนนำเข้ามามีบทบาทในการสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงของ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ให้เพิ่มโครงสร้างของคณะกรรมการ โดยได้บรรจุสภาเด็กและเยาวชนอำเภอเชียงของเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ฯ
- โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนทั้งในระบบและนอกระบบ มีแกนนำเยาวชนในการจัดการความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงให้ชุมชนเกิดความตระหนัก โดยการขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการระดับอำเภอ

- นักเรียนแกนนำเยาวชนมีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย 100% ซึ่งแกนนำเยาวชนทุกคนได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ ผ่านการกล่าวคำปฏิญาณตนร่วมกัน
- สถิติข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มเยาวชนลดลง
 - 1) สถิติผู้บาดเจ็บ (Admid) และผู้เสียชีวิต ที่เกิดจากอุบัติเหตุทางถนน ทุกช่วงอายุ เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2559 และ 2560 ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย สาขาเชียงของ ปรากฏผลดังนี้

ปี	จำนวนครั้ง	บาดเจ็บ (Admid)	เสียชีวิต
2559	87	84	12
2560	110	106	11
เพิ่มขึ้น/ลดลง (%)	+ 26.44%	+ 30.86%	- 8.33%

- 2) สถิติผู้บาดเจ็บทุกกรณีและผู้เสียชีวิต ที่เกิดจากอุบัติเหตุทางถนน ช่วงอายุไม่เกิน 20 ปี เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2559 และ 2560 ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงของ ปรากฏผลดังนี้

ปี	บาดเจ็บ (Admid)	เสียชีวิต
2559	372	2
2560	355	1
เพิ่มขึ้น/ลดลง (%)	- 0.95 %	-50%

จากข้อมูลสถิติทั้งดังกล่าว จะเห็นได้ว่าจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ และผู้บาดเจ็บในทุกช่วงอายุโดยรวมมีอัตราเพิ่มขึ้น มากกว่า 25% เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่เป็นเยาวชนกลับมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ซึ่งถือเป็นแนวโน้มที่เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จ สู่ความยั่งยืน

1. ผู้บริหาร ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญและร่วมกันขับเคลื่อนจนเกิดกลไกการทำงาน จากการนำข้อมูลความจริงมาวิเคราะห์ นำไปสู่การวางแผน ปฏิบัติการติดตามผล และมีการกำหนดให้เป็นนโยบายและวาระอำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้สู่การปฏิบัติร่วมกันในทุกระดับ
2. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทีมงาน เน้นการทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตร โดยมีหัวหน้าภ.สาขาเป็นมือเชื่อมประสานชักชวนให้ภาคีเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อนงานจนก่อเกิดเป็นรูปธรรม ทั้งในระดับอำเภอ ตำบลและชุมชน
3. การให้ความรู้ ความเชื่อมั่นกับกลุ่มแกนนำเยาวชนในการทำกิจกรรม ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับเยาวชน เกิดความภูมิใจจากสิ่งที่ตนเองได้ลงมือทำ และส่งเสริมให้เป็นค่านิยมส่งต่อรุ่นสู่รุ่นในการเป็นต้นแบบที่ดีต่อไป
4. การจัดการข้อมูลที่ดี โดยนำข้อมูล 3 ฐานในระดับอำเภอมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การค้นหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมรับรู้สถานการณ์ปัญหาและให้บทบาทเข้ามาร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดการปัญหา โดยการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

15. เครือข่ายป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน อำเภอเวียงป่าเป้า

อำเภอเวียงป่าเป้า เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย เป็นอำเภอที่อยู่ทางใต้สุดของจังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ขนาดใหญ่ซึ่งรองจากอำเภอเมืองเชียงราย และอำเภอแม่สรวย มีลักษณะเป็นที่ราบสลับกับเทือกเขาตลอดทั้งแนว มีเทือกเขาที่สูงที่สุดของจังหวัด เป็นอันดับ 5-6 ของประเทศ เป็นอำเภอเดียวของจังหวัด ที่มีต้นกำเนิดแม่น้ำไหลย้อนกลับขึ้นไปและไปรวมกับแม่กก มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่หลายเชื้อชาติ เช่น อาข่า ม้ง ไตลื้อ ขมุ มูเซอ แม้ว เข่า อพยพมาจากสิบสองปันนา ทางตอนใต้ของประเทศจีน บางส่วนอพยพมาจากจังหวัดเชียงใหม่

อำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่รอยต่อของ 3 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย และลำปาง มีถนนทางหลวงสาย 118 เชียงใหม่-เชียงราย เป็นทางสัญจรผ่านเข้าสู่เมืองท่องเที่ยว เชียงใหม่-เชียงราย ซึ่งลักษณะถนนบางช่วง โค้ง คดเคี้ยวลาดชัน นอกจากนี้ทางราบส่วนใหญ่ มีช่องจราจร 2 หรือ 4 เลน ส่วนในเขตชุมชนจะมีลักษณะโครงข่ายถนนเป็นก้างปลา มีซอยเชื่อมถนนทางหลวงเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้มียานพาหนะสัญจรไปมาจำนวนมาก และมีพฤติกรรมขับรถเร็วเกินกว่ากำหนด ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ทางถนนบ่อยครั้ง ซึ่งจากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอเวียงป่าเป้า (ข้อมูลโรงพยาบาลอำเภอเวียงป่าเป้า) ที่ผ่านมาพบว่า ปี 2558 มีผู้ได้รับอุบัติเหตุจำนวน 1,229 ราย และเสียชีวิตจำนวน 28 ราย และปี 2559 มีผู้ได้รับอุบัติเหตุจำนวน 1,201 ราย และเสียชีวิตจำนวน 25 ราย จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

- ผู้บาดเจ็บมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ แต่อัตราความรุนแรงเสียชีวิตยังคงค่อนข้างสูง
- ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนนพบมากที่สุด ช่วงอายุ 55 ปี ถึง < 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.98
- สถานที่เกิดเหตุ เป็นถนนทางหลวงสาย 118 เชียงใหม่-เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 81.63
- ตำบลที่เกิดเหตุส่วนใหญ่เกิดในตำบลป่าจ้าว คิดเป็นร้อยละ 26.53
- ลักษณะถนนที่เกิดเหตุส่วนใหญ่เป็นทางตรงของถนนทางหลวง คิดเป็นร้อยละ 69.39
- ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่ คิดเป็นร้อยละ 73.58
- ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่ใช้หมวกนิรภัย คิดเป็นร้อยละ 74.29
- ผู้โดยสารไม่ใช้หมวกนิรภัย คิดเป็นร้อยละ 100
- สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุเสียชีวิตเกิดจากการข้ามถนน โดยขับเลี้ยวตัดหน้าเดินหรือวิ่ง คิดเป็นร้อยละ 24.49

การป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอเวียงป่าเป้า ถึงแม้จะมีการดำเนินการมาทุกปี โดยตำรวจเป็นหน่วยงานหลัก จนกระทั่งปี 2558 เริ่มดำเนินการโดยใช้คณะกรรมการศูนย์ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ ซึ่งมีภาคีเครือข่ายระดับอำเภอ ดำเนินการป้องกันแก้ไขตามบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย หลายภาคส่วน แต่ยังไม่มีการมีผู้รับผิดชอบเป็นแกนนำเครือข่ายในชุมชน ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหน่วยสำคัญในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักมีจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน ดังนั้นทางโรงพยาบาลเวียงป่าเป้า ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำโครงการเครือข่ายป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน อำเภอเวียงป่าเป้าขึ้น โดย คุณเอกกมล วงศ์ชัย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนชักชวน เชื่อมภาคีเครือข่ายและผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) พัฒนาแกนนำเครือข่ายป้องกันและแก้ไข ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ (2) เพื่อพัฒนาแกนนำเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนระดับตำบล ครอบคลุม 7 ตำบล 93 หมู่บ้าน โดยใช้ศักยภาพในพื้นที่ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรอิสระ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนน

ในการดำเนินงานโครงการได้มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในอำเภอเวียงป่าเป้า ดังนี้

■ แขนงนำภาคีเครือข่ายระดับอำเภอ

1. นายอำเภอ	10. ผู้อำนวยการสถานศึกษามัธยม
2. ปลัดฝ่ายป้องกันความมั่นคง	11. วิทยาลัยการอาชีพ
3. ผู้กำกับสถานีตำรวจ	12. โรงเรียนขยายโอกาส
4. ป้องกันบรรเทาสาธารณภัยสาขา	13. โรงเรียนประถมศึกษา
5. ขนส่งสาขาอำเภอเวียงป่าเป้า	14. นายกเทศมนตรี
6. แขวงทางแม่สวาย	15. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. สาธารณสุขอำเภอ	16. ประธานกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอเวียงป่าเป้า
8. ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	17. องค์กรอิสระงดเหล้า
9. สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สจ.)	18. ส่วนราชการทุกภาคส่วน

■ กลุ่มแกนนำภาคีเครือข่ายระดับตำบล

1. กำนัน 7 ตำบล	5. อป.พร. 7 ตำบล
2. ผู้ใหญ่บ้าน 7 ตำบล	6. สถานศึกษา 7 ตำบล
3. ตำรวจบ้าน 7 ตำบล	7. ภาคเอกชน 7 ตำบล
4. อาสาสมัครป้องกันภัย 7 ตำบล	8. องค์กรอิสระ 7 ตำบล

การดำเนินงาน ทีมงานภาคีเครือข่ายได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญห โดยมิเป้าหมาย เพื่อพัฒนาแกนนำเครือข่ายระดับอำเภอ และตำบลทั้ง 7 ตำบล และเพื่อให้เกิด ศปถ.อำเภอ โดยใช้คำสั่งสองส่วนคือระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ

โดยในการดำเนินงานที่ผ่านมา ภาคีเครือข่ายมีทุนเดิมที่ดี เพราะได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนมาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว โดยตำรวจเป็นหน่วยงานหลัก ไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ และมีผู้นำองค์กรที่เข้มแข็ง และเป็นแกนขับเคลื่อนทุกประเด็น มีนวัตกรรมดีๆ เช่น บ้านติดดาว เรื่องอุบัติเหตุก็เป็นหนึ่งในนั้น รวมประเด็นการจัดการขยะ สิ่งแวดล้อม หรือประเด็นอื่นๆ ที่เป็นปัญหาในชุมชน จะถูกนำมาลำดับความสำคัญ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรในอำเภอทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

สานพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนจากระดับอำเภอสู่ตำบล

โครงการเครือข่ายป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน อำเภอเวียงป่าเป้า มีเป้าหมายสำคัญในการใช้ศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ เช่น ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรอิสระขับเคลื่อนให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักมีจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนเพื่อครอบคลุมทั้ง 7 ตำบล โดยกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานไว้ 8 กิจกรรมด้วยกัน คือ

- 1) **แต่งตั้งคณะกรรมการและประชุมคณะกรรมการศูนย์ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอ**
2 ครั้ง ดำเนินการโดยการจัดประชุมเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการทำงานเพื่อนำมาปรับใช้ ดังนี้
 1. การใช้สารสนเทศ ข้อมูล สถิติการบาดเจ็บและเสียชีวิต
 2. วิเคราะห์ จุดเสี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญ เมาไม่ขับ ในแต่พื้นที่ที่รับผิดชอบ
 3. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและเสียชีวิตในพื้นที่
 4. กำหนดแนวทาง มาตรการการแก้ไขทั้งระยะเร่งด่วน และระยะยาว ทั้งในช่วงเทศกาลและปกติ เน้นการแก้ไขจุดเสี่ยง ด้านวิศวกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก
 5. รณรงค์และประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านมาตรการทางกฎหมาย และการแพทย์ฉุกเฉิน
 6. การกวดขันวินัยจราจร โดยเฉพาะช่วงเทศกาล

ทั้งนี้คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเวียงป่าเป้า ได้ทบทวนบทบาทหน้าที่และแต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการได้รับทราบและเข้าใจถึงเป้าหมายการดำเนินงานโครงการ โดยร่วมกันวางแผนงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2) **ลงพื้นที่แสวงหาตัวแทนตำบลและอบรมเสริมความรู้** ด้วยการประสานงานกับปลัดฝ่ายป้องกันอำเภอ โดยอำเภอเป็นผู้ดำเนินการออกหนังสือถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครบ 7 ตำบล ประกอบด้วยกำนัน /ผู้ใหญ่บ้าน /ผู้ช่วย อสม /ตำรวจบ้าน/อป.พร.ฯลฯ เพื่ออบรมเชิงปฏิบัติการเสริมความรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มเป็นเวลา 1 วัน โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นแกนนำในชุมชน 7 ตำบล 93 หมู่บ้านๆ ละ 3 คน รวมจำนวน 279 คน โดยเน้นเนื้อหาในการอบรมเสริมความรู้ ดังนี้

- เรื่องกฎหมายและความปลอดภัยทางถนน
- การปฐมพยาบาล และสิทธิและการเยียวยา
- สร้างความตระหนักการขับขี่ปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่
- การแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย
- การใช้หมวกนิรภัยในผู้ขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์ให้ปลอดภัย

หลังผ่านการอบรม แก่นนำเครือข่ายความปลอดภัยทางถนน สามารถวิเคราะห์จุดเสี่ยง หรือ จุดที่ควรป้องกัน ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งถนนในหมู่บ้าน และถนนทางหลวง และแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ได้ และสิ่งสำคัญแก่นำสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้นำ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจบ้าน อสม.) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน สามารถประสานงานได้รวดเร็ว มีสายบังคับบัญชาคือฝ่ายปกครองอำเภอ

3) **อบรมให้ความรู้ในโรงเรียน** จำนวน 6 แห่ง และวิทยาลัยเทคนิค 1 แห่ง รวมจำนวน 840 คน โดยภาคีตำรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ซึ่งเน้นเรื่องการขับขี่ปลอดภัย วินัยจราจรและการสร้างความตระหนักการขับขี่ปลอดภัย การสวมหมวกนิรภัย โดยใช้ภาพสื่อสะท้อนใจ โดยจัดจำนวน 3 ครั้งๆ ละ 1 วัน

4) **จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียน และมอบรางวัล** ซึ่งวัตถุประสงค์หลักต้องการให้ภาคีเครือข่ายได้มานำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ด้านการป้องกันอุบัติเหตุจราจร โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานที่เข้าร่วมถอดบทเรียนจำนวน 63 คน เพื่อแลกเปลี่ยนบอกเล่าถึงวิธีการดำเนินงาน ความสำเร็จ ข้อจำกัด บทเรียนที่พบในการดำเนินงาน และได้คัดเลือกหน่วยงานที่มีผลงานดีรับมอบใบประกาศเกียรติคุณและโล่รางวัลสำหรับองค์กร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเป็นแกนนำขับเคลื่อนงานต่อไป

5) **ประชุมติดตามผล** ลงพื้นที่ในเขตติดตาม โดยมีตัวแทนตำบลและเครือข่ายร่วมประชุมทุก 3 เดือน เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละตำบล โดยให้แต่ละตำบลนำเสนอผลการดำเนินงานตนเอง

นอกจากนี้หลังจากได้มีการประชุม นำข้อมูลมาเสนอแลกเปลี่ยนและร่วมกันวิเคราะห์แล้ว พบว่าในพื้นที่มีจุดเสี่ยง จุดอันตรายที่เป็นจุดเกิดเหตุบ่อยครั้ง ทางคณะกรรมการจึงได้ลงพื้นที่แก้ไขจุดเสี่ยง แก้ไขจุดอันตราย

ซึ่งในการดำเนินงาน ได้มีการจัดการใน 2 ส่วน คือ ส่วนวางแผนและส่วนลงมือปฏิบัติการ

1. ส่วนวางแผน คือ การประชุม ศปถ.อำเภอและเครือข่าย ที่เป็นกิจกรรมที่ให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ได้เข้ามาร่วมบูรณาการดำเนินงานด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม

2. ส่วนลงมือปฏิบัติการ เป็นการทํากิจกรรมเชิงรุกที่เข้าไปดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สร้างวินัยจราจร โดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือการสร้างมาตรการองค์กร มาตรการชุมชน ซึ่งให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีบทบาทที่สำคัญเพื่อให้ชุมชนเกิดความตระหนักและดูแลตนเอง

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

1. เกิดแกนนำเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ และแกนนำชุมชน ซึ่งได้มีการนำเสนอสถิติการเกิดอุบัติเหตุบาดเจ็บและเสียชีวิตทางถนน ในที่ประชุมประจำเดือนของหัวหน้าส่วนราชการทุกเดือนและร่วมกับวิเคราะห์กับตำรวจเจ้าของพื้นที่ ในกรณีบาดเจ็บและเสียชีวิต ได้แก่ เพศ อายุ วันเวลา สถานที่ ลักษณะถนน ที่เกิดเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง(คน ถนน รถ และสิ่งแวดล้อม) และมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขเร่งด่วน

2. เกิดแกนนำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ มีการวิเคราะห์จุดเสี่ยง จุดอันตราย แล้วหาแนวทางการจัดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ได้

3. เกิดการกวดขันวินัยจราจร การอบรมให้ความรู้ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การขับขี่ปลอดภัย

(หมวก เมา ขับเร็ว) ร่วมกับ อสม.อป.พร. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วน

4. เกิดมาตรการป้องกันการขับขี่ปลอดภัย 10 รสขม ตลอด 365 วัน

5. เกิดการให้ความรู้เรื่องการเช่าเหมารถที่ปลอดภัย

6. เกิดการสำรวจการใช้หมวกนิรภัยในชุมชน

7. ผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้าน 93 หมู่บ้าน ประกาศกระตุ้นเตือนให้ผู้ใช้รถใช้ถนนตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากอุบัติเหตุทางถนน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล

8. มีการตรวจจับผู้ขับขี่ที่ดื่มแอลกอฮอล์ในถนนของหมู่บ้าน โดยตำรวจ ทหาร เป็นผู้ตรวจผู้ขับขี่ที่เมาแล้วขับช่วงเทศกาล และดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจัง ทำให้อุบัติเหตุลดลงเป็นอย่างมาก

9. มีการแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย ติดตั้งไฟกระพริบเตือนบริเวณจุดเสี่ยงและไฟส่องสว่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 จุด ทันท่วงที และแก้ไขจุดเสี่ยงในอีกหลายจุด เช่น

- แขวงทางแม่สรวย ทาสีแดงพื้นถนน บริเวณจุดเสี่ยงบริเวณดอยนางแก้ว และดีเส้นถนนบริเวณถนนบ้านแม่ชะจาน
- มีการทาพื้นถนนสีแดง และมีสัญลักษณ์บริเวณหน้าโรงเรียน 1 แห่ง หน้าโรงเรียนป่าจี่วิทยา
- มีการทำทางม้าลายข้ามถนนบริเวณหน้าตลาด แม่ชะจาน ป่าจี่ และหัวเวียง
- แขวงทางแม่สรวย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ติดตั้งไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยง เช่น ปากทางพร้าว โค้งวัดศรีสุพรรณ และได้ ติดตั้งไฟกระพริบบริเวณทางเชื่อม ทางแยกที่สำคัญ
- องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี ได้ติดตั้งไฟกระพริบ บริเวณทางแยกเข้าหมู่บ้าน 7 จุด
- มีการตั้งกรวยและติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างเส้นกลางถนน และจัดระบบจราจรทางถนน บริเวณบ้านแม่ชะจาน เนื่องจากการจราจรติดขัดเป็นเวลานานถึง 2 ชั่วโมง มีการใช้แผงกั้นทางเชื่อมถนนทางหลวง 2 จุด และเปิดใช้ทางเลี่ยงระบายยวดยาน
- นำป้ายโฆษณาออกตามแยกซอยต่างๆ ซึ่งบดบังทัศนียภาพการมองเห็นของผู้ขับขี่

หลังจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า จุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข ทำให้ไม่เกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตเลย นอกจากนั้นสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน มีจำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit) และเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ลดลงจากปี 2559 ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 25 ราย แต่ปี 2560 มีผู้เสียชีวิต 19 ราย ลดลงไป 6 ราย

ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานของอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย ในการสร้างเครือข่ายป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนน ได้มีความสำเร็จเกิดขึ้นมากมายโดยมีเงื่อนไขของความสำเร็จเกิดจากปัจจัย ดังนี้

- 1) ผู้บริหารระดับอำเภอ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ให้ความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- 2) มีการบูรณาการข้อมูลสถิติ โดยเฉพาะข้อมูลการเสียชีวิต ซึ่งมีการวิเคราะห์หาสาเหตุเชิงลึก ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ตำรวจ โรงพยาบาล เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อปัญหาในพื้นที่ที่เกิดขึ้น และทราบว่าเกิดในพื้นที่ที่หน่วยงานได้รับผิดชอบ
- 3) มีการบูรณาการความร่วมมือกันของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน อาสาสมัคร มูลนิธิ ทำให้การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
- 4) มีการกำหนดมาตรการองค์กร/หมู่บ้าน ซึ่งเป็นส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จ เนื่องจากเป็นมาตรการที่ชุมชนได้คิดขึ้นมาด้วยคนในพื้นที่เอง
- 5) มีข้อมูลจุดเสี่ยง จุดอันตรายที่ชัดเจน โดยการร่วมกันสำรวจค้นหาในพื้นที่และนำเสนอข้อมูลจุดเสี่ยงให้คนในพื้นที่ได้รับทราบ
- 6) ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีความตระหนักและระมัดระวังการขับขี่ โดยเฉพาะเมาแล้วขับ เนื่องจากมีการตรวจจับผู้ขับขี่ที่ดื่มแอลกอฮอล์ในถนนของหมู่บ้าน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับหน่วยงานทหาร ตั้งด่านตรวจผู้ขับขี่ที่เมาแล้วขับในช่วงเทศกาล และดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจัง เกิดกระแสการบอกต่อลดปัญหาคนเมาแล้วขับบนถนน
- 7) คณะทำงานใช้หลักการ 5 ช 5 ส มาใช้ในการทำงาน จึงทำให้กระบวนการดำเนินงานสามารถดำเนินงานได้ง่ายขึ้น

ความสำเร็จเหล่านี้ จึงถือได้ว่าเป็นการก้าวเดินในการทำงานเชิงรุกของอำเภอเวียงป่าเป้า โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับแกนนำ คนในชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ภายในอำเภอเวียงป่าเป้า ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนนในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

16. พญาเม็งรายนำร่ององค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน

อำเภอพญาเม็งราย เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย แยกการปกครองออกมาจากอำเภอเทิง ซึ่งอำเภอถูกตั้งขึ้นตามพระนามของพญามังราย หรือพญาเม็งราย พระมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรล้านนา อำเภอพญาเม็งรายตั้งอยู่ทางตอนกลาง ค่อนไปทางทิศตะวันออกของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเวียงเชียงรุ้งและอำเภอเชียงของ ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเทิง ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเวียงชัย โดยแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 5 ตำบล คือ ตำบลแม่เปา ตำบลแม่ต้า ตำบลไม้ยา ตำบลเม็งราย ตำบลตาดควัน

อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

อำเภอเม็งราย แม้ว่าจะไม่ได้เป็นพื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุทางถนนในปริมาณมาก เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นในจังหวัดเชียงราย แต่จากการเก็บสถิติการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุย้อนหลัง ในปี 2557 มีจำนวนอุบัติเหตุจากรถ 421 ราย เสียชีวิต 4 ราย ปี 2558 มี 334 ราย เสียชีวิต 7 ราย และ ปี 2559 มี 493 ราย เสียชีวิต 5 ราย จะเห็นว่ามีความรุนแรงของการเกิด

อุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี และเมื่อดูในช่วงอายุพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุน้อยกว่า 18 ปี ร้อยละ 31.1 มีพฤติกรรมเสี่ยงในการขับขี่รถก่อนเกิดอุบัติเหตุ คิดเป็นร้อยละ 88.8 ไม่สวมหมวกกันน็อคหรือคาดเข็มขัดนิรภัย และพาหนะของผู้ประสบเหตุคือจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 78.2 จากสถิติช่วงอายุจะพบว่าอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่น และขาดการป้องกันตนเองก่อนเกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นแนวทางการป้องกันปัญหาอุบัติเหตุทางถนนให้เกิดความยั่งยืนของอำเภอพญาเม็งราย จึงเน้นในกลุ่มช่วงอายุที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุดได้แก่ วัยรุ่น

จากสถิติช่วงอายุจะพบว่า อยู่ในกลุ่มของวัยรุ่น และขาดการป้องกันตนเองก่อนเกิดอุบัติเหตุ โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ซึ่งโรงเรียนก็เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความมีการกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยทางถนน ในการควบคุมดูแลคนในองค์กรทั้งครูและนักเรียนและเจ้าหน้าที่อื่นๆ โรงพยาบาลก็เป็นอีกองค์กรหนึ่ง ที่นอกเหนือจากจะเป็นต้นแบบในด้านสุขภาพแล้ว ด้านพฤติกรรมกรรมการขับขี่ที่ปลอดภัยก็ควรเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย ดังนั้นทางโรงพยาบาลพญาเม็งราย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดทำระบบข้อมูล การบาดเจ็บเสียชีวิต จึงทราบถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ จึงได้ชักชวนภาคีเครือข่ายเข้าร่วมดำเนินงานโครงการพญาเม็งรายนำร่ององค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน โดยมี นายดำรงค์ ช่วยแก้ไข พยาบาล

วิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลพญาเม็งราย เป็นแกนกำลังสำคัญหลักในการชักชวน เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายใน
อำเภอเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนา ศปถ.
อำเภอ ให้มีระบบกลไกในการขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุจราจรอย่างเป็นรูปธรรม 2) เพื่อสร้างองค์กร
นาร่อง (โรงพยาบาล,โรงเรียน) ต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน และมีเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้
เกิดโครงสร้าง ศปถ.อำเภอ ในการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานองค์กรนาร่อง ด้านความ
ปลอดภัยทางถนน รวมถึงการมีองค์กรนาร่อง ด้านความปลอดภัยทางถนนในเขตอำเภอพญาเม็งราย 4
องค์กร ได้แก่ โรงพยาบาลพญาเม็งราย โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม และ
โรงเรียนแม่ตำวิทยาคม

ภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนการดำเนินการ ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายหลายฝ่าย และได้มีการจัดตั้ง
คณะกรรมการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 2 คณะ ได้แก่

1. คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพญาเม็งราย(ศปถ.อ.)
ประกอบด้วย นายอำเภอพญาเม็งราย ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ
ความปลอดภัยทางถนน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอพญาเม็งราย ประกอบด้วย เกษตร
อำเภอพญาเม็งราย สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย พัฒนาการอำเภอพญาเม็งราย ปศุสัตว์อำเภอพญาเม็ง
ราย สัสดีอำเภอพญาเม็งราย ท้องถิ่นอำเภอพญาเม็งราย สรรพกรอำเภอพญาเม็งราย ผู้จัดการธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพญาเม็งราย ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอพญาเม็งราย
ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกแห่ง รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งรายที่
รับผิดชอบงานจราจร นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัย จังหวัดเชียงรายสาขาเชียงรายของ ประธานศูนย์ประสานงาน อปพร.อำเภอพญาเม็งราย
ปลัดอำเภอป้องกัน ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการ

โดยมีขอบเขตหน้าที่สำคัญ 9 ประการ ได้แก่ 1) จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และ
งบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ และประสานแผนปฏิบัติการ แผนงาน และ
โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพญาเม็งราย ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและ
ลดอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดเชียงราย 2) ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอพญาเม็ง
ราย 3) เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการและรายงาน
การดำเนินงานให้คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดเชียงราย 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอพญาเม็งราย 5) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติ
อุบัติเหตุทางถนนของอำเภอพญาเม็งราย 6) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อ
สาธารณะ 7) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดเชียงราย เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือ

มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ 8) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือ
คณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ตามเห็นสมควร 9) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ศปถ.
จังหวัดเชียงราย มอบหมาย

2. คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปี อำเภอพญาเม็ง
ราย จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ออกเป็น 7 ฝ่าย ประกอบด้วย

1) การขับเคลื่อนแผนงานสร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัย ประกอบด้วย
ท้องถิ่นอำเภอพญาเม็งราย เป็นหัวหน้าคณะทำงาน, สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งรายหรือผู้แทน, ผู้แทน
สถานีตำรวจภูธรพญาเม็งราย, นายกองครปกรครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง, หัวหน้าสำนักงานป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย สาขาเชียงใหม่, ผู้แทนผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุก
แห่ง และผู้แทนโรงพยาบาลพญาเม็งราย เป็นคณะทำงาน

2) การขับเคลื่อนแผนงานจัดทำ
ประชาคมเพื่อกำหนดกติกา/ ธรรมเนียมหมู่บ้านหรือ
ชุมชนประกอบด้วย ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน
บริหารงานปกครอง ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้า
คณะทำงาน, พัฒนาการอำเภอพญาเม็งราย,
สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย, ปลัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง, กำนันทุกตำบล, ปลัดอำเภองาน
ป้องกันอำเภอพญาเม็งราย, หัวหน้าป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

ท้องถิ่นทุกแห่ง เป็นคณะทำงาน

3) การขับเคลื่อนแผนงานการจัดตั้งด้านชุมชน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันป้องปรามผู้มี
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในแต่ละพื้นที่ ประกอบด้วย ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน
บริหารงานปกครอง ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะทำงาน, สัสดีอำเภอพญาเม็งราย, สาธารณสุขอำเภอ
พญาเม็งราย, ผู้แทนสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งราย, ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง, ปลัดอำเภอ
งานป้องกันอำเภอพญาเม็งราย และหัวหน้าป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ทุกแห่ง เป็นคณะทำงาน

4) การขับเคลื่อนแผนงานรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
ประกอบด้วย ท้องถิ่นอำเภอพญาเม็งราย ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะทำงาน, ผู้แทนแขวงทางหลวง
เชียงราย ที่ 2, ผู้แทนสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งราย, สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย, นายกองครปกร
ครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และนายช่างโยธา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เป็นคณะทำงาน

5) การขับเคลื่อนแผนงานบังคับใช้กฎหมายตามมาตรการ “1ร. 2ส. 3ข. 4ม. (10รสมขม)”
และ**มาตรการ “เมา จับ ยึด”** ประกอบด้วย ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งราย ดำรงตำแหน่งเป็น

MODEL การพัฒนาพฤติกรรมขับขี่ที่ปลอดภัย
โดยใช้ มาตรการองค์กร รพ.พญาเม็งราย

หัวหน้าคณะทำงาน, สัสดีอำเภอพญาเม็งราย, ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานประจำตำบล, สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย, ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ทุกแห่ง, ท้องถิ่นอำเภอพญาเม็งราย และรองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งรายที่รับผิดชอบงานจราจร เป็นคณะทำงาน

6) การขับเคลื่อนแผนงานตอบสนองหลังเกิดอุบัติเหตุและการเยียวยา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพญาเม็งราย ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะทำงาน, สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย, ท้องถิ่นอำเภอพญาเม็งราย, ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ทุกแห่ง และพยาบาลผู้ประสานงานด้านอุบัติเหตุและด้านฉุกเฉิน โรงพยาบาลพญาเม็งราย เป็นคณะทำงาน

7) การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการข้อมูลสถิติและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ประกอบด้วย ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพญาเม็งราย ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะทำงาน, หัวหน้าป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย สาขาเชียงราย, สาธารณสุขอำเภอพญาเม็งราย, ผู้แทนโรงพยาบาลพญาเม็งราย, แขวงทางหลวงเชียงรายที่ 1, ผู้แทนกำนันทุกตำบล, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง, ผู้แทนหมวดการทางเวียงเชียงรุ้ง, ผู้แทนหมวดการทางเทิง, ปลัดอำเภองานป้องกันอำเภอพญาเม็งราย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายงานนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นคณะทำงาน

นอกจากนี้ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน เพิ่มเติม โดยมีขอบเขตหน้าที่สอบสวนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ สอบสวนการเสียชีวิตทุกราย สอบสวนเหตุการณ์ที่น่าสนใจ เช่น รถตู้รถสาธารณะ รถนักเรียน รถบรรทุก คนนั่งกระบะท้าย เป็นต้น โดยร่วมสอบสวนกับคณะกรรมการจากสหวิชาชีพ

รวมพลัง ขับเคลื่อนการดำเนินงาน

จากการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินการ โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การสร้างการมีส่วนร่วมสร้างการเป็นต้นแบบที่ดี และคาดหวังเรื่องการขยายผลต่อไป โดยได้ดำเนินการทำกิจกรรม 9 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. **การเตรียมความพร้อม** ประชุมชี้แจงโครงการแก่ คณะกรรมการ ศปถ.อำเภอประชุมตัวแทนองค์กรต้นแบบ โดยได้ดำเนินการจัดประชุม 2 ครั้ง ในครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเอง และรับทราบความเป็นมาของการดำเนินการตามโครงการ และ ครั้งที่ 2 มี

วัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อชักชวนความเข้าใจและติดตามความก้าวหน้าในโครงการ และเพื่อการ
ปรึกษาหารือวาระอื่นๆ ซึ่งคณะทำงานได้นำเสนอแนวคิดรูปแบบการดำเนินโครงการ

ผลลัพธ์ที่ได้นอกเหนือวัตถุประสงค์หลัก คือ การได้รับคณะทำงานเพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีเครือข่าย
ตำรวจเข้ามาร่วมในภาคี รับผิดชอบดูแลเรื่องความเรียบร้อยในการใส่หมวกกันน็อค ปรึกษาหารือเรื่อง
ปัญหารถแต่งซิ่ง รถดัดแปลง และทราบข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องจุดเสี่ยงทุกจุดของอำเภอพญาเม็งราย จากนั้น
จึงคัดเลือกจุดเสี่ยงสำคัญที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด 3 อันดับแรกมา เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขจุดเสี่ยง

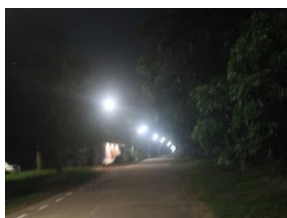
2. **จัดตั้งคณะกรรมการ** ของแต่ละองค์กรเพื่อกำกับติดตามดำเนินงานของ 4 องค์กร ได้แก่
โรงพยาบาลพญาเม็งราย โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม โรงเรียนแม่ต้าตาดควัน
วิทยาคม โดยผลลัพธ์ที่ได้เพิ่มเติม คือ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม คือ คณะกรรมการสอบสวน
อุบัติเหตุทางถนน

3. **การจัดทำป้ายถาวรประชาสัมพันธ์โครงการ** และจัดทำป้ายถาวรณรงค์สวมหมวกกันน็อค/
คาดเข็มขัดนิรภัย โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือ องค์กรอื่นๆ ได้มีการขอและจัดทำป้าย เพื่อติดในหน่วยงานของ
ตนเองเพิ่มขึ้นจากองค์กรนำร่อง 4 หน่วย

4. **การประชาสัมพันธ์โครงการ** จากการประชาสัมพันธ์และนำเสนอผลการดำเนินการแล้ว
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้คาดหวังไว้ตั้งแต่แรก คือ การขยายตัวของเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ โดยมี
องค์กรเข้าร่วมดำเนินการอีก 4 องค์กรในอำเภอ ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอ โรงเรียนขยายโอกาส 1 แห่ง
สถานีตำรวจ และ อปท.ทุกแห่ง ขอเข้าร่วมองค์กรความปลอดภัยทางถนน และร่วมให้สัตยาบันองค์กรที่
เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กร คาดเข็มขัดนิรภัยและสวมหมวกนิรภัย 100%

5. **การจัดสิ่งแวดลอม**ด้านการจราจรของแต่ละองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการองค์กร
ด้านความปลอดภัยทางถนน เช่น ติดประกาศมาตรการให้ทราบทั่วกัน ทาสีพื้นถนนให้ชัดเจน จัดบอร์ด
ประชาสัมพันธ์สื่อสารเรื่องความปลอดภัยทางถนน มีป้ายเตือนการรักษาวินัยทางจราจร ทางเข้า-ออก
ป้ายระบุจุดจอดรถแต่ละกลุ่มบุคคล ป้ายณรงค์สวมหมวกกันน็อค/ คาดเข็มขัดนิรภัย เป็นต้น

6. การเสริมความรู้ ใน 4 องค์กร ในเรื่อง กฎหมายและความปลอดภัยทางถนน การปฐมพยาบาล สิทธิและการเยียวยา การฝึกขับขี่ปลอดภัย การทำใบขับขี่

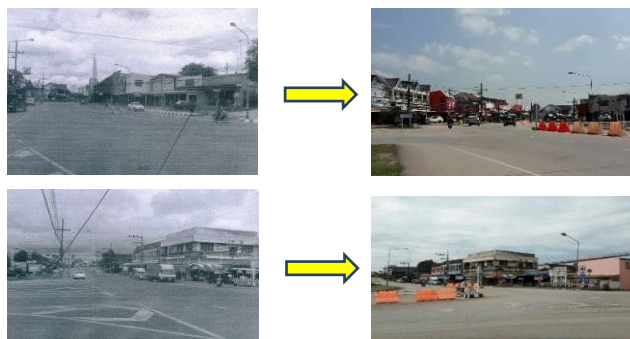

7. การนิเทศ ติดตามงาน ประเมินผล เพื่อช่วยติดตามให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบให้กำลังใจ หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ และนำเสนอผลการดำเนินงานในเวที ศปถ.อำเภอ

8. การเก็บข้อมูลเชิงสถิติ และเชิงคุณภาพ โดยองค์กรมีการสำรวจรถจักรยานยนต์ รถยนต์ จำนวนรถทั้งหมด การจัดทำ พรบ. สำรวจจำนวนหมวกกันน็อค ความต้องการของผู้ต้องการซื้อหมวกกันน็อคใหม่ เพื่อจัดหาให้เพียงพอต่อความต้องการ จัดเก็บสถิติการสวมหมวกกันน็อคหรือคาดเข็มขัดนิรภัย

9. การถอดบทเรียน มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลการดำเนินงาน และเพื่อร่วมทำพิธีให้สัตยาบัน ในการทำงาน ผลลัพธ์ที่ดี คือ องค์กรนำร่องและองค์กรอื่นๆ ได้ร่วมให้สัตยาบันการเป็นองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน และองค์กรได้นำเสนอผลงานและการถอดบทเรียน มีการมอบใบประกาศเกียรติคุณ

ผลลัพธ์ที่ได้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์หลัก คือ กิจกรรมการคืนข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุของแต่ละตำบลที่ทางโรงพยาบาลเก็บสถิติไว้ โดยแจ้งให้ทราบในประเด็นตำบลที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด ช่วงระยะเวลาที่เกิด พฤติกรรมของผู้ขับขี่ จุดเสี่ยงที่มักเกิดอุบัติเหตุซ้ำๆ เป็นต้น ส่งผลให้เกิดการรวมพลังการแก้ปัญหาใน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชนประกาศกระตุ้นเตือนผู้ใช้รถใช้ถนน ตระหนักถึงอันตราย 2) การจัดทำป้ายเตือนเสริมในบริเวณจุดเสี่ยง จุดตัด ทางร่วม ทางแยก เพื่อให้ระมัดระวังเป็นพิเศษ 3) การย้ายการตั้งด่านชุมชน ไปในจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยๆ และเข้มงวดในช่วงเวลา 16.00-20.00 น. และ 4) การแก้ไขจุดเสี่ยงที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด 3 อันดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริเวณทางแยกที่มีผู้คนพลุกพล่าน ทางโค้งมืด ไม่มีไฟส่องสว่าง ให้มีการติดตั้งแท่งแบรีเออร์กั้นทางจราจร ติดตั้งป้ายชะลอความเร็ว ติดตั้งไฟส่องสว่าง เป็นต้น

จากการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการแล้วนั้น ยังมีกิจกรรมที่ภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงาน
ขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนนด้วย เช่น

1. การตั้งด่านชุมชนบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงและเกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือโค้งตลาดน้ำร่องเปี้ย และ
ให้ความรู้การช่วยฟื้นคืนชีพเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่ประจำด่านชุมชน และผู้ประกอบการ
ค้าขายในตลาดน้ำร่องเปี้ย
2. ภาคีเครือข่ายมาร่วมรณรงค์ขับขี่ปลอดภัยในช่วงเทศกาลต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะช่วง 7 วัน
อันตรายเท่านั้น
3. มีการสุ่มสำรวจองค์กรนำร่อง เพื่อตรวจเช็คว่ามีสถิติการคาดเข็มขัดและสวมหมวกนิรภัย
จำนวนมากน้อยเพียงใด และผลปรากฏพบว่า มีจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยและคาดเข็มขัด
อยู่ใน คิดเป็นร้อยละ 90-100
4. มีการแก้ไขปัญหาทรถแต่งซิ่งของนักเรียน ที่นำไปฝากไว้ตามบ้านของชาวบ้านที่อยู่ใกล้
สถานศึกษา โดยคณะทำงานติดตามประเมินผล ได้ลงพื้นที่และเรียกเจ้าของรถมาตักเตือน
และชี้ให้เห็นผลกระทบที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตได้
5. ภาคเอกชนเข้ามาร่วมแจกหมวกกันน็อค โดยมี การสนับสนุนจากบริษัทAIA จำนวน 300
ใบ รทส.สาขาพญาเม็งราย สนับสนุนหมวกกันน็อค 30 ใบ และร่วมเดินรณรงค์สวมหมวก
กันน็อค
6. มีการสอบสวนอุบัติเหตุ โดยทีมสอบสวนของอำเภอ ในรายที่เสียชีวิตทุกราย และจุดเสี่ยงที่
เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

เกิดความสำเร็จ เห็นการเปลี่ยนแปลง

ในการดำเนินงานโครงการนี้ จะเห็นได้ชัดว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใน 4 ลักษณะ ได้แก่

1. เกิดองค์กรนำร่องด้านความปลอดภัยทางถนน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพญาเม็งราย
โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคมและ โรงเรียนแม่ตำตาดาควันวิทยาคม
2. เกิดการขยายเครือข่าย โดยมีองค์กรอื่นๆ ในอำเภอ ขอเข้าร่วมดำเนินการองค์กรด้านความ
ปลอดภัยทางถนน เช่น ตำรวจ โรงเรียนขยายโอกาส 1 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง และ
หน่วยงานในอำเภอพญาเม็งราย มีการทำสัตยาบันร่วมกัน เพื่อเป็นองค์กรต้นแบบด้านความปลอดภัยทาง

ถนน และได้มีการนำเสนอผลการดำเนินงานร่วมกัน พร้อมรับมอบประกาศเกียรติคุณจากนายอำเภอพญาเม็งราย

3. สถิติการสวมหมวกกันน็อก 100% เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย และอัตราการเกิดอุบัติเหตุลดลง 50% ในช่วง 7 วันอันตราย อัตราการเสียชีวิต 0% คงที่
4. เกิดกระแสการสวมหมวกกันน็อก แบบเต็มใบในหมู่นักเรียนวัยรุ่น
5. มีการตั้งด่านแบบบูรณาการ และมีกระบวนการวิเคราะห์ ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนจุดสกัดหรือตั้งด่าน ในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง จุดอันตราย ที่เคยเกิดอุบัติเหตุซ้ำสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจากโรงพยาบาลมากขึ้น ส่งผลให้สามารถลดอุบัติเหตุได้

บทเรียนสู่ความสำเร็จ

ในการดำเนินโครงการฯ คณะผู้ดำเนินโครงการมุ่งหวังให้เกิดระบบการบริหารจัดการข้อมูล, มีระบบสนับสนุนองค์กรนำร่อง, เกิดองค์กรโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนจำนวน 3 โรงเรียน และเกิดองค์กรโรงพยาบาลต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน จำนวน 1 แห่ง โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากโครงการมีมากกว่าที่คาดหวังไว้ นั่นคือ มีการขยายผลการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานเข้าร่วมและให้สัตยาบันการเป็นองค์กรปลอดภัยทางท้องถนน 100% ขยายตัวเพิ่มขึ้นในพื้นที่ มีสถิติของการเกิดอุบัติเหตุที่ลดลง มีกระแสการสวมหมวกกันน็อกแบบเต็มใบในหมู่นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และการตั้งด่านถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าว เกิดขึ้นจากเงื่อนไข ดังนี้

1. การดำเนินโครงการ**มีการบูรณาการด้านข้อมูล** ทั้งในเชิงสถิติและเชิงคุณภาพมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขที่สำคัญ ในการดำเนินโครงการ คือ 1) การแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน เช่น ข้อมูลจากโรงพยาบาลที่เก็บกับผู้ประสบอุบัติเหตุในทุกเคส ข้อมูลการสอบสวนเรื่องการจับปรับผู้กระทำความผิดหรือผู้ประสบอุบัติเหตุทางท้องถนน เป็นต้น ทำให้ทราบทั้งสถิติและสาเหตุการเกิด ส่งผลให้ผู้นำชุมชนมีข้อมูลที่จะนำไปเตือนกับลูกบ้าน การเปลี่ยนแปลงจุดตั้งด่านไปยังพื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง มีการปรับเปลี่ยนกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ขับขี่ 2) การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ เช่น กฎหมายและความปลอดภัยทางถนน การปฐมพยาบาล สิทธิและการเยียวยา การฝึกขับขี่ปลอดภัย การทำใบขับขี่ ทำให้ผู้ขับขี่เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเมื่อมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

2. การ**มีเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น** ส่งผลให้การขยายตัวของโครงการครอบคลุมในพื้นที่มากขึ้น โดยมีเงื่อนไขจากการเข้มงวดกวดขันทางกฎระเบียบ การประชาสัมพันธ์ การขอความร่วมมือกระจายตัวไปในหน่วยงานระดับต่างๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวไม่เน้นการลงโทษ แต่เน้นการช่วยกันหาทางแก้ไข เช่น ปัญหาเรื่องไม่มีหมวกกันน็อก ได้มีการสำรวจความต้องการ ทำให้มีผู้สนใจมากขึ้น และขอรับหมวกกันน็อก ตำรวจกวดขันเรื่องการแต่งรถซึ่ง และนำไปฝากไว้ตามบ้านต่างๆ ได้มีการยึดรถและให้ผู้ปกครอง

มารับคืนไป เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเกิดกระแสการสวมหมวกกันน็อคแบบเต็มใบในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นไปตามผลที่คาดหวังของโครงการ

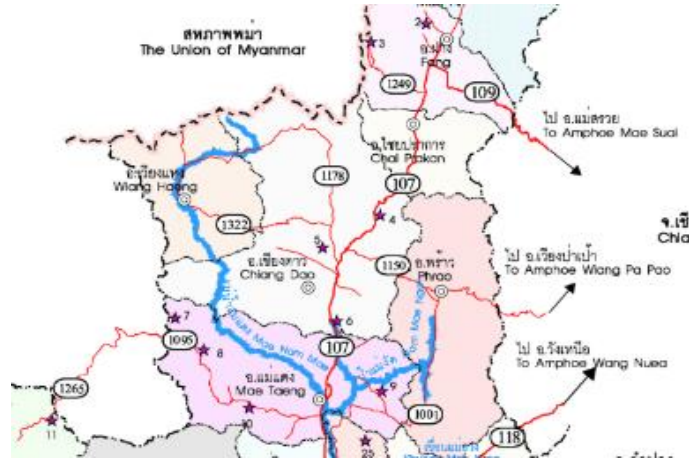
3. **คณะทำงานมีการปรับเปลี่ยนและแก้ไขปัญหาตาม** สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ นั่นคือในการประชุมจัดตั้งคณะทำงาน จะเห็นได้ว่าเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ คือ 1) คณะทำงานควรเป็นคนเดิมเพื่อให้การดำเนินงานสามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง 2) ผู้ที่มาเป็นคณะทำงานควรมีบทบาทที่เกี่ยวข้องและสามารถตัดสินใจได้ ดังนั้นในการจัดตั้งการประชุมแต่ละครั้งจะมีการเน้นย้ำและให้ความสำคัญกับผู้ที่มาเข้าร่วม เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการได้ตามแผน 3) การเผชิญปัญหาเรื่องผู้รับผิดชอบหลักอยู่ในช่วงใกล้เกษียณ ทำให้งานมีความล่าช้า และไม่เป็นไปตามแผนงาน คณะทำงานจึงได้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ว่างตรงกัน

17. บูรณาการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว

อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ มีภูมิประเทศปกคลุมด้วยภูเขาสูง มีอาณาเขตติดต่อร์ัฐฉาน ประเทศพม่า และอำเภอไชยปราการ ด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอไชยปราการและอำเภอพร้าว ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอแม่แตง ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอเวียงแหง

อำเภอเชียงดาวมีพื้นที่ 1,882.1 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 7 ตำบล 83 หมู่บ้าน ประชากร 92,588 คน (พ.ศ.2560) ด้วยลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว รวมถึงการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เริ่มเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุทางถนนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุในอำเภอเชียงดาว ในปี พ.ศ.2559 เกิดอุบัติเหตุจราจร 119 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ (Admit) จำนวน 132 คน มีผู้เสียชีวิต 15 คน เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า

- ช่วงอายุของผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป มีมากถึง 26 %
- ผู้ประสบเหตุเป็นคนในพื้นที่ 71 %
- ยานพาหนะที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ เป็นรถจักรยานยนต์ 68 %
- สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ คือ เมาสุรา 35 % บาดเจ็บรุนแรงเพราะไม่สวมหมวกนิรภัย 34 %
- ประเภทถนนที่เกิดเหตุ พบว่าเป็นทางหลวง 67 % เป็นทางตรง 69 %
- ปัจจุบันอัตราการสวมหมวกนิรภัย 30 % และมีจุดเสี่ยงจุดอันตราย จำนวน 9 จุด

ข้อมูลจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว ที่กล่าวมานั้น ประกอบกับการที่ประเทศไทยประกาศให้เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน โดยมีเป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 10 คนต่อประชากร 100,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2563 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว จึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายในอำเภอเชียงดาว มาร่วมขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยมี นายเรืองฤทธิ์ ผลดี นางสาวกัญฉนิศย์ วันชัย และนายยุทธศักดิ์ ศิริวัฒน์ศิลป์ จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อขับเคลื่อนและส่งเสริมการทำงานร่วมกันของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว และภาคีเครือข่าย 2) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนด้านความปลอดภัยทางถนน

อำเภอเชียงดาว 3) เพื่อลดจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน และ 4) เพื่อส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และมีเป้าหมายในการดำเนินงานโครงการนี้ คือ 1) เกิดภาคีเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์และบูรณาการการทำงานร่วมกันในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมด้านความปลอดภัยทางถนน 3) จำนวนการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง และจุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข 4) จำนวนการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุจากระดับจังหวัด (สอจร.)

ทุนเดิมในพื้นที่

ปี พ.ศ. 2557 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุจากระดับจังหวัด (สอจร.) ให้ดำเนินโครงการนำร่องป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานใน 10 อำเภอ นำร่อง ซึ่งจากการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้เกิดภาคีเครือข่ายในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอเชียงดาว เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีจำนวน ผู้สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นจากปี 2556 เป็น 11.5 % จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุลดลง 4 % จำนวนผู้บาดเจ็บลดลง 28 % และจำนวนผู้เสียชีวิตลดลง 5 %

การดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการทำงานในระดับอำเภอที่มีการดำเนินกิจกรรมนอกเหนือจากหน้าที่หรือกิจกรรมประจำที่ดำเนินงานในแต่ละปี ส่งผลให้เป็นต้นทุนที่ดีในการทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนมาอย่างต่อเนื่อง

ภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนงาน

ในการทำงานโครงการบูรณาการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว ได้ใช้เครือข่ายเดิมที่มีอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว โดยมีนายอำเภอเชียงดาว เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง และผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรนาหวาย ปลัดอำเภอทุกคน สาธารณสุขอำเภอเชียงดาว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงดาว นายกเทศมนตรีตำบลทุกแห่ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง กำนันทุกตำบล เป็นคณะกรรมการ และมีปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคงเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ ส่วนหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการชุดดังกล่าว มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก มอบหมาย เร่งรัด กำกับดูแล ตรวจสอบ และติดตามประเมินผล การดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. **ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน** มีผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว เป็นประธาน รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว รองผู้กำกับสถานีตำรวจนาหวาย ปลัดอำเภอ ฝ่ายความมั่นคง เป็นเลขานุการ มีหน้าที่

- ประสานการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- พิจารณาจัดตั้งจุดตรวจร่วม ตามมาตรการบังคับใช้กฎหมายและอำนวยความสะดวกในการเดินทาง โดยบูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- ออกตรวจเยี่ยมจุดตรวจ เพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเป็นขวัญกำลังใจของผู้ร่วมปฏิบัติงานตามจุดตรวจเป็นประจำทุกวัน
- รายงานผลการปฏิบัติงานและอุปสรรคให้ผู้อำนวยความสะดวกอำนวยความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาวทราบ

2. **ฝ่ายจัดการข้อมูล** มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง และหัวหน้าฝ่ายป้องกันสาธารณสุข สบง.ปภ.สาขาเชียงดาว สมาชิก อส.ที่ได้รับมอบหมาย เป็นเลขานุการ มีหน้าที่

- รายงานข้อมูลจากจุดตรวจหน้าตู้ยามแก่งปันเต้า และจุดตรวจหน้า สภ.นาหวาย และโรงพยาบาลเชียงดาว ตามแบบรายงาน ปภ.บอ. 1-4
- ให้เจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายประชุมพิจารณาข้อมูล ตามแบบฟอร์ม ปภ.บอ.2-4 ให้ถูกต้องตรงกัน
- พิมพ์แบบรายงาน ปภ.บอ. 1-4 เสนอผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงดาว แล้วรายงานผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนจังหวัด เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลการปฏิบัติงานและสรุปปัญหาของหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละวัน รวมทั้งสรุปรายงานในภาพรวมเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนน
- ประสานงานและจัดทำข้อมูล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อสื่อมวลชน

3. **คณะทำงานโครงการบูรณาการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว** มีหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นประธาน ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแม่แตงหรือผู้แทน เป็นรองประธาน คณะทำงานประกอบด้วย สารวัตรป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรเชียงดาวและนาหวาย หัวหน้าหมวดทางหลวงเชียงดาว หัวหน้างานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงดาว ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเชียงดาว ผู้แทนโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม กำนันทุกตำบล หัวหน้างานป้องกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ผู้จัดการบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถจำกัด สาขาฝาง ประธานมูลนิธิกุ๊กก๊วยเชียงดาว นายสถานีวิทยุคนชนบทเรดิโอ 95.75 MHz. มีหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการและบรรเทาสาธารณภัย

สนง.ปภ.จ.เชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ สนง.ปภ.จ.เชียงใหม่ สาขาเชียงดาวทุกท่าน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่

- ประสานการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนโครงการฯ
- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนด้านความปลอดภัยทางถนน อำเภอเชียงดาว
- รวบรวม เก็บข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ ประเมินผลเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ และประชาชน

4. **คณะกรรมการด้านวิศวกรรมจราจร** มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรเชียงดาวและนาหวาย หัวหน้าหมวดทางหลวงเชียงดาว ผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเชียงดาว สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่เขตเชียงดาว นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง กำนันทุกตำบล และมีหัวหน้าสำนักงาน ปภ.จ.เชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นเลขานุการ มีหน้าที่กำหนดแนวทางประสานการปฏิบัติ ตรวจสอบ และพัฒนาระบบวิศวกรรมจราจรให้เกิดความปลอดภัย ปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงที่เกิดจากการก่อสร้างรुक้าเส้นทางที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน

5. **คณะทำงานด้านชุมชนอำเภอเชียงดาว พ.ศ.2560** มีปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง เป็นประธาน ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเชียงดาวและนาหวายเป็นรองประธาน คณะทำงานประกอบด้วย สาธารณสุขอำเภอเชียงดาว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงดาว ประธานชมรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเชียงดาว มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง และหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว เป็นเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณาการตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญเพื่อบังคับใช้กฎหมายและอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ตรวจเยี่ยมด่านชุมชน และรายงานผลการปฏิบัติงานและอุปสรรคให้กับผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนอำเภอเชียงดาวทราบ

ประสานความร่วมมือ และทำกิจกรรมไปด้วยกัน

หลังจากได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินการโครงการ และมีการจัดตั้งคณะทำงาน มอบหมายภารกิจแล้ว ภาคีเครือข่ายได้ร่วมกับคณะทำงาน ดำเนินการ ดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาวและภาคี

เครือข่าย เป็นกลไกการทำงานที่ให้คนที่เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนข้อมูลและร่วมกัน
ปรึกษาหารือวางแผนการทำงาน นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลการทำงานที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น
สถิติผู้กระทำความผิด

ในการประชุม ได้ร่วมกันประชุมทั้งหมด 10 ครั้ง ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนงาน การสร้างความ
ปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอเชียงดาวอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินกิจกรรมอย่างครอบคลุมและมีการ
ติดตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.จัดอบรมอาสาจราจรประจำตำบล/ชุมชน มีเป้าหมายเพื่อสร้างเครือข่ายแกนนำสำหรับ
การรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักถึงอันตรายจากอุบัติเหตุทางถนน และร่วมปฏิบัติงาน
ในการตั้งด่านชุมชนในพื้นที่อำเภอเชียงดาว โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร สิทธิ พรบ.
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางถนน

การอบรมดังกล่าว ได้รับความสนใจ จากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุดรักษา
ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาจราจร (อส.จร.) ของสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว กองร้อยอาสารักษา
ดินแดนอำเภอเชียงดาว ที่ 6 และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนรวมทั้งสิ้น 60 คน ซึ่ง
ส่งผลให้ในอำเภอเชียงดาว มีเครือข่ายอาสาจราจรที่จะร่วมปฏิบัติงานกับสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว ใน
ชั่วโมงเร่งด่วนและในงานเทศกาลสำคัญต่างๆ

3.ตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญ จากมติของที่ประชุม ศปถ.อำเภอเชียงดาว ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดตั้งด่านชุมชนอย่างน้อย 1 จุด ในพื้นที่หรือเส้นทางที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุสูง ให้มีการตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์จำนวน 6 ด่านในพื้นที่

โดยแต่ละด่านประกอบด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาจราจร (อส.จร.) และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่คัดกรองกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น เมาแล้วขับ เพื่อป้องปรามและตักเตือนหรือแนะนำไม่ให้ผู้มีพฤติกรรมขับที่มีความเสี่ยงออกมานอกหมู่บ้าน พร้อมทั้งแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ สร้างความปลอดภัยทางถนนให้คนในพื้นที่และผู้ใช้รถใช้ถนนที่เดินทางผ่านในพื้นที่ และยังมีคณะทำงานด้านชุมชนอำเภอเชียงดาว ออกตรวจเยี่ยมด่านชุมชนพร้อมกับ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและให้คำแนะนำเพิ่มเติมด้วย

ผลจากการตั้งด่าน ทำให้ไม่มีอุบัติเหตุทางถนนเกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลแม่ณะ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 และช่วงเทศกาลสงกรานต์ 2561 (7 วัน อันตราย)

4.สร้างแกนนำนักเรียนด้านความปลอดภัยทางถนน โครงการได้ร่วมมือกับโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ในการดำเนินกิจกรรมมาตรการความปลอดภัยทางถนน มีการดำเนินการ ดังนี้

- มีการฝึกอบรมให้กับนักเรียนแกนนำจากโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม เกี่ยวกับกฎหมายรถยนต์/ขนส่งสิทธิ พรบ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางถนน กฎหมายจราจร/การอำนวยความสะดวกจราจร โดยมีวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สถานีตำรวจภูธรเชียงดาว โรงพยาบาลเชียงดาว สาธารณสุขเชียงดาว บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถจำกัด สาขาฝาง
- แกนนำโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ร่วมทำประชาคมผู้ปกครองด้านความปลอดภัยทางถนน ตาม**ประกาศวาระอำเภอเชียงดาว** ณ หอประชุมโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม อำเภอเชียงดาว มีผู้เข้าร่วมถึง 900 คน ส่งผลให้ผู้ปกครองทราบถึงวาระอำเภอเชียงดาว เรื่อง มาตรการสร้างความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว มีความตระหนักถึงอันตรายจากอุบัติเหตุทางถนน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- รณรงค์ให้เด็กนักเรียนที่ขี่จักรยานยนต์มาเรียน สวมใส่หมวกนิรภัยทุกครั้ง

- จัดตั้งชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งจะมีชั่วโมงของชมรมทุกวันอังคาร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนน ร่วมกับบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สาขาฝาง และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาเชียงดาว
- แกนนำของโรงเรียนเชียงดาว จัดกิจกรรมรณรงค์ด้านความปลอดภัยทางถนน ภายใต้แนวคิด เด็กคิด เด็กทำ เด็กนำเสนอ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับเยาวชนในสถานศึกษา ได้แก่ เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านเชียงดาว โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงดาว โดยเป็นการให้ความรู้ในเรื่องการสวมใส่หมวกนิรภัย กฎหมายจราจรเบื้องต้น การแสดงบทบาทสมมติ เล่นเกม และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนและเด็กนักเรียนเป็นอย่างดี

5.ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน ได้ดำเนินการในหลายรูปแบบโดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- จัดรายการวิทยุประชาสัมพันธ์สร้างความปลอดภัยทางถนน ตามประกาศวาระอำเภอเชียงดาว โดยสถานีวิทยุชุมชนบต เรดิโอ 95.75 MHz.และประชาสัมพันธ์ใน Social media (Line)
- ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงอันตรายจากอุบัติเหตุทางถนน รณรงค์การสวมหมวกนิรภัยในการขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ และการคาดเข็มขัดนิรภัยในการขับรถยนต์ และเคารพกฎจราจร
- เดินขบวนประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก อำเภอเชียงดาว
- ร่วมกับเทศบาลตำบลปิงโค้ง จัดทำโครงการรณรงค์และส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ ประจำปี 2560 ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านปางมะเยา
- ร่วมกับนักเรียนแกนนำโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ประชาสัมพันธ์ โดยการแจกแผ่นพับในที่ชุมชนตลาดสดเทศบาลตำบลเชียงดาว และตลาดสดเทศบาลตำบลเมืองงาย

- มอบหมวกนิรภัย จำนวน 40 ใบ ให้แก่ เด็กนักเรียนและประชาชนในพื้นที่จากโครงการ “ผู้ว่าห่วงหัว” ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดเชียงใหม่

6.จัดเวทีประชาคมชุมชนด้านความปลอดภัยทางถนน เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงวาระอำเภอเชียงดาว

เกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน ได้มีการจัดเวทีประชาคมชุมชนขึ้น 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ทำร่วมกับแกนนำโรงเรียนเชียงดาววิทยาคมทำกับผู้ปกครอง ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมมากถึง 900 คน ส่งผลให้การประชาสัมพันธ์ดังกล่าว เน้นไปที่การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากอุบัติเหตุทางถนน

ครั้งที่ 2 จัดเวทีประชาคมชุมชนตำบลเมืองงาย ณ หอประชุมเทศบาลตำบลเมืองงาย มีผู้เข้าร่วม 80 คน ส่งผลให้สามารถเปิดเวทีแลกเปลี่ยนให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่

ในเวทีดังกล่าว มีการแลกเปลี่ยนจุดเสี่ยงในพื้นที่ตำบลเมืองงาย และแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงแต่ละจุด รวมถึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ป้ายเตือน ป้ายบังคับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ ควรเพิ่มอักษรให้เหมาะสมกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ คือ ทำป้ายที่เป็นภาษาพม่าและภาษาไทย
2. มีการเพิ่มป้ายจำกัดความเร็ว ทล.1178 ช่วงถนนสี่ช่องจรรยา และถนนภายในชุมชน
3. ติดตั้งกล้องตรวจจับความเร็ว ทล.1178 ช่วงถนนสี่ช่องจรรยา
4. ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจจับรถจักรยานยนต์ ที่มีการดัดแปลงไม่ให้เกิดความปลอดภัย และส่งเสียรบกวน เช่น รถที่ดัดแปลงท่อไอเสียให้มีเสียงดัง ตัดกระจกมองหลังออก และเปลี่ยนล้อรถให้เล็กลง เป็นต้น

ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- เกิดรูปแบบการทำงานที่ชัดเจนในพื้นที่ โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานในแต่ละด้านซึ่งเป็นคณะทำงานที่มาจากสหสาขาวิชาชีพที่หลากหลายและครอบคลุม
- มีประกาศอำเภอเชียงดาว เรื่อง มาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน และเมืองค์กรที่ร่วมลงนาม MOU บูรณาการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว 32 องค์กร ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนงาน

- มีข้อมูลการทำงานจากคณะทำงานแต่ละฝ่าย โดยเฉพาะฝ่ายข้อมูล ที่มีการคืนข้อมูล นำเสนอ และมีการตรวจนับจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยก่อน-ระหว่าง-หลังโครงการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
- มีการปรับปรุงจุดเสี่ยงในพื้นที่ ด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ ติดตั้งเสาหลักอ่อน/ไฟกระพริบ ป้ายเตือน ป้ายรณรงค์ การทาสีพื้นถนนสีแดงบริเวณทางโค้ง และทำลูกระนาด เพื่อลดความเร็ว การปรับทัศนวิสัยในการขับขี่ให้ดีขึ้น โดยการตัดต้นไม้ ย้ายป้ายริมทาง
- เกิดโครงการขนาดเล็ก/กลาง/ใหญ่ เพื่อเป็นการแก้ไขจุดเสี่ยงอย่างถาวร อาทิ
 - โครงการก่อสร้างถนนใหม่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 กม. 104 – 110 บริเวณสะพานบ้านหัวโทถึงบริเวณช่วงเขตติดต่ออำเภอเชียงดาว และอำเภอไชยปราการ บ้านหัวโท ตำบลปิงโค้ง
 - โครงการก่อสร้างเกาะกลางถนน บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 บริเวณด่านแก่งปันเต้า หมู่ที่ 10 ตำบลแม่่นะ
 - โครงการติดไฟกระพริบจุดกลับรถทุกจุด รวมทั้งหมด 8 จุด บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 ตั้งแต่ กม. 64 – 70 ตำบลแม่่นะ
 - โครงการก่อสร้างเกาะกลางถนน ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 (บายพาส) กม. 3 – 4 บริเวณห้าแยกบ้านถ้ำ ตำบลเชียงดาว
 - โครงการก่อสร้างเกาะกลางถนน บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1178 ตำบลเมืองงาย อำเภอเชียงดาว ช่วง กม. 3 - 5 (ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของถนนสี่ช่องจราจร จนถึงจุดสิ้นสุด)
- มีกิจกรรมรณรงค์ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ โดยการติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดเสี่ยงต่างๆ/ประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุชุมชนบรอดแคสติ้ง 95.75 MHz./ประชาสัมพันธ์ใน Social media (Line)
- มีการเตรียมความพร้อมและลดความรุนแรงเมื่อเกิดเหตุ โดยการฝึกอบรมการใช้เครื่องตัดถ่าง การเตรียมรถฉุกเฉิน การประสานงานเมื่อเกิดเหตุ รวมถึงมีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานและบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันในพื้นที่ เพื่อให้มีบริการการแพทย์ฉุกเฉินครอบคลุมทุกพื้นที่ และนำส่งผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนนข้ามเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ผลจากการดำเนินงาน

1. การตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญ ทำให้สามารถลดอุบัติเหตุในพื้นที่ และให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ยกตัวอย่าง การตั้งด่านชุมชนของเทศบาลตำบลแม่่นะ ในพื้นที่ตำบลแม่่นะ ทำให้ไม่มีอุบัติเหตุทางถนนเกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลแม่่นะ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 (ช่วง 7 วันอันตราย)

2. การปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยง บนถนน ทล.107, 1359, 1178 ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว ทำให้สถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่จุดเสี่ยง ในปี 2560 ลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 44.74 (ข้อมูล : ศปถ.ชม.)
3. การตั้งจุดตรวจบูรณาการ 3 จุด /จุดบริการประชาชน 12 จุด /ด่านชุมชน 6 จุด ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 อำเภอเชียงดาว ทำให้อุบัติเหตุทางถนนลดลงร้อยละ 42.86 ผู้บาดเจ็บลดลงร้อยละ 66.67 และผู้เสียชีวิตคงที่ 1 ราย จากเทศกาลปีใหม่ 2560 (ข้อมูล : ศปถ.ชม.)
4. การมีอาสาจราจรปฏิบัติงานในพื้นที่ ทำให้อุบัติเหตุในพื้นที่ลดลง และคนในพื้นที่เคารพกฎจราจรมากขึ้น
5. จำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น หลังจากดำเนินโครงการฯ โดยมีจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยร้อยละ 58.78
6. จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนปี 2560 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.21 ผู้บาดเจ็บเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.61 และผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.67 สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอเชียงดาว ปี 2560 เกิดจากการขับรถเร็วเกินกำหนด ร้อยละ 48.99 เมาสุรา ร้อยละ 34.23 (ข้อมูล : ศปถ.ชม.)
7. มีสมาชิกอาสาจราจรปฏิบัติงานร่วมกับ อาสาสมัครจราจรของสถานีตำรวจภูธรเชียงดาว
8. มีนักเรียนแกนนำในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมี 2 รุ่น

ปัจจัยที่ก่อเกิดความสำเร็จ

1. การประชุมคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ ทุกเดือน ทำให้คณะกรรมการฯ ได้มาพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยน ร่วมกันวิเคราะห์ และชักชวนภาคีเครือข่ายอื่นเข้ามาร่วมประชุมในคณะกรรมการฯ ศปถ.อำเภอ ส่งผลให้ร่วมกันคิด วิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติ และนำมาทบทวนสรุปผล
2. การลงพื้นที่จัดเวทีประชาคมชุมชน ทำให้มีเครือข่ายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และคนในชุมชน เพิ่มมากขึ้น เป็นการสร้างเครือข่ายในระดับพื้นที่ ชุมชน ให้คอยเฝ้าระวัง ขับเคลื่อนงานร่วมกัน

3. การติดต่อประสานการทำงานทาง lineกลุ่ม ทำให้สามารถป้องกัน สนับสนุน ช่วยเหลือ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้รวดเร็วขึ้น มีบรรยากาศของการร่วมด้วยช่วยกัน ทำงานแบบเกื้อหนุน กัลยาณมิตรต่อกัน
4. มีกระบวนการติดตามประเมินผลหลากหลายวิธี ดังนี้
 - ติดตามผ่านทางการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเชียงดาว ที่ให้ผู้ได้รับผิดชอบได้มารายงานผลการดำเนินงาน และร่วมกันประเมินผลที่เกิดขึ้น
 - ติดตามผลจากสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่
 - ติดตามผลด้วยการวัดจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัย มีการตรวจนับจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยก่อนเริ่มโครงการฯ พบว่า มีผู้สวมหมวกนิรภัยในพื้นที่อำเภอเชียงดาว ร้อยละ 36.22 ไม่สวมหมวกนิรภัยร้อยละ 63.78 ภายหลังจากดำเนินโครงการฯ ได้มีการสุ่มตรวจนับจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยในพื้นที่อำเภอเชียงดาว พบว่าจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยในพื้นที่อำเภอเชียงดาว (ถนนทางหลวง 1359 ช่วงเวลา 07.00 – 09.00 น. และช่วงเวลา 15.00 – 17.00 น.) เพิ่มขึ้นจากการสุ่มตรวจนับเมื่อเดือนมิถุนายน 2560 ร้อยละ 58.78
 - ประเมินผลด้านชุมชนตามแบบบันทึกด้านชุมชนของ กท.สส.

บทเรียนข้อจำกัด

1. หัวหน้าส่วนราชการ/แกนนำภาคีเครือข่าย มีการโยกย้ายตำแหน่ง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในปฏิบัติงาน
2. การเมืองท้องถิ่น ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายได้ไม่เต็มที่
3. คนในพื้นที่ เป็นคนต่างดาวและกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุ ในพื้นที่ถึงร้อยละ 11
4. ถนนทางหลวงหมายเลข 107 ที่ผ่านอำเภอเชียงดาว เป็นถนน 2 ช่องทางจราจร ไม่มีเกาะกลางถนน ไม่มีไฟส่องสว่าง บางจุดไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ มีโค้งอันตรายหลายจุด และเป็นทางผ่านไปสู่อำเภอฝาง ไชยปราการ แม่อาลัย เวียงแหง พริ้ว ทำให้ปริมาณรถที่วิ่งผ่านมีจำนวนมาก และยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่
5. ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ควรให้สำนักงานขนส่งจังหวัด เพิ่มความเข้มงวดในการออกใบอนุญาตขับขี่ ให้กับประชาชน โดยเฉพาะคนต่างดาวและกลุ่มชาติพันธุ์ และควรให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยทางถนน มีองค์กรเฉพาะมีบทบาทภารกิจหลักในการขับเคลื่อน และ ควรให้บทบาท งบประมาณกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนมากขึ้น

ปี	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ (ราย)	ผู้เสียชีวิต (ราย)
2558	300	359	2
2559 (มกราคม-มิถุนายน)	106	107	1

** ข้อมูลจากกู้ชีพทราจายเงินและบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ สาขาฝาง

สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจราจร ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมของผู้ใช้รถใช้ถนน ได้แก่ การไม่สวมหมวกนิรภัย การเมาแล้วขับ การขับรถเร็ว การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร การตัดหน้ากระชั้นชิดและเรื่องของสภาพแวดล้อมอย่างวิศวกรรมจราจรหรือจุดเสี่ยงจุดอันตรายต่างๆ ยังคงมีอยู่ในพื้นที่ของตำบลสันทราย อำเภอฝาง

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ได้เล็งเห็นความสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุจราจร จึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงาน โครงการชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนของตำบลสันทราย อำเภอฝาง ขึ้น โดยมี **นายธีรเดช ขัติยะ** นักวิเคราะห์นโยบายแผนชำนาญการพิเศษ และทีมงาน ปภ. เป็นแกนสำคัญในการเชื่อมประสานให้เกิดการดำเนินงานป้องกันและสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งได้เลือกตำบลสันทราย ให้มาเป็นต้นแบบความปลอดภัยทางถนนของอำเภอฝาง โดยมี **วัตถุประสงค์** การดำเนินงาน คือ 1) เพื่อส่งเสริมให้เกิดภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ โดยประชาชนในชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่มีส่วนร่วม 2) เพื่อให้ประชาชนในตำบลสันทรายอำเภอฝาง มีความรู้ความเข้าใจทางด้านวินัยจราจรและการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย 3) เพื่อสร้างชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน จำนวน 2 แห่ง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ทุนเดิมในพื้นที่

ด้วยสภาพปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ได้มีการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ผ่านการทำงานในระดับอำเภอของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ

สำหรับในเขตพื้นที่ตำบลสันทราย พบว่า งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลสันทราย ได้มีการดำเนินโครงการณรงค์สวมหมวกนิรภัยปลอดภัย 100 % มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังสร้างจิตสำนึก ให้กับผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ให้มีความปลอดภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ โดยเทศบาลตำบลสันทรายเป็นองค์กรต้นแบบ ที่ผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง สวมหมวกนิรภัย 100% เกิดเป็นกระแสการสวมหมวกนิรภัยขึ้น ในพื้นที่ตำบลสันทราย ทำให้สถิติการเกิดอุบัติเหตุสำหรับผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ลดความสูญเสียทางด้านสมองเป็นที่พึงพอใจ

จากการดำเนินโครงการดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการทำ MOU และเกิดการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย เช่น เทศบาลตำบลสันทราย บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ สถานีตำรวจภูธร ฝ่ายสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง หมวดการทางฝาง แขวงการทางเชียงใหม่ที่ 1 กรมทางหลวง เกิดเครือข่ายการทำงานความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ที่ประกอบด้วยสหสาขา

ภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนการทำงานของพื้นที่ตำบลสันทราย ประกอบด้วย ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ในระดับจังหวัดได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการประเมินผลและระบบสารสนเทศของจังหวัด ทำหน้าที่ให้ข้อมูล ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาในการดำเนินโครงการ

ส่วนการดำเนินงานเป็นหน้าที่ของเครือข่ายระดับอำเภอ ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอฝาง และยังมี การแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนของตำบลสันทราย อำเภอฝางประกอบด้วย

หน่วยงาน	คณะทำงาน
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง - นางสาววันวิสา ยศสว่าง สนง.ปภ.จ.เชียงใหม่ สาขาฝาง - เจ้าหน้าที่ สนง.ปภ.จ.เชียงใหม่ สาขาฝาง ทุกคน
ฝ่ายปกครองและความมั่นคง	<ul style="list-style-type: none"> - ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง ที่ทำการปกครองอำเภอฝาง - ปลัดอำเภอประจำตำบลสันทราย - รองนายกเทศมนตรีตำบลสันทราย (นายกันตพงษ์ แก่นกล้า) - กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลสันทรายทุกคน - ปลัดเทศบาลตำบลสันทราย - หัวหน้างานป้องกัน เทศบาลตำบลสันทราย - ผู้แทนสถานีตำรวจภูธรฝาง
ขนส่งและทางหลวง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แทนสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง - ผู้แทนหมวดทางหลวงฝาง
สาธารณสุข	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แทนโรงพยาบาลอำเภอฝาง - ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขอำเภอฝาง - ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บ้านสองแคว - ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บ้านห้วยงูใน
บริษัทกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แทนบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สาขาฝาง

มีบทบาทหน้าที่ คือ

1. อำนวยความสะดวกประสานการปฏิบัติงานกับทุกภาคส่วนเพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนของตำบลสันทราย อำเภอฝาง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ตำบลสันทราย
3. รวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในพื้นที่ตำบลสันทรายประเมินผล เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
4. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามโครงการต่อสาธารณชน

ร่วมเดินหน้า ทำกิจกรรมไปด้วยกัน

จากวัตถุประสงค์โครงการชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน ตำบลสันทราย อำเภอฝาง มีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. **ถอดบทเรียน**การดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุ ของชุมชนดำเนินการจัดประชุมภาคีเครือข่ายและชุมชน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครองอำเภอฝาง สถานีตำรวจภูธรฝาง สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ขนส่งฝาง หมวดทางหลวงฝาง โรงพยาบาลฝาง และประชาชนตำบลสันทราย กิจกรรมดังกล่าวเป็นการเริ่มต้นโครงการพร้อมทั้งหาหรือแนวทางการทำงานร่วมกัน โดยได้ผลจากดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฯ
2. ภาคีเครือข่ายและชุมชนตำบลสันทราย รับทราบรายละเอียดการดำเนินโครงการ
3. มีการกำหนดเป้าหมายของตำบลสันทราย ที่จะเป็ชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน ลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตให้ลดลงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2559
4. มีการนำเสนอและได้ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ตำบลสันทรายจำนวน 10 จุด เพื่อดำเนินการแก้ไข

2. ผลักดันและร่วมสร้าง “ชุมชนต้นแบบ” ด้านความปลอดภัยทางถนน โดยการจัดเวที ประชาคม

ประสานพลังมวลชน สร้าง “ชุมชนต้นแบบ” ด้านความปลอดภัยทางถนน ซึ่งการประชุมดังกล่าว
ก่อให้เกิดแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายคนทำงานและคนในชุมชนต้นแบบ พร้อมทั้งได้
ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่สำหรับดำเนินการ เช่น

ข้อค้นพบจากเวทีประชาคม	แนวทางการดำเนินงานแก้ไข
1. ตำบลสันทรายมีจุดเสี่ยง โค้งแม่มาว ถนนโชตนาทาง หลวงหมายเลข 107 ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 149 ถึง 150 จากตัวเมืองเชียงใหม่มาอำเภอดอยสะเก็ดเป็นทางโค้งและเป็น สะพานทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ไม่มีป้ายจำกัดความเร็ว เป็นทางโค้งที่พื้นผิวของถนนไม่รับโค้ง เวลาฝนตกถนนลื่น ทัศนวิสัยในการมองเห็นไม่ค่อยชัดเจน ไฟส่องสว่างไม่ เพียงพอ ไม่มีสัญญาณไฟชะลอความเร็ว	ขอความร่วมมือคนในชุมชน และให้ผู้นำ ชุมชนช่วยสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ทุกคน ตระหนักถึงอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้น หากไม่ ปฏิบัติตามกฎจราจร
2. คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่สวมหมวกนิรภัยเพราะเห็นว่า เดินทางไม่ไกล อยู่ในเขตชนบท	ให้บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จัดหาและจำหน่ายหมวกนิรภัยให้แก่ คนในชุมชน ในราคาถูก ใบละ 99 บาท
3. ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ไม่เข้าใจเรื่องสิทธิประโยชน์ จาก พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ร.บ. รถจักรยานยนต์ พ.ร.บ. ประกันภัย	1. ดำเนินการจัดทำป้ายสะท้อนแสงบอก ทิศทางเตือนให้ระวังไม่ให้มีการกระทำผิด 2. ให้ผู้นำชุมชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ภัย บนท้องถนน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 3. แจกสิทธิประโยชน์จาก พ.ร.บ. ประกันภัย เพื่อให้เข้าใจและให้เกิดความตระหนักให้ ทำ พ.ร.บ. อย่างต่อเนื่อง

3. สร้างมาตรการความปลอดภัยทางถนนในชุมชนตำบลสันทรายมีเป้าหมาย เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงในชุมชน แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนวัดนันทาราม ชุมชนตำบลสันทราย และผู้สูงอายุในตำบลสันทราย มีการดำเนินการดังนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากอุบัติเหตุทางถนน
2. เพิ่มทักษะการขับขี่ที่ถูกต้อง เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ
3. สร้างทัศนคติเกี่ยวกับการสวมหมวกนิรภัย ว่าเป็นการช่วยลดความรุนแรงหากเกิดอุบัติเหตุ

4. จัดอบรมอาสาจราจรในชุมชนตำบลสันทราย เป็นการอบรมเพื่อสร้างแกนนำของแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 17 หมู่บ้าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน รวมถึงการดำเนินการเมื่อเกิดเหตุ

ภายหลังการอบรม อาสาจราจรดังกล่าวได้เข้าร่วมดำเนินการด้านชุมชนที่ด้านชุมชนบ้านห้วยงูนอก ด้านชุมชนบ้านสันตันดู่ และด้านชุมชนบ้านหนองเขียว

5. การดำเนินการตั้งด่านชุมชนในช่วงเทศกาลสำคัญ ตั้งด่านเพื่อเป็นการป้องปราม เฝ้าระวังไม่ให้ผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ไม่ให้มาอยู่บนท้องถนนหรือออกสู่ถนนใหญ่ ด้านชุมชนที่ตั้งขึ้นประกอบด้วยสหสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็น เทศบาลตำบลสันทราย ฝ่ายปกครอง กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และอาสาจรของหมู่บ้านที่ได้รับการอบรมแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 30 ท่าน/ด่าน ดำเนินการตั้งด่านในช่วงเทศกาลปีใหม่ 7 วันอันตรายจำนวน 3 ด่าน ได้แก่

1. ด่านของชุมชนบ้านห้วยงูนอก หมู่ที่ 4
2. ด่านของชุมชนบ้านสันตันตุ้ หมู่ที่ 8
3. ด่านของชุมชนบ้านสันหนองเขียว หมู่ที่ 13

การตั้งด่านดังกล่าว นอกจากจะเป็นการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาแล้ว ในการสร้างความปลอดภัยทางถนนแล้ว ยังช่วยป้องกันและเฝ้าระวังภัยอื่นๆที่จะเข้ามาในชุมชนอีกด้วย

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การดำเนินโครงการฯ มีผลผลิตที่เกิดขึ้น ทั้งจากการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน คือ

1. เกิดภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนของตำบลอำเภอฝาง ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรฝาง โรงพยาบาลฝาง สาธารณสุขอำเภอฝาง หมวดทางหลวงฝาง สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ที่ทำการปกครองอำเภอฝาง บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถเทศบาลตำบลสันทราย สถานศึกษา และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ที่มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในลักษณะภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอฝาง (ศปถ.ฝาง)

2. มีชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอฝาง จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่
 - ชุมชนบ้านห้วยงูนอก หมู่ที่ 4
 - ชุมชนบ้านสันตันคู้ หมู่ที่ 8
 - ชุมชนบ้านสันหนองเขียว หมู่ที่ 13 ตำบลสันทราย
3. เกิดอาสาสมัครจราจรในทุกหมู่บ้านของตำบลสันทราย
4. ประชาชนในตำบลสันทราย จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.1 – ม.3 ของโรงเรียนวัดนันทาราม ตำบลสันทราย จำนวน 100 คน และผู้สูงอายุของศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลสันทราย จำนวน 100 คน รวม 200 คน ที่เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจด้านการใช้ถนนอย่างปลอดภัย เพิ่มขึ้นร้อยละ 80
5. อัตราการสวมหมวกนิรภัย ในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในตำบลสันทราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 โดยมีข้อมูลรายละเอียด ดังนี้
 - ประชากร 17 หมู่บ้าน จำนวน 10,013 คน มีรถจักรยานยนต์ 3,461 คัน คิดเป็น 34.56% ของประชากร
 - รถจักรยานยนต์ 3,461 คัน มีหมวกนิรภัย 2,750 ใบ คิดเป็น 79.46%
 - มีความต้องการหมวกนิรภัย เพิ่มเติม 711 ใบ คิดเป็น 20.54%
6. อัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของตำบลสันทรายเป็นผลลดลง เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2559

ปี พ.ศ.	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ(ราย)	ผู้เสียชีวิต (ราย)
2559	197	197	7
2560	181	181	3
สรุป	ลดลง 8.12%	ลดลง 8.12%	ลดลง 57.14%

ดอกผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

ในการดำเนินงานโครงการ ได้จัดทำกิจกรรมตามแผนงาน แต่ระหว่างการดำเนินงาน ก่อให้เกิดกิจกรรมร่วมกันของภาคีเครือข่าย เพิ่มเติม เพื่อหนุนเสริมการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1.จัด ปก.สัญจรปลอดภัย รุ่นที่ 6 ในวันที่ 22 มิ.ย.60 ซึ่งจัดโดยศูนย์ ปก.เขต 10 ลำปาง ดำเนินโครงการกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ 1 ให้แก่เครือข่ายอปท.ในพื้นที่ ส่วนราชการและ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เครือข่ายอปท.ในพื้นที่ ส่วนราชการและนักเรียนโรงเรียนบ้านเวียงฝางมีความรู้ความเข้าใจ ตามสถานีเรียนรู้ 5 สถานี ประกอบด้วย 1.การป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางถนน 2. การป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้น 3. วาตภัย อุทกภัยและดินถล่ม

กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
นักเรียนจากโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จำนวน 325 คน ณ โรงเรียนบ้านเวียงฝาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	4. แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และ 5. ไฟป่าและหมอกควัน เพื่อให้ได้รับรู้ และรู้จักป้องกันตนเองจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น อีกทั้งยังเป็นการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคการศึกษาและประชาชน แบบประชารัฐ ในการแก้ไขปัญหาสาธารณภัย ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 11 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรม ฮอติเดย์การ์เด้น แอนด์ รีสอร์ท อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ■ เทศบาลตำบลสันทรายนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนของตำบลสันทราย อำเภอฝาง เผยแพร่ให้ภาคีเครือข่ายได้รับทราบ
3. วันที่ 30 ธ.ค.60 ตรวจเยี่ยม ให้กำลังใจจุดบริการนักท่องเที่ยวของ อบต.แม่ฮอน อ.ฝาง	<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง ได้ตรวจเยี่ยมจุดบริการนักท่องเที่ยวของอบต.แม่ฮอนโดยจัดเจ้าหน้าที่ หน่วยกู้ชีพกู้ภัยและ อปพร.อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจำนวนมากที่สัญจรขึ้นสู่แหล่งท่องเที่ยวดอยอ่างขางในเทศกาลปีใหม่ 2561
	<ul style="list-style-type: none"> ■ ได้ร่วมตรวจตราการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชรบ. และ อปพร.ที่ร่วมปฏิบัติงานด้านชุมชน ของ ทต.สันทราย อ.ฝาง จำนวน 3 จุด เพื่อเฝ้าระวัง ยับยั้ง ตักเตือนผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุตามโครงการเตรียมชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนของตำบลสันทราย อำเภอฝาง

การติดตามประเมินผลสู่ความสำเร็จ

โครงการมีการกำหนดกิจกรรมประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อให้มีกระบวนการติดตามงานอย่างเป็นรูปธรรม การประเมินผลมีการดำเนินงาน โดย

1. ติดตามผ่านทางการประชุมศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอฝาง

2. จัดทำแบบสอบถามหลังจากการอบรม โดยคณะทำงานได้จัดทำแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ แจกจ่ายผู้เข้าอบรม ก่อนการอบรม และหลังการอบรม ซึ่งพบว่า ก่อนการอบรมผู้เข้าอบรมตอบได้คะแนนเฉลี่ย 4.5 หลังจากฝึกอบรมให้ความรู้แล้วสามารถทำแบบสอบถามได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.0 แสดงว่าการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนเพิ่มมากขึ้น
3. สืบหาข้อมูลจำนวนรถจักรยานยนต์ การสวมหมวกนิรภัย และความต้องการหมวกนิรภัย ใน การทำประชาคม เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน
4. จัดอาสาจราจรเฝ้าสังเกตการณ์การสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในตำบลสันทราย จำนวน 3 จุด ได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยงูนอก ชุมชนบ้านสันต้นดู่ และชุมชนสันหนองเขียว ในห้วง เดือนพฤศจิกายน 2560 และในห้วงเดือนมกราคม 2561
5. ประเมินผลด้านชุมชนตามแบบบันทึกด้านชุมชนของกระทรวงสาธารณสุข
6. การนิเทศงานจาก สอจร. เพื่อติดตามและให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการ
7. การนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชุม ศปถ.อำเภอ ศปถ.จังหวัด และเวทีของ ศอจร.

จากการดำเนินงานโครงการ ได้เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมขับเคลื่อน ด้วยการประชุม วางแผน ปฏิบัติการร่วมกัน และมีการติดตามประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้สามารถ จัดการกับปัญหาอุบัติเหตุจราจร และสร้างป้องกันการเกิดเหตุ โดยการให้ทุกภาคส่วน หน่วยงาน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหา ซึ่งจะที่ผ่านมาถือเป็นปรากฏการณ์ความร่วมมือที่ดี แต่ยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นให้ลดเจ็บ ตาย ของคนในพื้นที่ต่อไป

19. ชาวสะเมิงร่วมใจสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอสะเมิง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของตัวจังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอเป็นทิวเขาสูง อากาศเย็นเกือบทั้งปี ประกอบด้วยชุมชนชาวไทยภูเขาจำนวนมาก มีอาณาเขตติดต่อทางด้านเหนืออำเภอแม่แตง และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทิศตะวันออกติดกับอำเภอแม่ริมและอำเภอหางดง ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอแม่วาง และทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอแม่แจ่มและอำเภอกัลยาณิวัฒนา จากที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศดังกล่าว ที่ยังคงความเป็นธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ มีทิวเขาสูงรวมทั้งเป็นแหล่งปลูกพันธุ์ไม้เมืองหนาวและสตรอเบอร์รี่แหล่งสำคัญของประเทศไทยอีกด้วย สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้อำเภอสะเมิงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมในฤดูหนาว รวมถึงยังเป็นเส้นทางเชื่อมโยงกับอำเภออื่นๆ อีกด้วย

อำเภอสะเมิงประกอบไปด้วย 5 ตำบล

45 หมู่บ้าน จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุอุบัติเหตุ ปี พ.ศ. 2560 ของอำเภอสะเมิง พบว่า มีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุซ้ำซ้อนจักรยานยนต์ ไม่สวมหมวกนิรภัย มีถึงร้อยละ 83 โดยเฉพาะในตำบลสะเมิงใต้ มีสถิติผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยมากที่สุด นอกจากนี้ปัญหาการไม่สวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้ายแล้ว ยังพบสถานการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอสะเมิง ดังนี้

- 1) มีจุดเสี่ยง จุดอันตรายที่จะเกิดอุบัติเหตุทางถนน แล้วยังไม่ได้รับการแก้ไข
- 2) ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่มีวินัยจราจร ไม่เคารพหรือปฏิบัติตามกฎจราจร
- 3) สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ซึ่งที่ผ่านมาทางศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิง ได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว และได้เชื่อมประสานให้หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เข้ามาร่วมดำเนินงานโครงการมาตรการองค์กรสวมหมวกนิรภัย โดยการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ แต่ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร ดังนั้นทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่(ปภ.) สาขาสะเมิง โดยมีนายวรวิทย์ อินต๊ะใจ หัวหน้าสำนักงาน ปภ. และนางสาวศิรินารถ บุญอาษา เจ้าหน้าที่ สนง.ปภ. มาเป็นแกนสำคัญในการขับเคลื่อนและชักชวนภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมขับเคลื่อนงานโครงการ “ชาวสะเมิงร่วมใจสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานร่วมกับศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิง (ศปถ.อำเภอสะเมิง) บูรณาการขับเคลื่อนการทำงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอสะเมิง

ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม 2) เพื่อทำการสำรวจจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูล สถิติการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่ และซ้อนท้าย จักรยานยนต์ในเขตเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิงจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติการให้ประชาชนในอำเภอสะเมิงสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น 3) เพื่อให้ความรู้ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ขับขี่และซ้อนท้าย จักรยานยนต์มีการรับรู้และตื่นตัวในการสวมหมวกนิรภัยตามนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 4) เพื่อสร้างองค์กรต้นแบบ ให้ผู้ขับขี่ จักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100เปอร์เซ็นต์ 5) เพื่อให้ผู้ขับขี่และซ้อนท้าย จักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเพื่อลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจากการขับขี่และซ้อนท้าย จักรยานยนต์

ภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนงาน

การดำเนินงานโครงการฯ มีเครือข่ายที่มาร่วมกันขับเคลื่อน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับอำเภอ และระดับตำบล ซึ่งในระดับอำเภอ เป็นการขับเคลื่อนงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิง (ศปถ.อำเภอสะเมิง) มีนายอำเภอสะเมิง เป็นประธานกรรมการ ตามคำสั่งอำเภอสะเมิงที่ 104/2560 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ภาคีเครือข่ายระดับตำบล มีการแต่งตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับตำบล ในทุกตำบล ได้แก่ ศปถ.ตต.สะเมิงใต้ ศปถ.อบต.สะเมิงเหนือ ศปถ.อบต.บ่อแก้ว ศปถ.อบต.แม่สาบ ศปถ.อบต.ยั้งเมิน

ประสานพลัง ทำไปด้วยกัน

หลังการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทั้งในระดับอำเภอ และระดับตำบล เพื่อขับเคลื่อนงานให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการนั้น คณะทำงานและภาคีเครือข่ายได้มีการขับเคลื่อนงาน ร่วมกัน คือ

1. **ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิง** มีการจัดประชุม 5 ครั้ง แต่แต่ละครั้งมีคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนน อาทิ
 - เกิดแนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาล
 - ได้สำรวจจุดเสี่ยงโดยขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจจุดเสี่ยงในพื้นที่ของตนเอง
 - มีการตั้งจุดตรวจเพื่อกวาดค้นวินัยจราจร
 - มีการติดตามผลการดำเนินโครงการฯ

2. **ประชาสัมพันธ์ อนุรักษ์ สร้างความตระหนัก** ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนโรงเรียนสะเมิงพิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และคนในชุมชน

มีการดำเนินการใน 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. **การจัดอบรมนักเรียน** โรงเรียนสะเมิงพิทยาคม จำนวน 250 คน เพื่อให้ตระหนักถึงการขับขี่ปลอดภัย เน้นการสวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อน รวมถึงความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ภายหลังจากการอบรมยังเปิดโอกาสให้นักเรียน ที่อายุถึงเกณฑ์สอบใบขับขี่อีกด้วย ซึ่งทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การขับขี่ที่ปลอดภัย พรบ.จราจร และเกิดกระแสความตื่นตัวในการสวมหมวกนิรภัย

2. **การประชาสัมพันธ์** ผ่านการติดตั้งป้ายรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย100% ทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย โดยดำเนินการติดตั้งในย่านชุมชน กระจายทั่วทั้งอำเภอ จำนวน 10 ป้าย

นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอำเภอ อาทิ การประชาสัมพันธ์การขับขี่ปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัย ร่วมกับอำเภอในโครงการศูนย์ดำรงธรรม อำเภอฮั้มเคลื่อนที่ ขบวนการรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย โดยนักเรียนโรงเรียนสะเมิงพิทยาคม เป็นต้น

3.สำรวจและจัดเก็บข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการ ก่อน - หลัง การดำเนินโครงการ ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนโรงเรียนสะเมิงวิทยาคม จำนวน 4 คน เป็นผู้ช่วยเก็บแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนทำโครงการ ระหว่างทำโครงการ และหลังทำโครงการ พบว่า ประชาชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ให้สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่และซ้อนท้ายจักรยานยนต์ จากป้ายรณรงค์มากที่สุด และมาตรการที่ทำให้ประชาชนจะสวมหมวกนิรภัยมากที่สุด คือ มาตรการทางกฎหมาย (ตรวจจับ ปรับตามกฎหมาย) และพบว่าสถิติการสวมหมวกนิรภัย ดังนี้

รายละเอียด /วันที่ทำการสำรวจ	ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ สวมหมวกนิรภัย (ร้อยละ)	ผู้ซ้อนขี่รถจักรยานยนต์ สวมหมวกนิรภัย (ร้อยละ)
ก่อนทำโครงการฯ (29 พ.ค. 2560)	9	2
ระหว่างทำโครงการฯ (15 ก.ย. 2560)	47	12
หลังทำโครงการฯ (19 มี.ค. 2561)	64	27

จะเห็นได้ว่า เมื่อทำโครงการชาวสะเมิงร่วมใจสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนประชาชนที่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่และซ้อนท้ายจักรยานยนต์เพิ่มมากขึ้น แม้ว่าจะยังไม่ครบ 100% แต่ก็มียุทธการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4. การใช้มาตรการทางกฎหมายและการเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ เป็นการดำเนินงานเชิงรุกทั้งการป้องปรามผู้มีพฤติกรรมเสี่ยง โดยสนับสนุนให้มีการตั้งจุดตรวจการสวมหมวกนิรภัยเดือนละ 1 ครั้ง โดยสถานีตำรวจภูธรสะเมิง เมื่อพบผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยแล้วไม่ทำการปรับ แต่เปลี่ยนเป็นการอบรมวินัยจราจรข้างถนนแทน เพื่อให้ความรู้และเป็นการเปิดโอกาสให้ปรับปรุงตัว ในกรณีที่ไม่มีเงินซื้อหมวกนิรภัยได้มีการดำเนินการจัดทำกองทุนหมวกนิรภัย เพื่อให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เพื่อให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สามารถมีหมวกนิรภัยไว้ใช้

นอกจากนี้ ให้มีการออกสืบสวนและเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อนำสถิติการเกิดอุบัติเหตุ มาวิเคราะห์ กำหนดแนวทาง และสามารถนำผลไปปรับปรุงและแก้ไขจุดเสี่ยงได้

ดอกผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

จากการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้มีการดำเนินงานตามแผน นอกจากนั้นยังได้มีการต่อยอดจากการประชุมของคณะทำงาน ศปถ.อำเภอ พบว่าเกิดการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรขึ้น ดังนี้

1. **การแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่** จากผลการออกสืบสวนและเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุโดยเครือข่าย

ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วย EMS ในพื้นที่ ฝ่ายปกครององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ปก. เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง แล้วนำผลที่ได้ไปนำเสนอในเวทีประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิง ซึ่งส่งผลให้เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ เช่น

- หมวกการทางสะเมิง แขวงทางทางเชียงใหม่ ที่ 2 ร่วมแก้ไขจุดเสี่ยง ด้วยการติดป้ายสัญลักษณ์และปรับทัศนะวิสัยในการมองเห็นบริเวณบ้านน้ำริน หมู่ที่ 2 ตำบลสะเมิงใต้ ติดป้ายสัญลักษณ์ในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการขับรถ (บริเวณโรงเรียน)
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอสะเมิง ย้ายเสาไฟฟ้าบริเวณทางโค้งอันตรายในหมู่บ้านแม่สาบ ตำบลสะเมิงใต้ ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงที่มีการเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น แก้ไขจุดเสี่ยงบริเวณสามแยก ด้วยการติดตั้งกระจกโค้งบ้านแม่สาบ หมู่ที่ 1 ตำบลสะเมิงใต้
- รื้อถอนป้ายที่บดบังการมองเห็น บริเวณสี่แยกหน้าสะเมิงรีสอร์ท ตำบลสะเมิงใต้
- คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิงร่วมกันนำข้อมูลมาวางแผนการดำเนินการแก้ไข เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอสะเมิง

นอกจากกิจกรรมที่ดำเนินในโครงการแล้ว ยังพบว่า หน่วยงานราชการต่างๆในพื้นที่ มีความตื่นตัว เกิดการดำเนินมาตรการองค์กรของตนเองในการสวมหมวกนิรภัย 100% ขึ้น ได้แก่

- ปกครองอำเภอสะเมิง
- สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ส่วนแยกสะเมิง ร่วมเป็นหน่วยงานต้นแบบการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์ โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาสะเมิง ทุกท่านที่ขับขี่จักรยานยนต์ จะร่วมกันสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ เพื่อเป็นหน่วยงานต้นแบบของอำเภอสะเมิง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับโครงการฯ

- เกิดการประชาสัมพันธ์โครงการไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในพื้นที่โครงการฯ
- เกิดกองทุนหมวกนิรภัย เพื่อมอบหมวกให้กับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ขาดแคลนหมวกนิรภัย

กิจกรรมสู่ผลงานเด่น

โครงการชาวสะเมิงร่วมใจสวมหมวกนิรภัย 100% มีเป้าหมายหลัก คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการขับขี่ของคนในอำเภอสะเมิง ให้สวมหมวกนิรภัยเมื่อขับขี่ทั้งผู้ขี่และผู้ซ้อนให้ได้ 100% จึงมีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น

- การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย และการสร้างวินัยจราจรในการขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ให้นักเรียนโรงเรียนสะเมิงพิทยาคม
- การรณรงค์การขับขี่ปลอดภัยสวมหมวกนิรภัยทั้งคนขับและคนซ้อนโดยนักเรียนสะเมิงพิทยาคม
- การอบรมวินัยจราจรข้างถนนแทนการเสียค่าปรับแก่ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ของสถานีตำรวจภูธรสะเมิง ทำให้ประชาชนตื่นตัว
- กองทุนหมวกนิรภัยเพื่อผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่ขาดแคลนหมวกนิรภัยได้มีหมวกนิรภัยที่มีมาตรฐาน ราคาถูกใช้ และเพิ่มปริมาณหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น
- การจัดหาหมวกนิรภัยให้นักเรียนของโรงเรียนสะเมิงพิทยาคมที่ขับขี่จักรยานยนต์มาโรงเรียน เพื่อให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการสวมหมวกนิรภัย 100%

จากผลดังกล่าวถือเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ช่วยสอดประสานซึ่งกันและกัน ส่งผลให้อัตราการสวมหมวกนิรภัยในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ภาคีเครือข่ายร่วมสมทบ

จากความร่วมมือที่เกิดขึ้นของภาคีเครือข่าย ทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นความร่วมมือระหว่างโครงการฯ กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ส่งผลให้มีการนำงบประมาณมาใช้ร่วมกัน เช่น

1. งบประมาณจากองค์กรปกครองท้องถิ่นในการปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ และอบรมนักเรียนขับขี่ปลอดภัย
2. งบประมาณจากปกครองอำเภอในการดำเนินโครงการองค์กรต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์
3. งบประมาณจากหมวดการทางสะเมิง แขวงการทางเชียงใหม่ที่ 2 ในการประชุมแก้ไขจุดเสี่ยง

ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานร่วมกับศปด.อำเภอสะเมิง บูรณาการขับเคลื่อนการทำงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอ สะเมิง ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม	1. มีคำสั่ง ศปด.อำเภอสะเมิง และมี การประชุมคณะกรรมการ ศปด. อำเภอสะเมิง อย่างสม่ำเสมอ 2. กิจกรรมการออกสืบสวน และเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ และจุดเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่	- คณะทำงานรับทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน - เกิดความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงาน
2. เพื่อทำการสำรวจ จัดเก็บ วิเคราะห์ ข้อมูล สถิติการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ใน	มีการสำรวจและเก็บข้อมูล ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์	ทำให้ทราบข้อมูลของผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ว่ามี

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
เขตเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติการให้ประชาชนสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น		เหตุผลในการสวมและไม่สวมหมวกนิรภัย ทั้งก่อน/ระหว่าง/หลังดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ
3. เพื่อให้ความรู้ ทัศนคติ ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ การรับรู้และตื่นตัวในการสวมหมวกนิรภัยตามนโยบายของรัฐบาล ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย 2. การกวาดล้างวินัยจราจร และการอบรมวินัยจราจรข้างถนนแทนการจ่ายค่าปรับ 3. การจัดกองทุนหมวกนิรภัยเพื่อจัดหาหมวกนิรภัยให้แก่ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่ขาดแคลน 4. การรณรงค์ให้ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน ประชาชน ได้ทราบ และตระหนักถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยในการช่วยลดการบาดเจ็บ และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 2. จำนวนผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยมากขึ้น
4. เพื่อสร้างองค์กรต้นแบบให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์	มติ ศปถ.อำเภอสะเมิง เห็นชอบให้ สถานที่ ที่ว่าการอำเภอสะเมิง เป็นองค์กรต้นแบบ เพื่อให้ข้าราชการ ปฏิบัติงานและประชาชนที่มาติดต่อราชการในพื้นที่ ที่ว่าการอำเภอสะเมิง ที่ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป	ทำให้ข้าราชการและประชาชนที่ขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าพื้นที่ที่ว่าการอำเภอสะเมิง ต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง
5. เพื่อให้ผู้ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ สวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง เพื่อลดการบาดเจ็บ และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจาก	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งจุดตรวจกวาดล้างวินัยจราจรแก่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ (สถานีตำรวจภูธรสะเมิง) และทำการอบรมวินัยจราจรแก่ผู้ไม่สวม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้ประชาชนตื่นตัวและสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง ที่ขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 2. ทำให้มีปริมาณหมวกนิรภัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
การ ช้ บ ชี และ ช้ อ น ท้ า ย รถจักรยานยนต์	หมวกนิรภัยแทนการเสียค่าปรับ 2. การตั้งกองทุนหมวกนิรภัย เพื่อ จ้ า ห น้ า ย ให้ ผู้ ช้ บ ชี รถจักรยานยนต์ แทนการเสีย ค่าปรับ เพื่อเพิ่มปริมาณหมวก นิรภัยให้เพิ่มมากขึ้น	เพิ่มมากขึ้น แต่ปัญหาการขาด แคลนหมวกนิรภัยของผู้ช้ บ ชี และช้ อ น ท้ า ยรถจักรยานยนต์ ในพื้นที่อำเภอสะเมิง

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. นักเรียนโรงเรียนสะเมิงพิทยาคมที่ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะมาเรียนหนังสือ ได้รับหมวกนิรภัยที่ได้มาตรฐาน จำนวน 200 ใบ
2. มีกองทุนหมวกนิรภัย เบื้องต้นมีหมวกนิรภัย เพื่อหมุนเวียนในกองทุน จำนวน 135 ใบ
3. มีการจัดตั้ง ศปถ.อำเภอสะเมิง เพื่อขับเคลื่อนงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอสะเมิง และ ศปถ.อปท. จำนวน 5 แห่ง
4. มีการปรับปรุง/แก้ไขจุดเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุทางถนน จำนวนอย่างน้อย 5 จุด
5. ประชาชนผู้ช้ บ ชีและช้ อ น ท้ า ยรถจักรยานยนต์มีการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่า ก่อนทำโครงการผู้ช้ บ ชีและช้ อ น ท้ า ยรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 9 เปอร์เซ็นต์ระหว่างทำโครงการผู้ช้ บ ชีและช้ อ น ท้ า ยรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 47 เปอร์เซ็นต์ และหลังทำโครงการผู้ช้ บ ชีและช้ อ น ท้ า ยรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 64 เปอร์เซ็นต์

บทเรียนความสำเร็จและข้อค้นพบ

1. อำเภอสะเมิงเป็นสังคมชนบท ประชาชนรู้จักและคุ้นเคยกับหน่วยราชการ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกวดขันทำได้ยาก ดังนั้น การใช้มาตรการทางกฎหมายอาจต้องผ่อนปรน การตักเตือน กำกับ และใช้มาตรการทางสังคมแทนการบังคับใช้กฎหมายจะได้รับการยอมรับ ให้ความร่วมมือมากกว่า
2. การประชาสัมพันธ์ โดยผ่านผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้การพูดปากต่อปากได้ผล และเข้าถึงชุมชนมากกว่าการใช้สื่อประเภทอื่น
3. การปลูกฝังพฤติกรรมในเชิงบวกผ่านระบบการศึกษา ผู้นำชุมชน หมู่บ้าน และ อปท. สามารถทำได้ครอบคลุมทั่วถึง
4. การทำงานแบบแนวราบและไม่เป็นทางการ จะสามารถสร้างการมีส่วนร่วมและเชื่อมต่อเครือข่ายได้ดี
5. การใช้ application line มาใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการทำงานร่วมกัน ภายใต้ชื่อกลุ่ม “ศปภ.อำเภอ” ทำให้การทำงานสะดวก เป็นปัจจุบัน และเป็นแนวราบมากยิ่งขึ้น

ติดตามประเมินผล

จากเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ที่ต้องการให้มีการสวมหมวกนิรภัย 100% การติดตามผลการทำงาน จึงได้จัดให้มีกิจกรรมในการติดตามการสวมหมวกนิรภัย โดยกำหนดให้มีการสำรวจ เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ผ่านทางการใช้แบบสำรวจตัวอย่าง 100 ชุด 3 ครั้ง คือ ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และหลังการดำเนินโครงการ ซึ่งผลจากแบบสอบถามทำให้คณะทำงานโครงการฯ สามารถประเมินการรับรู้ ความตระหนัก และทิศทางในการสวมหมวกนิรภัยของคนในอำเภอนำมาปรับปรุงแบบการณรงค์ให้เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้ท้ายสุดหลังจากการดำเนินโครงการมีอัตราการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64

นอกจากนี้ยังได้มีการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯ ทุก ๆ 2 เดือน และแลกเปลี่ยนข้อมูลพร้อมติดตามผลการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง ในการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอสะเมิงอีกด้วย

แนวทางการขยายผลสู่ความยั่งยืน

1. การจัดตั้งกองทุนหมวกกันนิรภัย และการจำหน่ายหมวกในราคาถูกให้แก่ประชาชน รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการให้ซื้อหมวกนิรภัยแทนการเสียค่าปรับ ส่งผลให้เพิ่มปริมาณการสวมหมวกกันนิรภัยของประชาชนได้ดี

2. การขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยทางถนนให้เกิดความต่อเนื่อง จำเป็นต้องใช้กลไก ศปถ. อำเภอ ที่มีนายอำเภอเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบาย และทีมงานที่เข้มแข็งเห็นเป้าหมายและให้ความสำคัญร่วมกัน
3. การขยายองค์กรต้นแบบในการสวมหมวกนิรภัยในชุมชน ควรให้แกนนำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) เป็นตัวอย่าง และสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง
4. การกวาดขันวินัยจราจร ตั้งจุดตรวจ ตักเตือน ส่งผลให้เกิดการสวมหมวกนิรภัย 100% ได้

20. ภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจร อำเภอลิขล

อำเภอลิขล เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช ห่างจากอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชไปทางทิศเหนือตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 401 ประมาณ 65 กิโลเมตร มีพื้นที่ 703.1 ตร.กม. มีประชากร (ณ พ.ศ.2560) จำนวน 88,884 คน มีความหนาแน่น 126.41 คน/ตร.กม. แบ่งออกเป็น 9 ตำบล 106 หมู่บ้าน (ข้อมูลจากวิกิพีเดีย)

อำเภอลิขล มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอเป็นที่ราบสูง และมีป่าไม้ (เพื่อกษานนครศรีธรรมราช) พื้นที่ค่อยๆ ลาดต่ำลงมาเป็นที่ราบ ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่ม ทางด้านทิศตะวันออกจดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มีอาณาเขตติดต่อทางทิศเหนือจดอำเภอนอม ทิศใต้จดอำเภอท่าศาลา ทิศตะวันออกจดอ่าวไทย ทิศตะวันตกจดอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีถนนสายหลัก ในความ

รับผิดชอบของกรมทางหลวง จำนวน 3 สาย ระยะทางทั้งหมด 48 กิโลเมตร ถนนสายรอง ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานต่าง ๆ รวม 325 สาย ระยะทางทั้งหมด 34,065 กิโลเมตร

จากลักษณะภูมิประเทศ แหล่งที่ตั้ง และจำนวนประชากรดังกล่าว ส่งผลให้มีปริมาณการใช้รถใช้ถนนหนาแน่น มีการใช้ความเร็วสูง จากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่และเทศกาลสงกรานต์ 3 ปี ย้อนหลัง พบว่า การบาดเจ็บมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยานพาหนะที่เกิดมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์ รองลงมาเป็นรถยนต์ พฤติกรรมเสี่ยง คือ ขับรถประมาท ขับรถเร็วเกินกำหนด เมาสุรา ไม่สวมหมวกนิรภัย เป็นต้น ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 10.00 -22.30 น. ผู้บาดเจ็บมีช่วงอายุ 15-60 ปี การบาดเจ็บมักเกิดบริเวณ แขน ขา ศีรษะ บริเวณจุดเกิดเหตุส่วนใหญ่เป็นถนนทางหลวงแผ่นดิน ถนนกรมทางหลวง นอกนั้นเป็นถนนในชุมชนหมู่บ้าน จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้ดำเนินโครงการภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรอำเภอลิขล จังหวัดนครศรีธรรมราช ขึ้น โดยมี **นายโสภณ ทองใส** หัวหน้าปภ.สาขาสิชล และ**นางเพ็ญจันทร์ แซ่หลี่** เป็นแกนกำลังสำคัญในการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนงาน โดยมี **วัตถุประสงค์** เพื่อ 1) ให้ปัจจัยเสี่ยงหลักในพื้นที่ได้รับการแก้ไข เช่น จุดเสี่ยง การสวมหมวกนิรภัย 2) เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยน

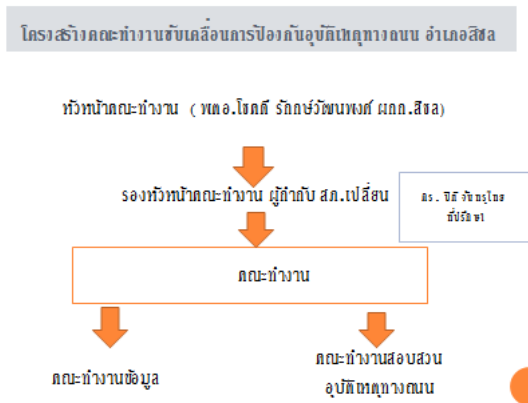
เรียนรู้ จัดการความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อให้เกิดกลไกเชิงระบบในงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนระดับพื้นที่ และเชื่อมโยงการดำเนินการระหว่างพื้นที่ดำเนินการกับ ศปถ.จังหวัด

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงาน

จากปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล จึงได้ดำเนินโครงการภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานด้านความปลอดภัย ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอสิชล สถานีตำรวจภูธรสิชล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านคมนาคม ได้แก่ หมวดทางหลวงสิชล หมวดทางหลวงชนบทสิชล หมวดทางหลวงท่าศาลา หน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสิชล โรงพยาบาลอำเภอสิชล โดยมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล เป็นโซ่ข้อกลางในการประสานให้หน่วยงานต่างๆ มาทำงานร่วมกัน และได้กำหนดให้มีกิจกรรมเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจร ดังนี้

- 1) ประชุมทีมแกนนำระดับอำเภอ
- 2) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อถอดบทเรียนการทำงาน
- 3) พัฒนาศักยภาพแกนนำ ผ่านทางการเรียนรู้จากพื้นที่อำเภอพิปูนที่ประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้วิธีการทำงานตามกลยุทธ์ 5 ส 5 ช
- 4) ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ
- 5) ติดตามประเมินผล
- 6) นำเสนอผลสรุปที่ประชุม ศปถ.จังหวัด และ ศปถ.อำเภอ

ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะอยู่ภายใต้การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำงานเป็นเครือข่ายภายใต้การประสานงานของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล และมีโครงสร้างคณะทำงานในการขับเคลื่อน โดยมี ผู้กำกับฯ สอิชล เป็นหัวหน้าคณะทำงาน มีทีมคณะทำงานแบ่งออกเป็นทีมข้อมูล และทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน

ประสานพลังภาคี ร่วมด้วยช่วยกัน

คณะทำงานและภาคีเครือข่าย ได้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. **ประชุมทีมแกนนำ** ภาคีเครือข่ายระดับอำเภอ เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายในแนวราบ ซึ่งในระหว่างการทำโครงการมีการประชุม 4 ครั้ง ในแต่ละครั้งเกิดการผลักดัน ให้มีการดำเนินงานที่จะขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนนของอำเภอสีชล ดังนี้

- **ครั้งที่ 1** ได้ลงความเห็นให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ การขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนนอำเภอสีชล ที่มีฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายสอบสวนอุบัติเหตุ และฝ่ายบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่เป็นรูปธรรมในการทำงาน
- **ครั้งที่ 2** ได้เรียนรู้การขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนน จากเครือข่ายอำเภอท่าศาลา ทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานทำงานในระดับอำเภอ และการส่งต่อเรื่องที่น่าสนใจหรืออำนาจหน้าที่รับผิดชอบไปยังในระดับจังหวัดต่อไป
- **ครั้งที่ 3** ปรีกษาหารือ เพื่อแก้ไขจุดเสี่ยงชุมชนบ้านต้นเหรียญ หลังจากที่ได้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยงแล้ว ได้นำมาร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขเป็น 3 ระยะ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว โดยจะดำเนินงานระยะเร่งด่วนทันที ส่วนในระยะกลางและระยะยาวที่ต้องเสนอของบประมาณก็จะดำเนินการนำเสนอและขออนุมัติควบคู่กันไป
- **ครั้งที่ 4** ได้กำหนดการทำงานโดยกำหนดให้มีการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มข้นพร้อมๆกับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ หอกระจายข่าวในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติที่ถูกกฎหมายจราจร

2. **แลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานร่วมกัน** ผ่านการประชุมแบบ “กินข้าวเล่าเรื่องอุบัติเหตุ” เป็นการร่วมกันติดตามผลการทำงานที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน โดยใช้บรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ ผ่านทางการพูดคุยในวงกินข้าวร่วมกัน

3. การสอบสวนอุบัติเหตุ ได้มีการดำเนินการสอบสวนอุบัติเหตุในกรณีต่างๆ ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดอุบัติเหตุ และก่อให้เกิดการแก้ไขอย่างเป็นระบบตามมา เช่น

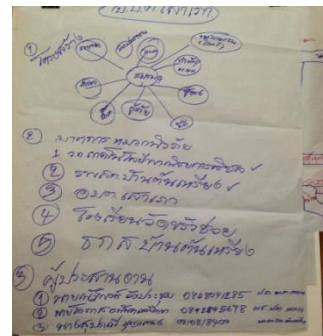
กรณีอุบัติเหตุ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
“เดินตามรอยศพ” บ้านต้นเหียง (เป็นการรวมตัวกันทำงาน เก็บข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุใน พื้นที่ไว้อย่างละเอียด)	การขับรถด้วยความ ประมาท และลักษณะถนน ที่มีระยะมองเห็นที่แคบ	- ติดป้ายเตือน - ประชาสัมพันธ์ให้เดินทางอย่าง ระมัดระวัง - ประสานกับการไฟฟ้าในการย้ายเสาไฟ เพื่อให้เกิดการมองเห็นได้ชัดเจนมาก ขึ้น
“แม่พิมพ์ของชาติ” บ้านต้นเหียง (มีรถวิ่งข้ามเลนมาชนรถคณะ ครูเสียชีวิต บาดเจ็บ)	เมาแล้วขับ พาหนะมีอายุ การใช้งานยาวนาน	บังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มข้นมาก ขึ้น
“ถอนรากถอนโคน” หมู่ 5 ตำบลทุ่งปรังสามแยกวัดสุขน (มีรถขับมาด้วยความเร็วหลุด โค้งชนต้นไม้)	เป็นทางแยกเข้าสู่ชุมชน ถนนเป็นทางโค้ง ผู้ขับขี่ ขับรถด้วยความเร็วทำให้ หลุดโค้งได้ง่ายมองไม่เห็น รถที่ออกมาจากแยก	<ul style="list-style-type: none"> ■ หมวดทางหลวงสีชล ตั้งงบประมาณใน การป้องกันบริเวณสามแยกวัดสุขน ■ ติดตั้งราวกัน(การ์ดเลน) ■ ติดตั้งป้ายเตือนเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ■ ติดตั้งป้ายหยุดบริเวณแยกส่วนที่เป็น ถนนสายรอง ■ กวดขันการขับรถเร็วเกินกว่ากำหนด ■ การตัดแปลงสภาพรถ

4. การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลจากตำรวจ โรงพยาบาลและบริษัท
กลางๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงชุดเดียวที่มีความถูกต้อง ครบคลุม โดยได้กำหนดการทำงานร่วมกันให้มี
การส่งรายงานข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนการบาดเจ็บ และจำนวนการตายของแต่ละหน่วยงานทุก
วันที่ 3 ของเดือนถัดไป

5. ประชุมเชิงปฏิบัติการแกนนำ ในการทำงานโครงการภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและ
ลดอุบัติเหตุจราจรอำเภอสีชล โดยเน้นการขับเคลื่อนการทำงานในแนวราบ มีการสร้างบรรยากาศการ
ประชุมให้คนทำงานเกิดพลัง โดยการเปิดพื้นที่ให้คนทำงานได้มีโอกาสมาร่วมกันเรียนรู้ รับทราบข้อมูลที่เป็น
จริง และร่วมกันวางแผนการทำงานร่วมกัน ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้เป็นการสร้างเครือข่ายการ
ทำงานระดับ อปท. โดยการเชิญแกนนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 แห่ง ในเขตอำเภอสีชล แห่งละ

4-5 คน มาเรียนรู้และระดมความคิดเห็น เพื่อเสนอแนวทางการทำงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็น
รูปธรรม

ผลจากการประชุมดังกล่าว ทำให้ได้ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ แผนการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงและยังได้
เครือข่ายการทำงานที่เป็นกัลยาณมิตรกันด้วย

6. จัดทำมาตรการองค์กร โดยมีการทำ MOU เรื่องมาตรการองค์กร ระหว่างวิทยาลัยเทคนิคสิ
ชล กับ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล และหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ในมาตรการสวมหมวกนิรภัย 100%

ร่วมด้วยช่วยกันจัดการจุดเสี่ยง

การแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในอำเภอสิชล พบกระบวนการสำคัญที่นำมาใช้ในการทำงาน
คือการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน โดยเป็นการทำงานในแนวราบในการหาข้อมูลที่
ถูกต้องเป็นปัจจุบันมาใช้ในการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการแก้ไขจุดเสี่ยงชุมชนบ้านต้นเหียง

การแก้ปัญหาของชุมชนบ้านต้นเหียง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชน ชมรมผู้ใช้
รถใช้ถนน ตำบลเสาเถา และเครือข่ายระดับอำเภอ โดยเริ่มต้นจากการทำแผนที่เดินดินชุมชนบ้านต้น

เหรียญ เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ลักษณะทางกายภาพของถนน ลักษณะชุมชน ตำแหน่งการเกิดอุบัติเหตุ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมารวบรวมกัน วิเคราะห์ ค้นหาแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยง

โดยจะเห็นได้จากการทำแผนที่ ทำให้เห็นภาพจุดเสี่ยง แนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุได้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. ระยะเร่งด่วน เป็นการแก้ไขจุดเสี่ยงที่สามารถลงมือทำได้ทันที ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมาย ไม่ให้ขับรถเร็ว โดยมีการตั้งด่าน ปรับพื้นที่เลื่อนเสาไฟฟ้าเพื่อให้มีระยะมองเห็นชัดเจนมากขึ้น
2. ระยะกลางและระยะยาว เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพของถนน ที่ต้องอาศัยงบประมาณตามช่วงเวลาจากส่วนกลาง ซึ่งมีหมวดทางหลวงท่าศาลา เป็นเจ้าภาพ ในการปรับปรุงการแบ่งทิศทางจราจร เพื่อความปลอดภัยในทางหลวงหมายเลข 401 ดอนสิชล-ท่าแพ

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

การทำงานของโครงการภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลลัพธ์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นคือ การสร้างภาคีเครือข่ายการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเครือข่ายการทำงานในแนวราบที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิธีการทำงานที่จะสร้างให้เกิดความปลอดภัยทางถนนขึ้นในระดับชุมชน และขยายเป็นระดับอำเภอ สิ่งเหล่านี้จะเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะฝังรากให้มีความปลอดภัยทางถนนเกิดขึ้นในอำเภอสิชล

นอกจากนี้ ผลจากการทำงานยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในอำเภอ ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ พฤติกรรมคน และกระบวนการทำงาน ดังนี้

- มีการบูรณาการข้อมูลอุบัติเหตุ 3 ฐาน จากตำรวจ โรงพยาบาลและบริษัทกลางๆ โดยตั้ง Data center ที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีชล มีการ update ข้อมูลทุกเดือน
- มีทีมสืบสวนอุบัติเหตุ ลงพื้นที่พร้อมนักวิชาการ ทำการสืบสวนและเขียนรายงานแนวทางป้องกัน และแก้ไขให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- มีแผนที่เดินดิน ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของถนนในชุมชน ตำแหน่งที่เกิดอุบัติเหตุ ที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการทำงาน วางแผนดำเนินการได้
- มีการแก้ไขจุดเสี่ยง โดยปรับปรุงถนน เพื่อให้มีทัศนวิสัยดีขึ้น มีการตีเส้นแบ่งช่องทางจราจรที่ชัดเจน มีการย้ายเสาไฟที่กีดขวาง การติดป้ายเตือนก่อนถึงจุดเสี่ยง การติดป้ายหยุดบริเวณแยก ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็ว ตามที่กฎหมายกำหนดที่ 90 กม./ชม. และติดตั้งมาตรการบนผิวทาง เช่น Red Anti-Skid ก่อนถึงทางโค้ง Optical Speed Bar
- เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ขับขี่ โดยการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มข้นมากขึ้น ผ่านทางการตั้งด่านตรวจจับกุม ผู้ที่ขับขี่เร็วกว่ากฎหมายกำหนด ดัดแปลงสภาพรถ ไม่สวมหมวกนิรภัย ฯลฯ
- มีมาตรการองค์กรร่วมกับสถานศึกษาในการสวมหมวกนิรภัย 100% ส่งผลให้มีอัตราการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น

พลังเสริมจากพี่เลี้ยง

พี่เลี้ยงจาก สอจร. เป็นกลไกสำคัญในการทำงานเพราะนอกจากจะเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการในการสอบสวนอุบัติเหตุและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาแล้ว ยังเป็นกลไกที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานภายใต้กลยุทธ์ 5 ช (ชง ชวน/เชื่อม เชียร์ เช็ค ช้อน) ซึ่งในปีที่ผ่านมา พี่เลี้ยงจาก สอจร. ได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สัญจรเพื่อให้เป็นเวทีที่เสริมสร้างพลังในการทำงาน โดยให้เครือข่ายในจังหวัดนครศรีธรรมราช 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอฉวาง อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอสีชล และอำเภอพิปูน ได้มาแลกเปลี่ยนและเติมเต็มความรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนน ซึ่งการได้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนดังกล่าว ทำให้คนทำงานได้เรียนรู้เทคนิคการทำงานไม่ว่าจะเป็น 5 ส 5 ช การสอบสวนอุบัติเหตุและการเขียนรายงาน การจัดการข้อมูลส่งผลให้การทำงานของอำเภอสีชลมีความชัดเจนและเพิ่มศักยภาพของคนทำงานให้มากขึ้น และยังสร้างพลังใจในการทำงาน ด้วยการทำให้ไม่รู้สึกรว่าทำงานอยู่เพียงคนเดียวอีกด้วย

นอกจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว ยังมีเวทีเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคณะทำงานระดับอำเภอ กับคณะทำงานขับเคลื่อนระดับจังหวัด เพื่อให้ระดับจังหวัด อาทิ แขวงทางหลวง ได้รับทราบข้อมูลและความต้องการในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุ

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ทีมงานเชิงรุกในแนวราบ มีการเชื่อมโยง สร้างเครือข่ายคนทำงานในทุก อปท. โดยเฉพาะในชุมชนบ้านต้นเหียงและทุ่งไผ่ คนในชุมชนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล การวางแผนการทำงานร่วมกัน รวมถึงได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
2. มีการใช้ข้อมูล(สารสนเทศ) มาใช้ในการทำงาน ซึ่งนอกเหนือจากข้อมูล 3 ฐานแล้ว ยังมีการจัดทำแผนที่จุดเสี่ยงในชุมชน(แผนที่เดินดิน) เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เป็นจริงและนำข้อมูลมาแก้ไขจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้น
3. อปท. แต่ละแห่งให้ความสำคัญ เมื่อได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยงหรือข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุแล้ว มีการนำเอาแนวทางการสร้างความปลอดภัยทางถนนมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบลทุ่งไผ่
4. มีการสนับสนุนองค์ความรู้จากพี่เลี้ยงสองจร. นักวิชาการที่ชำนาญด้านวิศวกรรมจราจร ซึ่งทำให้มีแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ภายใต้พื้นฐานของความรู้ทางวิชาการ
5. มีการติดตามการทำงานในการประชุมต่างๆ รวมถึงมีการใช้ application Line มาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างทีมงานอย่างต่อเนื่อง

ถึงแม้การทำงานจะได้รับความร่วมมือด้วยดี แต่ก็มีข้อจำกัดที่พบ คือ ศปถ.อำเภอและฝ่ายปกครองยังให้ความสำคัญในการงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนน้อยกว่าประเด็นการทำงานอื่น และบุคลากรในการทำงานด้านนี้มีน้อย ส่งผลให้การทำงานบางส่วนล่าช้า นอกจากนี้แกนนำหลักอย่างสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช มีงานป้องกันอุบัติเหตุอื่นที่เร่งด่วนมาแทรก ส่งผลให้บางกิจกรรมล่าช้าไม่ได้เป็นไปตามแผนงาน

แนวทางสู่ความยั่งยืน

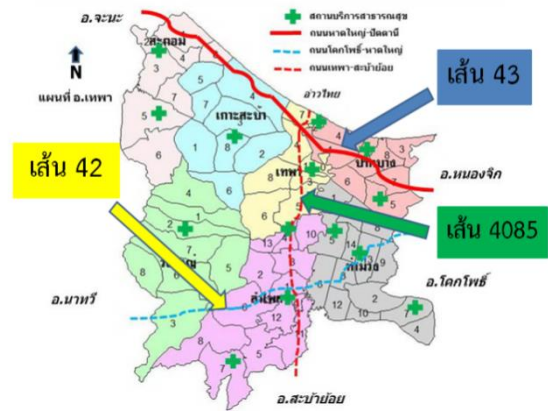
1. การแก้ไขจุดเสี่ยงจากการทำให้ข้อมูลมีพลัง สามารถชี้แจงให้เห็นความจริงและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดการจัดการปัญหา และเสนอของบประมาณเพื่อปรับปรุงเส้นทางได้ เช่น ทางหลวงแผ่นดินสาย 401 ช่วงผ่านบ้านต้นเหรียง ตำบลเสาเกา อำเภอสิชล
2. การบรรจุแผนความปลอดภัยทางถนนเข้าเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ทำให้มีงบประมาณรองรับในการดำเนินงาน และมีคนทำงานในพื้นที่ชัดเจนก่อให้เกิดความต่อเนื่อง
3. ขยายมาตรการองค์กรสวมหมวกนิรภัย 100% เข้าไปยังหน่วยงานอื่น
4. มีทีมคณะทำงานที่รับผิดชอบแต่ละคณะ และมีพี่เลี้ยง นักวิชาการช่วยสนับสนุนองค์ความรู้
5. มีคณะทำงานที่ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวบรวมผลแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานจังหวัด และอำเภออย่างสม่ำเสมอ

21. ขับเคลื่อนเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนอำเภอเทพา

อำเภอเทพา เป็นประจตุสี่พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 7 ตำบล 69 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 70,863 คน (ข้อมูลฐานประชากรกลางปี 2560) พื้นที่ 978 ตารางกิโลเมตร มีเส้นทางหลัก 2 สาย คือ ถนนสาย 43 ช่วงเทพา – ปัตตานี รอยต่ออำเภอเทพาและอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นถนนสายหลัก ถนนสาย 42 หรือ 408 รอยต่ออำเภอเทพา-อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี รอยต่ออำเภอเทพา-อำเภอสะบ้าย้อย และรอยต่ออำเภอเทพา-อำเภอนาทวี รวมทั้งยังมีถนนสายรองอื่น เช่น ถนนสาย 4085 และถนนสายใน ซึ่งเชื่อมต่อกับถนนหลักและถนนรองเหล่านี้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ตั้งแต่อุบัติเหตุเล็กน้อยไปจนถึงระดับรุนแรง และมีอุบัติเหตุใหญ่บ่อยครั้ง

จากสถิติพบว่า การเกิดอุบัติเหตุถึง 60% เป็นคนนอกพื้นที่ และ 40% เป็นคนในพื้นที่ ปัญหาเกิดจากพฤติกรรมเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นการขับที่เร็วเกินกว่าที่กำหนด เมาสุรา ประมาท ที่สำคัญคือ การไม่สวมหมวกนิรภัยและไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ส่งผลให้เกิดความรุนแรงของการเกิดเหตุ มีการเสียชีวิตในที่เกิดเหตุในอัตราสูง

ปีงบประมาณ	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)
2558	854	21
2559	633	21
2560	976	24

▶ จากการจัดเก็บสถิติการเกิดอุบัติเหตุ โดย รพ. เทพา สสอ.เทพา สภ.เทพา และ สภ.ห้วยปลิง พบว่าการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุมีแนวโน้มสูงขึ้นในปี 2560 คิดเป็นอันดับที่ 7 จาก 16 อำเภอของ

จังหวัดสงขลา เมื่อคิดเป็นอัตราการเสียชีวิตเป็น 31 คนต่อแสนประชากร ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของจังหวัดสงขลาที่กำหนดไว้ที่ 18 คนต่อแสนประชากร เหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของอำเภอเทพา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาเทพา ได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา โดยมี **นายอชิตพล พุ่มเกื้อ** หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาเทพา และ**นางรจนา พูลสวัสดิ์** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ เข้ามาดำเนินงานอย่างจริงจังร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ 1) เกิดภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งระดับ ศปถ. อำเภอ ศปถ.ท้องถิ่น โดยมีการบูรณาการร่วมกับคณะกรรมการสุขภาพอำเภอ (DHB) 2) ผลักดัน

ให้จุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข 3)มีแนวทางในการดำเนินงานจัดการกับปัญหาอุบัติเหตุจราจรที่ผ่าน
การสังเคราะห์แล้ว

ภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนงาน

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาเทพา มีภารกิจหลักในการ
จัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทยในทุกด้าน และเป็นเจ้าภาพหลักในการแก้ไขปัญหา
อุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอเทพา โดยรับหน้าที่ในการขับเคลื่อนโครงการฯ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุ
จราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

อำเภอเทพาได้ออกคำสั่งอำเภอเทพา แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทาง
ถนนอำเภอเทพา(ศปถ.อ.เทพา) และคณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเทพา คณะกรรมการ
และคณะทำงานทั้งสองคณะ ประกอบไปด้วยตัวแทนจากระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน โดยมีบทบาท
และหน้าที่ในการทำงานที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเทพา (ศปถ.อ.เทพา)

- มีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการ
- กรรมการแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายที่หนึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และฝ่ายที่สองเป็น
กรรมการที่ระบุตัวบุคคล
- บทบาทหน้าที่ :
 - 1) จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ
ทางถนนของอำเภอ และประสานแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของ
จังหวัด
 - 2) ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอ
 - 3) เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และ
รายงานการดำเนินงานให้คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดทราบ
 - 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
ในเขตอำเภอ
 - 5) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและอุบัติเหตุทางถนนอำเภอ
 - 6) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ
 - 7) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.อ.เทพา เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง หรือ
มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ
 - 8) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่เห็นควร

9) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด มอบหมาย

2. คณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเทพา

- มีคณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย นายอำเภอ สสอ.เทพา ผกก.สถานีตำรวจภูธรเทพา ผกก.สถานีตำรวจภูธรห้วยปลิง และ ผอ.รพ.เทพา
- ประธาน คือ ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง
- กรรมการ ประกอบไปด้วย กรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการที่ระบุบุคคล กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองผู้กำกับการหรือสารวัตรที่รับผิดชอบงานจราจร สภ.เทพา และ สภ.ห้วยปลิง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม หรือผู้แทน หัวหน้า ปภ.จังหวัดสงขลา สาขาเทพา
- บทบาทหน้าที่ :
 - 1) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดำเนินการสืบสวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่
 - 2) รวบรวมข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลต่อศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเทพา (ศปถ.อ.เทพา)
 - 3) วิเคราะห์ และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมดำเนินการแก้ไขปรับปรุงบริเวณจุดเสี่ยง
 - 4) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพอำเภอเทพา และศูนย์ความปลอดภัยคมนาคมอำเภอเทพาที่มีส่วนร่วมขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอำเภอเทพาอีกด้วย

ทุนเดิมในพื้นที่

นอกจากคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนน ที่มีหน้าที่ดำเนินงานด้านป้องกันความปลอดภัยทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์อย่างต่อเนื่อง ในพื้นที่อำเภอเทพา ยังมีคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพอำเภอ (District Health Board : DHB) ที่ขับเคลื่อนโดยภาคสาธารณสุข ประกอบด้วย ความร่วมมือของทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ (สาธารณสุข) และภาคเอกชน ตัวแทนภาคประชาชนในพื้นที่ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับ

พื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เน้นหนักในผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ยากไร้ เด็กปฐมวัย อุบัติเหตุ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ขยะและสิ่งแวดล้อมคณะกรรมการดังกล่าวได้ดำเนินการด้านที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม ในด้านอุบัติเหตุมีการลงพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องอุบัติเหตุทางถนน ณ บ้านปากบาง สะกอม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ส่งผลให้ทราบสาเหตุ แนวทางความต้องการของชุมชนในพื้นที่ ทำให้เป็นฐานในการทำงานได้เป็นอย่างดี และยังพบว่าในพื้นที่มีกลุ่มจิตอาสา ศูนย์ความปลอดภัย คมนาคมอำเภอเทพา ที่ทำงานด้านดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนด้านการสนับสนุนงบประมาณ นอกจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ให้การสนับสนุนโครงการขับเคลื่อนเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนเทพา ที่มีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสงขลา สาขาเทพาเป็นผู้รับทุนแล้ว โครงการฯ ยังได้เชื่อมประสานทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ โดยหน่วยงานนั้นเป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณด้วย ได้แก่

- กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ เพื่อประกอบการขอรับใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ที่วิทยาลัยชุมชนสงขลา งบประมาณจากวิทยาลัยชุมชนสงขลา
- โครงการ “Safety Life Safety Road” เป็นการรณรงค์การขับขี่ปลอดภัยและนำความรู้จากกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยจราจรไปขยายผล โดยการส่งต่อความรู้ให้กับน้องๆ นักเรียนบ้านบาโฮย ต.บาโฮย อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา งบประมาณจากวิทยาลัยชุมชนสงขลา

นอกจากนี้แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขจุดเสี่ยงเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ งบประมาณจังหวัดบกระหวงสาธารณสุข และงบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

สานพลัง ขับเคลื่อนงาน

กิจกรรมของโครงการที่ได้วางแผนไว้มีการตั้งรับและการดำเนินการเชิงรุก ได้วางแผนกิจกรรม โดยกำหนดเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ พร้อมทั้งตัวชี้วัด ซึ่งทางโครงการได้มีการดำเนินกิจกรรมครบถ้วนทุกกิจกรรม แต่ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมอาจจะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ พบว่า มีกิจกรรมที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1. เพื่อสร้างและกระตุ้นภาคีเครือข่ายในอำเภอให้ดำเนินการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอเทพาอย่างเป็นระบบ โดยผ่านกระบวนการประชุม นำเสนอข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - การประชุมภาคีเครือข่าย - การประชุมคณะทำงาน - สืบสวนอุบัติเหตุ - การถอดบทเรียนฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงาน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง - มีการดำเนินการต่อเนื่องตามมติที่ประชุม - เกิดการทำงานอย่างมีระบบ มีการนำเสนอปัญหา/พิจารณาแนวทาง

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
และกำหนดแนวทางในการแก้ไข ปัญหา		แก้ไขร่วมกัน ดำเนินการแก้ไข ติดตาม และรายงานผล
2. เพื่อให้เกิดแนวทางแก้ไขปัญหา จุดเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ	- การประชุมคณะทำงาน สืบสวนอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเทพา และลงพื้นที่ สืบสวนการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 7 ครั้ง - การอบรมวินัยจราจรให้กลุ่ม ผู้ใช้รถจักรยานยนต์	- ข้อมูลสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ - จุดเสี่ยงได้รับการแก้ไขแล้วจำนวน 5จุด - อัตราการสวมหมวกฯ ในกลุ่ม นักเรียน นักศึกษา เพิ่มขึ้น
3. เพื่อจัดการความรู้ ถอดบทเรียน ให้เกิดแนวทาง เพื่อนำไปขยายผล ในการจัดการในอนาคต	สัมมนาถอดบทเรียนการป้องกัน และแก้ปัญหาคชอุบัติเหตุทางถนน	ได้รับทราบสภาพการจราจรในอดีต สภาพปัญหาอุบัติเหตุ การดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหในปัจจุบันและอนาคต

การดำเนินงานเชิงรุก ในการสร้างความตระหนักและความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่เน้นไปที่กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชน มีการดำเนินการผ่านทางการจัด**อบรมวินัยจราจรให้กลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์** มีกลยุทธ์ในการทำงาน ดังนี้

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน โดยเน้นจากวิทยาลัยชุมชนสงขลา นักเรียน กศน. และเครือข่ายซึ่งเป็นเยาวชนที่กำลังเริ่มต้นขับขี่รถจักรยานยนต์
- ประสานกับสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา สาขานาทวี เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมอบรมนำชั่วโมงการอบรมในครั้งนี้ ไปประกอบการขอรับใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้ โดยไม่ต้องไปอบรมที่สำนักงานขนส่งอีก
- จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายทั้งการฟังบรรยายและการฝึกปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยอุบัติเหตุ กฎหมายจราจรเบื้องต้น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น กฎหมายรถยนต์ กฎหมายทางหลวง และกฎหมายจราจรทางบก การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย จิตสำนึกและมารยาทในการขับรถ ข้อปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินและการให้ความช่วยเหลือและการปฐมพยาบาล และการสาธิตและฝึกปฏิบัติการขับขี่ปลอดภัย
- เมื่ออบรมแล้ว มีการถอดบทเรียนเพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมอบรมได้ทบทวนตัวเองว่าได้เรียนรู้อะไรจากการอบรมและนำไปใช้ต่อ
- เกิดการต่อยอดจากการอบรม โดยมีการจัดกิจกรรมโครงการ Safety Life Safety Road โดยวิทยาลัยชุมชนสงขลา เพื่อรณรงค์การขับขี่ปลอดภัยและถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการ

เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยจราจรให้กับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านบาโฮย ต.บาโฮย อ.สะบ้าย้อย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่พีทำให้น้อง มีการพูดคุยให้ความรู้กันเองระหว่างเยาวชนด้วยกันซึ่งเข้าใจกันง่ายขึ้น เกิดความเป็นกันเอง ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้

ผลลัพธ์เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

การดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ในพื้นที่อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ ด้านโครงสร้าง/กระบวนการทำงาน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะส่งผลต่อการสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านกายภาพ

- มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความปลอดภัย เช่น ตัดต้นไม้เพิ่มแสงสว่าง การปรับปรุงผิวถนน เปลี่ยนเส้นแบ่งช่องทางจราจรเป็นเส้นทึบ (ห้ามแซง) ต่อเนื่องจากสะพานจนถึงสิ้นสุดโค้ง
- การจัดทำป้ายลดความเร็วในเขตชุมชนที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ป้ายเตือนทางโค้งสัญลักษณ์เตือนสีแดงบนพื้นถนน
- มีแผนระยะยาวในการขยายไหล่ทางหรือขยายถนน

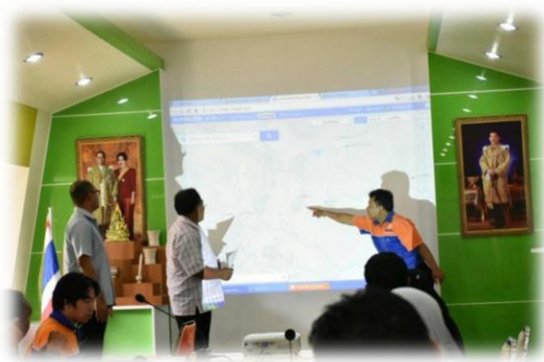
ด้านพฤติกรรม

- จัดระเบียบการจอดรถบริเวณริมถนน
- จัดหารถขยายแสงส่องประจำไว้กับรถบรรทุกไม่ยางทุกคัน และให้วางไว้ให้ผู้ขับขี่รถใช้ถนนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เมื่อมีการจอดรถริมถนนทุกครั้ง

- มีการประชาสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ เพื่อรณรงค์การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ผ่าน
ทางการประชุมประจำเดือน โดยใช้สื่อสถานีวิทยุเป็นช่องทางในการสื่อสาร

ด้านกระบวนการทำงาน

- มีการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
 - มีการจัดทำแผนแก้ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในระดับตำบล ระดับอำเภอ โดยมีคณะกรรมการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพอำเภอเป็นผู้นำดำเนินการ
 - รพ.เทพา มีการประชุมคณะกรรมการในการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุทุก 2 เดือน
 - เกิดกระบวนการสอบสวนอุบัติเหตุที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วยทีมสหสาขา และกำหนดการ
สืบสวนเมื่อมีผู้เสียชีวิต 1 รายขึ้นไป หรือมีผู้บาดเจ็บ 10 รายขึ้นไป หรือเป็นเหตุการณ์ที่เป็นที่
สนใจของสังคม โดยกำหนดระยะเวลาสืบสวนหลักจากเกิดอุบัติเหตุแล้ว 1 สัปดาห์
 - มีแบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอเทพา โดยใช้แบบ ปก.บอ.3 และ ปก.บอ.4
พร้อมทั้งเพิ่มรายละเอียดตามความต้องการของพื้นที่
 - มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางถนนอำเภอเทพา ในช่องทาง Face book
 - มีกลุ่มไลน์ “วาระอุบัติเหตุเทพา” ในการสื่อสารด้านอุบัติเหตุทางถนนและนัดหมายการทำงาน
- จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีผลมาจากการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานในอำเภอ
เทพา โดยเป็นการทำงานอย่างมีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้

จากกระบวนการสอบสวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ที่ใช้ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นการให้
ข้อมูลจาก รพ.เทพา ทีมกู้ภัย อบต. ตำรวจ ผู้เห็นเหตุการณ์ การลงพื้นที่สำรวจเส้นทางและสภาพถนน
ร่วมกัน หลังจากได้สาเหตุแล้ว ก็มีกระบวนการหาแนวทางการแก้ปัญหาและติดตามผล ซึ่งสิ่งเหล่านี้
กลายเป็นแนวทางการทำงานของอำเภอเทพาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

บทเรียนความสำเร็จจากการทำงาน

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเกิดจากความตระหนักและรับรู้ที่ “อุบัติเหตุทางถนน” เป็นปัญหา ต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยไม่ต้องรอให้หน่วยงานอื่นหรือหน่วยเหนือมาสั่งการ แต่จะช่วยเหลือทำงานแก้ปัญหากันเองในพื้นที่ หากมีปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ จึงจะหาช่องทางส่งต่อจังหวัดต่อไป

ความสำเร็จมาจากการร่วมกันทำงานโดยอาศัยเทคนิคกลยุทธ์ 5 ส. 5 ช. (สารสนเทศ สุดเสียง สุดคุ้ม สหสาขา ส่วนร่วม และเชื่อม ชง ชม/เชียร์ ช้อน เช็ค) โดยมีเทคนิคการทำงานคือ

- การทำงานร่วมกันที่ไม่มี “หัวโตะ” ไม่มีลำดับชั้น สร้างความสัมพันธ์แนวราบก่อให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง
- คนทำงานเป็นเจ้าของภาพการทำงานร่วมกัน มีการแบ่งงานกันทำ พึ่งพาอาศัยกัน ทำไปด้วยกัน เรียนรู้ไปด้วยกัน ส่งผลให้การทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งมากกว่าทำงานโดดเดี่ยว
- เครือข่าย เป็นพลังของการพัฒนาองค์กร
- ยอมรับความแตกต่างและความอิสระทางวัฒนธรรมองค์กร

นอกจากนี้ ยังมีกระบวนการหนุนเสริมจากพี่เลี้ยงของ สอจร. ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความรู้ทางด้านวิชาการเพิ่มเติม คอยเชื่อมกับหน่วยงานต่างๆ ที่ในบางครั้งโครงการยังไม่สามารถเชื่อมโยงได้ ให้สามารถเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน

ปัจจัยความสำเร็จ / ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัด

หัวข้อ	ข้อค้นพบ
เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> ■ การมีส่วนร่วมของคณะทำงาน ความเป็นกันเอง ทำงานแบบแนวราบ ■ การรับรู้ ตระหนักถึงปัญหา ■ เครือข่าย มีการทำงานที่เข้มแข็ง ■ คนในพื้นที่ มีความตระหนักถึงปัญหาอุบัติเหตุและมีความต้องการที่จะแก้ปัญหา ■ มีเครื่องมือที่ใช้ ความรู้ทางระบาดวิทยา/ระบบการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ/ 5 ส. 5 ช.
ปัญหาอุปสรรค	บางหน่วยงานยังไม่แสดงบทบาทหน้าที่และให้ความร่วมมือเท่าที่ควร การบูรณาการจึงยังไม่ครอบคลุมและยังคงใช้เวลาในการเชื่อม โดยทีมงานต่อไป
ข้อจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ■ สถานการณ์ภัยพิบัติและปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ทำให้ทำงานนี้ล่าช้าไปบ้าง ■ แต่ละหน่วยงานมีภารกิจหลักของตนเอง ต้องทำงานภารกิจหลักก่อน บางครั้งอาจจะมิงานเร่งด่วนหรือนโยบายที่ต้องดำเนินการก่อน ■ การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร มีผลต่อความต่อเนื่องและการรับรู้ความสำคัญแตกต่างกัน ■ ความยืดหยุ่นในการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละหน่วยงานมีน้อย การดำเนินการเพื่อจะแก้ไขปัญหาในบางเรื่องไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจากไม่สามารถใช้จ่ายงบประมาณได้ ดังนั้นงบประมาณของโครงการฯ ยังมีความจำเป็นในการเชื่อมหน่วยงานเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อน

ติดตามประเมินผล

ในการสอบสวนอุบัติเหตุแต่ละครั้ง มีการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและติดตามผลการแก้ไข ผ่านทางการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเทพา (ศปถ.อ.เทพา) ที่ ถึงแม้จะมีการประชุมเพียง 2 ครั้ง แต่ก็มีกระบวนการติดตามในเชิงราบ

สำหรับกิจกรรมเชิงรุกที่จะเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยการสร้างวินัยจราจร มีการติดตามอัตราการสวมหมวกนิรภัย พบว่า

หน่วยงาน	อัตราการสวมหมวกนิรภัย		
	ก่อนการอบรม	หลังการอบรม	การเปลี่ยนแปลง
วิทยาลัยชุมชนสงขลา	32.67%	68.67%	เพิ่มขึ้น 36.00%
กศน.อ.เทพา	44.84%	52.63%	เพิ่มขึ้น 7.79%

แนวทางการขยายผลเพื่อความยั่งยืน

จากพื้นฐานการทำงานของโครงการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอเทพา ส่งผลให้ทางพื้นที่มีแนวทางการในการทำงานต่อ ดังนี้

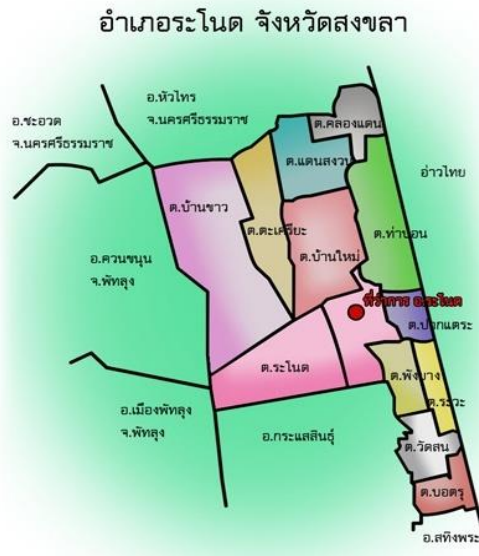
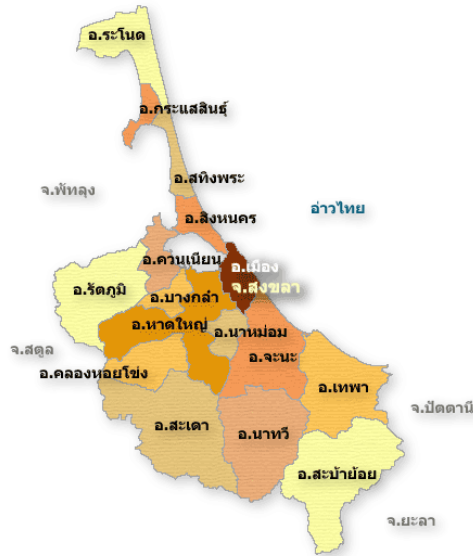
- จัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุแบบบูรณาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการสอบสวนอุบัติเหตุ เพื่อหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ไขต่อไป
- ดำเนินการสืบสวนการเกิดอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาขับเคลื่อนให้มีการแก้ไขจุดเสี่ยง โดยจะส่งต่อวิธีการแก้ไขจุดเสี่ยงให้กับท้องถิ่นซึ่งมีงบประมาณดำเนินการเป็นผู้รับผิดชอบต่อไป
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้การทำงานคล่องตัวและทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น
- เพิ่มกิจกรรมแก้ไขหรือส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน นักศึกษา เพื่อจะได้ขยายผลต่อไปยังผู้ปกครอง
- การจัดทำองค์กร/ชุมชน/สถานศึกษา ต้นแบบความปลอดภัยทางถนน

บทเรียนสู่ข้อเสนอแนะ

- อำเภอเทพาเด่นเรื่องการทำให้องค์กรท้องถิ่นเข้ามาทำการสอบสวนอุบัติเหตุจราจร หากมีการขยายต่อเนื่องจนกลายเป็นโมเดลระดับประเทศต่อไป จะเป็นการขยายผลให้ท้องถิ่นตระหนักและเป็นหน่วยงานสำคัญในการดูแลจัดการปัญหา
- กระบวนการประชุมที่สม่ำเสมอ จะเป็นตัวกระตุ้นจากข้างล่างขึ้นข้างบนได้ดี จึงควรมีงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้เครือข่ายได้มาพบปะ แลกเปลี่ยน และบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนนในการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับชั้น เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม
- ทีมกู้ชีพควรเพิ่มทักษะในการเก็บข้อมูลร่วมกับคณะทำงานสอบสวนอุบัติเหตุ พี่เลี้ยงหรือคณะทำงานอาจมีคู่มือในการสืบสวนฯ ให้กับทีมกู้ชีพ และควรมีนักวิชาการร่วมให้คำแนะนำ
- หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน ต้องมีการติดตามสภาพปัญหาจากการใช้เส้นทางนั้นด้วย พร้อมรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เกิดการทำงานแบบครบวงจร

22. ขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด

อำเภอระโนด ตั้งอยู่บนคาบสมุทรสทิงพระ ทางทิศเหนือสุดของจังหวัดสงขลา มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง คือ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอหัวไทร (จังหวัดนครศรีธรรมราช) ทิศตะวันออกจรดอ่าวไทย ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอสทิงพระ และอำเภอกระแสสินธุ์ ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอควนขนุน (จังหวัดพัทลุง)

อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นอีกอำเภอที่มีปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่มีความรุนแรงมากขึ้น จากการสำรวจสถิติพบว่า อุบัติเหตุทางถนนในอำเภอระโนดสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสภาพปัญหาประกอบด้วย (1) จุดตัดทางแยกถนนสายหลักและสายรองมีจำนวนมาก และไม่มีสัญญาณไฟจราจร (2) การจราจรคับคั่ง (3) พฤติกรรมการขับซี่ยานพาหนะของประชาชนในพื้นที่ไม่เคารพกฎจราจร ไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ขับรถเร็ว และประมาท (3) เครือข่ายในพื้นที่ขาดความร่วมมือและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่

ซึ่งจากข้อมูล สถานีตำรวจภูธรระโนด และโรงพยาบาลระโนด พบว่า ในปี 2558 มีการเกิดอุบัติเหตุจำนวน 110 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 127 ราย และเสียชีวิตจำนวน 6 ราย และในปี 2559 สถิติการเกิดอุบัติเหตุสูงขึ้นเป็น 159 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 150 ราย และเสียชีวิตจำนวน 13 ราย

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีความจำเป็นต้องยกระดับการทำงานด้านการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนและเพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาระโนด โดยนายคงศักดิ์ คงปาน หัวหน้า ปภ.สาขาระโนด และนายธนชวิฏ์ ปิ่นทอง ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดการปัญหา

ร่วมกับภาคีเครือข่าย จึงได้ดำเนินงานโครงการการขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างทีมและพัฒนาเครือข่ายให้สามารถพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนน (2) ดำเนินการแก้ไขจุดเสี่ยงในเขตพื้นที่อำเภอระโนด (3) เสริมสร้างวินัยจราจรในสถานศึกษา/สถานประกอบการ (4) ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุทางถนนให้น้อยลง ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญ เพื่อ 1) เกิดทีมงานและมีเครือข่ายร่วมกันดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร 2) ทีมงานได้รับการพัฒนาและยกระดับการทำงานมีกลไกขับเคลื่อน ติดตามการดำเนินงานอย่างเข้มข้น จริงจัง ต่อเนื่อง 3) มีการจัดการจุดเสี่ยง และเกิดมาตรการองค์กร ที่ร่วมกันป้องกันแก้ไข ทำให้ลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร 4) เกิดการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน/โรงงาน (มีมาตรการ/ข้อตกลง/หมวกนิรภัย/เข็มขัด/การจอดรถ) โดยกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้ร่วมดำเนินงานโครงการประกอบด้วย ภาคีเครือข่ายคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอำเภอระโนด /นักเรียนโรงเรียนสามบ่อวิทยา พนักงานบริษัทไทยยูเนียน พีดีมิลล์ จำกัด /ประชาชนในพื้นที่อำเภอระโนด

สถานเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อน สร้างความปลอดภัยทางถนน

ทั้งนี้ในการดำเนินงานได้ประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในอำเภอระโนด ซึ่งมาจากแต่ละหน่วยงาน กลายเป็นทีมสหสาขาวิชาชีพ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนงาน คือ

1. หมวดการทางสทิงพระ	8. โรงพยาบาลระโนด
2. ตำรวจภูธรระโนด	9. เทศบาลตำบลบ่อตรุ
3. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอระโนด	10. เทศบาลตำบลปากแตระ
4. โรงเรียนสามบ่อวิทยา	11. กู้ภัยอินทนิล
5. อบต.ท่าบอน	12. สถานีวิทยุ ทูซีเรดีโอ 93.75 MHz
6. อบต.ปากแตระ	13. ชมรม อสม. อำเภอระโนด
7. อบต.พังยาง	14. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัดสงขลา สาขาระโนด

ภาคีเครือข่ายอำเภอระโนดโดยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ จึงให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน

เดินทาง ขับเคลื่อนไปด้วยกัน

หลังจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา สาขาระโนด ได้รับบทบาทเป็นผู้เชื่อมประสาน ชักชวนภาคีเครือข่ายให้เข้ามาร่วมขับเคลื่อนงานไปด้วยกัน จึงได้ดำเนินการกิจกรรมดังนี้

1. **ประชุมชี้แจงโครงการและแต่งตั้งคณะทำงาน** “โครงการการขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวน 27 คน และได้มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอระโนด จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งส่งผลให้เกิดข้อเสนอสู่แนวทางปฏิบัติ คือ
 - ภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมประชุม ได้รับทราบถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโครงการขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด
 - ได้ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา แล้วร่วมกันค้นหาแนวทางป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เรื่องการจัดการจุดเสี่ยงจุดอันตรายในพื้นที่

- ภาคีเครือข่ายร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติการกับรถรับ-ส่งนักเรียนและผู้โดยสารให้ปลอดภัย

โดยประชุมหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหา รถรับ-ส่ง นักเรียนที่นักเรียนมีพฤติกรรมห้อยโหน เกิน หรือหยอกล้อกันระหว่างนั่งรถ ซึ่งได้ให้ทางโรงเรียนเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแล จัดระเบียบความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงเรียน และตรวจสอบการเดินทางของนักเรียนให้ปลอดภัย ซึ่งได้แบ่งแยกประเภทการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน หากพบนักเรียนที่ขับรถจักรยานยนต์มาให้โรงเรียนมีมาตรการเข้มงวดในการใส่หมวกนิรภัย

2. **สำรวจพื้นที่เสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน และร่วมกันแก้ไขปัญหา** โดยภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันรวบรวมจุดเสี่ยง จุดอันตราย แล้ววิเคราะห์อุบัติเหตุในระดับพื้นที่ อปท. จากข้อมูลของทางโรงพยาบาล ตำรวจ โดยการประชุมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาจุดเสี่ยงและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนครั้ง ซึ่งภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันลงพื้นที่ไปตรวจสอบในพื้นที่เสี่ยงจริง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ให้เห็นกายภาพที่

ชัดเจนอีกครั้ง แล้วนำข้อมูลกลับมาวิเคราะห์ร่วมกันในห้องประชุม เพื่อค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข
ปัญหาร่วมกัน ซึ่งในการลงพื้นที่และร่วมวิเคราะห์ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แขวง
ทางหลวงชนบทสงขลา สภ.ระโนด ฯลฯ ซึ่งค้นพบว่า มีจุดเสี่ยง จุดอันตรายที่สำคัญและเร่งด่วนในการ
แก้ไข จำนวน 6 จุด โดยการแก้ไขปัญหาในขั้นแรก คือดำเนินการตัดหญ้าบริเวณจุดเสี่ยงสี่แยก และรื้อ
ป้ายโฆษณาที่บดบังการมองเห็น ในส่วนการแก้ไขทางกายภาพทางโครงสร้าง เช่น โค้งคอสะพาน โค้งรี
สอร์ท ได้นำเสนอที่ประชุมและทำบันทึกเพื่อเสนอหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ จัดสรรงบประมาณมา
ดำเนินการแก้ไข ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ

3. เสริมสร้างวินัยจราจรในโรงเรียนและโรงงาน โดยการจัดอบรมเสริมสร้างวินัยจราจรใน
โรงเรียนและโรงงาน และจัดประชุมเพื่อติดตามประเมินผล จำนวน 4 ครั้ง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น
พนักงานและนักเรียน จากสถานศึกษาและสถานประกอบการ คือ โรงเรียนสามบ่อวิทยา บริษัทไทยยู
เนียน ฟีดมิลล์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์
อย่างปลอดภัย และความรู้ด้านพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ตลอดจนให้ตระหนักถึงความ
ปลอดภัยสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ขับขี่รถจักรยานยนต์

ในการเสริมสร้างอบรมวินัยจราจร ได้มี อสม. เข้ามามีส่วนร่วมเป็นแกนนำเครือข่ายในการ
ถ่ายทอด สร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ
และมีมาตรการให้เป็นต้นแบบการสวมหมวกนิรภัย 100% ขึ้น ส่งผลให้เกิดการตื่นตัว ตระหนักถึง
ความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย นอกจากนั้นยังมีการจัดการจราจรที่ปลอดภัย เช่น การกำหนดจุด

จอตกรถ มีการทาสีเส้นจราจร และจัดทำสัญลักษณ์ป้ายจราจรให้มีความชัดเจน อบรมให้ควมรู้ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎจราจร

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยให้สื่อท้องถิ่น(สถานีวิทยุชุมชน) ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด และรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้ และเชิญชวนให้ปฏิบัติตามกฎจราจร มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ถึงจุดเสี่ยงและการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ มีความตระหนักในเรื่องการสวมหมวกนิรภัยมากขึ้น

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

ผลจากการดำเนินกิจกรรมในโครงการฯ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. เกิดทีมงานและเครือข่าย มีการเชื่อมประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรได้มากขึ้น
2. ประชาชนมีความตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น
3. จุดเสี่ยงบนท้องถนนได้รับการแก้ไขบางส่วน เช่น ตัดต้นไม้ที่บดบังทัศนวิสัย ติดป้ายเตือนทางโค้ง
4. อุบัติเหตุทางถนน ผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากการเกิดอุบัติเหตุในอำเภอระโนดลดลง

นอกจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามแผนงาน ยังมีผลลัพธ์ที่นอกเหนือจากแผนงาน เกิดการต่อยอดจากการเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินการขับเคลื่อนงานไปด้วยกัน คือ

- เกิดการสำรวจและวิเคราะห์จุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอระโนด ส่งผลให้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบถนนในแต่ละสายเข้ามาร่วมวางแผนงาน และรับข้อเสนอที่ดีไปดำเนินการต่อไป เช่น แขวงทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา ดำเนินการตัดหญ้าและแก้ไขบริเวณจุดเสี่ยง /เทศบาลตำบลระโนด ได้ทำสีขาวแดงฟุตบอลให้มีความชัดเจนมากขึ้น บริเวณถนนประชาอุทิศเพื่อไม่ให้มีรถจอดบริเวณทางแยกหน้าตลาด
- เจ้าหน้าที่ตำรวจจาก สภ.ระโนด จัดทำโครงการครู 5 นาที หน้าเสาธง ให้ความรู้ด้านกฎหมายจราจร อาทิตยละ 2 วัน จำนวน 33 โรงเรียน ในเขตรับผิดชอบ สภ.ระโนด
- เกิดการจัดตั้งกลุ่มไลน์ จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสร้างวินัยจราจรระโนด (สมาชิก 38 คน) และ กลุ่มภาคี ปภ.ระโนด (สมาชิก 27 คน) เพื่อใช้ในการสื่อสาร รับรู้ข่าวสารการเกิดอุบัติเหตุ การให้ความช่วยเหลือให้ทันท่วงที การรวมกิจกรรมด้านป้องกันอุบัติเหตุทางถนน
- องค์การบริหารส่วนตำบลพังยาง มีความตื่นตัวในการสร้างความปลอดภัยด้านถนนให้แก่ชุมชน มีการกำหนดมาตรการและเป็นอปท.ต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน สามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ ได้
- เกิดการจัดการจุดเสี่ยง(โค้งรีสอร์ท) ที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง สื่อมวลชนให้ความสนใจลงพื้นที่ที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงอย่างเร่งด่วน แนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุลดลงจนไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน
- ระบบแสงสว่าง ถนนสาย ทล.408 และ ทช.สข.4083 ได้รับการแก้ไข
- ภาคเอกชน บริษัทวิริยะประกันภัยให้ความสนใจร่วมรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย และความปลอดภัยทางถนน ได้มอบหมวกนิรภัยสำหรับเด็ก และผู้ใหญ่ 3 ครั้ง จำนวน 150 ใบ (วันปีใหม่ สงกรานต์ และให้คณะทำงานรณรงค์แก่เด็ก 4 โรงเรียน (รร.บ้านระโนด ธีญเจริญ, รร.วัดจาก, รร.วัดสีหยัง, รร.คลองแดนวิทยา) และมอบแวกกั้นจราจรชนิดน้ำ (แบรีเออ) ให้แก่ รพ.ระโนด เพื่อกั้นเกาะกลางทางเข้าออก รพ.

ปัจจัยความสำเร็จ

1. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการร่วมวางแผนและดำเนินงานในพื้นที่ เพราะทีมมีเป้าหมายเดียวกันในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ถึงแม้จะมีอุปสรรคบ้าง แต่ทีมก็มีได้ท้อถอย และมีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เนื่องจากเครือข่ายมีความหลากหลายมาจากสหสาขาวิชาชีพ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน มีการประสานงานกันง่ายขึ้น เนื่องจากใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยมีแกนนำหลักของทีมคือ ปภ.ระโนด/รพ.ระโนด/สภ.ระโนด/กู้ภัยอินทนิล และมีแนวร่วมท้องถิ่นในพื้นที่

2. มีการประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการ และร่วมแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
3. มีการใช้สื่อ Social เช่น ไลน์ เฟสบุค ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

จากบทเรียนสู่ข้อเสนอแนะ

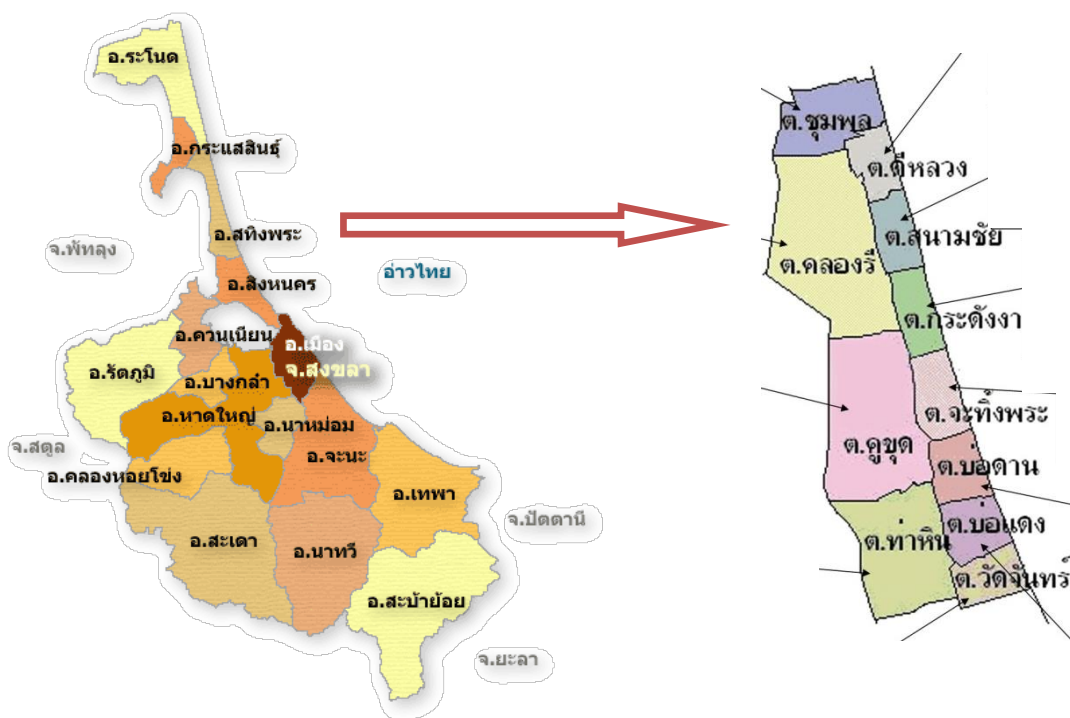
เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างวินัยจราจรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรให้นโยบายและบทบาทหน้าที่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนงาน โครงการและจัดสรรงบประมาณ เพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงบนถนนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และสามารถดำเนินการสร้างเสริมความปลอดภัยทางถนนให้กับประชาชนในพื้นที่ได้
2. ให้มีนโยบายและงบประมาณ ส่งเสริมผลักดันให้หน่วยงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจ ขนส่ง ดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง
3. ให้มีการใช้สื่อ Social ในการกระตุ้น ประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการแก้ไขจุดเสี่ยงในทุกพื้นที่โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสื่อสาร สร้างการรับรู้และร่วมกันจัดการปัญหาอย่างทันทั่วถึง

23. พัฒนาศักยภาพเพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

อำเภอสทิงพระ เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัด พื้นที่การปกครองออกเป็น 11 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลจะติงพระ ตำบลกระดังงา ตำบลสนามชัย ตำบลดีหลวง ตำบลชุมพล ตำบลคลองรี ตำบลคูขุด ตำบลท่าหิน ตำบลวัดจันทร์ ตำบลบ่อแดง และตำบลบ่อดาน (ที่มา: <https://th.wikipedia.org/อำเภอสทิงพระ>)

อำเภอสทิงพระ มีสภาพพื้นที่เป็นชุมชนกึ่งเมือง และชุมชนชนบทผสมผสานกัน มีถนนสายหลักที่เชื่อมระหว่างอำเภอระโนดและอำเภอสิงหนคร คือ ทางหลวง 408 เป็นถนน 4 ช่องจราจร อีกทั้งมีถนนสายรอง มีทางแยก ทางร่วมอีกหลายเส้นทาง สภาพผิวถนนส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน มีน้ำท่วมขัง แสงสว่างไม่เพียงพอ ป้ายจราจรมีไม่ครบถ้วนและไม่ชัดเจน ต้นไม้เกาะกลางถนนบดบังทัศนียภาพในการจราจร ในถนนสายหลักมีช่องทางให้รถจักรยานยนต์สามารถตัดผ่านได้หลายแห่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ประกอบกับพฤติกรรมของผู้ใช้รถใช้ถนนไม่ระมัดระวัง ผู้สัญจรไปมามีทั้งคนในพื้นที่ที่ประกอบอาชีพทำตาลโตนดและทำนา และในชุมชนยังมีการใช้รถควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์ เส้นทางยังเป็นถนนแคบๆ นอกจากนี้ยังมีคนต่างถิ่นสัญจรเข้ามาไม่คุ้นชินเส้นทางและไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร รวมถึงพฤติกรรมการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ของเด็กเยาวชนนักเรียน ที่ขับซิ่งตั้งแต่อายุน้อย และไม่สวมใส่

หมวกนิรภัย ไม่มีใบอนุญาตขับขี่ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลัก และมีจำนวนรถยนต์เพิ่มมากขึ้นในทุกปีติดต่อกันตลอดมา ดังนั้นถนนหมายเลข 408 ซึ่งเป็นเส้นทางหลักระหว่างจังหวัด จึงมีรถที่ใช้เส้นทางดังกล่าวจำนวนมากและใช้ความเร็วเกินกำหนด และมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกิน หรือมีสภาพไม่พร้อมใช้งาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุทำให้สูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สิน

จากสถิติปัญหาพบว่า นักเรียน นักศึกษาที่ไม่สวมหมวกนิรภัยได้รับบาดเจ็บ ปี พ.ศ. 2558 จำนวน 12 ราย ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 9 ราย ทางเทศบาลตำบลสิงห์พระ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในตำบลสิงห์พระ โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ จึงได้เชื่อมภาคีเครือข่ายมาร่วมดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน อำเภอสิงห์พระ จังหวัดสงขลาขึ้น โดยมีนายจักร์ อวยยะพัฒน์ ปลัดเทศบาลตำบลสิงห์พระ นางอภิญญา มีชัยชนะ รองปลัดเทศบาลตำบลสิงห์พระ นายวิทย์ สุขขัง หัวหน้าสำนักปลัด เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อน และเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้าร่วมดำเนินการประกอบด้วยทีมงานเทศบาลตำบลสิงห์พระ ตำรวจ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสิงห์พระ ผอ.กองช่าง และครูชำนาญการพิเศษและผู้ดำเนินรายการวิทยุชุมชน โดยมุ่งเน้นที่จะปลูกฝังทัศนคติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการขับขี่และใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัยให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้มีวินัย รู้กฎหมาย สามารถขยายไปสู่การปฏิบัติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขับขี่รถให้ปลอดภัยได้ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างภาคีเครือข่าย ทีมงาน อนุกรรมการในการสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา เพื่อนำมาหาแนวทางแก้ไข ปัญหาความปลอดภัยทางถนน 2) เผยแพร่ความรู้ให้กับนักเรียนที่เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้อง 3) สร้างแกนนำนักเรียนต้นแบบเพื่อเป็นแบบอย่างด้านวินัยจราจร ขับขี่ที่ปลอดภัย พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรค เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขป้องกัน และ 4) รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสให้เกิดการรับรู้ และกระตุ้นจิตสำนึกในการขับขี่ปลอดภัยให้กับนักเรียน นักศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือ 1) เกิดภาคีเครือข่าย ทีมงาน อนุกรรมการระดับต่าง ๆ ในการทำงาน เกิดการจัดการความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนระดับอำเภอ 2) นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 2 โรงเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนนอย่างดี 3) เกิดแกนนำนักเรียน นักศึกษาเพื่อเป็นต้นแบบจำนวนโรงเรียนละ 20 คน และ 4) พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนมีการใช้หมวกนิรภัย 100 % โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.)

ภาคีเครือข่ายกับการขับเคลื่อนงาน

ทุนเดิมในพื้นที่ มีการปฏิบัติงานจราจรของสถานีตำรวจภูธรที่มีการตั้งด่าน ตักเตือน และภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอได้มีการขับเคลื่อนงานในช่วงเทศกาลร่วมกับกับแกนนำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 11 แห่ง และ อปพร. และใช้งบจากเทศบาลเฉพาะงบค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่าย ในการจัดการจราจร ได้ตลอดปี

ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมสำคัญในการดำเนินงานนี้ ซึ่งเป็นเครือข่ายทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจภูธรอำเภอสทิงพระ ปภ.วิทยาเขต สงขลา โรงพยาบาลสทิงพระ โรงเรียนสทิงพระวิทยา แขวงทางหลวงสทิงพระ และบริษัทกลางๆ โดยมี ปภ. สาขาระนองเป็นที่เลี้ยง

โดยได้มีการประชุมชี้แจงร่วมกันเพื่อทราบถึงความเป็นมาของโครงการฯ ได้ร่วมกันวางแผนงาน นำ วัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการพัฒนาศักยภาพ เพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน มา กำหนดออกแบบกิจกรรมที่มีอยู่ในแผนงานโครงการ พร้อมทั้งคัดเลือกคณะกรรมการขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียนอำเภอสทิงพระ จากจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 37 คน มาเป็นคณะกรรมการ จำนวน 11 ท่าน ซึ่งมีคำสั่งแต่งตั้งโดยนายกเทศมนตรีตำบลสทิงพระ เป็นผู้ลงนาม

ภาคีเครือข่ายมีบทบาทหน้าที่ร่วมกัน ประชุมวางแผนติดตามงาน สร้างเครือข่าย อบรมให้ความรู้ จัดทำประชาคมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์แก้ไขจุดเสี่ยง และสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งแกนนำนักเรียน

ตั้งวงคุยแล้วทำไปด้วยกัน

หลังจากแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียนอำเภอสทิงพระ เรียบร้อยได้เริ่มต้นดำเนินการ ดังนี้

1. **ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียนอำเภอสทิงพระ** จำนวน 2 ครั้งเพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และสำรวจตรวจสอบจุดเสี่ยงในเขตพื้นที่ เตรียมแผนที่ประกอบ เพื่อมา วิเคราะห์จุดเสี่ยง หาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยมีผู้อำนวยการกองช่าง เทศบาลตำบลสทิงพระ ซึ่งมีบทบาทหลักในการตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดอันตราย พร้อมทำแผนที่และถ่ายภาพมาประกอบแล้วนำเข้าพิจารณาในที่ประชุม

ในการประชุมครั้งที่ 2 ได้มีการเตรียมความพร้อม วางแผนงานในการฝึกอบรมเสริมสร้างวินัยจราจรในโรงเรียนที่เป็นเป้าหมายใน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสทิงพระวิทยาและโรงเรียนในเมือง โดยได้ กำหนดวันเวลาและแผนการฝึกอบรม

2. ฝึกอบรมให้ความรู้กับนักเรียน โรงเรียนสทิงพระวิทยา และโรงเรียนในเมือง เพื่อเสริมสร้างวินัยจราจรในโรงเรียน และสร้างแกนนำนักเรียนต้นแบบ ได้เป็นต้นแบบเผยแพร่ความรู้ให้กับเด็กนักเรียน โดยมีเน้นให้เป็นแกนนำนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้มีการสวมหมวกนิรภัย 100% ในโรงเรียน ซึ่งมีการอบรมให้ความรู้กับนักเรียน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 โรงเรียนสทิงพระวิทยา นักเรียนเข้ารับการอบรม จำนวน 153 คน และครั้งที่ 2 โรงเรียนในเมือง มีนักเรียนเข้ารับการอบรมจำนวน 100 คน และมีนักเรียนที่สมัครเข้ามาเป็นแกนนำนักเรียน โรงเรียนละ 20 คน รวมเป็น 40 คน ซึ่งในการอบรมได้รับการสนับสนุนวิทยากร จาก โรงพยาบาลสทิงพระ สถานีตำรวจภูธรสทิงพระ วิทยาลัยป้องกันภัย วิทยาเขตสงขลา บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัย เพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายจราจร การขับขี้อย่างปลอดภัยโดยฝึกปฏิบัติจริงตามฐานเรียนรู้ การปฐมพยาบาล วินัยจราจรและสิทธิประโยชน์

หลังการอบรมนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ถูกต้อง และได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร ข้อปฏิบัติวินัยจราจรที่ถูกต้อง นอกจากนี้ทางโรงเรียนสทิงพระวิทยา ได้มีมาตรการในเรื่องความปลอดภัยทางถนน ให้นักเรียนสวมหมวกนิรภัยขับขี่รถมาโรงเรียนทุกครั้ง ส่งผลให้พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น แต่ก็มีนักเรียนบางคนที่ยังไม่เห็นความสำคัญในการสวมหมวกนิรภัย ทางโรงเรียนได้มีการตักเตือน เพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมาส่งจะให้ความรู้แล้วให้สื่อสารบอกผู้ปกครองในการสวมหมวกนิรภัย โดยมีการประชาสัมพันธ์แจกแผ่นพับให้ความรู้

3. การแก้ไขจุดเสี่ยง โดยภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันสำรวจจุดเสี่ยง มีผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เตรียมการ วางแผนออกสำรวจจุดเสี่ยง และเมื่อได้ข้อมูลจุดเสี่ยงแล้ว ได้นำมาจัดทำเป็นแผนที่และระบุจุดเสี่ยงที่พบ โดยมีคณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์จุดเสี่ยง หาแนวทางในการแก้ไขจัดการจุดเสี่ยง โดยลงไปในพื้นที่จริงซึ่งมี ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ มาร่วมวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไข

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ในการดำเนินงานสามารถตอบวัตถุประสงค์ของโครงการได้ดี จนเกิดผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ภาศิได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์และต้นตัวในภารกิจหน้าที่ และเกิดแกนนำนักเรียนจำนวน 40 คน มีจำนวนผู้สวมหมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้นในโรงเรียน สถิติอุบัติเหตุจราจรในภาพรวมอำเภอมีผู้เสียชีวิตลดลง และเกิดช่องทางสื่อสารกันทางกลุ่มไลน์ ระหว่างเครือข่ายไม่ต้องอาศัยหนังสืออย่างเป็นทางการ ซึ่งจะเห็นได้จากภาคีเครือข่ายที่เข้ามาขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยร่วมกัน คือ

- สถานีตำรวจภูธรสติงพระ ได้ดำเนินการติดตั้งป้ายห้ามจอดซ้อนคัน มีการจัดตั้งจุดตรวจ การตั้งกรวยจราจรสี่แยก ยูเทิร์น ในช่วงโมงเร่งด่วน ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงและเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และอำนวยความสะดวกบริเวณหน้าโรงเรียน
- แขวงการทาง ได้ดำเนินการจัดทำเส้นจราจรที่ชัดเจน ทาสีขาวแดง ขาวดำ ปรับภูมิทัศน์เกาะกลาง จัดระเบียบทางเท้าบริเวณชุมชน ร่วมกับเทศบาล ทำให้ทัศนวิสัยในการขับขี่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม พบปัญหาการวางแผงลอยบริเวณริมฟุตบาท นอกจากจอดตรอกซ้อนคัน แม่ค้าที่วางหาบริมทางทำให้เกิดความเสี่ยงเพราะคนต้องลงมาเดินบนผิวทาง ทางเทศบาลจึงร่วมกับสถานีตำรวจและแขวงการทาง จัดทำหนังสือเชิญผู้ประกอบการร้านค้ามาประชุมทำความเข้าใจ ขอความร่วมมือในการตั้งแผงพื้นเขตฟุตบาท เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยของคนเดินเท้า
- โรงพยาบาลสติงพระมีส่วนร่วม ในการอบรมทีมกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้ได้รับความรู้ ทราบถึงวิธีการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุได้อย่างถูกต้อง มีการจัดซ้อมแผนอุบัติเหตุร่วมกับเทศบาลกรณีเกิดอุบัติเหตุหมู่ มีสถานีตำรวจร่วมด้วย มูลนิธิฯ กู้ชีพต่างๆ และเข้าร่วมสำรวจจุดเสี่ยง รวมถึงการสะท้อนข้อมูลอุบัติเหตุที่เก็บได้จากการสำรวจผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา
- ภาคเอกชน คือ สถานีวิทยุสติงพระเรดิโอ ได้ร่วมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจร รมรงค์การใช้รถใช้ถนน เคารพกฎหมายจราจร โดยมีนักจัดรายการทุกคนในสถานีช่วยกันรณรงค์ ซึ่งนักจัดรายการ/ดีเจมีหลายช่วงวัย ทำให้พูดคุยได้หลากหลายตรงกับหลายกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้รับกระแสตอบรับค่อนข้างดี และหัวหน้าสถานีได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในการขับเคลื่อนโครงการฯ จึงช่วยสื่อสารประชาสัมพันธ์ได้มาก ซึ่งมีแนวคิดขยายผลจากจุดเล็กๆ ในระดับเทศบาล แล้วขยายไปยังพื้นที่อื่นๆ ในตำบล อำเภอต่อไป
- เทศบาลตำบลสติงพระ ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าภาพหลักงานนี้ ได้มีการจัดทำสรุปสถิติในภาพรวมอำเภอ พบว่า จำนวนครั้งเปรียบเทียบระหว่างปี 2559-2560 มีผู้เสียชีวิตลดลง หากแต่

จำนวนการเกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น ซึ่งทางเทศบาลได้นำข้อมูลนำเข้าต่อที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาแนวทางร่วมกับภาคีเครือข่ายในลดอุบัติเหตุทางถนน

นอกจากนี้จากข้อมูลจุดเสี่ยงที่ได้วิเคราะห์ร่วมกัน ทำให้สามารถจัดการแก้ไขจุดเสี่ยงบางจุดได้ทันทีโดยใช้งบประมาณของเทศบาล เช่น การเพิ่มไฟสว่างทางแยก ติดตั้งไฟกระพริบหน้าโรงเรียน มีป้ายเตือน การติดตั้งกระจกสะท้อน การปรับปรุงทัศนวิสัยบริเวณไหล่ทางโดยการตัดหญ้า กิ่งไม้ที่บดบังการมองเห็น

ดอกผล ที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

1. คณะทำงานมีการทำงานในแนวราบ สามารถสื่อสารพูดคุยกันได้ทันทีผ่านช่องทางกลุ่มไลน์ ไม่ต้องอาศัยหนังสืออย่างเป็นทางการเหมือนก่อนมีโครงการฯ และขยายผลเครือข่ายไปยังโรงเรียน 2 แห่ง มีกลุ่มไลน์เพื่อสื่อสาร รายงานผลระหว่างกลุ่ม
2. คณะกรรมการโครงการเกิดการตื่นตัว รับรู้และเข้าใจในบทบาทการทำงาน เกิดการขยายผลเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานให้เข้ามาร่วมดำเนินงาน
3. เกิดแกนนำนักเรียนใน 2 โรงเรียน จำนวน 40 คน มีนักเรียนที่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้จำนวน 253 คน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการขับขี่ มีการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น
4. เกิดมาตรการในเรื่องความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียนสทิงพระวิทยา และโรงเรียนในเมือง
5. สถิติอุบัติเหตุจราจรในภาพรวมของอำเภอ มีผู้เสียชีวิตลดลง
6. เกิดการจัดการระเบียบทางเท้า โดยการทำความเข้าใจขอความร่วมมือกับแม่ค้าให้ตั้งแผงขายให้พ้นเขตริมทางเดิน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

บทเรียนที่พบ

1. ปัจจัยความสำเร็จ คือ การทำงานแบบบูรณาการ และการทำไปตามหน้าที่ผ่านการประชุม คณะทำงาน มีการประสานงานแบบไม่เป็นทางการ มีการใช้งบประมาณจากหน่วยงานมาสมทบ รวมถึงการใช้ช่องทางสื่อสารแบบไม่เป็นทางการทั้งทางโทรศัพท์และ Line

2. การติดตามหนุนเสริมจากพี่เลี้ยง สอจร. ทางทีมได้รายงานความก้าวหน้าและประสานอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมกับหน่วยงานในจังหวัดได้ดี ทั้ง ปภ./ บ.กลาง/ รพ./ สภ. ซึ่งทางพี่เลี้ยงจะเป็นผู้เชื่อมงานในระดับอำเภอ(นายอำเภอ) เพื่อนำเสนอข้อมูล ผลการดำเนินงาน
3. ในการติดตามประเมินนักเรียนแกนนำต้นแบบ โรงเรียนละ 20 คน ได้กำหนดให้มีประธานโรงเรียนละ 1 คน มีการเชิญประชุมร่วมกับหน่วยงาน เพื่อให้นักเรียนแกนนำร่วมแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานซึ่งส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องการทำงานในโรงเรียน ทำให้แกนนำเกิดการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้ความรู้หน้าเสาธง การสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ มีการแจ้งเหตุ
4. การติดต่อสื่อสารและทำงานแบบบูรณาการ สามารถจัดการกับปัญหาได้ทันที เช่น การจัดการจุดเสี่ยงจากการรวบรวมสถิติข้อมูลของโรงพยาบาลและตำรวจ

ธารณภัยจังหวัดเลยสาขาด่านซ้าย และนางสาวพรพิไล นียมถิ่น พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญหลัก ร่วมกับคณะทำงานและภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้โครงการรวมพลังสร้างความปลอดภัยทางถนนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา แผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ(1)พัฒนาและสร้างเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอด่านซ้ายให้เกิดความยั่งยืน (2)เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน โดยเฉพาะนักเรียนมัธยม (3) ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มเยาวชนระดับมัธยมในพื้นที่ มูลนิธิ สมาคม และผู้ประกอบการรับ-ส่ง นักเรียนอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

รวมพลังภาคีด่านซ้าย สร้างความปลอดภัยทางถนน

ในการขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนน มีภาคีเครือข่ายที่สำคัญทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานโครงการ ประกอบด้วย

1. สำนักงานขนส่งจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย
2. สำนักงานแขวงทางหลวงเลยที่ 2 ด่านซ้าย
3. สำนักงานท้องถิ่นอำเภอด่านซ้าย
4. สถานีตำรวจภูธรด่านซ้าย
5. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอด่านซ้าย
6. โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ด่านซ้าย
7. ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง อำเภอด่านซ้าย
8. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อำเภอด่านซ้าย
9. มูลนิธิสว่างคีรีธรรม อำเภอด่านซ้าย
10. เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้มีการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายอื่นๆ มาร่วมดำเนินงานด้วย ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรโคกงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 และมูลนิธิข่าวภาพ

โดยทีมงานอำเภอด่านซ้ายมีทุนเดิมในพื้นที่ที่สำคัญ คือ การมีภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นคนในพื้นที่(คนด่านซ้าย)ถึงร้อยละ 90 มาร่วมบูรณาการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรร่วมกัน โดยมีความหวังและเป้าหมายต้องการทำให้อำเภอด่านซ้ายปลอดภัยจากอุบัติเหตุจราจร

แนวคิดสู่ความปลอดภัยทางถนน คนด่านซ้าย

โครงการด่านซ้ายฯ เป็นโครงการหนึ่งซึ่งช่วยสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนของภาคีเครือข่ายในอำเภอด่านซ้าย เพื่อลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 ที่กำหนดให้ปี พ.ศ. 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ สำหรับแนวทางการดำเนินกิจกรรม โครงการฯ ได้นำหลัก 2P2R ซึ่งเป็นหลักการสากลมาปรับใช้ในการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในพื้นที่ ดังนี้

- Prevention การป้องกัน เช่น ลดการดื่มสุรา ควบคุมการใช้ความเร็วของยานพาหนะ ปรับปรุงซ่อมแซมถนน ตรวจสอบจุดเสี่ยง จัดทำและปรับปรุงป้ายจราจร และกำกับดูแลรถจักรยานยนต์และรถโดยสารสาธารณะ
- Preparedness การเตรียมความพร้อม เช่น การรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนและตระหนักถึงปัญหาอุบัติเหตุทางถนน แนะนำเส้นทางการเดินทาง และการจัดพื้นที่เล่นน้ำสงกรานต์ (Zoning)
- Response การรับมือ เช่น การเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์พยาบาล และทีมกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้การช่วยเหลือและเข้าถึงผู้ประสบอุบัติเหตุให้รวดเร็ว
- Recovery การฟื้นฟู เช่น ติดตาม และนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ระเบียบ กฎหมาย การฟื้นฟู และเยียวยาผู้ประสบอุบัติเหตุ

ร่วมทำ สร้างการเปลี่ยนแปลง

ในการดำเนินงาน ภาคีเครือข่ายได้ร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อช่วยกันสร้างความปลอดภัยให้กับคนในพื้นที่และสัญจรไปมาในการเดินทาง โดยได้ดำเนินการทำกิจกรรม ดังนี้

1. ประชุมคณะทำงานโครงการฯ เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมาย วิเคราะห์สถานการณ์ สภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในอำเภอด่านซ้าย และร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่ และถอดบทเรียน ติดตามผลจากการปฏิบัติการ จำนวน 4 ครั้ง
2. จัดอบรมเยาวชน “เพาะกล้าตาข่ายน้อย EMS DANSAI JUNIOR 2560” เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะและความรู้ให้กับเยาวชนในช่วงปิดเทอม แล้วเป็นกำลังสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในภาวะฉุกเฉินเร่งด่วน กรณีเกิดอุบัติเหตุและอื่นๆ

3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการอบรมอาสาสมัคร กู้ชีพเยาวชน “เพื่อนเตือนเพื่อน” อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เพื่อเพิ่มศักยภาพ ทักษะความรู้แก่เยาวชนด้านการแพทย์ฉุกเฉิน และเสริมสร้างเยาวชนให้มีทัศนคติในการช่วยเหลือบุคคลอื่น

4. จัดอบรมแก่ผู้ประกอบการรับ-ส่งนักเรียน “โครงการรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัย 2560” เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยรับ-ส่งนักเรียน และเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียน โดยสารรถรับ-ส่งนักเรียน

5. จัดอบรมแก่เยาวชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น “มาตรการปลอดภัยใส่ใจสวมหมวกนิรภัย อำเภอด่านซ้าย 2560” เพื่อสร้างจิตสำนึกในการมีวินัยจราจรอันจะนำไปสู่การลดอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอด่านซ้าย

6. โครงการถนนปลอดภัย-ถนนสีขาว เพื่อเสริมสร้างวินัยจราจร ป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรลดการสูญเสียชีวิตร่างกายจากอุบัติเหตุจราจร

7. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2560 เพื่อรณรงค์ให้ผู้ใช้รถใช้ถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์

8. การทบทวนและสรุปถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการ

ดอกผลแห่งความสำเร็จ สู่การเปลี่ยนแปลง

ผลจากการดำเนินกิจกรรมในโครงการฯ ทำให้เกิดรูปธรรม 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยทางถนน (2) ด้านถนนและการสัญจรอย่างปลอดภัย และ (3) ด้านยานพาหนะและผู้ใช้รถใช้ถนนปลอดภัย โดยสรุป ดังนี้

1. เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร อาทิ สำนักงานขนส่งจังหวัด สถานีตำรวจภูธร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มูลนิธิ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ โดยมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบมากขึ้นเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลอุบัติเหตุในแต่ละปี

2. เยาวชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปที่เข้ารับการอบรมมีทัศนคติในการช่วยเหลือบุคคลอื่น มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น ทั้งด้านการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ การดูแลขั้นต้น ณ จุดเกิดเหตุ และการช่วยเหลือลำเลียงขนย้ายผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง

3. เยาวชนที่ผ่านการอบรมมีทัศนคติในการช่วยเหลือบุคคลอื่น สามารถใช้เวลาว่างในช่วงปิดภาคเรียนมาทำกิจกรรมเป็นจิตอาสาในโรงพยาบาล โดยทำหน้าที่คัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินขั้นต้น และปฐมพยาบาลได้อย่างถูกต้อง

4. ผู้ประกอบการรถรับจ้าง-รับส่งนักเรียนเกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และเกิดการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด และเกิดกลุ่มแกนนำชมรมรถรับส่งนักเรียนขึ้น

5. ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน มีการปฏิบัติตามวินัยจราจร โดยการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง

6. เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่อง มีการตั้งจุดตรวจเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน เช่น ตรวจใบอนุญาตขับขี่ ตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ ตรวจสภาพรถบรรทุกสิ่งของ เป็นต้น

7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนร่วมกันจัดการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ เช่น ตัดหญ้า เก็บขยะ ตัดต้นไม้ที่บดบังวิสัยทัศน์ในการมองเห็นของผู้ใช้รถใช้ถนน เป็นต้น

8. อุบัติเหตุจราจรในพื้นที่อำเภอด่านซ้ายลดลง อัตราการเสียชีวิตเป็นศูนย์

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ภาศึเครือข่ายและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งร่วมวางแผนและลงมือปฏิบัติการในพื้นที่
2. คณะทำงาน ทีมงานมีเป้าหมายเดียวกัน ทำงานเป็นทีม มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และร่วมแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
3. พี่เลี้ยงให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามหนุนเสริม ช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน มีการติดตามผลงานร่วมกันทั้งการประชุมคณะทำงาน ประชุมศปท.อำเภอ และสื่อสารผ่านช่องทางโซเชียล (ไลน์ เฟสบุค)

ทั้งนี้ ผลจากการติดตาม ทำให้คณะทำงานสามารถประเมินสถานการณ์ แก้ไข และปรับแผนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโครงการในภาพรวม

แนวทางสู่ความต่อเนื่องยั่งยืน

“โครงการด้านซ้ายถนนปลอดภัย Next Step” จะยังคงดำเนินการต่อไปทุกปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน โดยคณะทำงานและภาศึเครือข่าย นักเรียน นักศึกษา เยาวชน ประชาชนทั่วไป ได้ร่วมกันดำเนินงานในทุกช่วงเวลา จนกลายเป็นภารกิจปกติ ที่ต้องช่วยกันดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่ใช้รถใช้ถนน ในอำเภอด่านซ้าย

บทเรียนสู่การพัฒนาให้ต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินโครงการ “ด้านซ้ายถนนปลอดภัย Next Step” ในระยะต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการดำเนินการดังนี้

1. ด้านบุคลากร ควรบูรณาการบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของบุคลากรให้มีความชัดเจน
2. ด้านข้อมูล ควรนำข้อมูลสถิติด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนนในช่วง 3 ปี ย้อนหลังมาวิเคราะห์หาสาเหตุ ปัญหาอุปสรรค และแนวทาง มาตรการดำเนินงานให้มีความชัดเจน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

3. ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ควรจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ และซ่อมแซมเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ชำรุดให้มีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอ

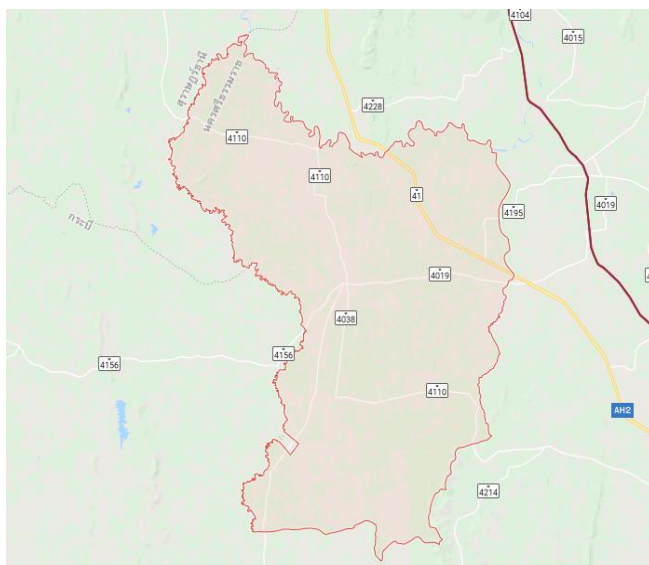
4. ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับผู้บริหารทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ควรสร้างความเข้าใจและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและผลกระทบที่เกิดจากปัญหาอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้ผู้บริหารได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่มากขึ้น

5. ด้านพฤติกรรมผู้ใช้รถใช้ถนน ควรให้ความรู้ประชาสัมพันธ์และดึงการมีส่วนร่วม การใช้สื่อต่างๆ ทั้งทางวิทยุและสื่อท้องถิ่นต่างๆ เพื่อเสนอข่าวและเทคนิควิธีการใช้ถนนอย่างปลอดภัย และมีการอธิบายรายละเอียดหน้าที่ความรับผิดชอบศักยภาพทักษะของผู้ขับขี่ ผู้ช่วยผู้ขับขี่ผู้โดยสารและการช่วยเหลือเมื่อประสบเหตุอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่างๆ นอกจากนั้นยังใช้สื่อกระจายไปถึงสถาบันการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียน ในพื้นที่ด้วย เพื่อสร้างกระแสการเฝ้าระวังและดูแลความปลอดภัยในตนเอง ครอบครัว ชุมชน

25. ภาคีทุ่งใหญ่ ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอทุ่งใหญ่ ตั้งอยู่ทิศตะวันตกสุดของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในทิศเหนือติดกับอำเภอฉวาง พरणรายและอำเภอฉวาง ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอนาบอนและอำเภอทุ่งสง ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอบางขันและอำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ส่วนทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ และอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากแหล่งที่ตั้งดังกล่าว ทำให้อำเภอทุ่งใหญ่เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัด มีการคมนาคมสะดวก อีกทั้งยังมีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา ส่งผลให้มีบริษัทต่างๆ เข้ามาลงทุนในพื้นที่อย่างมากมาย ทั้งด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีผู้คนสัญจรเข้าออกอำเภอเป็นปริมาณมาก

อำเภอทุ่งใหญ่มีถนนสายหลัก 7 สาย และมีถนนสายรองเชื่อมโยงระหว่างหมู่บ้านและตำบล ถนนสายหลักเป็นเส้นทางที่โค้งและแคบ ส่งผลให้มีการเกิดอุบัติเหตุทางถนนบ่อยครั้งและมีความรุนแรง จากข้อมูลโรงพยาบาลทุ่งใหญ่ มีอัตราการตายสูง ในระหว่างปี 2557-2559 มีการเกิดอุบัติเหตุ 1,521 ครั้งต่อปี เฉลี่ย 126 ครั้งต่อเดือน และ 4-5 ครั้งต่อวัน มีผู้เสียชีวิต 15-20 คนต่อปี เฉลี่ย 1-3 คนต่อเดือน และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า

- 85.27% ของผู้บาดเจ็บเป็นผู้ใช้รถจักรยานยนต์
- 82% ของผู้บาดเจ็บไม่สวมหมวกนิรภัย
- 10.53% ของผู้ประสบเหตุมีประวัติการดื่มสุรา
- ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ ช่วงเวลา 10.00 น.-22.30 น
- 55.6% ของการเกิดอุบัติเหตุเกิดบนถนนสายรองในหมู่บ้าน
- 70% ของการบาดเจ็บที่รุนแรงและเสียชีวิตเกิดบนถนนสายหลัก

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่ประสบเหตุเป็นผู้ใช้รถจักรยานยนต์ มีอัตราการสวมหมวกนิรภัยน้อย มีประวัติการดื่มสุรา และพบอัตราการเกิดอุบัติเหตุบนถนนสายหลักที่เป็นจุดเสี่ยงเดิมซ้ำๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรจะต้องให้ความสำคัญและดำเนินการแก้ไขเพื่อสร้างสังคมปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอำเภอทุ่งใหญ่

ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาทุ่งใหญ่ ได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว โดยมีนายธนเศรษฐ คงหอม และนางยุวธิดา พงศ์สว่าง เป็นแกนสำคัญหลักในการขับเคลื่อนให้เกิดโครงการในพื้นที่ขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานป้องกันอุบัติเหตุจากระดับจังหวัด(สอจร.) เพื่อดำเนินโครงการภาคีทุ่งใหญ่ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมพลังให้คณะทำงานความปลอดภัยทางถนนอำเภอทุ่งใหญ่ได้ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอย่างมีประสิทธิภาพ(2) เพื่อเสริมสร้างผลักดันให้เกิดมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนร่วมกับภาคีเครือข่ายอำเภอทุ่งใหญ่ เช่น ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนอำเภอทุ่งใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ สถานศึกษา (3) เพื่อจัดการความรู้ถอดบทเรียน ให้เกิดการค้นหาค้นคว้าความรู้ใหม่ในการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุจากระดับอำเภอ (4) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความปลอดภัยทางถนนของประชาชนในอำเภอทุ่งใหญ่ เช่น การสวมหมวกนิรภัย การคาดเข็มขัดนิรภัย (5) เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากระดับอำเภอทุ่งใหญ่

พลังภาคีเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในอำเภอทุ่งใหญ่ มีการดำเนินงานผ่านทางศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ(ศปถ.อำเภอ) ที่ตั้งขึ้นตามมติของสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินงานเน้นหนักในช่วงเทศกาล แต่ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยลดอุบัติเหตุทางถนนลงได้ ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาทุ่งใหญ่ ได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้สานพลังเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินการ โดยแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอำเภอทุ่งใหญ่ มีนายอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นประธาน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอทุ่งใหญ่ โดยมีหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาทุ่งใหญ่ เป็นหัวหน้าคณะทำงานฯ และมีคณะทำงานฯ 2 คณะ คือ

คณะที่หนึ่ง ทีมข้อมูลสารสนเทศ รับผิดชอบบูรณาการข้อมูลอุบัติเหตุ จัดทำข้อมูล 3 ฐานของอำเภอทุ่งใหญ่ ทุกเดือน และมีการตั้ง Data center ที่โรงพยาบาลทุ่งใหญ่

คณะที่สอง ทีมสอบสวนอุบัติเหตุ ทำหน้าที่ลงพื้นที่ พร้อมนักวิชาการสาธารณสุขและเขียนรายงานข้อเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไข เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำสู่การแก้ไขและนำเข้าแผน/โครงการของหน่วยงาน

ประสานพลัง ลงมือทำไปด้วยกัน

โครงการได้วางแผนดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมที่สร้างความปลอดภัยทางถนน ได้แก่

1) **จัดประชุมภาคีเครือข่ายงานอุบัติเหตุ อำเภอ** ทุ่งใหญ่ ซึ่งเป็นเวทีที่ทำให้คนทำงานในอำเภอทุ่งใหญ่ ได้มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนข้อมูลและวิธีการทำงานซึ่งกันและกัน รวมทั้งยังเป็นเวที Update ข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องอีกด้วย

ในช่วงระยะเวลาการดำเนินโครงการ มีการจัดประชุมภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 7 ครั้ง ในแต่ละครั้ง ก่อให้เกิดแนวทางการทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนน เช่น

1. กระบวนการทำงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และการปรับคำสั่งคณะกรรมการ ศปถ. เพื่อให้เหมาะกับบริบทการทำงานของอำเภอ
2. แนวทางการทำงาน มีการวางแผนการทำงานร่วมกันในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในช่วงเทศกาล การตั้งด่าน การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน การแก้ไขจุดเสี่ยงการรณรงค์สื่อสารประชาสัมพันธ์
3. มีการ Update ข้อมูล เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ สามารถเข้าถึงและได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน
4. มีการติดตามผลการดำเนินงาน

2) **การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน** กระบวนการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่มีประสิทธิภาพ คือ การใช้ 5 ส มาทำงาน ซึ่งได้แก่ สารสนเทศ สุดเสี่ยง สุดคุ้ม สหสาขา และส่วนร่วม การตั้งต้นที่มีประสิทธิภาพ คือ **“สารสนเทศ”** เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ ทางโครงการจึงได้ดำเนินการจัดการข้อมูลอุบัติเหตุ โดยมีชุดข้อมูล 3 ฐานของอำเภอ คณะอนุกรรมการข้อมูล กำหนดบทบาทหน้าที่ในการบูรณาการฐานข้อมูลที่เป็นในระดับอำเภอ โดยเลือกใช้แหล่งข้อมูลจาก 3 แหล่ง คือ ข้อมูล 43 แฟ้ม (Accident) จากโรงพยาบาลทุ่งใหญ่ ข้อมูลจาก สภ. ทุ่งใหญ่ ข้อมูลจากบริษัทกลางฯ มีศูนย์ข้อมูล (Data center) ที่โรงพยาบาลทุ่งใหญ่ กำหนดส่งข้อมูล ทุกวันที่ 5 และรายงานข้อมูลทุกวันที่ 15 ของเดือน

ผลจากการจัดการข้อมูล 3 ฐาน ทำให้ได้ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจริง ข้อมูลการตาย ซึ่งทำให้ได้ทราบสถิติที่แท้จริง พร้อมทั้งมีการคืนข้อมูลให้กับชุมชน ในการประชุมระดับตำบลและการทำประชาคมหมู่บ้าน ปลุกกระแสความตื่นตัวจนสร้างแรงกระเพื่อมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนได้

การจัดการข้อมูล 3 ฐาน : ข้อมูลการค้ายปี 2560

แหล่งข้อมูล	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
รพ.ทุ่งใหญ่	4	0	3	0	2	2	2	1	1	2	0	2	19
สภ.ทุ่งใหญ่	-4	0	-2	0	-2	-2	-1	0	0	-2	0	-2	23
บริษัทกลาง	0	0	-2	0	0	0	0	0	-1	0	-1	0	5
อำเภอทุ่งใหญ่	-2	0	-3	0	-2	-3	-2	-1	-1	-2	0	-2	18
เสียชีวิตจริง	4	1	3	0	6	3	5	1	1	2	0	2	28

การจัดการข้อมูล 3 ฐาน : ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุปี 2560

แหล่งข้อมูล	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
รพ.ทุ่งใหญ่	119	146	138	102	128	164	106	116	124	142	118	150	1553
สภ.ทุ่งใหญ่					-4	-2	-10	-5	0	-3	-1	-5	57
บริษัทกลาง					-1	-2	0	+1	+8	-14	+1	0	204
อุบัติเหตุจราจรจริง อ.ทุ่งใหญ่	119	146	138	102	131	166	106	117	134	156	119	150	1584 (+31)

3) การสำรวจจุดเสี่ยง โดยได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งใหญ่ ที่รับผิดชอบงานควบคุมป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ร่วมกับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) ทุกหมู่บ้าน ออกสำรวจและรายงานจุดเสี่ยงตามถนนสายหลักและถนนสายรองในหมู่บ้าน ครอบคลุมทั้งพื้นที่อำเภอ รวมทั้งจุดเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ส่งผลจากการสำรวจได้จุดเสี่ยงทั้งหมด 67 จุด หลังจากการสำรวจ ได้มีการนำจุดเสี่ยงต่าง ๆ มาร่วมกันวิเคราะห์โดยทีม ศปถ. ส่งผลให้สามารถแก้ไขจุดเสี่ยงได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งจุดเสี่ยงจากจุดเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง หรือเกิดอุบัติเหตุใหญ่

4) การตั้งด่านชุมชน จากนโยบายของภาครัฐที่ให้ดำเนินการในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ดีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน กำหนดให้เป็น 7 วันอันตราย โดยให้แต่ละจังหวัดลดปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน บังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเข้มข้น เพื่อเข้มงวดกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งควบคุมการจำหน่าย การดื่ม และการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การตั้งด่านชุมชนบนเส้นทางสายรอง และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เป็นมงคลต่างๆ เช่น สวดมนต์ข้ามปี แต่ทั้งนี้การตั้งด่านชุมชนถือเป็นกลวิธีหนึ่งในการสร้างให้เกิดความปลอดภัยทางถนน

การตั้งด่านชุมชนของอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นการตั้งด่านกวดขันวินัยจราจรร่วมกับด่านบริการประชาชน โดยเน้นการกวดขันวินัยจราจร เป็นการทำให้ผู้ที่มีความเสี่ยง เช่น วัยรุ่น นักเมาแล้วขับ ไม่มาขับชื้อรถบนท้องถนน ด้วยการห่วงใย ตักเตือน ควบคุมดูแล รวมถึงการใช้ “คุณระกำ” เข้ามาเป็นเครื่องมือสร้างกระแส สร้างความกลัวให้กับผู้กระทำผิดด้วย ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมในการควบคุมคนเมาแล้วขับไว้ได้ดี โดยทางชุมชนได้นำไม้ “ต้นระกำ” มาล้อมรอบเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมจำกัด หากพบเห็นคนเมาที่กำลังออกจากหมู่บ้านหรือขับรถผ่านด่านก็จะนำคนเมามาพักไว้ในพื้นที่ที่เตรียมไว้ ที่ชื่อว่า “คุณ

ระกำ” เมื่อสร้างมาถึงจะให้กลับบ้าน หรือมีญาติมารับ นวัตกรรมควบคุมคนเมานี้ ส่งผลให้คนในชุมชนได้
สื่อสารปากต่อปากว่าไม่ให้เมาแล้วขับเพราะจะต้องไปอยู่ในคุกระกำ

5) การจัดทำมาตรการองค์กรและรณรงค์สวมหมวกนิรภัย กระบวนการที่สำคัญอีกประการ คือ
การสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม เน้นไปที่การสวมหมวกนิรภัย 100% โดยใช้มาตรการองค์กรมาเป็น
เครื่องมือในการทำให้คนในองค์กรตระหนักและปฏิบัติตาม

การจัดทำมาตรการองค์กรได้ดำเนินงานในภาคสาธารณสุขและภาคการศึกษา โดยมีการอบรมให้
ความรู้กับบุคลากรของโรงพยาบาลและนักเรียน เพื่อให้ความรู้และสร้างข้อตกลงร่วมกัน พร้อมทั้งมีกฎ
กติกาปฏิบัติร่วมกัน คือ

- โรงพยาบาลทุ่งใหญ่ประกาศมาตรการ “องค์กรต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100%”
- โรงพยาบาลทุ่งใหญ่ต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100% มีการติดป้ายรณรงค์ การตั้งด่านตรวจ จับ
ปรับหน้าโรงพยาบาล และขยายไปสู่ชุมชนในเขตเทศบาลท่ายาง กลุ่ม อสม. อปพร. และ
ประชาชนทั่วไป โดยกำหนดมาตรการให้ผู้รับบริการที่ใช้รถจักรยานยนต์แล้วไม่สวมหมวกนิรภัย
ให้จอดรอไว้ด้านหน้าและเดินเข้าโรงพยาบาล จะไม่สามารถขับขี่รถเข้ามาในโรงพยาบาลได้
และมีการควบคุมการสวมหมวกนิรภัย โดยพนักงานรักษาความปลอดภัย(รปภ.)ควบคุมกับการใช้
กล้อง CCTV ภายในโรงพยาบาล
- โรงเรียนต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100% ในโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม และโรงเรียนทุ่งสังวิทยา
นอกจากจะมีการอบรมและข้อตกลงร่วมกันแล้ว ยังมีการทำโทษนักเรียนที่ไม่สวมหมวกนิรภัย
โดยการให้ลูกนั่ง หรือวิดพื้นอีกด้วย
- การดำเนินการจัดระเบียบกลุ่มจักรยานยนต์รับจ้างในเขตเทศบาลท่ายาง อำเภอทุ่งใหญ่ ในการ
ขับขี่ปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัย 100% ทั้งคนขับและนั่งซ้อนท้าย

การอบรมให้ความรู้การขับขี่ปลอดภัยและรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย 100%

การรณรงค์และการจัดทำมาตรการการองค์กรบริเวณโรงพยาบาล
(ไม่มีหมวกให้จอดรถด้านหน้าแล้วเดินเข้า)

การใช้มาตรการลงโทษนักเรียนที่ขี่รถจักรยานยนต์ โดยไม่สวมหมวกนิรภัยในโรงเรียนนาร่อง

จัดระเบียบกลุ่มจักรยานยนต์รับจ้างในการขี่ปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัย 100%
ทั้งคนขับและนั่งซ้อน

ผลลัพธ์กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

โครงการภาคีทุ่งใหญ่ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้สร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนของอำเภอทุ่งใหญ่ในหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานเป็นทีมของภาคีเครือข่ายแล้ว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น

1. ได้ข้อมูล(สารสนเทศ) สำหรับการดำเนินงาน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน ส่งผลให้เกิดข้อมูลที่ชัดเจนทั้งจำนวนผู้เสียชีวิตและจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งมีการเก็บข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ ที่เป็นความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ทำให้ได้ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ 67 จุด ส่งผลให้สามารถนำเอาข้อมูลจุดเสี่ยงมาวิเคราะห์และตัดสินใจในการเลือกแก้ไขจุดเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ได้เครือข่ายการทำงานอุบัติเหตุทางถนนที่มาจากสหสาขาวิชาชีพ รวมถึงขยายทีมงานไปยังภาคประชาชน อาทิ ผู้ขับขี้ออเตอร์ไซด์รับจ้าง นักเรียน เป็นต้น
3. มีทีมสอบสวนอุบัติเหตุเชิงลึก ประกอบด้วย สหสาขาวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอบสวนอุบัติเหตุทางถนน 100% มีการวิเคราะห์ เขียนรายงานและนำเสนอ ศปถ.อำเภอ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งเชื่อมประเด็น/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที ศปถ.จังหวัด และเป็นพื้นที่ต้นแบบของจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. ได้วิธีการทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนตามบริบทของพื้นที่ตนเอง ได้แก่ การตั้งด่านชุมชนที่ควบคุมไปกับด่านบริการประชาชน ที่เน้นการป้องปรามผู้ขับขี่ที่มีความเสี่ยง ที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ไม่ว่าจะเป็นผู้ขี่มาแล้วขับชี่ วัยรุ่นที่ใช้ความเร็วเกินกำหนด พร้อมทั้งเตรียม “คุกกี้กำ” ไว้เป็นที่พักให้กับผู้ที่มีความเสี่ยงในการจะเกิดอุบัติเหตุอีกด้วย
5. มีการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงทางกายภาพ ที่มาจากการพิจารณาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ คณะทำงาน และประชาชนในพื้นที่ โดยในส่วนที่สามารถดำเนินการได้ทันทีจะมีการดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบในพื้นที่ สำหรับในบางกรณีมีการส่งต่อเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีการจัดทำโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนไปยังหน่วยเหนือในระดับจังหวัดหรือส่วนกลาง และในส่วนการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงที่สามารถดำเนินการได้ทันที มีดังนี้
 - การติดป้ายจำกัดความเร็ว
 - การทาสีแดงลงบนพื้นถนน เพื่อสร้างความตระหนักว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีความเสี่ยงอันตราย ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ
 - การซ่อมไฟส่องสว่าง ตัดแต่งกิ่งไม้ เพื่อให้มีทัศนวิสัยที่ดีขึ้น
 - การติดตั้งไฟกระพริบบริเวณทางแยก ติดตั้งไฟสปอร์ตไลท์ส่องสว่าง
 - การปรับผิวจราจร เคลี่ยดินขยายไหล่ทาง
 - จัดตั้งกรวยล้มลูก

ในบางจุดต้องมีการแก้ไขระดับโครงสร้าง ใช้งบประมาณค่อนข้างมาก ได้มีการนำเสนอ/จัดทำโครงการเพื่อรับการสนับสนุนงบประมาณและได้เกิดการแก้ไขจุดเสี่ยง ดังนี้

- การแก้ปัญหาโค้งรูปตัวเอส หน้าโรงพยาบาลทุ่งใหญ่ มีการขยายถนนเป็นสี่ช่องจราจร เริ่มดำเนินการในเดือนธันวาคม 2560 – กุมภาพันธ์ 2561
 - จุดเสี่ยงหักศอกโค้งวังหิน (ถนนทุ่งใหญ่-พระแสง) มีการขยายไหล่ทางและสร้างเกาะกลางถนน เสร็จสิ้นในเดือนพฤศจิกายน 2560
 - จุดเสี่ยงแยกเข้าร้านภูตะวัน ถนนทุ่งใหญ่-หลักช้าง มีการปรับผิวถนน ขยายไหล่ทาง และยกป้ายโฆษณาออกเพื่อไม่ให้บดบังทัศนวิสัย
6. มีการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านทางกระบวนการต่างๆ เช่น
- การกำหนดมาตรการสวมหมวกนิรภัยในองค์กร
 - การรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100%
 - คัดข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุ และจุดเสี่ยงให้กับชุมชน ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความตระหนักร่วมกันให้ความคิดเห็นเกิดประชามติในการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการในการแก้ไขจุดเสี่ยงต่าง จำเป็นจะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน แต่งบประมาณของโครงการภาคีทุ่งใหญ่ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นเพียงงบประมาณในการจัดกระบวนการเพื่อเชื่อมให้เกิดการทำงานเท่านั้น การดำเนินการแก้ไขจุดเสี่ยงที่ต้องใช้งบประมาณเป็นการนำเอางบประมาณของหน่วยงานมาดำเนินการ โดยมีหน่วยงานที่ใช้งบประมาณของตนเอง ดังนี้

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ อบต.ปริก เทศบาลท่ายาง เทศบาลทุ่งสัง
- หมวดยางหลวง ทั้งหมวดยางหลวงทุ่งใหญ่ และหมวดยางหลวงนาบอน
- แขวงทางหลวงนครศรีธรรมราช

บทเรียนความสำเร็จ

การตั้งด่านชุมชนบนเส้นทางสายรองเป็นวิธีการหนึ่งที่ทางภาครัฐส่วนกลางกำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในช่วง 7 วันอันตราย ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ซึ่งในปี 2557-2558 เทศบาลทุ่งสังได้ออกแบบ “คุกกี้ก้า” ขึ้น เพื่อนำมาใช้ในด้านชุมชนของตัวเอง ใช้เป็นสถานที่กักกัน/หน่วงเหนี่ยวนักเที่ยว นักดื่มที่มีเมามาและขับซี้ให้สร้างเมา แล้วจึงปล่อย ซึ่งการก่อเกิด “คุกกี้ก้า” สามารถสร้างกระแส “หากเมาอาจจะต้องนอนคุกกี้ก้า” ขึ้นในพื้นที่เทศบาลทุ่งสังได้

ในปี 2560-2561 ทีมอนุกรรมการ ศปถ.อำเภอทุ่งใหญ่ จึงได้นำ “คุกกี้กำ” มาใช้ร่วมกับการตั้งด่านชุมชนในพื้นที่ อบต.กุแหระ และอบต.กรุงหยัน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนการบาดเจ็บและตายของคนในพื้นที่ลง

การตั้งด่านของอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นการตั้งด่านชุมชนที่ประยุกต์ไปกับด่านบริการประชาชนในช่วงเทศกาล ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย การป้องปรามกลุ่มวัยรุ่นและนักเมาแล้วขับ กวดขันวินัยจราจร ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นใช้ทั้งไม้ نرمและไม้แข็ง มีการทำ MOU ร่วมกับชุมชนก่อน แล้วจึงมีมาตรการป้องปรามอย่างเข้มแข็ง ไม่เน้นการจับกุมแต่เป็นการห่วงใยเพื่อให้อาการบรรเทาเมา แล้วมีสติในการขับขี่รถก่อน จึงจะปล่อยกลับบ้านได้

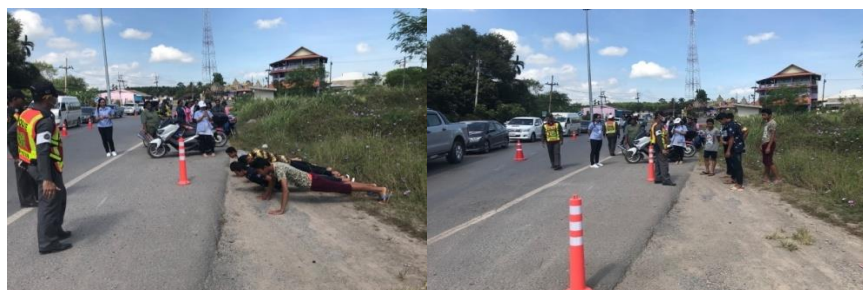

“คุกกี้กำ” ที่ให้ผู้ที่เมาแล้วขับได้พักก่อนจะปล่อยตัว

“ด่านชุมชนคนบางรูป” เกิดขึ้นเฉพาะกิจในช่วงเทศกาลมีผู้นำท้องถิ่น (นายก อบต.กำนันผู้ใหญ่บ้าน)

มาดูแล

“ด่านตรวจและบังคับใช้กฎหมาย” ในช่วงเทศกาลเน้นการกวดขันวินัยจราจร

การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผล ใช้กลวิธีที่หลากหลายขึ้นกับบริบทที่แตกต่างกันไป อาทิ

- จุดเสี่ยง มีการติดตามข้อมูลจุดเสี่ยงแต่ละจุดที่แก้ไขแล้ว ว่ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้นอีกหรือไม่ และรายงานให้กับคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ และชุมชนเจ้าของพื้นที่ได้รับทราบ

- มาตรการองค์กรในโรงพยาบาล มีการกำหนดกฎ กติกา และให้พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้ติดตาม ควบคุมให้สวมหมวกนิรภัย
- มาตรการองค์กรในโรงเรียน มีการติดตามโดยครูและเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการตั้งด่านเพื่อบังคับใช้กฎหมาย
- ใช้เทคนิค 5 ข. ในการนำเสนอเรื่องราวดีๆ ผ่านทาง social network เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับคนอื่นๆ ได้ปฏิบัติตาม

แนวทางการขยายผล

หลังจากที่ในปีที่ผ่านมา เน้นการเก็บข้อมูลและแก้ไขจุดเสี่ยงทางกายภาพแล้ว กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป จะเป็นการเน้นการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายคนทำงานให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยมีกิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้แก่

1. กิจกรรมรณรงค์สวมหมวกนิรภัยครอบคลุมทุกพื้นที่
2. อบรมนักเรียนในสถานศึกษาที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
3. สร้างทีมสอบสวนในแต่ละพื้นที่เพื่อตอบสนองทันเวลา มีตัวแทนจากเจ้าหน้าที่ รพ.สต.ที่รับผิดชอบงานด้านอุบัติเหตุและ อสม.เป็นแกนนำหลัก
4. จัดตั้งด่านชุมชน ให้ครอบคลุมแล้วมีประสิทธิภาพ
5. จัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุซ้ำให้กับทีมกู้ชีพและทีมสอบสวนอุบัติเหตุ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดความสูญเสียเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

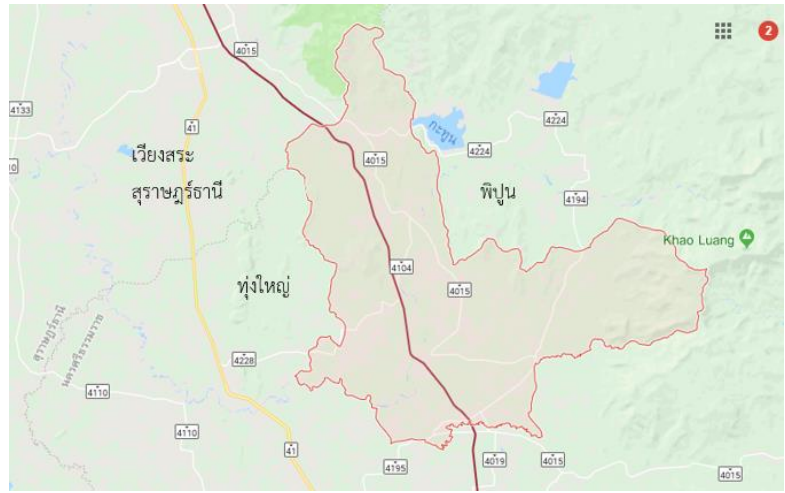
ข้อจำกัดที่พบ

การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารส่งผลให้การทำงานขาดความต่อเนื่อง บางหน่วยงานผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญ ดำเนินการแก้ไขโดยผลักดันให้เกิดการบูรณาการอุบัติเหตุให้เป็นงานประจำของทุกภาคส่วน ซึ่งจะทำให้งานป้องกันอุบัติเหตุแทรกเข้าไปกับเนื้องานประจำ เกิดการทำงานที่ชัดเจน แม้เปลี่ยนนโยบายหรือผู้บริหารก็ยังต้องทำงานด้านป้องกันอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง

26. พลังเครือข่าย ถนนปลอดภัย อำเภอฉวาง

อำเภอฉวาง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 10 ตำบล 84 หมู่บ้าน มีประชากร 73,229 คน ตั้งอยู่ตรงกลางของเขตรอยต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้เป็นเขตพื้นที่คมนาคมเส้นทางผ่านมีถนนสายหลัก 3 สาย และมีถนนสายรองเชื่อมโยงระหว่างหมู่บ้านและตำบล ปริมาณรถนอกจากจะเป็นการสัญจรภายในอำเภอแล้ว ยังมีการสัญจรผ่านเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก สภาพถนนสายหลักเป็นเส้นทางที่โค้งและแคบ ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรบ่อยครั้งและมีความรุนแรง มีการตายสูง

การเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา มีสาเหตุหลักมาจากผู้ขับขี่ยานพาหนะ ไม่ว่าจะเป็นร่างกายอ่อนเพลีย ง่วงนอน หรือหลับใน สุขภาพไม่ดี มีโรคประจำตัว มีความบกพร่องทางด้านจิตใจและอารมณ์ เช่น มีอารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียว และขาดความรู้ความ

ชำนาญ ประสบการณ์ในการใช้รถใช้ถนน การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับ เช่น ขับรถเร็ว ขับรถตัดหน้ารถอื่นระยะกระชั้นชิด ขับรถล้ำช่องทางเดินรถ ขับรถแซงซ้าย หรือแซงขวาในที่คับขัน ขับรถตามหลังคนอื่นอย่างกระชั้นชิด ฝ่าฝืนป้ายหยุดขณะออกจากทางร่วม ขับรถย้อนศรทางเดินรถ ขับรถฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจร หยุดรถโดยกระชั้นชิด การไม่รู้จักป้องกันตนเอง ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่อ การไม่สวมหมวกนิรภัยในกรณีผู้ขับขี่หรือซ้อนท้ายจักรยานยนต์ การไม่คาดเข็มขัดนิรภัยในกรณีผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารรถยนต์ ความเร่งรีบในการเดินทาง เสพยากระตุ้นประสาท ดื่มสุราขณะขับรถ การใช้โทรศัพท์หรืออุปกรณ์สื่อสารขณะขับขี่ เป็นต้น สำหรับเรื่องการดื่มสุรานั้น จากสถิติของสถาบันนิติเวชวิทยา กรมตำรวจ ปี พ.ศ. 2532 พบว่าผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุจากการจราจร มีประวัติการดื่มสุราจำนวน 288 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.12

นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพของถนน ที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ถนนไม่ได้มาตรฐานตามหลักวิชาช่าง หรือการเสื่อมสภาพของถนนที่เป็นไปตามการใช้งาน รวมทั้งความไม่สมบูรณ์ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ประกอบรถที่นำมาใช้งานบนท้องถนน เหล่านี้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอฉวาง

สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอฉวาง ปี 2557 - 2559 มีอุบัติเหตุเกิดเฉลี่ยเดือนละ 105 ครั้ง หรือปีละประมาณ 1,270 ครั้ง มีคนเจ็บ(Admit) 10 % Refer 12 % ส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์ รองลงมาจะเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลและอื่นๆ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในปี 2559 ที่ผ่านมาพบว่า พฤติกรรมและสาเหตุส่วนใหญ่ของคนผู้บาดเจ็บเป็นเพศชาย 65% หญิง 35% มีพฤติกรรมเสี่ยง คือ การไม่สวมหมวกนิรภัย ดื่มแล้วขับ ขับรถเร็ว เป็นต้น ผู้บาดเจ็บอยู่ในช่วงอายุ 15 - 60 ปี คิดเป็น 55% และอายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็น 33% การบาดเจ็บมักเกิดบริเวณ แขน ขา ศีรษะ จุดที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นถนนทางหลวงแผ่นดิน 75% รองลงมาเป็นถนนในชุมชนหมู่บ้าน จุดเกิดเหตุจะเป็นบริเวณทางโค้ง ทางแยก ทางร่วม เป็นต้น

ข้อมูลเหล่านี้เป็นสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอฉวาง ซึ่งได้มีความพยายามผลักดันแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่อง แต่พบว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบยังทำงานอย่างแยกส่วนตามหน้าที่ของตัวเอง ส่งผลให้การทำงานไม่เป็นองค์รวม ขาดพลังกลไกในการขับเคลื่อนงาน ดังนั้นทางดำนายนายวินัย ตันติธนพร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง และนางสาวเพ็ญประภา เขาวนะ พยาบาลวิชาชีพ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน และมีข้อมูลสถิติการบาดเจ็บ เสียชีวิต จึงได้เข้ามาเป็นแกนนำหลักในการเชื่อมชักรวม นายอำเภอ ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินงานโครงการเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนสาขาฉวาง ปี 2560 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน คือ 1) เพื่อให้เกิดกลไกเชิงระบบในงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนระดับพื้นที่ และเชื่อมโยงการดำเนินการระหว่างพื้นที่ดำเนินการกับ ศปถ.จังหวัด2) เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3) เพื่อให้ปัจจัยเสี่ยงหลักในพื้นที่ได้รับการแก้ไข เช่น จุดเสี่ยง การสวมหมวกนิรภัย

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงาน

การขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้กลไกการทำงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ มีนายอำเภอฉวาง เป็นประธานและมีหนังสือคำสั่งแต่งตั้ง

1. คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอฉวาง (ศปถ.อ.ฉวาง) โดยมีหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหัวหน้าคณะทำงาน มีตัวแทนจากสถานีตำรวจภูธรฉวาง สถานีตำรวจภูธรไม่เรียง หัวหน้าฝ่ายป้องกันสาธารณสุข สน.ปภ.จ.นศ. สาขาพิปูน แขวงทางหลวงชนบท ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง นักวิชาการสาธารณสุข และพยาบาลวิชาชีพ เป็นคณะทำงาน มีหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงานโครงการและของบประมาณในการ

ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอฉวางในด้านต่างๆ ทั้งการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน การค้นหาสาเหตุ จุดเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุทางถนน จัดตั้งศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินการต่อสาธารณะ รวมถึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ และ/หรือ ศปถ.จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอฉวาง

2. คณะทำงานสอบสวนอุบัติเหตุอำเภอฉวาง มีปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง อำเภอฉวาง เป็นประธาน มีกรรมการที่ระบุตัวบุคคลที่มีความสามารถในสหสาขาต่างๆ ได้แก่ ด้านสาธารณสุข ตำรวจ มุานิติฯ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง สถานีตำรวจภูธร มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อศูนย์ความปลอดภัยทางถนนจังหวัด ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอและชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์และติดตามการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง

ทั้งนี้ในการทำงาน จึงได้มีคณะทำงานที่สำคัญขึ้นมา 2 ทีม คือ

1. ทีมข้อมูลสารสนเทศ มีการบูรณาการข้อมูลอุบัติเหตุ จัดทำข้อมูล 3 ฐานของอำเภอฉวาง ทุกเดือน ตั้ง Data center ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง

2. ทีมสอบสวนอุบัติเหตุ ลงพื้นที่ พร้อมนักวิชาการสาธารณสุขและเขียนรายงาน ข้อเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไข เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำสู่การแก้ไขและนำเข้าแผน/โครงการของหน่วยงาน

รวมพลัง ขับเคลื่อนเครือข่าย

จากการแต่งตั้งคณะทำงาน และเชื่อมประสานค้นหาคนทำงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาเป็นทีมงานแล้ว เพื่อร่วมมือดำเนินกิจกรรมไปด้วยกัน ดังนี้

1) จัดเวทีประชุมศูนย์ป้องกันความปลอดภัยทางถนนอำเภอฉวาง และประชุมคณะทำงานป้องกันอุบัติเหตุจราจร ซึ่งการประชุมถือเป็นกลไกที่เปิดพื้นที่ให้คนทำงานได้มีโอกาสมาสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน มีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ และหาแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมกัน โดยทางโรงพยาบาลร่วมกับตำรวจได้นำเสนอข้อมูลในเวทีเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่ว่าจะเป็น

- สถิติการเกิดอุบัติเหตุประจำเดือน
- สถิติการจับกุม 10 มาตรา ของ สภ.ฉวาง และ สภ.ไม้เรียง
- ผลการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ
- ผลการดำเนินโครงการฯ การจัดกิจกรรม การตั้งด่าน ฯลฯ

ชื่อ เอกสาร : พ.ร.บ. ๑๖๖/๒๕๖๑

ชื่อเขต	จำนวนเขต	ชื่อเขต	จำนวนเขต
1. หน้กวัดสุวรรณ 5	8	6. หน้กวัดขจร ๖	2
2. หน้กวัดสามัคคี I	3	7. หน้กวัดขจร III	3
3. หน้กวัดรพ. II	4	8. หน้กวัดขจร II	3
4. หน้กวัดสัน III	6	9. หน้กวัดขจร 5	3
5. หน้กวัดแจ้ง I	2	10. หน้กวัดขจร III	5
		11. หน้กวัดขจร I	1

ชื่อเขต : ET-๒๖ No 6/1 วันที่ : ๑๓/๑๑/๒๕๖๑

2) การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุของประเทศไทย มีแหล่งข้อมูลหลักจาก 3 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลจากโรงพยาบาล ตำรวจ และจากบริษัทกลางๆ ซึ่งมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่ตรงกันจากนิยามและวิธีการเก็บที่ต่างกัน จึงได้มีการบูรณาการข้อมูล 3 ฐานของอำเภอฉวาง โดยเลือกใช้แหล่งข้อมูลจาก 3 แหล่ง คือ ข้อมูล 43 แฟ้ม (Accident) จากโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง ข้อมูลจาก สก.ฉวาง สก.ไม้เรียง ข้อมูลจากบริษัทกลาง โดยที่มคณะอนุกรรมการข้อมูล ทำหน้าที่ในการบูรณาการฐานข้อมูลที่เป็นในระดับอำเภอ ตั้งศูนย์ข้อมูล (Data center) ที่โรงพยาบาล สมเด็จพระยุพราชฉวาง กำหนดส่งข้อมูลทุกวันที่ 30 /31 ของทุกเดือน และรายงานข้อมูลทุกวันที่ 1 ของเดือน เพื่อนำข้อมูลคืนสู่เวทีประชุมหัวหน้าส่วนราชการ และเวทีประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านของทุกเดือน

3) การสำรวจจุดเสี่ยง การนำเอาข้อมูลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการรู้จักสภาพพื้นที่และจุดเสี่ยงของอำเภอ ซึ่งจะสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้มาวางแผนการทำงานต่อไปได้

การสำรวจจุดเสี่ยงของอำเภอฉวาง เริ่มต้นจากการนำเอาข้อมูลสามฐานที่มีการบูรณาการแล้ว มาค้นหาจุดที่เกิดอุบัติเหตุเพื่อออกสำรวจ เก็บข้อมูลจุดเสี่ยงและนำเสนอให้กับผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดการจุดเสี่ยงดำเนินการโดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต) ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอฉวาง ที่รับผิดชอบงานควบคุมป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ร่วมกับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหมู่บ้าน ออกสำรวจและรายงานจุดเสี่ยงตามถนนสายหลักและถนนสายรองในหมู่บ้าน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ และมีทีมชุดสอบสวนลงพื้นที่เมื่อมีเหตุเกิดขึ้น

6) การสร้างเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยเน้นส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย ผ่านทางการสร้างมาตรการองค์กรต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100% และรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% นอกจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางกายภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุแล้ว ทางทีมงานโครงการฯ ยังได้มีการดำเนินการเพื่อสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมและสร้างให้เกิดความปลอดภัย โดยเน้นไปที่การสวมหมวกนิรภัย 100% อีกด้วย โดยการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

1) กำหนดมาตรการองค์กร โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวางประกาศ มาตรการ “องค์กรต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100%” มีการดำเนินการ 2 ระยะ ระยะประชาสัมพันธ์ รณรงค์และระยะบังคับใช้กฎหมาย โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยของโรงพยาบาล เก็บข้อมูลนำเสนอ ให้ฝ่ายบริหารของโรงพยาบาล มีกฎให้ส่งเจ้าหน้าที่ของ รพ.ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยเข้ารับการอบรมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีผลกับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งหลังจากมีการตักเตือนรายบุคคล พบว่า เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวางสวมหมวกนิรภัย 100%

2) กำหนดมาตรการองค์กรในอำเภอ ให้ผู้ที่มาติดต่อราชการต้องสวมหมวกนิรภัย 100%

3) สร้างโรงเรียนต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100% ในโรงเรียนฉวางรัชดาภิเษกและโรงเรียน สามัคคีศึกษาลัย โดยมีการเข้าไปอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุให้กับนักเรียน และมี มาตรการกำกับดูแลความประพฤติ เช่น หากพบว่าไม่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่ รถจักรยานยนต์ จะจดซื้อส่งห้องปกครอง และอบรมผู้ที่ไม่สวมหมวก รวมถึงขึ้นเชิญ ผู้ปกครองมารับทราบและให้ช่วยดูแลตักเตือน

4) กลุ่มมอเตอร์ไซด์รับจ้างเขตอำเภอฉวาง สร้างกฎกติกาของกลุ่มและสวมหมวกนิรภัย 100% ทั้งคนขับและคนซ้อน รวมถึงได้รับความรู้จากหน่วยขนส่งจังหวัดนครศรีฯ สาขา พุ่งสง

5) จัดกิจกรรมรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% ร่วมกับภาคเอกชน เพื่อรณรงค์ให้ประชาชน ทั่วไปหันมาสวมหมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้น

- 6) บังคับใช้กฎหมายเรื่องการสวมหมวกนิรภัยให้เข้มข้นมากขึ้น ผ่านทางการตั้งด่านบูรณาการร่วมตรวจจับหมวกนิรภัย

การรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100%

การให้ความรู้เกี่ยวกับการสวมหมวกนิรภัยให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่ขับขี่รถจักรยานยนต์

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช มอบนโยบายสวมหมวกนิรภัยในโรงเรียน 100%

ณ รร.ฉวางรัชดาภิเษก

ดอกผล ผลิบาน ได้รับความสำเร็จ เห็นการเปลี่ยนแปลง

โครงการเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนสาขาฉวาง ปี 2560 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้ทีมได้ร่วมกันสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอำเภอฉวางนั้น จะพบว่าสิ่งที่เกิดขึ้น มีดังนี้

1. ได้ข้อมูล(สารสนเทศ) สำหรับการดำเนินงาน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน โดยใช้ ID เลขบัตรประชาชน เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน และนำมา สํารวจ วิเคราะห์ห้ค้นหาจุดเสี่ยง พบจุดเสี่ยงหลัก จำนวน 24 จุด โดยความร่วมมือจาก อสม.ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน และคนในชุมชน
2. เกิดเครือข่ายการทำงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน นอกเหนือจากคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอที่เป็นโครงสร้างในแนวตั้ง หากแต่ได้ทีมเครือข่ายที่ทำงานในรูปแบบแนวราบ เป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน และเกิดทีมใหม่เข้ามาร่วม เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ผู้บริหารโรงเรียนในพื้นที่ ฯลฯ
3. มีทีมสอบสวนอุบัติเหตุเชิงลึก ประกอบด้วย สหวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอบสวนอุบัติเหตุทางถนน 100% มีการวิเคราะห์ เขียนรายงานและนำเสนอ ศปถ.อำเภอ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งเชื่อมประเด็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที ศปถ.จังหวัด และได้เป็นพื้นที่ต้นแบบของจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. ได้วิธีการทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนตามบริบทของพื้นที่ตนเอง ได้แก่ การตั้งด่านชุมชน
5. เกิดการแก้ปัญหาจุดเสี่ยงทางกายภาพให้เกิดความปลอดภัย โดยการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐภาคเอกชน เช่น
 - การขยายขอบเลนถนน ตีเส้นจราจร เพิ่มความยาวเกาะกลางถนน ติดตั้งไฟเกาะกลางถนน โดยได้รับเงินปรับปรุงจากห้างเทสโกโลตัส จำนวน 2.4 ล้านบาท (ไม่ได้ใช้งบประมาณจากส่วนราชการ)
 - มีการจัดการจุดเสี่ยงสี่แยกควนสงสาร ที่เดิมเมื่อมีฝนตกหนักจะมีดินสไลด์ลงมาผิวถนน มีน้ำขัง โคลนทำให้เกิดอุบัติเหตุทุกครั้งี่ฝนตก แต่หลังจากวิเคราะห์จุดเสี่ยงแล้วได้มีการแก้ไขทำกำแพงหินกั้นดินไม่ให้ไหลลงมาได้

- มีการติดป้ายเตือนบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง บริเวณทางโค้ง ติดป้ายจำกัดความเร็ว
ขีดสีตีเส้นจราจรใหม่ ให้ทางเอกทางโทมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และปรับผิวทางที่ชำรุด

6. มีการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านทางกระบวนการต่างๆ เช่น กำหนดให้บังคับใช้มาตรการ
สวมหมวกนิรภัย และการรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% ส่งผลให้อัตราการสวมหมวกนิรภัย
เพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวางสวมหมวกนิรภัย 100% ผู้รับบริการสวม
หมวกนิรภัย 90% และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลฉวาง สวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

บทเรียนความสำเร็จ

โครงการเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนสาขาฉวาง ปี 2560 จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบ
ความสำเร็จในการแก้ไขจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอำเภอ มีการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ จำนวนทั้งหมด 15 จุด ซึ่ง
แต่ละจุดมีการแก้ไข โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจของ รพ.สต.ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
ฉวาง ที่รับผิดชอบงานควบคุมป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ร่วมกับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
(อสม.) ทุกหมู่บ้าน ออกสำรวจและรายงานจุดเสี่ยงตามถนนสายหลักและถนนสายรองในหมู่บ้าน
ครอบคลุมทั้งพื้นที่อำเภอ รวมทั้งจุดเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

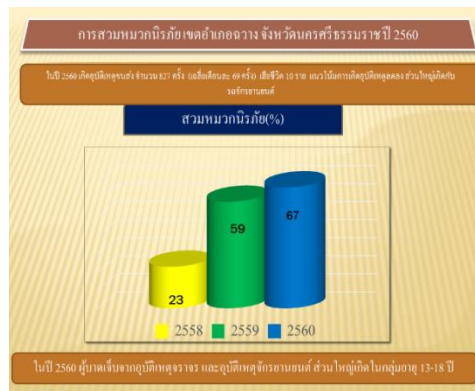
หลังจากการสำรวจ ได้มีการนำข้อมูลของจุดเสี่ยง มานำเสนอในการประชุมศูนย์ป้องกันความ
ปลอดภัยทางถนนอำเภอฉวาง ซึ่งนอกจากจะเป็นการนำเสนอข้อมูลแล้ว ที่ประชุมดังกล่าว ยังเป็นการ
หารือถึงแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงในแต่ละจุด และได้มีการกำหนดแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

หลังจากการแก้ไขแล้ว มีการติดตามผลการแก้ไข โดยสถิติการเกิดอุบัติเหตุของแต่ละจุดเสี่ยง
และหากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ก็มีการลงไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยงได้อย่างมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า กระบวนการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอฉวางเป็นการแก้ไขจุดเสี่ยงแบบ 5 ส.
(สารสนเทศ สุดเสียง สุดคึด สหสาขา และส่วนร่วม) คือ มีการใช้ข้อมูลจุดเสี่ยง สถิติการเกิดอุบัติเหตุมา
เป็นข้อมูลในการทำงาน มีการเลือกจุดเสี่ยงที่เป็นปัญหามาจัดการก่อน มีการทำงานร่วมกันระหว่าง
ทีมสหสาขาวิชาชีพที่ครอบคลุมทั้ง 5E เพื่อร่วมกันคัดเลือกวิธีการแก้ไขที่คุ้มค่า และชักชวนชุมชนมาเป็น
ส่วนร่วมในการทำงาน เหล่านี้ถือเป็นกลวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เมื่อผนวกกับ
การติดตามผลการทำงานแก้ไขจุดเสี่ยงในแต่ละจุด และมีการรายงานผลในการประชุมก็ยิ่งส่งผลให้การ
ทำงานแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอฉวาง มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการฯ มีการเก็บข้อมูลหลัก 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูล
ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร และข้อมูลผู้สวมหมวกนิรภัย

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าการดำเนินโครงการฯ ประสบความสำเร็จ ทั้งการลดจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บจาก 1,541 คน ในปี 2557 เหลือเพียง 827 คน ในปี 2560 อีกทั้งยังมีอัตราการสวมหมวกนิรภัยที่เพิ่มขึ้นเป็น 67% ในส่วนของมาตรการองค์กรที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง ได้กำหนดให้ผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์ทั้งผู้โดยสารและนั่งซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์สวมหมวกนิรภัย 100% มีการเก็บข้อมูลโดยพนักงานรักษาความปลอดภัยของโรงพยาบาล และนำเสนอให้กับฝ่ายบริหารของโรงพยาบาลเพื่อแก้ไขโดยการตักเตือน และส่งเจ้าหน้าที่ไปรับความรู้จากตำรวจ ซึ่งส่งผลให้มีการสวมหมวกนิรภัย 100% ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง สำหรับมาตรการในโรงเรียน ทางทีมงาน ศปถ.อำเภอทำหน้าที่ประสานงานติดตามกับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการเป็นโรงเรียนต้นแบบสวมหมวกนิรภัย 100%

เมื่อติดตามผลแล้วจะมีการรายงานในการประชุมศูนย์ป้องกันความปลอดภัยทางถนนอำเภอฉวางแต่ละครั้ง และยังมีกระบวนการคืนข้อมูลให้กับตัวแทนจากท้องถิ่นทุกเดือน ผ่านทางการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ประชุม ศปถ.และหัวหน้าส่วน เพื่อให้ทุกคนได้ทราบข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุและการทำงานป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอฉวาง และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนต่อไป

แต่ทั้งนี้ในการทำงานก็พบข้อจำกัด คือ สถาบันการศึกษาและหัวหน้าส่วนบางองค์กร ยังไม่ให้ความสำคัญ เพราะมองว่าไม่ใช่ภารกิจหลัก ไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบตนเอง ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการติดต่อประสานงานเพื่อร่วมณรงค์ลดอุบัติเหตุทางถนน หากแต่ทีมงานก็ไม่ท้อถอยยังคงดำเนินงานต่อไป

ในชุมชนหมู่บ้าน จุดเกิดเหตุจะเป็นบริเวณทางโค้ง ทางแยกทางร่วม

ดังนั้น**สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตาก สาขาแม่สอด** ได้มองเห็นความสำคัญในเรื่องของการลดอุบัติเหตุทางถนนที่จะต้องขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จึงได้บูรณาการการทำงานร่วมกับทุกองค์กรภาคีเครือข่าย ได้จัดทำโครงการ “แม่สอดร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน” ขึ้น โดยมี **นายณัฐพล สุวรรณเวช** นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ เป็นกำลังสำคัญในการเชื่อมชวนภาคีเข้ามาร่วมดำเนินการ เพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนให้กับคนที่ใช้ชีวิตและสัญจรไปมาในพื้นที่อำเภอแม่สอด โดยมี**วัตถุประสงค์**เพื่อ 1) สร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนอำเภอแม่สอด 2) เพื่อสร้างศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุจราจรในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด 3) เพื่อสร้างหมู่บ้านและสถานศึกษาต้นแบบความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด ในการลดอุบัติเหตุ ลดจุดเสี่ยงในเขตอำเภอแม่สอด 4) เพื่อส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ 5) เพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่วิทยาลัยการอาชีพแม่สอด มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด และประชาชนทั่วไปในอำเภอแม่สอด

ภาคีร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา ทุกภาคส่วนในอำเภอแม่สอด ล้วนแต่มีความตั้งใจและให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีภาคีหลักสำคัญประกอบด้วย

1. อำเภอแม่สอด
2. สถานีตำรวจภูธรแม่สอด
3. โรงพยาบาลแม่สอด
4. สัสดีอำเภอแม่สอด
5. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แม่สอด
6. แขวงทางหลวงตากที่ 2 แม่สอด
7. วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด
9. บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ สาขาแม่สอด
10. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตาก สาขาแม่สอด

ประสานพลัง แล้วร่วมกันดำเนินงาน

อำเภอแม่สอดได้วางแนวทางในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนน ดังนี้ (1) การพัฒนาภาคีเครือข่ายการรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอแม่สอด (2) การพัฒนาระบบข้อมูลด้าน

ความปลอดภัยทางถนนอำเภอแม่สอด (3)การรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100% และปลูกฝัง
สร้างจิตสำนึกในสถานศึกษาให้มีโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน และ(4)การสร้างหมู่บ้าน
ต้นแบบในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ที่จะสามารถขยายผลไปสู่
หมู่บ้าน/ชุมชนอื่น หรือส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่อำเภอเป็นมาตรการ
องค์กรต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนต่อไป โดยได้จัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดตั้งคณะทำงานโครงการแม่สอดร่วมใจ
สร้างความปลอดภัยทางถนน ภายใต้การอำนวยการของ
คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลด
อุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอแม่สอด เพื่อเสนอ
แนวทางและประเด็นการแก้ปัญหา การติดตามงาน ใน
การประชุมของคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอแม่
สอด ซึ่งมีการประชุมภาคีเครือข่ายจำนวน 4 ครั้ง ได้มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน มีคณะทำงานที่
เตรียมการวางแผน กำหนดบทบาทหน้าที่ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการและหาแนวทางใน
การดำเนินงานต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล

จากผลการประชุมคณะทำงาน ได้มีการมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาระบบข้อมูลด้านความปลอดภัย
ทางถนน Data center โดยสร้างทีม MIS เพื่อเก็บข้อมูลความปลอดภัยทางถนน วิเคราะห์ความเสี่ยงทาง
ถนนในพื้นที่ อำเภอแม่สอด ส่งผลให้มีการตั้งศูนย์ในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลและการรายงาน
ข้อมูล โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีการนำเสนอข้อมูล รายงานข้อมูล เพื่อออกสอบสวนเหตุใน
พื้นที่ที่เกิดเหตุ แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะทำงานได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขร่วมกัน
รวมถึงการกำหนดมาตรการและแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอแม่สอดต่อไป

2. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในเป้าหมายร่วมกับผู้นำตัวแทนหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมให้เกิด
หมู่บ้านปลอดภัยและหมู่บ้านตัวอย่างลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอแม่สอด คณะทำงานฯ ได้จัดทำ
ประชาคมกับหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการ และมีการประกวดหมู่บ้านต้นแบบความปลอดภัยทางถนน โดย
การมอบทุนในการดำเนินการหมู่บ้านละ 2,000 บาท เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือ 10 หมู่บ้าน
และมีการจัดพิธีมอบโล่หมู่บ้านตัวอย่างด้านความปลอดภัยในที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการ
ดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอแม่สอด

3. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องด้านงานความปลอดภัยทางถนน ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนน โดยเชิญทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยทางถนน มาร่วมหาแนวทางป้องกัน โดยการจัดการประชุมใหญ่เพื่อ

รับทราบข้อมูล ปัญหา อุปสรรค แนวทางปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความปลอดภัยทางถนนของอำเภอแม่สอด ในภาพรวมทั้งอำเภอ จำนวน 2 ครั้ง โดยมีภาคีเครือข่ายหลักเข้ามาร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย ตัวแทนจากโรงพยาบาลแม่สอด สภ.แม่สอด แขวงทางหลวงตากที่ 2 (แม่สอด) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แม่สอด บ.กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ สาขาแม่สอด และสำนักงาน ปก.ตาก สาขา แม่สอด เพื่อเสวนาพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงภารกิจ หน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน และชี้แจงผู้เข้าร่วมถึงแนวทางการติดต่อขอความช่วยเหลือจากทางราชการ

3. ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนนให้แก่เยาวชน/นักศึกษา โดยจัด

ฝึกอบรมให้ความรู้กับกลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชรแม่สอด และนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 100 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดี แล้วขยายผลการสร้างวินัยจราจร ภายในสถานศึกษา ซึ่งหลังจากผ่านการอบรมแล้ว สถานศึกษาแต่ละแห่งได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักศึกษาสร้างความปลอดภัยทางถนน และกำหนดครูอาจารย์ ให้มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล เข้มงวด ตามมาตรการความปลอดภัยทางถนน มีบทลงโทษกับผู้ที่ไม่

ปฏิบัติตามกฎจราจร และสถานศึกษามีแผนและงบประมาณในการสนับสนุนในการดำเนินการด้านความปลอดภัยทางถนนในสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

นอกจากนี้นักศึกษาได้มีการประกวดคลิปวิดีโอความยาวไม่เกิน 6 นาที ทีมละไม่เกิน 10 คน ภายใต้หัวข้อ **“แม่สอดร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน”** โดยประสานความร่วมมือสถาบันการศึกษาประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาส่งผลงานเข้าร่วมประกวดล่วงหน้า 1 เดือน ส่งใบสมัครและผลงาน เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาตัดสิน ภายใน 7 วัน ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการฝึกอบรมการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ของแต่ละสถาบัน UPLOAD ผลงานใน YouTube เพื่อเป็นการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงาน และเสริมสร้างการรณรงค์ไปสู่สาธารณชน ซึ่งมีผลการประกวด ดังนี้ (1) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรแม่สอด มีทีมนักศึกษาส่งคลิปวิดีโอเข้าประกวดจำนวน 30 คลิป โดยคลิปที่ชนะการประกวด ชื่อ “เดือน” และ(2) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด มีทีมนักศึกษาส่งคลิปวิดีโอเข้าประกวดจำนวน 4 คลิป โดยคลิปที่ชนะการประกวด ชื่อ “จุดจบ” ทั้งนี้มีคลิปวิดีโอทั้งหมดที่ส่งเข้าประกวดจำนวน 34 คลิป ผ่านช่องทาง YouTube ในชื่อว่า “แม่สอดร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน”

4. จัดเวทีคืนข้อมูลและ

สร้างมาตรการร่วมกันกับสหสาขา เพื่อสรุปผลการดำเนินงานป้องกันและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนน โดยการจัดประชุมใหญ่เสวนาการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอแม่สอด เชิญหัวหน้าส่วนราชการ ภาคีเครือข่าย กำนัน/ผู้ใหญ่ และตัวแทนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการหรือผู้ที่สนใจ และสรุปผลการดำเนินการสร้างหมู่บ้านปลอดภัย และหมู่บ้านตัวอย่างลดอุบัติเหตุทางถนน เพื่อเป็นการสะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินงานให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดตาก ผู้บังคับบัญชาของภาคีเครือข่าย นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

1. เกิดภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างเป็นรูปธรรมและความต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินการที่ชัดเจน และมีเครือข่ายในระดับ

ชุมชนหมู่บ้าน จำนวน 10 หมู่บ้าน

2. เกิดกระแสตื่นตัวในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับชุมชนทั้ง 10 หมู่บ้าน และในสถาบันการศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรแม่สอด และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้จากการอบรมและค้นคว้าหาความรู้ เพื่อจัดทำคลิปรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันอุบัติเหตุจราจร และเป็นแกนนำในการสื่อสารบอกต่อ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนนักศึกษา
4. เกิดผลงานใน YouTube เพื่อเป็นการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงาน และเสริมสร้างการรณรงค์ไปสู่สาธารณชน จำนวน 34 คลิป มีชื่อว่า “แม่สอดร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนน”
5. เกิดการรณรงค์ความปลอดภัยทางถนนในหมู่บ้านที่ดำเนินการ และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ

6) ภาคีเครือข่ายจากสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของตนเองร่วมกัน และนำมาค้นหาแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ และวัดผลการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งลักษณะการดำเนินงานทำควบคู่ไปกับโครงสร้างการทำงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ (ศปถ.อ)

7) มีการบูรณาการ การทำงานที่หลากหลาย จากชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดให้แต่ละหน่วยงานมีบทบาทในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดในแผนงาน แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

8) หัวหน้าสำนักงาน ปก.สาขา และหน่วยงานที่เป็นทีมเลขาฯ ศปถ.อำเภอ มีบทบาทเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามา มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยทางถนนร่วมกัน โดยใช้กลยุทธ์ 5 ส / 5ช / PDCA และมีการสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประชุม การสื่อสารผ่านช่องทาง Line

9) มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนเพื่อ “ทำเรื่องเล็กๆ ใกล้ตัว และมีความเป็นไปได้ เห็นความสำเร็จก่อน”

10) คณะทำงานฯ ได้ติดตามผลการดำเนินการหมู่บ้านเป้าหมาย แห่งละ 2 ครั้ง ในเดือนมิถุนายน และเดือนพฤศจิกายน 2560 รวม 14 ครั้ง และมีการสรุปรายงานผลต่อที่ประชุมศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดตาก

บทเรียนสู่ความต่อเนื่องยั่งยืน

โครงการแม่สอดร่วมใจสร้างความปลอดภัยทางถนนได้สร้างเชื่อม และชักชวนภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอเข้าร่วมขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนอำเภอแม่สอด ส่งผลให้เกิดศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุจราจรในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด รวมถึงสร้างหมู่บ้านและสถานศึกษาต้นแบบความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนน และส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ซึ่งส่งผลให้จำนวนอุบัติเหตุผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง อีกทั้งสถานศึกษามีแผนและงบประมาณในการสนับสนุนด้านความปลอดภัยทางถนนในสถานศึกษาด้วย ทั้งนี้หากต้องการให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน จึงควรมีข้อปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมประชุมควรเป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ และไม่ควรเปลี่ยนตัวผู้มาประชุมในแต่ละครั้ง
2. ภาคีที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการส่งมอบข้อมูล และความต่อเนื่องในการทำงานของคณะกรรมการ
3. ในการประชุม ปฏิบัติการควรมีกระบวนการสร้างแรงจูงใจหรือมาตรการในการกระตุ้นให้ทุกหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการรู้สึกเป็นเจ้าของภาพในการขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในชุมชน
4. กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ควรดำเนินกิจกรรมให้เกิดความต่อเนื่อง โดยถือเป็นภารกิจหนึ่งที่ต้องทำประจำจนกลายเป็นเรื่องปกติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนอุปกรณ์ งบประมาณในส่วนที่สำคัญให้กับชุมชน หมู่บ้าน
5. ในการดำเนินงานควรจัดเวทีรับฟังข้อเสนอจากภาคีเครือข่าย ตัวแทนชุมชน เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน และข้อจำกัดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน จะได้ช่วยกันหาแนวทางในการช่วยเหลือสนับสนุนต่อไป
6. นักเรียน นักศึกษา ควรมีการให้ความรู้และทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความตระหนักจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนน
7. ภาคีเครือข่ายควรมีการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ทั้งการสื่อสารผ่านวิทยุชุมชน ป้ายเตือน ฯลฯ และมี 2-3 ภาษา เพื่อให้ชาวต่างชาติได้ทราบถึงกฎระเบียบ และข้อใช้รถได้อย่างถูกต้องมีวินัย

28. ลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนนสู่ถนนสีขาว อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอนบพิตำ ทางทิศเหนือ ทิศตะวันออกติดกับอำเภอนบพิตำและอำเภอพรหมคีรี ทิศใต้ติดกับอำเภอลานสกาและอำเภอฉวาง และทิศตะวันตกติดกับอำเภอฉวาง และอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 404.76 ตร.กม. มีประชากร 29,216 คน ณ พ.ศ.2560 มีการแบ่งเขตการปกครองเป็น 5 ตำบล 43 หมู่บ้าน

4 เทศบาล และ 2 องค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอพิปูนมีถนนสายหลักตัดผ่านถึง 4 เส้นทาง ได้แก่

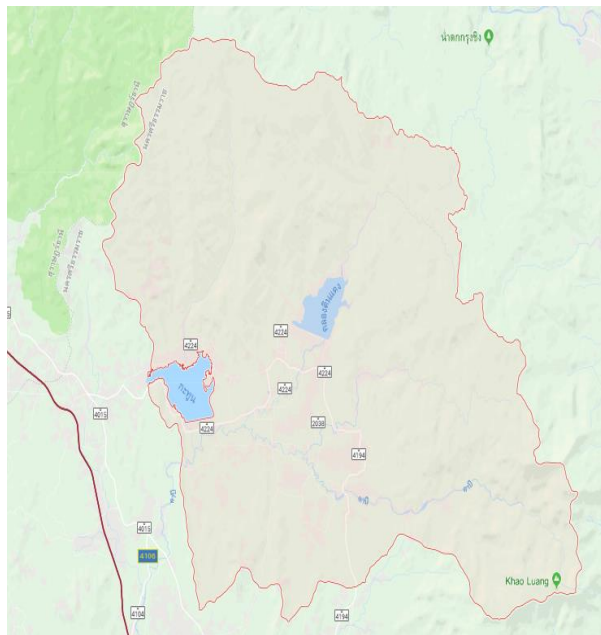
- 1.ถนนหมายเลข 4194 สายจันดี-กะทูน
- 2.ถนนหมายเลข 4224 สายพิปูน-ห้วยปรก
- 3.ถนนหมายเลข 4020 สายพิปูน-ทวนพอ
- 4.ถนนหมายเลข 4023 สายนางเอื้อย-บ้าน

ต้นโพธิ์

ส่งผลให้มีการใช้ยานพาหนะหรือการใช้รถใช้ถนนในการขนส่งที่ค่อนข้างเยอะด้วยลักษณะของภูมิประเทศที่ห้อมล้อมไปด้วยภูเขา ส่งผลให้ถนนมีลักษณะคดเคี้ยวตามสภาพภูมิประเทศ ประกอบ

กับวัฒนธรรมที่คนพิปูนไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมไม่สวมหมวกนิรภัยถึง 90% ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนทุกวัน โดยเฉพาะกับยานพาหนะประเภทจักรยานยนต์ จากข้อมูลของโรงพยาบาลพิปูน ในปี พ.ศ. 2559 มีสถิติของการเกิดอุบัติเหตุจำนวน 632 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ (Admit) 484 คน พบว่า มีปัจจัยเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุและผู้ขับขี่ไม่สวมหมวกนิรภัย ขับรถเร็วเกินกำหนด ยานพาหนะไม่ปลอดภัย มีนเมาสุรา ความประมาท เส้นทางมีจุดเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุเนื่องจากมีความคดเคี้ยวตามลักษณะภูมิประเทศ

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาพิปูน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร จึงได้เชื่อมประสานเครือข่ายเข้ามาร่วมดำเนินงานโครงการลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอพิปูน โดยมีคุณเยาวภา พูลพิพัฒน์ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาพิปูน และคุณณมต สุขศาลา เป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อน โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.) โดยได้มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพิปูน ให้มีการ

ขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมแก้ไขและลดปัญหาอุบัติเหตุร่วมกัน (2) เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัยทางถนน (3) แก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่ (4) เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตในพื้นที่อำเภอพิบูล (5) เพื่อรณรงค์สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนนให้กับประชาชน/เยาวชน ในพื้นที่อำเภอพิบูล

ขับเคลื่อนเครือข่าย ร่วมสนับสนุนงาน

การดำเนินงานสร้างความปลอดภัยทางถนนอำเภอพิบูล ได้มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง เป็นปีที่ 2 ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งทำให้เกิดกิจกรรมการรวมตัวการทำงานในพื้นที่ นอกเหนือจากภารกิจในช่วงเทศกาล 7 วันอันตรายของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอพิบูล ซึ่งส่งผลให้เพิ่มต้นทุนการทำงานในพื้นที่

ในการดำเนินโครงการลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนน สู่ถนนสีขาว อำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงาน ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอพิบูล ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอพิบูล เป็นประธาน และมีกลไกที่สำคัญในปีนี้ได้แก่ ความร่วมมือจากกลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพิบูล ที่เป็นแกนนำหลัก ในการเป็นแม่ข่ายในการประชาสัมพันธ์โครงการให้เข้าถึงประชาชนในอำเภออย่างทั่วถึง และกลุ่มเด็กนักเรียนจากโรงเรียนพิบูลสังฆรักษ์ประชาอุทิศ และโรงเรียนจุฬาภรณ์พิชญาคารที่เป็นกระบอกเสียง ในการสวมหมวกนิรภัยทั้งกับกลุ่มนักเรียนด้วยกันและขยายไปยังกลุ่มผู้ปกครอง

นอกจากนี้แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจาก ศปถ.จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยท่าน พล.ต.ต.วันไชย เอกพรพิชญ์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรนครศรีธรรมราช ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินโครงการอีกด้วย

ในการดำเนินโครงการลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนนสู่ถนนสีขาว อำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) นั้น โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- 1) ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯระดับอำเภอ เดือนละ 1 ครั้ง
- 2) จัดฝึกอบรมเพื่อสร้างทัศนคติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่ขับซิ่งมอเตอร์ไซด์มาโรงเรียนจำนวน 1 แห่ง
- 3) สำรวจจุดเสี่ยงบนถนน ในพื้นที่อำเภอพิบูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ แล้วกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ
- 4) การจัดทำมาตรการรณรงค์ด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูล ร่วมกับคณะทำงานภาคีเครือข่าย อำเภอพิบูล เพื่อวางแนวทางนำไปดำเนินการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน

- 5) รมรรงค์ ประชาสัมพันธ์และร่วมทำประชาคมหมู่บ้าน พร้อมทั้งติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ในชุมชนหมู่บ้านซึ่งเป็นจุดเสี่ยง จุดอันตราย ในพื้นที่ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่
- 6) จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้การทำงานด้านความปลอดภัยทางถนน ร่วมกับ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัย ภูเก็ต เป็นการสร้างองค์ความรู้และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน และการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุทางถนนเพื่อเป็นการลดการสูญเสียต่อชีวิต

แต่ในการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัย มีบางกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ซึ่งพบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้ดำเนินการภายในอำนาจหน้าที่และงบประมาณของหน่วยงานตัวเอง ดังนี้

- 1) งบประมาณจาก ศปถ.อำเภอพิปูน จัดกิจกรรมในช่วงเทศกาล 7 วันอันตราย
- 2) ติดตั้งกล้องวงจรปิด 8 ตัว เพื่อใช้ในการควบคุมวินัยจราจร ใช้งบประมาณจาก สภ.พิปูน
- 3) การปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อเพิ่มวิสัยทัศน์ ลดจุดเสี่ยง เช่น การตีเส้นจราจร การตัดแต่งกิ่งไม้ การจัดทำป้ายจราจร ใช้งบประมาณจาก อปท. ในพื้นที่อำเภอพิปูน
- 4) การแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่ ใช้งบประมาณจากหมวดทางหลวงช่วงกลาง
- 5) การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ ใช้งบประมาณจากโรงเรียนจุฬาภรณพิทยาคาร ถือได้ว่าเป็นการเติมเต็มเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมนำสู่ผลลัพธ์

จากแผนที่ตั้งไว้ใน การดำเนินกิจกรรม พบว่าโครงการได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการ ได้แก่

1. การจัดประชุม ศปถ.อำเภอพิปูน มีการดำเนินงาน 4 ครั้ง ในแต่ละครั้ง ได้มีเป้าหมายการประชุมที่ชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงหรือแผนการดำเนินงานตามมาหลังจากการประชุม นอกจากนี้ การประชุมยังเป็นช่องทางในการติดตามการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้วอีกด้วย

การประชุมดังกล่าว มีนายอำเภอพิปูน เป็นประธาน มีตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆในพื้นที่เข้าร่วม อาทิ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพิปูน ภาคสาธารณสุข (สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (เทศบาล อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) โรงเรียน มูลนิธิในพื้นที่ รวมไปถึงหน่วยงานระดับจังหวัด อาทิ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช บริษัทกลางฯ หมวดทางหลวงช่วงกลางขนส่งจังหวัดนครศรีธรรมราช ฯลฯ

ผลที่เกิดขึ้น จากการประชุม ศปถ.อำเภอพิบูล เป็นพื้นที่ที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ ในอำเภอ ได้มี
โอกาสมาพูดคุยกัน เกี่ยวกับสถานการณ์อุบัติเหตุของอำเภอ หาสาเหตุ และแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุ
ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดมาตรการหรือแนวทางการดำเนินการจากที่ประชุม เช่น

- เกิดการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ด้านการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูล
- เกิดแนวคิดในการสำรวจจุดเสี่ยงพื้นที่อำเภอพิบูล
- เกิดการประสานในแนวราบ ในการประสานงานโครงการ
- เกิดแนวทางการทำงานเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอพิบูลในหลากหลายรูปแบบ อาทิ
การดำเนินโครงการลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนนสู่ถนนสีขาว อำเภอพิบูล จังหวัด
นครศรีธรรมราช การแก้ไขจุดเสี่ยงต่างๆ การตั้งด่านชุมชน เป็นต้น

2. จัดฝึกอบรมเพื่อสร้างทัศนคติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน ผ่านทางกิจกรรม“ลด
เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้านความปลอดภัยทางถนน” ณ โรงเรียนจุฬารักษ์พิชญาคาร โดยได้รับความ
ร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นวิทยากร ในการให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กับนักเรียน
ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรพิบูล บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ สาขาทุ่งสง
โรงพยาบาล พิบูล วิทยากรกู้ชีพเทศบาลตำบลเขาพระ ปลัดฝ่ายความมั่นคงอำเภอพิบูล

หลังจากที่ได้ให้ความรู้แล้ว ยังผลักดันให้มีการก่อตั้ง “คณะกรรมการความปลอดภัยทางถนน
โรงเรียนจุฬารักษ์พิชญาคาร” เพื่อให้เป็นแกนนำในการสร้างความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน โดย
การสร้างมาตรการองค์กร ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในกลุ่มเด็กและเยาวชน รวมถึงการสร้างให้เกิด
ชุมชน เยาวชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนอีกด้วย

3. **สำรวจและแก้ไขจุดเสี่ยงในท้องที่อำเภอพิบูลย์** โดยการจัดกิจกรรมสำรวจจุดเสี่ยง และนำเอาข้อมูลจุดเสี่ยงมานำเสนอ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันในการประชุม ศปถ.พิบูลย์ ซึ่งแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยงด้วยวิธีการหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมแก้ไขจุดเสี่ยง ตลาดนัดวันพุธ ต.เขาพระ โดยการจัดทำป้ายเตือนในเขตชุมชน แก้ไขจุดเสี่ยงสามแยกพรุเถียะ ต.เขาพระ โดยการวางแท่นบาร์ริเออร์เป็นเกาะกลาง ตีเส้นแบ่งช่องจราจร ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาดูแลความปลอดภัยทางกายภาพ

4. **การจัดทำมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูลย์** การแก้ไขจุดเสี่ยงทางกายภาพ เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาดูแลด้านหนึ่งเท่านั้น แต่หากจะให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพต้องมีการแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงควบคู่กันไปด้วย

คณะทำงานโครงการฯ ได้เลือกเอาวิธีการจัดทำมาตรการองค์กร มาเป็นเครื่องมือในการสร้างเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยได้ประสานงานกับโรงเรียนจุฬาภรณ์ พิษณุภาค ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ดำเนินการจัดทำมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนขึ้น

การดำเนินการสร้างมาตรการองค์กรในโรงเรียน เริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน จากวิทยากรหลากหลายสาขา และหลังจากการให้ความรู้ได้มีมาตรการองค์กรต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน การสวมหมวกนิรภัย 100% ขึ้นก่อนให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีการสวมหมวกนิรภัยในเด็กและเยาวชน 100% เกิดกลุ่มเยาวชนต้นแบบ เกิดคณะกรรมการความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

นอกจากทำในโรงเรียนกับเด็กและเยาวชนแล้ว ยังได้มีการจัดทำมาตรการองค์กรต้นแบบความปลอดภัยทางถนนกับประชาชนทั่วไป ผ่านทางการให้ความรู้ ปลุกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูลย์

5. **รณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อปรับพฤติกรรมเสี่ยง** ผ่านทางกระบวนการและเวทีต่างๆ อาทิ การติดป้ายเตือน การติดป้ายประชาสัมพันธ์การสวมหมวกนิรภัย การให้ความรู้ในโรงเรียน

รวมถึงมีการจัดกิจกรรมกิจกรรมพิชิตปลอดภัย ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนน สวมหมวกนิรภัย 100% ณ ศาลาประชาคมพิปูน

6. **จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้**การทำงานด้านความปลอดภัยทางถนน ร่วมกับภาคีเครือข่าย กู้ชีพ กู้ภัย เป็นการสร้างองค์ความรู้และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน และการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุทางถนน เพื่อเป็นการลดการสูญเสียชีวิต โดยการจัดกิจกรรมโครงการภาคีเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรทางถนน ที่ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลเขาพระ /กิจกรรมกินข้าวเล่าเรื่อง ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นเวที ที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ตรงในการทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวทางการทำงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

กิจกรรมตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1. เพื่อขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพิปูน ให้มีการขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมแก้ไขและลดปัญหาอุบัติเหตุร่วมกัน	- จัดประชุม ศปถ.อำเภอพิปูน - จัดประชุมคณะทำงานฯ	เกิดการขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมแก้ไขและลดปัญหาอุบัติเหตุร่วมกัน
2. เพื่อสร้างมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนในอำเภอพิปูน	-จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาเรียนรู้ -จัดกิจกรรมความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน -จัดกิจกรรมลงนาม MOU ในหน่วยงานราชการในพื้นที่อำเภอพิปูน -จัดกิจกรรมมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนในอำเภอพิปูน	เกิดมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนในอำเภอพิปูน
3. แก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่	-จัดกิจกรรมกินข้าวเล่าเรื่องอุบัติเหตุ -จัดกิจกรรมลงพื้นที่สำรวจจุดเสี่ยง -จัดกิจกรรมแก้ไขจุดเสี่ยง -จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุบัติเหตุ	-จุดเสี่ยงในพื้นที่ได้รับการแก้ไข
4. เพื่อรณรงค์สร้างให้จิตสำนึกและตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนน ให้กับประชาชน/เยาวชนในพื้นที่อำเภอพิปูน	-จัดกิจกรรมป้ายประชาสัมพันธ์สวมหมวกนิรภัย -จัดทำแผ่นสโปตประชาสัมพันธ์สวมหมวกนิรภัย -จัดกิจกรรมรณรงค์ พิปูนขับขี่ปลอดภัยร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนน สวมหมวกนิรภัย 100%	-ประชาชนมีการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น -สถิติการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตลดลง

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

โครงการมีกิจกรรมหลัก คือ การจัดประชุม พร้อมๆกับการทำกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้างความปลอดภัยทางถนน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนในอำเภอพิปูน ดังนี้

1. คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพิบูลย์ ได้มีเวทีพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพิบูลย์ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
2. มีการทำงานประสานงานในแนวราบ เพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนน ส่งผลให้การทำงานง่ายและเร็วขึ้น
3. เกิดการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ด้านการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูลย์
4. เกิดการสำรวจจุดเสี่ยงพื้นที่อำเภอพิบูลย์ และมีการแก้ไขจุดเสี่ยงในพื้นที่
5. เกิดมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนน โดยเริ่มในโรงเรียนและขยายไปยังชุมชน เน้นการสวมหมวกนิรภัย 100%
6. เกิดการขับเคลื่อนรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย 100% ขึ้น ในอำเภอพิบูลย์
7. มีการทำ MOU องค์กรความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อำเภอพิบูลย์ เพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้กับเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานต่างๆในอำเภอ ให้มีจิตสำนึกขับขี่ปลอดภัยไร้อุบัติเหตุ เมาไม่ขับ ไม่ขับรดด้วยความเร็วเกินกฎหมายกำหนด ไม่ตัดหน้ากระชั้นชิด สวมหมวกนิรภัย 100% โดยมุ่งหวังให้เกิดความปลอดภัยต่อตัวเจ้าหน้าที่เองและเป็นแบบอย่างกับประชาชน
8. มีการตั้งด่านชุมชน เพื่อขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน โดยได้รับงบประมาณจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาล ส่งผลให้มีด่านชุมชนที่ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน มีแสงสว่างเพียงพอ มีวัสดุ อุปกรณ์ครบถ้วน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
9. คนทำงานความปลอดภัยทางถนนได้มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนข้อมูล และวางแผนการทำงานร่วมกัน อย่างเป็นทางการผ่านทางการประชุมและไม่เป็นทางการผ่านการกินข้าวเล่าเรื่อง ส่งผลให้การทำงานเป็นไปทั้งระดับบนลงล่างและระดับแนวราบ

ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการของอำเภอพิบูลย์ คือ ความตั้งใจ ความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ได้แก่ นายอำเภอ ผู้กำกับสถานีตำรวจ หมวดการทางข้างกลาง สาธารณสุขอำเภอพิบูลย์ และระดับผู้ปฏิบัติการ ที่มาร่วมมือทำงานร่วมกัน ส่งผลให้มีการทำงานทั้งในระดับบนลงล่าง และระดับแนวราบ

การทำงาน มีทั้งในรูปแบบเป็นทางการ ผ่านการประชุม และไม่เป็นทางการผ่านทาง การสื่อสารในกลุ่ม Line มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล update ข้อมูลกันอย่างสม่ำเสมอ

ถึงแม้ว่าจะมีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี แต่ในการแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงหรือการรณรงค์ บางอย่างจำเป็นต้องใช้งบประมาณ บางครั้งต้องใช้ข้อมูลและจัดทำแผนงานตั้งเรื่องเพื่อขออนุมัติงบประมาณตามขั้นตอน ซึ่งทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในทันที

กระบวนการหนุนเสริมสู่การขยายผล

การทำงานที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนสุขภาพ พบว่าไม่เพียงแต่ใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการ แต่ยังได้รับองค์ความรู้ ความช่วยเหลือ คำแนะนำ จากแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุระดับจังหวัด (สอจร.) เกี่ยวกับการประสานงาน Update องค์ความรู้วิธีการ แนวทางการทำงานผ่านทาง การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในขณะทำงานด้านความปลอดภัยทางถนน

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการผ่านทางแบบสอบถามและประเมินด้วย ขณะทำงาน พบว่า โครงการฯ กำลังสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอำเภอพิบูลย์ เริ่มมีการตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนน มีอัตราการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น ซึ่งได้มีการเสนอแนวทางเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยผลักดันให้เข้าไปในการเรียนการสอนของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลเพื่อสร้างจิตสำนึกตั้งแต่เด็ก และจะทำให้เกิดเป็นนิสัย พฤติกรรมที่เหมาะสมยั่งยืนต่อไป

29. เพิ่มศักยภาพ เชื่อมภาคีเครือข่าย ลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอไชยา

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบน ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 6 ของประเทศ มีประชากรหนาแน่นอันดับ 59 ของประเทศ สำหรับอำเภอไชยาเป็นเมืองเก่าแก่ที่เชื่อว่าเป็นที่ตั้งของอาณาจักรศรีวิชัยในสมัยโบราณ อีกทั้งในปัจจุบันยังเป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุไชยา สวนโมกขพลาราม แหล่งผลิตผ้าไหมพุมเรียง แหล่งผลิตไข่เค็มไชยา เหล่านี้ส่งผลให้เกิดการคมนาคมที่คับคั่งโดยเฉพาะในช่วงวันหยุด ซึ่งส่งผลต่อปัญหาอุบัติเหตุทางถนนตามมา จากข้อมูลโรงพยาบาลไชยา เมื่อปี พ.ศ. 2559 มีสถิติของการเกิดอุบัติเหตุจำนวน 876 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ(Admit) 896 คน และมีผู้เสียชีวิต 18 คน ซึ่งพบว่าปัจจัยเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุทางถนนมาจากสาเหตุ อาทิ ผู้ขับขี่ไม่สวมหมวกนิรภัย ขับรถเร็วเกินกำหนด ยานพาหนะไม่ปลอดภัย มินเมาสุรา ความประมาท เส้นทางมีจุดเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากเส้นทางมีความคดเคี้ยวตามลักษณะภูมิประเทศ ประกอบกับพื้นที่อำเภอไชยา มีถนนสายหลักตัดผ่านถึง 2 เส้นทาง ได้แก่ ถนนทางหลวงหมายเลข 401 ซึ่งเป็นเส้นทางเลียบริมฝั่งตะวันออกและถนนสาย 41(สายเอเชีย) ซึ่งเส้นทางหลักในการสัญจรเพื่อเป็นการท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าสู่จังหวัดในภาคใต้ ส่งผลให้มีการใช้รถยนต์ยานพาหนะหรือการใช้รถใช้ถนนในการขนส่งที่ค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดอัตราการของเกิดอุบัติเหตุที่ค่อนข้างสูง

ทั้งนี้ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่าชนะ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างความปลอดภัยทางถนน จึงได้ดำเนินงานโครงการเพิ่มศักยภาพและเชื่อมภาคีเครือข่ายแก้ไขและลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอไชยา ขึ้น โดยมี นายวิรวุฒิ ศรีกุลพิพัฒน์ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่าชนะ และทีมงานเป็นแกนหลักสำคัญใน

การเชื่อมประสาน ชักชวนภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนนใน
อำเภอไชยา โดยมีเป้าหมายเพื่อ(1)ขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอไชยา ให้มี
การขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมแก้ไขและลดปัญหาอุบัติเหตุร่วมกัน (2) เพื่อสร้าง
ภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัยทางถนน (3) เพื่อแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ในพื้นที่ (4)
เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตในพื้นที่ไชยา (5) เพื่อรณรงค์สร้างให้จิตสำนึก
และตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนนให้กับ ประชาชน/เยาวชน ในพื้นที่อำเภอไชยา

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนงาน

แกนนำหลักในการขับเคลื่อนงานในอำเภอ ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัย
ทางถนน ที่มีหน้าที่หลักในการป้องกันและลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุทางถนนที่ตั้งขึ้นตามระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. 2554 ซึ่งมีโครงสร้างในการทำงานดังนี้

ประธานคณะกรรมการ	นายอำเภอไชยา
รองประธานกรรมการ	ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรไชยา
คณะกรรมการ	ฝ่ายสาธารณสุข : ผู้อำนวยการ รพ.ไชยา สาธารณสุขอำเภอไชยา ฝ่ายปกครอง : ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครอง สารวัตรใหญ่สถานี ตำรวจภูธรโมถ่าย สัสดีอำเภอไชยา ฝ่ายศึกษา : ผอ.โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี ผอ.โรงเรียนไช ยาวิทยา ผอ.วิทยาลัยการอาชีพไชยา ผอ.ศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอไชยา ผอ.โรงเรียนเขาพนมแบกศึกษา ฝ่ายคมนาคม : นายสถานีรถไฟไชยา ขนส่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา หัวหน้าหมวดการทางท่าฉาง ฝ่ายสังคม : พัฒนาการอำเภอไชยา วัฒนธรรมอำเภอไชยา ฝ่ายท้องถิ่น : นายกเทศมนตรีตำบลลาดไชยา ตำบลพุมเรียง ตำบลเวียง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ตำบลป่าแห้ว กำนันทุกตำบล ฝ่ายจิตอาสา : ประธาน อปพร.อำเภอไชยา ประธานหน่วยกู้ภัยกุศลศรัทธา ศูนย์ไชยา
กรรมการ/ เลขานุการร่วม	ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่า ชนะ รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรไชยา
ก ร ร ม ก า ร / ผู้ช่วยเลขานุการ	นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอไชยา ที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ และประสานแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด
2. ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอ
3. เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดทราบ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ
6. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ
7. เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับตำบล
8. แต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ตามที่เห็นสมควร
9. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดมอบหมาย

ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าว ได้แต่งตั้งคณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่จัดทำข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจราจรที่เกิดขึ้นในอำเภอไชยา ดำเนินการประมวลผล ศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุและนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้แก้ปัญหาอุบัติเหตุของอำเภอ โดยมีคณะทำงาน ดังนี้

ประธาน	นายอำเภอไชยา
รองประธาน	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลไชยา
คณะทำงาน	ฝ่ายสาธารณสุข : สาธารณสุขอำเภอไชยา ฝ่ายความมั่นคง : หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่าชนะ สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรไชยา ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายคมนาคม : ขนส่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา หัวหน้าหมวดทางหลวงท่าชนะ/ท่าฉาง ฝ่ายท้องถิ่น : นายกเทศมนตรีเทศบาลแห่งพื้นที่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลแห่งพื้นที่ กำนันแห่งพื้นที่ ผู้ใหญ่บ้านแห่งพื้นที่
คณะทำงาน/เลขานุการ	หัวหน้างานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลไชยา
คณะทำงาน / ผู้ช่วยเลขานุการ	เจ้าหน้าที่สำนักงาน ปก.จังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่าชนะ ที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้แล้ว ในพื้นที่อำเภอไชยาได้มีการดำเนินโครงการเพื่อสร้างความปลอดภัยทางถนน ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

- 1) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาท่าชนะ ดำเนินโครงการ **เพิ่มศักยภาพเชื่อมภาคีเครือข่ายแก้ไขและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอไชยา** โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- 2) สถานีตำรวจภูธรไชยา ดำเนินการโครงการส่งเสริมสวมหมวกนิรภัย 100 % โดยใช้งบประมาณของหน่วยงาน
- 3) โรงเรียนไชยาวิทยา ดำเนินโครงการความปลอดภัยทางถนนในสถานศึกษา
- 4) วิทยาลัยการอาชีพไชยา ดำเนินการรณรงค์เน้นย้ำการสวมหมวกนิรภัยในสถานศึกษา

สานพลัง แล้วบูรณาการทำไปด้วยกัน

โครงการเพิ่มศักยภาพ เชื่อมภาคีเครือข่ายแก้ไขและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอไชยา ได้กำหนดกิจกรรมดังนี้

- 1) จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 2) สำรวจจุดเสี่ยงบนถนนสายหลัก สายรองและในชุมชนหมู่บ้าน พร้อมทั้งตรวจสอบพื้นที่กรณีเกิดอุบัติเหตุ
- 3) จัดอบรมให้ความรู้ ด้านความปลอดภัยทางถนนให้กับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 4) สร้างจิตสำนึกให้ผู้ขับขี่ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนน โดยการจัดทำป้ายเตือนและสื่อประชาสัมพันธ์ ติดตั้งตามจุดเสี่ยงต่างๆ
- 5) อบรมพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย อาสาสมัครกู้ชีพ-กู้ภัย/แกนนำชุมชน ผู้ปฏิบัติงานด้านอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ อำเภอไชยา

ทั้งนี้กิจกรรมที่วางแผนไว้เป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 5 ประการ ดังนี้

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
1. เพื่อขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอไชยา ให้มีการขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นการบูรณาการการมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขและลดอุบัติเหตุทางถนน	ประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน อำเภอไชยา และภาคีเครือข่าย เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 6 ครั้ง	1. มีการขับเคลื่อน คณะกรรมการฯ อย่างต่อเนื่อง 2. มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยทางถนน
2. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัยทางถนน	1. แต่งตั้งคณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุทางถนน อำเภอไชยา 2. ลงพื้นที่สำรวจตรวจสอบข้อมูลจุดเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้มีผู้เสียชีวิต จุดเสี่ยง จุดอันตรายในพื้นที่อำเภอไชยา 3. ประชุมคณะทำงานสืบสวนฯ ร่วมประมวลผลปัจจัยการเกิดอุบัติเหตุ จุดเสี่ยง จุดอันตราย เพื่อนำมาเป็นแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ 4. อบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครกู้ชีพ กู้ภัย และผู้ปฏิบัติงานด้านทางถนน	1. มีชุดทำงานในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนด้านอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม 2. นำผลสรุปจากการตรวจสอบพื้นที่ของชุดคณะทำงานสืบสวนฯ เสนอที่ประชุม ศปถ.อ.ไชยา โดย ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินแก้ไข 3. จุดเสี่ยง จุดอันตรายได้รับการแก้ไข 4. สถิติของการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต ลดลงภายหลังจากดำเนินโครงการฯ
3. เพื่อแก้ไขปัญหาลดจุดเสี่ยงในพื้นที่	1. สำรวจจุดเสี่ยงบนถนนสายหลัก สายรองและในชุมชนหมู่บ้าน พร้อมทั้งตรวจสอบพื้นที่กรณีเกิดอุบัติเหตุ	1. ได้ข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ 2. จุดเสี่ยง จุดอันตรายได้รับการแก้ไข
4. เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตในพื้นที่ไชยา	1. จัดอบรมให้ความรู้ ด้านความปลอดภัยทางถนนให้กับสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา 2. สร้างจิตสำนึกให้ผู้ขับขี่ได้ตระหนักถึง	1. สถิติจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับจากข้อมูลของ ปีพ.ศ. 2559 และปีพ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปี

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
	ความปลอดภัยทางถนน โดยการ จัดทำป้ายเตือนและสื่อประชาสัมพันธ์ ติดตั้งตามจุดเสี่ยงต่างๆ	ดำเนินการโครงการฯ 2.เกิดการตระหนักรับรู้ รับทราบใน ด้านอุบัติเหตุทางถนนมากขึ้น ทำให้ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในป้องกัน อุบัติเหตุทางถนนที่ดีขึ้น
5. เพื่อ อนุรักษ์ สร้าง จิตสำนึกและตระหนักถึง ความปลอดภัยทางถนน ให้กับประชาชน/เยาวชน ในพื้นที่อำเภอไชยา	1.จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านความ ปลอดภัยทางถนนให้กับนักเรียน โรงเรียนไชยาวิทยา 2.ประชุมและจัดทำประชาคมกับ ประชาชนในชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้ สร้างทัศนคติและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมด้านทางถนน พร้อมติดตั้ง ป้ายรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อเป็น การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ภายในหมู่บ้าน 2 แห่ง ซึ่งมีข้อมูลจุด เสี่ยง จุดอันตรายในพื้นที่	1.ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนใน การสวมหมวกนิรภัยมากขึ้น และสร้าง แกนนำนักเรียนด้านความปลอดภัยทาง ถนน 2.ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมกัน ในการป้องกัน แก้ไขอุบัติเหตุทางถนนใน ชุมชนและจุดเสี่ยง จุดอันตรายมีการ แก้ไข 3.ลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

การดำเนินงานโครงการเพิ่มศักยภาพเชื่อมภาคีเครือข่ายแก้ไขและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอ
ไชยาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในพื้นที่อำเภอไชยา ดังนี้

- เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย
 - มีการแต่งตั้งคณะทำงานสืบสวนอุบัติเหตุทางถนนระดับอำเภอไชยา
 - ภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์และกำหนดจุดเสี่ยงในพื้นที่อำเภอไชยา
 - มีการส่งต่อข้อมูลการสืบสวนอุบัติเหตุเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข
 - มีระบบการทำงานเมื่อเกิดอุบัติเหตุของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวก
สะดวกการสัญจรบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาลให้กับผู้ประสบภัย ระบบการ
บัญชาการเหตุการณ์เมื่อเกิดภัยทางถนน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์กู้ภัยในงานด้านถนน
- การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
 - มีการแก้ไขจุดเสี่ยง
 - มีการติดตั้งป้ายเตือนจุดเสี่ยงในเขตชุมชน

- ติดตั้งไฟส่องสว่าง
- 3. การประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนน
 - นักเรียนของโรงเรียนไชยวิทยาที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ตระหนักถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย
 - โรงเรียนไชยวิทยามีแกนนำนักเรียน 20 คน เพื่อดำเนินการชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา
 - มีมาตรการความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียนไชยวิทยา

บทเรียนกระบวนการทำงาน

การขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยทางถนนของอำเภอไชยา ใช้กลไกการประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอมาขับเคลื่อนการทำงาน โดยใช้เวทีการประชุมเป็นที่กำหนดแนวทางการทำงานในระดับอำเภอ มีการ update ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ จุดเสี่ยง และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นปัจจุบัน รวมถึงเป็นเวทีในการติดตามผลการทำงานร่วมกันอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังได้มีกระบวนการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของการทำงาน และสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในอำเภอไชยา ไม่ว่าจะเป็น

- การลงพื้นที่สำรวจจุดเสี่ยงและตรวจสอบกรณีเกิดอุบัติเหตุ ส่งผลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานแก้ไขจุดเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การจัดอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางถนนให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยได้ดำเนินการให้กับนักเรียนโรงเรียนไชยาวิทยา ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและกฎจราจร รวมถึงยังได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ถูกต้องอีกด้วย **ผลจากการอบรมส่งผลให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้นหลังจากฝึกอบรม และยังได้มีแกนนำนักเรียนจำนวน 20 คน มาเป็นแกนนำในการสร้างถนนปลอดภัยในสถานศึกษา**

- การพัฒนาศักยภาพของกู้ชีพ กู้ภัย แกนนำชุมชน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียเมื่อเกิดเหตุ โดยการให้ความรู้ด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ระบบบัญชาเหตุการณ์ในที่เกิดอุบัติเหตุเพื่อป้องกันการเกิดเหตุซ้ำซ้อนภายหลัง การเพิ่มทักษะการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ

- การจัดทำสื่อรณรงค์รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ติดตั้งในชุมชน หมู่บ้าน ที่เป็นจุดเสี่ยง จุดอันตราย ได้แก่ การติดป้ายเตือน ป้ายหยุด พร้อมทั้งให้ความรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการเกิดอุบัติเหตุให้กับประชาชนได้รับทราบ

เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานนี้ สามารถช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุลงได้ เป็นผลมาจากปัจจัยในพื้นที่ ดังนี้

- มีการใช้ข้อมูลมาวางแผนดำเนินการ โดยการสำรวจจุดเสี่ยง การลงพื้นที่สืบสวนอุบัติเหตุ และนำผลข้อมูลที่ได้มานำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ ระดับอำเภอ เพื่อวางแผนการแก้ไขจุดเสี่ยงและปัญหาาร่วมกัน
- มีการติดตาม รายงานผลการทำงานผ่านการประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
- มีการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- นักเรียนมีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น หากพบนักเรียนที่ไม่สวมหมวกนิรภัย จะดำเนินการตักเตือน พูดคุยทำความเข้าใจ โดยแกนนำนักเรียน และอาจารย์ที่ดูแล
- ประชาชน คนในชุมชนมีศักยภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ มีวินัยในการขับขี่อย่างปลอดภัย

ข้อจำกัดในพื้นที่

- บางหน่วยงานยังไม่ให้ความสำคัญกับการประชุม ส่งผลให้ไม่เข้าร่วมประชุมหรือส่งผู้ที่ไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงมาร่วมประชุม
- ยังขาดการบูรณาการข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ
- ขาดความรู้และผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจราจรในการสืบค้นหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางถนน
- ติดขัดเรื่องงบประมาณในการแก้ไขจุดเสี่ยง

โครงการกวดขันและเสริมสร้างวินัยจราจรเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืนมี **วัตถุประสงค์** เพื่อ (1) เพิ่มความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรการ 10 ข้อหลักกับผู้ใช้รถใช้ถนน โดยเน้นหนักในข้อหาขับรถเร็ว เมาแล้วขับ ไม่สวมหมวกนิรภัย และไม่คาดเข็มขัดนิรภัย (2) เพื่อให้สถิติอุบัติเหตุในภาพรวมของอำเภอรือเืองลดลง (3) เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกและวินัยจราจรให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน (4) สนับสนุนการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการเพื่อความปลอดภัยทางถนนจังหวัดเลย และให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติงานป้องกันอุบัติเหตุเป็นรูปธรรม โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบในเขตอำเภอรือเือง จังหวัดเลย จำนวน 6 ตำบล 47 หมู่บ้าน

ภาคีเครือข่าย ร่วมสร้างความปลอดภัยทางถนน

ภาคีเครือข่ายที่มาร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจภูธรรือเือง	9. ปศุสัตว์อำเภอรือเือง
2. อำเภอรือเือง	10. สรรพากรอำเภอรือเือง
3. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอรือเือง	11. โรงเรียนรือเืองวิทยา
4. โรงพยาบาลรือเือง	12. โรงเรียนชุมชนรือเือง
5. ท้องถิ่นอำเภอรือเือง	13. ทางหลวงอำเภอรือเือง
6. สัสดีอำเภอรือเือง	14. เทศบาลตำบลรือเือง
7. พัฒนาการอำเภอรือเือง	15. เทศบาลตำบลร่องจิก
8. เกษตรอำเภอรือเือง	16. องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในพื้นที่

ในการดำเนินงานโครงการมีทุนเดิมในพื้นที่ที่สำคัญ คือ การมีภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นคนในพื้นที่มาร่วมบูรณาการการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่

เดินหน้า สานพลังสร้างความปลอดภัยทางถนน

ในการดำเนินงานได้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินงานโครงการฯ

1. ประชุมคณะทำงาน เพื่อทำความเข้าใจถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมสถิติการจับกุมประจำเดือน แยกแต่ละพื้นที่ตำบล มาเปรียบเทียบวิเคราะห์ปัญหา เพื่อค้นหาแนวทางการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุจราจร ทั้งนี้ผลจากการประชุมคณะทำงาน ทีมงานได้เพิ่มความเข้มงวด กวดขันวินัยจราจร โดยการจับกุมตามมาตรการ 10 ข้อหาหลัก เน้นหนัก 4 ข้อหาสำคัญ ได้แก่ การขับรถเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด, เมาแล้วขับ, การไม่สวมหมวกนิรภัย และการไม่คาดเข็มขัดนิรภัยและมีการรายงานผลการปฏิบัติการกวดขันวินัยจราจร 10 ข้อหาหลัก เพื่อเปรียบเทียบกับห้วงเดือน

ที่ผ่านมา รวมถึงการวิเคราะห์กลุ่มเสี่ยงซึ่งเป็นเยาวชน จึงได้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดการรายชื่อผู้เข้ารับการอบรมตามจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 นักเรียนโรงเรียนภูเรือวิทยา รุ่นที่ 2 ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มต่างๆในพื้นที่อำเภอภูเรือ และรุ่นที่ 3 ผู้บริการรถรับ – ส่งนักเรียน และรถบริการนักท่องเที่ยว และได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานให้มีโครงสร้าง บทบาทที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงาน

2. อบรมให้ความรู้ นักเรียนโรงเรียนภูเรือวิทยา ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 -6 จำนวน 208 คน โดยมีนายกิตติคุณ บุตรคุณ นายอำเภอภูเรือ ให้ความสำคัญเข้าร่วมกิจกรรม โดยคาดหวังว่านักเรียนจะได้รับความรู้ถึงการขับขี้อย่างปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัย เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและวินัยจราจร

จากการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนจำนวน 208 คน ส่งผลให้นักเรียนได้ทราบถึงวิธีการขับขี่ที่ปลอดภัยจากทีมวิทยากร และได้เรียนรู้เกี่ยวกับ พรบ.ผู้ประสบภัยจากรถ กฎหมาย พรบ.จราจรทางบก 2522 พรบ.รถยนต์ 2522 และได้ฝึกการใช้สัญญาณมือ เพื่อช่วยเหลือและบริการประชาชนด้านงานจราจร และส่งผลให้เกิดกฎกติกาขึ้นในสถาบันศึกษา มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมเพิ่มอีกด้วย

3. อบรมผู้นำชุมชน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่อำเภอภูเรือ จำนวน 205 คน เพื่อให้รับทราบถึงการขับขี้อย่างปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัยเพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุ และเป็นการสร้างจิตสำนึกและวินัยจราจรให้กับผู้เข้ารับการอบรม และให้ผู้นำชุมชนนำความรู้ไป

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านรับทราบ รวมถึงการป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว

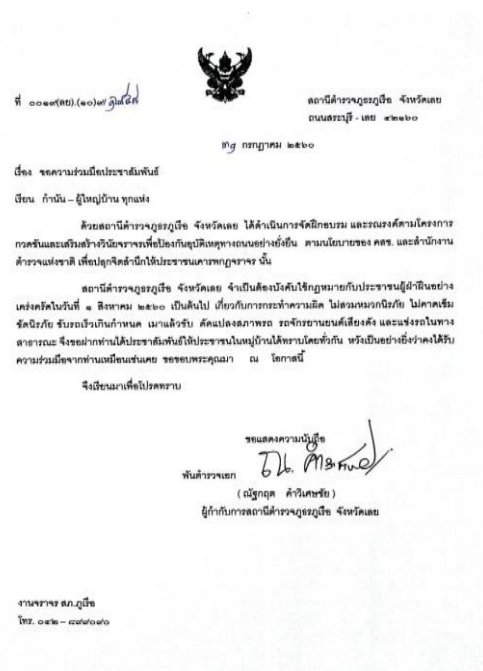
จากการอบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชน ส่งผลให้ทราบถึงวิธีการขับขี่ที่ปลอดภัยจากทีมวิทยากร และได้เรียนรู้เกี่ยวกับ พรบ.ผู้ประสบภัยจากรถ กฎหมาย พรบ.จราจรทางบก พรบ.รถยนต์ 2522 และ ได้รู้จักการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่อย่างปลอดภัย และติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เมื่อเกิดอุบัติเหตุทางถนน เช่น บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด พนักงานสอบสวนเจ้าของคดี ฯลฯ

และได้นำความรู้ไปรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในการกวดขันวินัยจราจร กับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร

3. อบรมผู้ขับขี่รถรับ-ส่งนักเรียน และรถบริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอภูเรือ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกการมีวินัยจราจร รับทราบถึงความสำคัญของการขับขี่ที่ปลอดภัย และมีความรู้ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ ซึ่งมีผู้ขับขี่รถรับ-ส่งนักเรียน และผู้ขับขี่รถบริการนักท่องเที่ยว เข้าร่วมอบรมจำนวน 210 คน ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงการขับขี่ที่ปลอดภัยและเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พรบ. ปี 2522 และกฎหมายพรบ.ขนส่ง ในการจดทะเบียนรถยนต์สาธารณะที่ถูกต้องตามกฎหมาย และอนาคตมีแผนจะขยายผลการดำเนินงานโครงการ โดยการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนนรถการเกษตร (รถอีแต๊ก) เพื่อช่วยลดอุบัติเหตุทางถนนควบคู่ด้วย

นอกจากการอบรมให้ความรู้ในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนเยาวชน แกนนำชุมชน และผู้ขับขี่รถรับส่งนักเรียนแล้ว ยังได้ประสานขอความร่วมมือให้แกนนำชุมชน กำหนดผู้ใหญ่บ้านได้

ช่วยประชาสัมพันธ์ ประกาศเสียงตามสายให้ประชาชนในหมู่บ้านรับทราบ มีการเดินรณรงค์ติดป้ายให้ทราบอย่างทั่วถึงในการกวดขันจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของ สภ.ภูเรือ โดยมีการประกาศวันดีเดย์กวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร และ พ.ร.บ.อื่นๆ อย่างเข้มงวดโดยเริ่มวันที่ 1 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไป และมีกิจกรรมเสริมเป็นการรณรงค์การขับซื่ออย่างปลอดภัย สวมหมวกนิรภัย 100% ในพื้นที่อำเภอภูเรือ เพื่อให้รับทราบถึงการขับซื่ออย่างปลอดภัยและการสวมหมวกนิรภัยเพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุ สร้างจิตสำนึกและวินัยจราจรให้กับผู้เข้ารับการอบรม

4.จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหัวหน้าส่วนราชการ ในพื้นที่อำเภอภูเรือ เพื่อสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันในการสร้างวินัยจราจรให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานต่างๆ จำนวน 120 คน โดยมีนายอำเภอภูเรือ ผู้กำกับฯ สัสดี นายก อบท.ในพื้นที่อำเภอภูเรือ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันในการสร้างวินัยจราจรแก่บุคลากรในองค์กร ให้มีจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และเพื่อเป็นการสร้างสังคมต้นแบบการมีวินัยจราจรในการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร กับบุคลากรในองค์กร

ในการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือส่งผลให้ได้ประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในองค์กร ในการสร้างวินัยจราจร ในการใช้รถใช้ถนน และได้ทราบถึงบทลงโทษในกรณีที่กระทำความผิดมาตรการขององค์กรที่กำหนดไว้ในหน่วยงาน ซึ่งจะแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนและหน่วยงาน ในการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง

เนื่องจากอำเภอภูเรือ เป็นเมืองท่องเที่ยวจึงมีผู้ใช้รถใช้ถนนจำนวนมาก ผู้กระทำความผิดจึงมีจำนวนมาก ตามมา สถิติการจับกุม 10 ข้อหาหลักจึงสูงขึ้น หากแต่หลังทำกิจกรรมภายในโครงการนี้แล้ว พบว่า

ปี 2560 สถิติผลการจับกุม ตามมาตรการ 10 ข้อหลัก ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนดำเนินการตามโครงการ เช่น

1. สถิติผลการจับกุม กลุ่มนักเรียน ผู้นำชุมชน ประชาชนลดลง เนื่องจากได้รับความร่วมมือในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน และรักษาวินัยจราจรเป็นอย่างดี
2. ปี พ.ศ. 2560 สถิติผลการจับกุมตามมาตรการ 10 ข้อหลักลดลง โดยเฉพาะในข้อหา ไม่สวมหมวกนิรภัย เมาแล้วขับ และไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
3. ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนและรักษาวินัยจราจรอย่างดี มีการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรมากขึ้น เช่น รถโดยสารรับ-ส่งนักเรียน มีมาตรการไม่ให้เด็กห้อยโหนหรือขึ้นนั่งบนหลังคารถ ไม่มีผู้ขับซิ่งรถที่มีพฤติกรรมเมาแล้วขับ เป็นต้น ทำให้อุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการเสียชีวิตลดลง
4. หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ โดยนายอำเภอภูเรือ ตระหนักถึงความสำคัญในการรณรงค์ให้บุคลากรในหน่วยงานตนเองรักษาวินัยจราจร โดยการรณรงค์การขับซิ่งอย่างปลอดภัย สวมหมวกนิรภัย 100%

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- นายอำเภอให้ความสำคัญ และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการร่วมวางแผน และดำเนินงานในพื้นที่ และมีการประชุมสรุปผล ติดตามผลงานร่วมกัน
- มีการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเป็นทางการเพื่อวางแผน สนับสนุน ปฏิบัติการตามแผนและติดตาม การดำเนินงานโครงการฯ เป็นระยะๆ ซึ่งที่ผ่านมาไม่มีการขับเคลื่อนงานตามโครงสร้างหรือคำสั่ง
- มีการเน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้หัวหน้าส่วนราชการเห็น ความสำคัญของปัญหาอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่ โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับส่วนราชการในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในการสร้างวินัยจราจร และดูแลป้องกันบุคลากรในองค์กรให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุทางถนน
- ผู้รับผิดชอบหลักเป็นตำรวจภูธรภูเรือ ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และมีการประชาสัมพันธ์ประกาศติเตียนก่อนดำเนินการกวดขัน จริงจัง มีการจัดชุดปฏิบัติการสายตรวจจราจร และชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ เพื่อปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลโดยจัดเป็น กลุ่มไลน์ ติดตามประสานงานหรือแจ้งข่าวสาร เก็บข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ รวบรวมเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งจากการติดตามประเมินผลทำให้คณะทำงานสามารถประเมินสถานการณ์ แก้ไข และปรับแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโครงการในภาพรวม

บทเรียนสู่ข้อเสนอแนะ

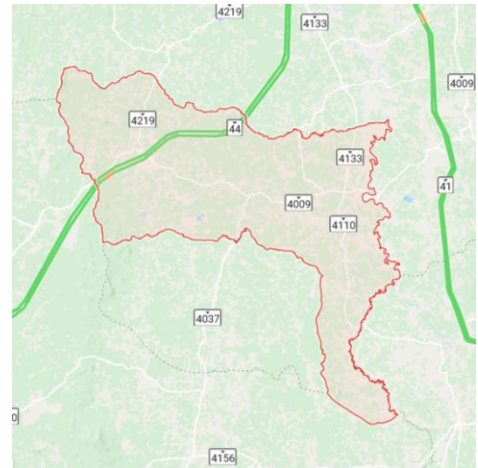
เพื่อให้การดำเนินโครงการ “กวดขันและเสริมสร้างวินัยจราจรเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน” ในระยะต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

4. การดำเนินงานควรบูรณาการบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของบุคลากรให้มีความชัดเจน มีหนังสือสั่งการขอความร่วมมือจากหน่วยงานโดยตรง เป็นการประสานความร่วมมือและส่งตัวแทนองค์กรเข้าร่วมดำเนินการ โดยมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบตรงเฉพาะงานความปลอดภัยทางถนน
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลควรนำข้อมูลสถิติด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนน (ข้อมูล 3 ฐาน) มาร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขอย่างจริงจัง และจัดทำแผนปฏิบัติการระยะสั้น กลาง ยาวและมีระบบโครงสร้างติดตามประเมินผล
6. การบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารทุกระดับ ควรให้ความสำคัญโดยเฉพาะในระดับจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น ควรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงสร้างความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากปัญหาอุบัติเหตุทางถนนให้กับผู้บริหาร คณะทำงานได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหในพื้นที่มากขึ้น
7. ผู้ใช้รถใช้ถนน ควรได้รับความรู้และมีส่วนในการการประชาสัมพันธ์ ผ่านการใช้สื่อต่างๆ ทั้งทางวิทยุและสื่อท้องถิ่นต่างๆ เพื่อเสนอข่าวและเทคนิควิธีการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย
8. กลุ่มเยาวชนควรมุ่งเน้นให้ความรู้ สร้างความตระหนัก จิตสำนึก ผ่านการลงมือทำ เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้นักเรียน เยาวชนเกิดจิตสำนึกได้อย่างแท้จริง

31. พระแสงเดินทางปลอดภัย ร่วมมือร่วมใจ มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน

อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอำเภอที่ตั้งทางทิศใต้ของจังหวัด มีเขตติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดกระบี่ โดยทิศเหนือติดกับอำเภอเคียนซา ทิศตะวันออกติดกับอำเภอเวียงสระ และอำเภอถ้าพรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทิศใต้ติดกับอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ และอำเภอชัยบุรี ทิศตะวันตกติดกับอำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ และอำเภอพนม มีพื้นที่ทั้งหมด 950 ตารางกิโลเมตร มีประชากรเมื่อปี 2560 จำนวน 69,369 คน ความหนาแน่นประชากร 73.02 คน/ตร.กม.ประกอบด้วย 7 ตำบล 74 หมู่บ้าน

เส้นทางคมนาคมของอำเภอพระแสง เป็นเส้นทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอ และเชื่อมระหว่างจังหวัด โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 44 สายอ่าวลึก-หินโงก (ถนนเซาท์เทิร์น) เชื่อมระหว่างอ่าวไทยกับอันดามัน เป็นถนน 4 ช่องจราจร และยังมีถนนสายอื่นที่มี 2 ช่องจราจรในพื้นที่ สำหรับข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 - 2559 ดังนี้

ปี	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ (Admit) (คน)	ผู้เสียชีวิต (คน)
2558	192	192	12
2559	96	89	17

โดยเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า

- ช่วงอายุของผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต ต่ำกว่า 20 ปี มากที่สุด คิดเป็น 39 %
- ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ถึง 82 %
- ยานพาหนะที่เกี่ยวข้องเป็นรถจักรยานยนต์ถึง 75%
- สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากขับรถเร็วกว่ากำหนด 35 % เมาสຸຮາ 22 % ตัดหน้า กระชั้นชิด 15%
- ประเภทถนนที่เกิดอุบัติเหตุ พบว่า ถนน อบต./หมู่บ้าน และถนนทางหลวงสถิติใกล้เคียงกัน
- มีอัตราการสวมหมวกนิรภัยอยู่ที่ 15-20 %

จะข้อมูลสถิติดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสถิติการเกิดอุบัติเหตุมีแนวโน้มลดลง แต่อัตราการตายกลับเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นผลจากการไม่สวมหมวกนิรภัย ความเร็ว ส่งผลให้เมื่อเกิดอุบัติเหตุมีความรุนแรง

เพิ่มขึ้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการสร้างเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับการขับขี่ทางถนน ให้เกิดขึ้นในอำเภอพระแสง

ทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาพระแสง ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดการปัญหาอุบัติเหตุจราจร โดยมี **ดร.วันชาติ ศรีสุวรรณ หัวหน้าสำนักงานปภ. สาขาพระแสง และคุณวีระพันธ์ บุญทน** เข้ามาเป็นแกนนำสำคัญในการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายในอำเภอพระแสง เข้ามาร่วมดำเนินโครงการพระแสงเดินทางปลอดภัย ร่วมมือร่วมใจ มีวินัยจราจรสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และเป็นกลไกสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัยทางถนน

(2)สร้างหมู่บ้าน/ชุมชน และโรงเรียนต้นแบบ ให้ประชาชนและนักเรียนมีวินัยจราจร เพื่อความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอพระแสง (3) ลดการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงทางถนนอำเภอพระแสง (4) ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง (5) ลดจำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit) และเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และภาพรวมของอำเภอพระแสง ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด(สอจร.)

ภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนงาน

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หากมีเพียงสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักเพียงหน่วยงานเดียวคงไม่สามารถดำเนินงานได้ การทำงานจึงเชื่อมประสานเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานอย่างเป็นทางการเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ทางกฎหมายในการดำเนินงาน ดังนี้

คณะทำงาน	ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ศปภ.อำเภอ)	คณะทำงานหมู่บ้าน/ชุมชนมีวินัยจราจรสร้างความปลอดภัยทางถนน
ประธาน	นายอำเภอพระแสง	
รองประธาน	1.ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพระแสง 2.สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรบางสวรรค์	แต่งตั้งขึ้นเพื่อให้ดำเนินโครงการ “พระแสงเดินทางปลอดภัย ร่วมมือร่วมใจ มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน” โดยกำหนดตัวบุคคลเพื่อดำเนินงานในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่
กรรมการ	1.รองผู้กำกับการป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรพระแสง 2.สารวัตรป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรบางสวรรค์ 3.สาธารณสุขอำเภอพระแสง 4. สัสดีอำเภอพระแสง 5.ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระแสง 6.ท้องถิ่นอำเภอพระแสง	

คณะทำงาน	ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ศปภ.อำเภอ)	คณะทำงานหมู่บ้าน/ชุมชนมี วินัยจราจรสร้างความ ปลอดภัยทางถนน
	7.หัวหน้า ปภ.จังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาพระแสง 8.ผอ.สำนักงานบำรุงทางสุราษฎร์ธานีที่ 3 หรือผู้แทน 9.นายกเทศมนตรีตำบลย่านดินแดง 10.นายกเทศมนตรีตำบลบางสวรรค์ 11.นายก อบต.อিপัน 12.นายก อบต.สินปุน 13.นายก อบต.บางสวรรค์ 14.นายก อบต.ไทรซิง 15.นายก อบต.สินเจริญ 16.นายก อบต.ไทรโสภา 17.นายก อบต.สาकु 18.นายอรุณ ปาลรังษี (ผู้ทรงคุณวุฒิ) 19.นายนิยม สะอาดแก้ว (ผู้ทรงคุณวุฒิ) 20.ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมทุกแห่ง 21.ปลัดอำเภอทุกคน 22.ประธานมูลนิธิสยามรวมใจปู้รินทร์ 23.ประธานมูลนิธิกุศลศรัทธาพระแสง 24.ประธาน อปพร. อำเภอพระแสง	1.บ้านควนนิคม ตำบลสินปุน 2.ชุมชนบ้านย่านดินแดง ตำบลอิปัน 3.บ้านต้นไทร ตำบลไทรโสภา 4.บ้านบางรูป ตำบลสินเจริญ 5.บ้านกลางดง ตำบลสาकु บทบาทหน้าที่ 1.ดูแล แนะนำ ประชาชนใน หมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะกลุ่ม ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงให้ปฏิบัติ ตามกฎหมายหรือระเบียบแบบ แผนเกี่ยวกับการจราจรของ ทางราชการ 2.สำรวจจุดเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุ ทางถนนในพื้นที่และเสนอแนว ทางแก้ไข 3.จัดทำมาตรการป้องกันและ ลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ให้ ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มี วินัยจราจร สร้างความ ปลอดภัยทางถนน
กรรมกร / เลขานุการ	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	
กรรมกร / ผู้ช่วยเลขานุการ	ปลัดอำเภองานป้องกัน	
อำนาจหน้าที่	1.จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ ประสาน แผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในอำเภอให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลด อุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด	

คณะทำงาน	ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ศปถ.อำเภอ)	คณะทำงานหมู่บ้าน/ชุมชนมี วินัยจราจรสร้าง ความ ปลอดภัยทางถนน
	2.ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอ 3.เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการและรายงานการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด ทราบ 4.ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 5.จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอ 6.เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อ สาธารณะ 7.เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด เพื่อ พิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ 8.แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ ตามที่เห็นสมควร 9.ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด มอบหมาย	

ทุนเดิมในพื้นที่

ในพื้นที่อำเภอพระแสงมีการดำเนินการขับเคลื่อนถนนปลอดภัยผ่านทางการทำงานของ ศปถ. อำเภอ ที่แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. 2554 เน้นหนักในการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ นอกจากนี้ในปี 2558 ได้เริ่มมีการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเวลาอื่นนอกเหนือจาก เทศกาล โดยการดำเนินโครงการ “พระแสงสัญจรปลอดภัย ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนน” ซึ่งได้รับทุน สนับสนุนจาก สสส. และเป็นจุดเริ่มต้นการดำเนินงานในการร่วมกันแก้ไขจุดเสี่ยง และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม

กิจกรรม ร่วมดำเนินการ

ในการดำเนินงานโครงการฯ นั้น มีกิจกรรมที่ต้องทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จำนวน 4 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง และ ภาคีเครือข่าย 6 ครั้ง เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอุบัติเหตุทางถนนอำเภอพระแสง

กิจกรรมที่ 2 สร้างโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน(ระดับประถมศึกษา) 4
โรงเรียน

กิจกรรมที่ 3 หมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน 5 แห่ง

ซึ่งได้มีการดำเนินการตามกิจกรรมครบทั้ง 3 กิจกรรม ถึงแม้ว่าในเชิงปริมาณการประชุม
คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนจะน้อยกว่าที่ตั้งไว้ แต่หากพิจารณาถึงผลที่ได้จาก
การประชุม จะเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงและติดตามการทำงานของภาคส่วนต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
ส่งผลให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสง
ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และเป็นกลไกสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัย
ทางถนน

กิจกรรมสร้างโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนในระดับประถมศึกษาและกิจกรรม
หมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจรสร้างความปลอดภัยทางถนน เป็นการดำเนินการกิจกรรมเพื่อสร้างต้นแบบ
ชุมชนความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการสร้างให้ประชาชนและ
นักเรียนมีวินัยจราจร โดยการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการ
เดินทาง ซึ่งจะลดการเกิดอุบัติเหตุเหตุในพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงและลด
จำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit) และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอ
พระแสง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**1)ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทาง
ถนนอำเภอพระแสงและภาคีเครือข่าย**สามารถดำเนินการได้ 4 ครั้ง
โดยแต่ละครั้งได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่ได้รับการแต่งตั้งเป็น
คณะกรรมการเข้าร่วมประชุม ในการประชุมแต่ละครั้ง มีกระบวนการที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนเครือข่าย
ดังนี้

- การนำเสนอแนวทางการดำเนินโครงการและร่วมกันคัดเลือก
โรงเรียน ชุมชน/หมู่บ้าน ที่จะป็นต้นแบบ
- มีการสำรวจจุดเสี่ยง และหาแนวทางการแก้ไขจุดเสี่ยง
ร่วมกัน
- เกิดการจัดการแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย

2) สร้างโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน (ระดับประถมศึกษา)คณะกรรมการ
ศปถ.อำเภอพระแสง ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา 4 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านบางใหญ่สินปุน ต.สินเจริญ
2. โรงเรียนวัดบางสวรรค์ ต.บางสวรรค์

3. โรงเรียนบ้านสาकुมิตรภาพที่ 195 ต.สาकु
4. โรงเรียนวัดสามพัน ต.ไทรซิง

ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมให้กับผู้ปกครองและนักเรียน ให้มีความตระหนักและเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ ผลกระทบที่จะเกิดกับตนเองและครอบครัว รวมถึงชุมชนและสังคม เรียนรู้กฎหมายจราจร พร้อมทั้งร่วมกันค้นหาแนวทางที่จะสร้างความปลอดภัยทางถนนที่เกิดขึ้น โดยกำหนดให้ครูสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำเสนอเป็นมาตรการองค์กร

มาตรการองค์กรที่เกิดขึ้น จากข้อมูลและข้อตกลงของโรงเรียนและผู้ปกครอง ได้แก่

1. ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ในการใช้รถใช้ถนน รักษา วินัยจราจร ขับรถให้ถูกกฎหมาย
2. ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีจิตสำนึกรักความปลอดภัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจต่อผู้ใช้รถใช้ถนน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนน
3. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง อาทิ ขับรถเร็ว เมาแล้วขับ ไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ฯ
4. มีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านความปลอดภัยทางถนนของ โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้เป็นบุคลากรต้นแบบ
5. มีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนัก และตรวจตราป้องปราม ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงในการขับขี่

3) หมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน คณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ พระแสง ดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้าน 5 แห่ง เพื่อสร้างให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบ ได้แก่

1. หมู่ที่ 8 บ้านควนนิยม ต.สินปุน
2. หมู่ที่ 1 ชุมชนบ้านย่านดินแดง ต.อปีน
3. หมู่ที่ 4 บ้านต้นไทร ต.ไทรโสภ
4. หมู่ที่ 4 บ้านบางรูป ต.สินเจริญ
5. หมู่ที่ 1 บ้านกลางดง ต.สาकु

ดำเนินกิจกรรมโดยการจัดการประชุมร่วมกับผู้นำและคนในชุมชน ให้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
จราจร สร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากอุบัติเหตุ และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ หรือลดความรุนแรง
โดยการบังคับใช้กฎหมายจราจร ทั้งนี้ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เป็นผู้
ขับเคลื่อนสร้างความปลอดภัยในพื้นที่

ผลการเปลี่ยนแปลง

ผลการดำเนินโครงการ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอพระแสงในการสร้าง
ความปลอดภัยทางถนน ได้แก่

1. การทำงานของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสงมีประสิทธิภาพมากขึ้น
มีการทำงานนอกเหนือจากช่วงเทศกาล
2. มีการสำรวจจุดเสี่ยงโดย อปท. และนำเสนอข้อมูลให้กับ ศปถ.อำเภอพระแสงได้รับทราบ
3. ถนนหรือโครงสร้างทางกายภาพ ที่เป็นจุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อ
กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น

- การปรับลักษณะทางกายภาพ อาทิ การติดตั้งลูกระนาดเตือนให้ลดความเร็ว ซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างติดตั้งป้ายเตือน ติดตั้งสัญญาณไฟ ตัดแต่งต้นไม้ริมทาง รื้อถอนป้ายโฆษณาที่บดบังทัศนวิสัย
 - การบังคับใช้กฎหมาย โดยการตั้งจุดตรวจ หรือการติดตั้งกล้อง CCTV
 - การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การจัดระเบียบการจอดรถบริเวณหน้าตลาด
4. มีการขอความร่วมมือจากภาคเอกชน ในการรณรงค์หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุ อาทิ
- รณรงค์ให้ผู้ประกอบการโรงงาน ในอบต.สาकु อบรมแรงงานต่างด้าว ให้ความรู้กฎหมายจราจร
 - ขอความร่วมมือโรงงานปาล์มน้ำมันปาล์ม เอส พี โอ อะโกรอินดัสทรี ทำความสะอาดถนนเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อล้างคราบน้ำมันปาล์มบริเวณหน้าโรงงาน รวมถึงทำป้ายเตือน
 - ขอความร่วมมือสถานประกอบการในพื้นที่ ในการใช้รถบรรทุกวัสดุหรือพืชผลทางการเกษตร ต้องใช้ผ้าหรือวัสดุอื่นปกคลุมผู้รถหรือมีภาชนะรองรับเพื่อป้องกันไม่ให้รั่วไหลหรือตกหล่นลงบนพื้นผิวถนน
5. เกิดต้นแบบทั้งในโรงเรียนและในหมู่บ้าน ที่มีมาตรการองค์กรในการสร้างความปลอดภัยทางถนน
6. มีข้อมูลจุดเสี่ยงในพื้นที่ รวมไปถึงสถิติการสวมหมวกนิรภัยของโรงเรียนและหมู่บ้านต้นแบบเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมหรือทำโครงการต่อไป

ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินโครงการพบว่า มีกลวิธีการทำงานที่ก่อให้เกิดความสำเร็จหลายอย่าง อาทิ

1. การใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนโครงการ ส่งผลให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ มีบทบาทและหน้าที่ชัดเจน
2. การแต่งตั้งคณะทำงานของหมู่บ้านอย่างเป็นทางการ มีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน
3. ผู้บริหารทั้งในระดับอำเภอ ท้องถิ่น หมู่บ้าน สถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการดำเนินการ ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
4. การส่งต่อข้อมูลจุดเสี่ยงและแนวทางการแก้ไขให้กับผู้รับผิดชอบได้ทราบ ผ่านทางการประชุม ศปถ.อำเภอ

5. การปรับปรุงจุดเสี่ยงโดยอาศัยงบประมาณและหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำเป็นต้องมีข้อมูลจากคณะทำงานสนับสนุน จะทำให้ข้อมูลและการขออนุมัติแก้ไขปรับปรุงมีน้ำหนักมากขึ้น และมีคนของหน่วยงานเข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานของโครงการ/ศปถ.อำเภอด้วย

การติดตามประเมินผล

โครงการใช้การติดตามผลการดำเนินงานผ่านทางการทำงานของโครงการและในการประชุม คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอพระแสงและภาคีเครือข่าย โดยในที่ประชุม จะมีการรายงานจุดเสี่ยงและการแก้ไขจุดเสี่ยง หากจุดใดยังไม่สามารถแก้ไขได้มีการรายงานถึงปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ผลการดำเนินโครงการพบว่า ในช่วงดำเนินโครงการมีผู้บาดเจ็บเพิ่มขึ้นแต่มีผู้เสียชีวิตลดลง

ข้อมูล	1 มี.ค. 59 – 28 ก.พ.	1 มี.ค. 60 – 28 ก.พ.	ผล
	60	61	
จำนวนผู้บาดเจ็บ (admit)	95 คน	115 คน	เพิ่มขึ้น 21.06%
จำนวนผู้เสียชีวิต	20 คน	7 คน	ลดลง 65%

นอกจากนี้ยังมีการสำรวจข้อมูลผู้สวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนในโรงเรียนและหมู่บ้าน ต้นแบบ เพื่อนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ วางแนวทางการทำงานต่อไปอีกด้วย

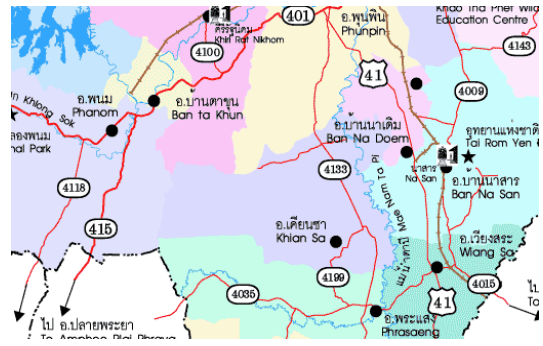
บทเรียนสู่ความยั่งยืน

1. สนับสนุน/ขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนให้มีศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.อปท.) เพื่อเป็นกลไกการทำงาน ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน
2. ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยขบวนการกลไกโดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอในการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง
3. รมรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ตลอดทั้งปีและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลโดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการ
4. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทั้งผู้ใช้รถใช้ถนนให้ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรมากยิ่งขึ้นพร้อมๆ กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
5. เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุกฎหมายจราจรเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา

32. เคียนซารวมพลังร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน

อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 583.6 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร 48,795 คน (พ.ศ.2560) มีความหนาแน่นประชากร 83.61 คน/ตร.กม. มีพื้นที่ติดต่อด้านทิศเหนือกับอำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพุนพิน และอำเภอบ้านนาเดิม ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอบ้านนาสารและอำเภอเวียงสระ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอพระแสง และทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอพนมมีเขตการปกครอง 5 ตำบล 52 หมู่บ้าน ตำบลที่ใหญ่ที่สุดได้แก่ ตำบลบ้านเสด็จ มีทั้งหมด 20 หมู่บ้าน รองลงมาเป็นตำบลพ่วงพรมคร ตำบลเคียนซา ตำบลเขา

ตอก และตำบลรัฐคามวารี ตามลำดับการเดินทางมีถนนสาย 44 (เซาเทิร์น) ตัดผ่านอำเภอ เป็นถนนที่มีเกาะกลางและไหล่ทาง รถบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ แล่นผ่านเป็นจำนวนมากและขับด้วยความเร็ว

สำหรับสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของอำเภอเคียนซา จากข้อมูลของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาพระแสง พบว่า

ปี พ.ศ.	การเกิดอุบัติเหตุทางถนน (ครั้ง)	จำนวนผู้บาดเจ็บ admit (คน)	จำนวนผู้เสียชีวิต (คน)
2258	57	58	ไม่มี
2259	124	125	5

เมื่อพิจารณาถึงข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุและสาเหตุแล้ว พบว่า

- ช่วงอายุของผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็น 32 %
- ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงรวม 87 %
- ยานพาหนะที่เกี่ยวข้องเป็นรถจักรยานยนต์ 100%
- สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่ เกิดจาก เมาสุรา 24 % ขับรถเร็วกว่ากำหนด 18 % จักรยานยนต์ ไม่ปลอดภัย 14% ตัดหน้ากระชั้นชิด 44 %
- ประเภทถนนที่เกิดอุบัติเหตุ เป็นถนนในเขต อบต./หมู่บ้าน
- อัตราการสวมหมวกนิรภัยน้อยมาก คิดเป็น 10% ทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย

จากสภาพโดยรวมจะพบว่า ประชาชนในและนอกพื้นที่บางส่วน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ขับรถด้วยความเร็วเกินกำหนด ผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทางสวมใส่หมวกนิรภัยมีจำนวนน้อย บางครั้งขับขี่รถจักรยานยนต์ย้อนศร มีนเมาสุราในขณะที่ขับรถ ประกอบกับถนนสายหลักและสายรอง ส่วนใหญ่เป็นถนนสองช่องจราจร ไป-กลับ ไม่มีเกาะกลาง ไหล่ทางแคบ ลักษณะขึ้นเนินลงเนิน สลับทางโค้ง

ตรงบริเวณโค้งมีทางแยก และถนนทางหลวงหมายเลข 44 (เขาเทิร์น) มีรถบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ขับด้วยความเร็ว และบางครั้งรถจักรยานยนต์จะขับย้อนศร ไม่กลับรถตรงจุดยูเทิร์น

ดังนั้นสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาพระแสง โดย นาย วีระพันธ์ บุญทน และ นายวันสาด ศรีสุวรรณ พร้อมกับทีมงาน ภาศิเครือข่ายได้เล็งเห็นความสำคัญถึงการสร้างความปลอดภัยทางถนน โดยดำเนินงานโครงการเคียนซารวมพลังร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน ขึ้นในพื้นที่อำเภอเคียนซา โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นกลไกสร้างภาศิเครือข่ายเพื่อทำงานร่วมกันในด้านความปลอดภัยทางถนน (2) เพื่อสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน และโรงเรียนต้นแบบ ให้ประชาชนและนักเรียนมีวินัยจราจรเพื่อความปลอดภัยทางถนนในเขตพื้นที่อำเภอเคียนซา (3) เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงทางถนนอำเภอเคียนซา (4) เพื่อส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง (5) เพื่อลดจำนวนผู้บาดเจ็บ(Admit) และเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และภาพรวมของอำเภอเคียนซา

ความร่วมมือภาศิเครือข่าย

จากปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ที่มีจำนวนอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ในอำเภอเคียนซา ได้เริ่มดำเนินการตามมาตรการของรัฐบาลในการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซา (สปถ.อำเภอ) โดยมีนายอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ มีหน่วยงานในพื้นที่เป็นกรรมการ มีรายละเอียดดังนี้

6. ประธานกรรมการ	นายอำเภอเคียนซา
7. รองประธานกรรมการ	ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเคียนซา ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครอง
8. กรรมการ	รองผู้กำกับหรือสารวัตรหรือรองสารวัตรที่รับผิดชอบงานจราจร ท้องถิ่นอำเภอเคียนซา / สัสดีอำเภอเคียนซา สาธารณสุขอำเภอเคียนซา/ หัวหน้าหมวดการทางอำเภอเคียนซา ผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเคียนซา นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเสด็จ ตำบลเคียนซา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล หัวหน้าหน่วยกู้ภัยอำเภอเคียนซา สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนอำเภอเคียนซาทุกนาย
9. เลขานุการ	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง
10. ผู้ช่วยเลขานุการ	ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง

มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอและประสานแผนปฏิบัติการ แผนงานและโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด
2. ดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด
3. เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการและรายงานการดำเนินงานให้คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดทราบ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในเขตอำเภอ
5. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและสถิติอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ
6. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณะ
7. เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ศปถ.จังหวัด เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ
8. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ตามที่เห็นสมควร
9. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ศปถ.จังหวัดมอบหมาย

และเมื่อมีการดำเนินโครงการ “เคียงซารวมพลังร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน” จึงได้มีการจัดตั้งคณะทำงานหมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนนขึ้น ในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่ บ้านสุธรรมเจริญพัฒนา ตำบลเคียนซา บ้านควนสามัคคี ตำบลพ่วงพรมคร บ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ ขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่ ดังนี้

1. ดูแล แนะนำ ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงให้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการจราจรของทางราชการ
2. สำรวจจุดเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่และเสนอแนวทางแก้ไข
3. จัดทำมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ ให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน

คณะทำงานดังกล่าว เป็นการแต่งตั้งโดยระบุดำเนินการของหน่วยงาน เพื่อให้คนทำงานได้มีฐานะทางกฎหมายในการทำงานในพื้นที่

ทุนเดิมในพื้นที่

การทำงานร่วมกันของศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซา ที่มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2554 ในการจัดการ รณรงค์ ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในช่วง 7 วันอันตราย ใน

เทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ถือเป็น การเริ่มต้นการทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนในอำเภอ ถึงแม้จะทำงานร่วมกันในช่วงสั้นๆ แต่ก็ทำให้ทราบว่าใคร หน่วยงานใดทำงานด้านใดที่จะเสริมซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ทูณเดิมที่สำคัญ คือ ประสบการณ์การทำงานของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาพระแสง ที่ได้ดำเนินโครงการ “พระแสงสัญจรปลอดภัย ร่วมใจลดอุบัติเหตุทางถนน” เมื่อปี 2558 ที่มีรูปแบบการดำเนินงานที่ดึงภาคีเครือข่ายทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร มูลนิธิ ประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหา โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเป็นกลไกในการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นบทเรียนและทุนที่สำคัญที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ

นอกจากนั้น การดำเนินโครงการ “เคียนซา รวมพลังร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน” ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) แต่การจะดำเนินการเพื่อไปถึงเป้าหมายในการสร้างความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้น ในพื้นที่จำเป็นจะต้องอาศัยทรัพยากรจากหลายฝ่าย ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรในอำเภอ ได้แก่

- โครงการของ สภ.เคียนซา งบประมาณเรื่องการสวมหมวกนิรภัย 100%
- อำเภอเคียนซาสนับสนุนสถานที่ในการจัดประชุม
- โรงเรียนเคียนซาพิทยาคม ท้องถิ่น (บ้านสุธรรมเจริญพัฒนา บ้านควนสามัคคี บ้านทับใหม่) สนับสนุนสถานที่จัดอบรมหมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนน
- โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีสนับสนุนวิทยากรและสถานที่ในการจัดอบรมนักเรียนแกนนำ

เดินทางกิจกรรม ลงมือทำไปด้วยกัน

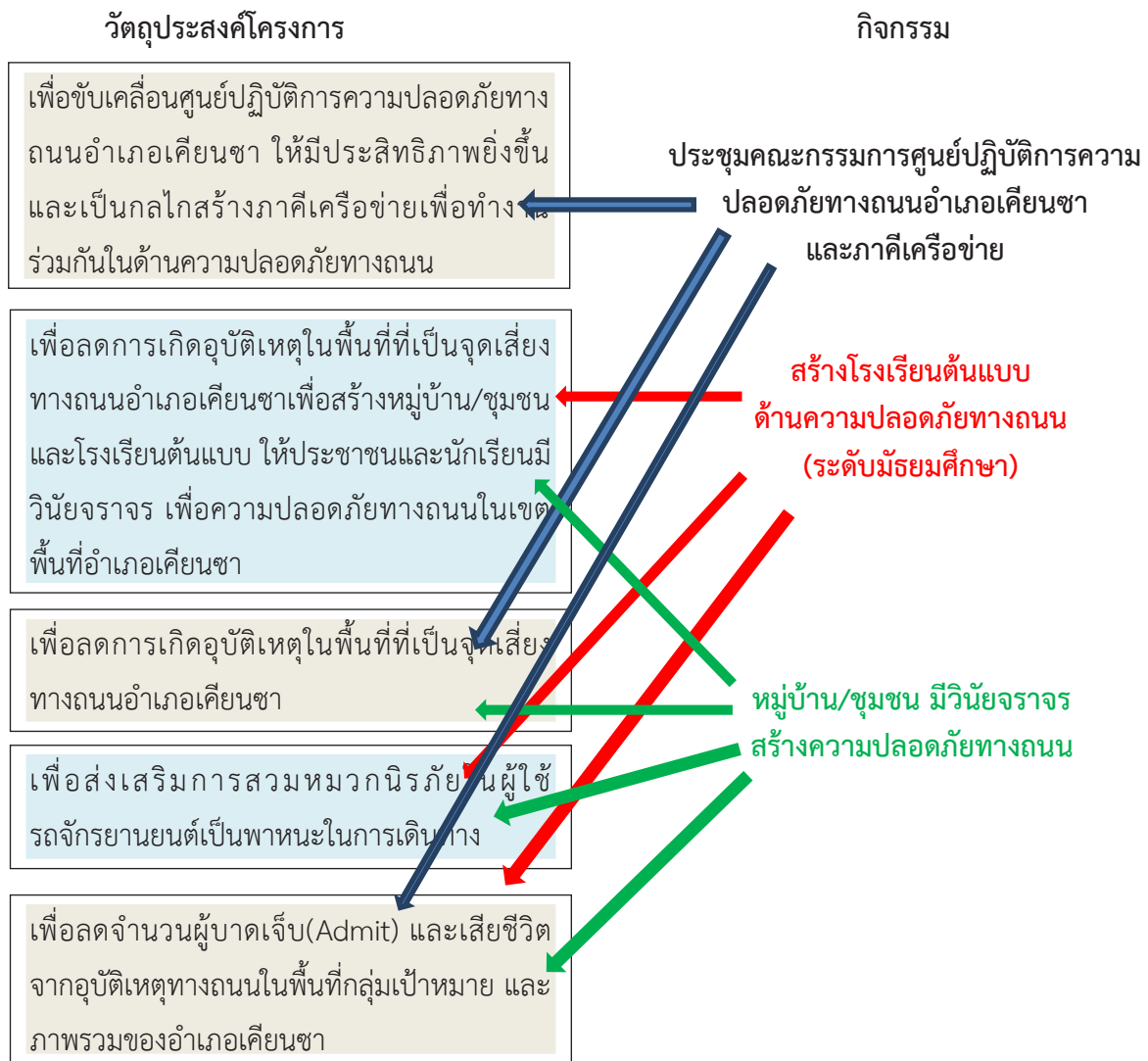
โครงการ “เคียนซา รวมพลังร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน” มีกิจกรรมที่วางแผนขึ้น เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการที่จะสร้างความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซา 3 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซาและภาคีเครือข่าย 6 ครั้ง เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเคียนซา

กิจกรรมที่ 2 สร้างโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน (ระดับมัธยมศึกษา) 1 โรงเรียน

กิจกรรมที่ 3 หมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจรสร้างความปลอดภัยทางถนน 3 แห่ง

ผลการดำเนินงาน พบว่าโครงการได้ดำเนินการครบทุกกิจกรรม ส่งผลให้ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังแผนภาพที่แสดงไว้

กิจกรรมที่ดำเนินงานจะเห็นได้ว่าแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนวางแผน และ 2) ส่วนลงมือ ส่วนวางแผน คือ การประชุม ศปถ.อำเภอและเครือข่าย ที่เป็นกิจกรรมที่ให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนได้มาบูรณาการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนลงมือ เป็นกิจกรรมเชิงรุกที่เข้าไปดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสร้างวินัยจราจร โดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือการสร้างมาตรการองค์กร มาตรการชุมชน ให้เกิดขึ้นเพื่อให้ชุมชนเกิดความตระหนักและดูแลตนเอง

กิจกรรมสร้างโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน (ระดับมัธยมศึกษา) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างครบวงจร ตั้งแต่การอบรม สร้างแกนนำ และจัดทำมาตรการองค์กร โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรม ดังนี้

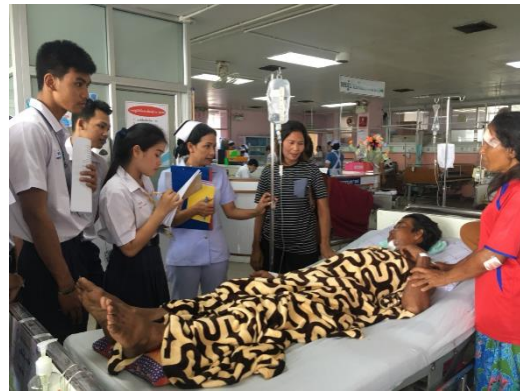

1. **จัดประชุม/อบรม** นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียน
เคียนซาพิทยาคม จำนวน 276 คน เพื่อสร้างทัศนคติ
และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีวินัยจราจร เพื่อความ
ปลอดภัยทางถนน มีเป้าหมายให้ทราบถึงสภาพปัญหา
การเกิดอุบัติเหตุมีผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว
ชุมชน และสังคม โดยเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับ

- กฎหมายจราจร
 - วิธีการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
 - วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นคืนชีพเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
 - สิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัย จากรถ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- นอกจากนี้ทางแกนนำ ครู ยังได้ร่วมกันสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน การขับขี่
รถจักรยานยนต์ การสวมหมวกนิรภัย เพื่อนำไปเสนอมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

2. **สร้างแกนนำ** ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนโดยนำ
นักเรียนแกนนำจำนวน 45 คน และคณะครู ผ่าน
การเรียนรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทาง
ถนน การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ณ
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และยังได้มีโอกาสพูดคุย
กับผู้ประสบอุบัติเหตุโดยตรง ซึ่งส่งผลให้แกนนำ
เหล่านี้มีความรู้ มีความตระหนัก และสามารถ
ถ่ายทอดผลกระทบของการเกิดอุบัติเหตุแก่เพื่อนๆ
ในโรงเรียนได้

3. **จัดทำมาตรการองค์กร** เพื่อการรณรงค์ป้องกันเฝ้าระวังอุบัติเหตุทางถนน การสวมหมวกนิรภัยใน
ผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง ที่เกิดจากการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ของ
นักเรียน และครูก่อให้เกิด “มาตรการองค์กรในโรงเรียนการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้
รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง” ที่มีมาตรการ และการติดตามอย่างชัดเจน

กิจกรรมหมู่บ้าน/ชุมชน มีวินัยจราจรสร้างความปลอดภัยทางถนน มีเป้าหมายเพื่อหมู่บ้านจำนวน 3 แห่ง ในอำเภอเคียนซา ได้เรียนรู้ ตระหนักถึงปัญหาอุบัติเหตุทางถนน และเมื่อผ่านการอบรมแล้วเกิดการเรียนรู้ สร้างเป็นมาตรการชุมชนเพื่อดูแลเรื่องดังกล่าวด้วยตนเอง

กิจกรรมดังกล่าว นอกจากจะเป็นการให้ความรู้ สร้างความตระหนักแล้ว ยังทำให้เกิดความต่อเนื่องด้วยการสร้างมาตรการและมีการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ทำหน้าที่ดูแลป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่โดยการสำรวจจุดเสี่ยง แล้วนำเสนอเพื่อหาทางแก้ไข

นับได้ว่าทั้งสองกิจกรรมเป็นกิจกรรมเชิงรุก ที่มุ่งเป้าให้เป็นรากฐานที่สำคัญของชุมชนในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืนต่อไป ส่วนกิจกรรมจัดประชุมศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซาและภาคีเครือข่าย แม้ว่าจำนวนการจัดประชุมจะน้อยกว่าที่วางแผนไว้ เนื่องจากติดภารกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ภัยในพื้นที่ แต่ก็ถือว่าได้ทำกิจกรรมที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลจุดเสี่ยง ร่วมกันหาทางแก้จุดเสี่ยง และร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานของโครงการ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอเคียนซาในด้านการสร้างความปลอดภัยทางถนนในหลายด้าน ได้แก่

- เกิดภาคีเครือข่ายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- มีการสำรวจจุดเสี่ยงโดยชุมชน และนำเสนอข้อมูลให้กับชุมชนได้รับทราบ
- ถนนที่เป็นจุดเสี่ยงได้รับการแก้ไข ด้วยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

พื้นที่	การแก้ไขจุดเสี่ยง
อบต.เคียนซา	- จัดระเบียบการจราจรบริเวณตลาดนัดถนนสายเคียนซา-พระแสง (สาย 4137) กม.ที่ 25 - ติดป้ายเตือน และตัดหญ้าบริเวณเกาะกลาง ถนนสายเขาเทิร์น บริเวณตรงข้ามโรงงานไม้ยางพาราเจ็มิก
ทต.เคียนซา	ติดป้ายเตือนระวังอุบัติเหตุ บริเวณถนนสายเคียนซา-น้ำเกลี้ยง 3 จุด

พื้นที่	การแก้ไขจุดเสี่ยง
ทต.บ้านเสด็จ	- รมรงค์และติดป้ายเตือน เพื่อให้รถที่เล่นจากซอยไปทางหลักได้รับทราบว่ามีสามแยก ด้านหน้า บริเวณสามแยกซอยลู่โรจน์ - นำเสนอขอติดตั้งป้ายเตือน การขยายถนน ทำลูกระนาด ในจุดเสี่ยงไปยังหน่วยงานที่ รับผิดชอบ (ทางหลวง)
อบต.อรัญคาม	ประสานงานร่วมกันระหว่าง อบต.กับหมวดทางหลวงเขยินซา ขอติดตั้งป้ายเตือนบริเวณ แยกบ้านห้วยมุดไปถนนประชาชื่น บริเวณโรงเรียนบ้านห้วยมุด และแยกบ้านหารดำไป ถนนตำบล

- เกิดกระบวนการสร้างให้เกิดความปลอดภัยทางถนนในอำเภอ ได้แก่
 - 1) รมรงค์สร้างความปลอดภัยทางถนน ภายใต้หัวข้อ “ซัปรดมีน้ำใจ รักษาวินัยจราจร”
 - 2) มีการรณรงค์สร้างความปลอดภัยทางถนนในงานแข่งขันกีฬาภายใน ต.พ่วงพรมคร
 - 3) สภ.เขยินซา จัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกตรวจรักษาความปลอดภัย
 - 4) มีการตั้งจุดตรวจหลักและด่านชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกในช่วงเทศกาล
- เกิดโรงเรียนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนนระดับมัธยมศึกษาขึ้นที่โรงเรียนเขยินซาพิทยาคม
- เกิดหมู่บ้าน/ชุมชน ต้นแบบ มีวินัยจราจร สร้างความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่ 3 แห่ง ได้แก่
บ้านสุธรรมเจริญพัฒนา ต.เขยินซา บ้านควนสามัคคี ต.พ่วงพรมคร บ้านทับใหม่ ต.บ้านเสด็จ
ที่มีคณะกรรมการดำเนินการเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ พร้อมทั้งมีมาตรการชุมชน
- ผลสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน จำนวนผู้เสียชีวิต และจำนวนผู้บาดเจ็บ (admit) ลดลง

รายการข้อมูล	เทศกาลปีใหม่ 2560 29 ธ.ค. 59 – 4ม.ค. 60	เทศกาลปีใหม่ 2561 29 ธ.ค.60 – 4 ม.ค. 61	(เพิ่มขึ้น/ลดลง) %
จำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit)	7 คน	6 คน	ลดลง 14.29%
จำนวนผู้เสียชีวิต	0 คน	0 คน	ไม่มีผู้เสียชีวิต

- ผลสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน มีจำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit) และเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทาง
ถนนในพื้นที่อำเภอเขยินซา จังหวัดสุราษฎร์ธานีลดลงในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2559 และ
2560

รายการข้อมูล	1 มี.ค. 59 – 28 ก.พ. 60	1 มี.ค. 60 – 28 ก.พ. 61	(เพิ่มขึ้น/ลดลง)%
จำนวนผู้บาดเจ็บ (Admit)	128 คน	79 คน	ลดลง 38.28%
จำนวนผู้เสียชีวิต	3 คน	0 คน	ลดลง 100%

- อัตราการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนโรงเรียนเขยินซาพิทยาคมเพิ่มขึ้น

อัตรา	ก่อนทำโครงการ		หลังทำโครงการ		การเปลี่ยนแปลง
	คน	%	คน	%	
สวมหมวกนิรภัย	30	29.42	85	83.34	เพิ่มขึ้น 53.93%
ไม่สวมหมวกนิรภัย	72	70.59	17	16.67	ลดลง 53.92%

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

- 1) ใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ(ศปถ.อำเภอ) เป็นเครื่องมือกลไกขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่
- 2) ผู้บริหารระดับอำเภอ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ให้ความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- 3) มีการบูรณาการความร่วมมือกันของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน อาสาสมัคร มูลนิธิ ทำให้การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2561 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
- 4) มาตรการรณรงค์/หมู่บ้าน เป็นส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จ เนื่องจากเป็นมาตรการที่คิดขึ้นมาด้วยคนในพื้นที่เอง
- 5) การมีข้อมูลที่ชัดเจนโดยการร่วมกันสำรวจจุดเสี่ยงในพื้นที่และนำเสนอข้อมูลจุดเสี่ยงให้คนในพื้นที่ได้รับทราบ แล้ววิเคราะห์ค้นหาสาเหตุและแนวทางในการจัดการปัญหาจะสามารถแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้ดี
- 6) มีการติดตามประเมินผล ในการดำเนินงานหลายรูปแบบ ผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น
 - ติดตามการแก้ปัญหาจุดเสี่ยง หรือการดำเนินงานผ่านทางการประชุม ศปถ.อำเภอ
 - การติดตามโดยคณะทำงานในพื้นที่หลังจากแต่งตั้งให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ/หมู่บ้านต้นแบบ
 - การใช้แบบสอบถามหลังจากการอบรมในพื้นที่
 - ติดตามผลจากสถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ซึ่งผลจากการติดตาม ผู้ดำเนินโครงการได้นำมาใช้ประเมินสถานการณ์การดำเนินโครงการเพื่อปรับแก้ให้เป็นที่ไปตามเป้าหมาย

บทเรียนการทำงานสู่ความต่อเนื่องยั่งยืน

จากผลการดำเนินโครงการซึ่งก่อให้เกิดต้นแบบทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จะนำเอาความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาสร้างเป็น “วัฒนธรรมการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน” ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยจะขอการสนับสนุนและขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนน ให้มาร่วมกันทำงาน โดยจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนในระดับท้องถิ่น(ศปถ.อปท.) เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ในการดำเนินงานเพื่อรวมพลัง ร่วมใจ ทุกวัน ทุกวัย สร้างความปลอดภัยทางถนน ได้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืนนั้น เกิดบทเรียนเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนต้องทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม โดยอาศัยขบวนการกลไก โดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอเคียนซาในการขับเคลื่อนงาน แล้วเชื่อมภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมกันดำเนินงาน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ควรจัดสรรงบประมาณหรือมีงบประมาณในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ โดยบูรณาการงานและงบประมาณร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยกำหนดเป้าหมายให้ตรงกันในการสร้าง “วัฒนธรรมการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน”
3. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทั้งผู้ใช้รถใช้ถนนให้ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรมากยิ่งขึ้น เน้นหนักไปที่สถาบันครอบครัวผ่านทางเด็กเล็ก นักเรียน เยาวชน
4. เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุกฎหมายจราจรเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นอุดมศึกษา
5. หน่วยงานที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายจราจร ควรเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายจราจรแก่ ผู้ใช้รถใช้ถนนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายจราจรเกรงกลัวที่จะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก
6. ให้มีการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ กระแสสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวถึงหน่วยงาน สถาบันให้เกิดความตระหนักรู้ถึงการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

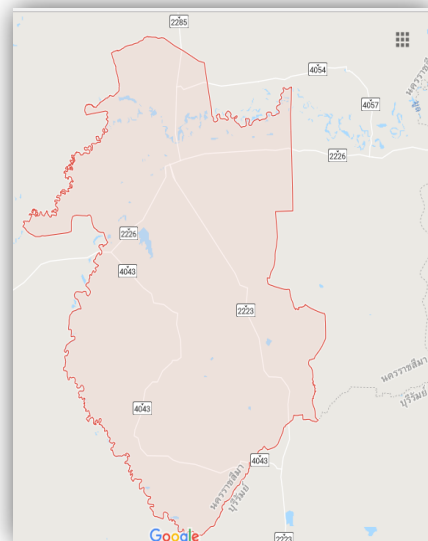
33. ถนนปลอดภัยเสี่ยงได้ ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งอำเภอชุมพวง

อำเภอชุมพวง แยกจากอำเภอพิมาย เป็นกิ่งอำเภอชุมพวง เมื่อปี พ.ศ. 2499 และตั้งเป็นอำเภอชุมพวงเมื่อปี พ.ศ. 2502 อำเภอชุมพวงมีต้น "พลวง" มาก จึงเรียกว่า "ชุมพวง" และกลายมาเป็นชื่ออำเภอในที่สุด ซึ่งอำเภอชุมพวงมีลำน้ำมูลไหลผ่าน นับว่าเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา

อำเภอชุมพวงตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังต่อไปนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอประทาย และอำเภอเมืองยาง ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอลำทะเมนชัย ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอลำปลายมาศ (จังหวัดบุรีรัมย์) และอำเภอห้วยแถลง ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพิมาย โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 9 ตำบล 130 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน 86,736 คน ประกอบด้วย ตำบลชุมพวง ตำบลประสุข ตำบลท่าลาด ตำบลสหราษฎร์ ตำบลโนนตูม ตำบลตลาดไทย ตำบลโนนรัง ตำบลหนองหลัก ตำบลโนนตูม ตำบลโนนยอ (ข้อมูลจาก <https://th.wikipedia.org/wiki>) ซึ่งมีถนนตัดผ่าน ดังนี้

1. ทิศเหนือพื้นที่ติดกับอำเภอประทายและอำเภอเมืองยาง มีถนนทางหลวงหมายเลข 2285 ตัดผ่าน(ประทาย – ชุมพวง)
2. ทิศตะวันตกเขตติดต่อกับอำเภอพิมาย มีถนนทางหลวงหมายเลข 2226 ตัดผ่าน (วังหิน – หนองนางดำ)
3. ทิศตะวันออกเขตติดต่อกับอำเภอลำทะเมนชัย มีถนนทางหลวงหมายเลข 2226 ตัดผ่าน (วังหิน – หนองนางดำ)
4. ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอห้วยแถลง มีถนนทางหลวงหมายเลข 2073 (ชุมพวง – ลำปลายมาศ)และทางหลวงหมายเลข 4043(ชุมพวง – ลำปลายมาศ)

โดยมีถนนทางหลวงแผ่นดินสายหลักของอำเภอ คือ สาย 2226 ผ่านใจกลางตัวอำเภอ ทำให้เกิดเป็นสี่แยกชุมพวง เพื่อเชื่อมไปยังอำเภอข้างเคียงและต่อไปยังจังหวัดบุรีรัมย์ จากสถิติตั้งแต่ปี 2557-2559 มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเฉลี่ย ปีละ 893 ครั้ง จำนวนผู้บาดเจ็บ 985 ราย มีอัตราการเสียชีวิตคิด

เป็นจำนวนเฉลี่ย 28.23 ต่อแสนประชากร จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเกิดทั้งบนถนนสายหลักและถนนสายรอง หรือถนนชนบท ซึ่งถนนสายรอง อุบัติเหตุที่เกิดบ่อยครั้ง สาเหตุมาจากการซัดจากรยานยนต์ไม่ปลอดภัย ไม่สวมหมวกนิรภัย ขับเร็ว และมีพฤติกรรมดื่มสุรา ขับขี่ด้วยความเร็วหลุดโค้ง ขนต้นไม้ ขนป้ายข้างทาง หรือพลิกคว่ำด้วยตนเอง เป็นเหตุให้เกิดการบาดเจ็บเสียชีวิตและพิการ ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทุกด้าน ส่วนถนนสายหลักอุบัติเหตุส่วนมากเกิดบริเวณถนนที่มีเส้นทางตรงต่อเนื่อง จากสถิติที่ไม่เคยลดลงของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเลย

ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.)อำเภอชุมพวง ได้พยายามดำเนินการในการจัดการปัญหาทั้งจัดการประชุมเรื่องสถิติการเกิดอุบัติเหตุบนถนน ความสูญเสีย และจุดเสี่ยงบนถนนสายหลักในปี 2557-2559 เพื่อทบทวนเหตุการณ์ในจุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อยบนถนนสายหลัก และสายรอง แต่ยังขาดการบูรณาการและขาดการกำหนดหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจน ทางด้านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมพวง จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการนำข้อมูลมาสนับสนุนในการจัดการกับปัญหาอุบัติเหตุทางถนนร่วมกับภาคีเครือข่าย จึงได้จัดทำโครงการ ถนนปลอดภัยจุดเสี่ยงได้ ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ขึ้น โดยมี นายละออมะลิสิน สาธารณสุขอำเภอชุมพวง และนางสาวภาวิณี โคลงพิมาย นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ เป็นแกนกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผ่านแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจร.) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างเครือข่ายในพื้นที่ 9 ตำบล (สาธารณสุข ปกครอง ตำรวจ ขนส่งอำเภอ ภูภัยในพื้นที่ อาสาสมัครสาธารณสุข สถานศึกษา ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขาชุมพวง กำนันผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน) เพื่อขับเคลื่อนงานสร้างความปลอดภัยทางถนนในอำเภอชุมพวง และ 2) แก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนถนน โดยมีเป้าหมายคือ 1)มีเครือข่ายนำร่องป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ 9 ตำบล 2)มีเครือข่ายอนุกรรมการชุดเล็กเพื่อขับเคลื่อนงานอุบัติเหตุผลักดันให้เกิดแผนงาน/ข้อตกลง/ข้อบัญญัติด้านความปลอดภัยทางถนนในทุกตำบล 3)มีการสำรวจจุดเสี่ยงในพื้นที่ทั้ง 9 ตำบล

ภาคีเครือข่าย รวมตัวกันขับเคลื่อนงาน

ภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมสำคัญในการดำเนินงานนี้ ประกอบด้วย สาธารณสุข ปกครอง ตำรวจ ขนส่งอำเภอ ภูภัยในพื้นที่ อาสาสมัครสาธารณสุข สถานศึกษา ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครราชสีมาสาขาชุมพวง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน จากการรวมตัวกันดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรนั้น เมื่อมีโครงการถนนปลอดภัยจุดเสี่ยงได้ ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง จึงได้ทบทวนและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศปถ.อำเภอชุมพวงขึ้นล่าสุดในเดือน กรกฎาคม 2560 โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน มีผู้กำกับสถานี

ตำรวจภูธรชุมพวง และหัวหน้าปภ.จ.นม สาขาชุมพวง เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมพวง สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สัสดีอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ นายกเทศมนตรีตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล หัวหน้าหมวดทางหลวง หัวหน้าส่วนราชการ ปลัดอำเภอ และ กำนันทุกตำบลเป็นกรรมการ และมีปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคงเป็นเลขานุการ และมีทีมเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาล สาธารณสุข มูลนิธิฯ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงานในการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอชุมพวง มีการติดตามประเมินผล สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และภาคประชาชน และจัดให้มีศูนย์ข้อมูล สถิติการเกิดอุบัติเหตุของอำเภอชุมพวง พร้อมนำเสนอคืนข้อมูลให้ คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

ภาคีเดินทาง ทำกิจกรรมร่วมกัน

หลังจากแต่งตั้งคณะกรรมการ และรวบรวมทีมคณะทำงานได้แล้ว ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เข้ามามีบทบาทในการกำหนดแผนงาน ประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลร่วมกัน คือ

1. **แต่งตั้งคณะกรรมการ “โครงการถนนปลอดภัยเสี่ยงได้ ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง”** เพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมพวง มีการประชุมทีม 2 เดือน ครั้ง จำนวน 6 ครั้ง

2. **ประชุมคณะทำงานอนุกรรมการ โครงการถนนปลอดภัยเสี่ยงได้ ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง** เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำแผนปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน 2 เดือนครั้ง จำนวน 6 ครั้ง ซึ่งหลังจากการประชุมคณะทำงาน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

- มีการเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุช่วงเทศกาล และรายงานสถานการณ์และสถิติการเกิดอุบัติเหตุ
- มีการตั้งด่านชุมชน 36 ด่าน และด่านครอบครัว 133 หมู่บ้าน และจัดตั้งจุดบูรณาการบริการประชาชน 1 จุด จุดบริการ 9 จุด
- มีการจัดตั้งทีมเพื่อสอบสวนเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางจราจร
- มีการตั้งกลุ่ม Line เพื่อติดต่อประสานงาน เมื่อเกิดอุบัติเหตุและร่วมกันหาทางป้องกัน
- เกิดการซ้อมแผนอุบัติเหตุหมู่ โดยมอบหมายให้ทีมมูลนิธิกุ๊ยกัยจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบ มอบหมายให้ปลัดฝ่ายความมั่นคงเป็นผู้บัญชาการ มอบหมายให้สภ.ชุมพวง และหมวดการทางชุมพวง อำนวยความสะดวกการจราจร มอบหมายให้รพ.ชุมพวงเตรียมการเรื่องรถพยาบาลและทีมงานที่ให้กรช่วยเหลือ เป็นต้น

- ได้ทีม RTI ระดับอำเภอ 1 ทีมและระดับตำบล 9 ทีม (ทีมป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน)และผู้ก่อการตีระดับอำเภอ 1 ทีม
- เกิดการสำรวจจุดเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่อำเภอชุมพวง โดย ทีม ศปถ.ระดับตำบล จำนวน 36 จุด และนำจุดเสี่ยงมาวิเคราะห์โดยทีมงานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมพวง แล้วเกิดการแก้ไขจุดเสี่ยง เช่น การจัดทำป้ายเตือน การนำข้อมูลเสนอให้หน่วยงานจัดสรรงบประมาณ ในการขยายช่องจราจรและทางระบายน้ำ การติดตั้งสัญญาณไฟจราจรและไฟกระพริบ และมีบางพื้นที่ร่วมกันระดมทุนเพื่อปรับผิวจราจรในหมู่บ้านเอง เป็นต้น
- มีการสำรวจพฤติกรรมความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจร เพื่อจัดกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุทางจราจร(ไม่เสี่ยง เสี่ยง เสี่ยงมาก)
- สนับสนุนให้หมู่บ้านทำประชาคมเพื่อจัดทำกฎกติการ่วมกัน เช่น การตัดเตือนเมื่อบุคคลในครัวเรือนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางจราจร เช่น เมมาแล้วขับ,ไม่สวมหมวกนิรภัย,ขับชီးเร็ว เป็นต้น จากกิจกรรมนี้ พบว่า บางหมู่บ้านทางหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้ถือกุญแจรถ และหากมีการตั้งวงดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แล้วและมีความต้องการที่จะซื้อเพิ่ม จะให้ผู้ที่ไม่ดื่มไปซื้อหรือให้ร้านค้าเป็นผู้จัดส่งถึงที่แทน
- ได้แนวทางการดำเนินงาน 3 ด้านประสานใจ โดยหากด่านครอบครัวไม่สามารถตัดเตือนบอกสมาชิกที่กำลังจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรได้ ให้ขอความช่วยเหลือไปยังด่านชุมชนเพื่อมาตัดเตือนในพื้นที่ หรือเพื่อสกัดกั้นผู้ที่เสี่ยงที่ด่านชุมชน และถ้าด่านชุมชนไม่สามารถตัดเตือนหรือสกัดกั้นผู้ที่เสี่ยงได้ ให้เป็นหน้าที่ของด่านตำรวจในการใช้กฎหมายในการดำเนินการ
- สถานีตำรวจภูธรชุมพวงให้จัดตั้งชุดเคลื่อนที่เร็ว จำนวน 1 ชุด เพื่อตั้งจุดชะลอความเร็วได้ทันทีและตลอดเวลา
- ให้ อปท. ดำเนินการติดตั้งป้ายรณรงค์ลดอุบัติเหตุ ป้ายแนะนำเส้นทางเลี่ยงการจราจรที่หนาแน่น และให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน หอกระจายข่าวในการรณรงค์ไม่ดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับชီးยานพาหนะ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
- จัดชุดปฏิบัติการร่วม ทหาร ตำรวจ ปกครอง ออกตรวจตราในจุดพื้นที่ ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวในพื้นที่ และให้จัดเวรยามออกตรวจดูเป็นระยะ ๆ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ และเทศกาลปีใหม่

3. คณะทำงานลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ ใน 3 กรณี

โดยการลงพื้นที่สำรวจ รวบรวม ศึกษาวิเคราะห์จุดเสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไข และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ได้ศึกษาลักษณะการเกิดอุบัติเหตุในด้านพฤติกรรมขับขี่ของ บุคคล ความพร้อมของรถยนต์และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ได้ มีการศึกษาถึงลักษณะการบาดเจ็บ และการเสียชีวิตของผู้ ประสบอุบัติเหตุ เมื่อได้ข้อมูลแล้วได้นำเสนอผลการสอบสวน การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบในที่ประชุม และหามาตรการป้องกันแก้ไขต่อไป โดยส่วน ใหญ่ในการแก้ไขคือการปรับปรุงทางกายภาพสิ่งแวดล้อม โดยการติดตั้งไฟสว่างให้เพียงพอต่อการมองเห็น ในยามกลางคืน และขีดสีตีเส้นถนน ป้ายสัญญาณจราจรให้ชัดเจนต่อการมองเห็น

4. จัดเวทีบันทึกความร่วมมือ (MOU) การดำเนินโครงการถนนปลอดภัยได้ด้วยภาคีเครือข่ายที่ เข้มแข็งโดยมีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยงานและประชาชนในอำเภอชุมพวง เกิดการประสานความร่วมมือใน การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรการต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างวินัยจราจรให้แก่ประชาชนทั่วไป นอกจากนี้เป็นการให้ร่วมกัน แก้ไขจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนน และรณรงค์ให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์สวมหมวก นิรภัย 100%

5. คณะกรรมการออกติดตามพื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้คำแนะนำ กำลังใจต่อการดำเนินงานป้องกัน อุบัติเหตุจราจร ใน 9 ตำบล โดยมีทีมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตัวแทนอบต. อสม. และจิตอาสา ซึ่งเป็นการเยี่ยมเสริมพลังในการ ปฏิบัติงานบริการประชาชนด้วยจิตอาสา เน้นการทำงานเชื่อมประสานกันระหว่างด่านครอบครัวและด่าน ชุมชน โดยเน้นให้ด่านชุมชนควบคุม ห้ามปรามผู้ที่มีพฤติกรรมในการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย ไม่ขับขี่ไปบนถนน เส้นหลักได้

ดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอชุมพวงและ 9 ตำบล และเพื่อให้ประชาชนในอำเภอชุมพวง เกิดการตื่นตัวให้ความร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างจริงจัง และเป็นการรณรงค์การขับขี่ที่ปลอดภัยไม่ประมาทให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100 %

ผลจากการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านเวทีและนิทรรศการการแก้ไขปัญหาคาการบาดเจ็บและการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของอำเภอ และตำบลจากทั้งหมด 9 ตำบล(ตำบลชุมพวง,ตำบลโนนยอ,ตำบลหนองหลัก,ตำบลประสุข,ตำบลตลาดไทร,ตำบลโนนรัง,ตำบลโนนตูม,ตำบลโคกหินช้าง,ตำบลท่าลาด) และมีการร่วมลงบันทึกความร่วมมือจากผู้บริหาร ผู้นำชุมชนจากทั้ง 9 ตำบล

ดอกผล ที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

1. การค้นหาและจัดการจุดเสี่ยง โดยคณะทำงานได้นำข้อมูลจุดเสี่ยงมาวิเคราะห์และหาแนวทางการป้องกันและแก้ไข เพื่อเสนอต่อที่ประชุม ศปถ.อำเภอทุก 2 เดือน และหาข้อสรุปนำไปสู่การจัดการแก้ไขจุดเสี่ยง และติดตามผล มีการเปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินงาน ส่งผลให้ได้จุดเสี่ยงในทุกตำบลและเกิดการแก้ไขร่วมกัน ดังนี้

- ตำบลชุมพวง พบจุดเสี่ยงจำนวน 8 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 5 จุด คือ
 - 1) สามแยกชุมพวงประทาย ได้มีการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร
 - 2) จุดกัลบรด บริเวณสี่แยกไฟแดงอำเภอชุมพวง มีการนำแบรีเออมาวางกันเพื่อไม่ให้ตัดข้าม
 - 3) โค้งโรงเรียนอนุบาลอนันตะ มีการปรับขยายไหล่ทาง
 - 4) หน้าวิทยาลัยการอาชีพชุมพวง มีการติดตั้งป้ายเตือน และในช่วงเช้าวิทยาลัยการอาชีพชุมพวงจะมอบหมายให้แผนกรักษาความปลอดภัย นำกรวยจราจรไปตั้งบริเวณเส้นแบ่งเลนและจะติดตั้งไฟกระพริบที่กรวยเพื่อเพิ่มการมองเห็น และทางหมวดการทางชุมพวงจะดำเนินการติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบเตือน บริเวณก่อนถึงวิทยาลัยการอาชีพชุมพวงและทำการตัดแต่งต้นไม้บริเวณไหล่ทางเพื่อ

เพิ่มการมองเห็น

- 5) ถนนชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านโรงพยาบาลชุมพวง มีการติดตั้งเสาจราจรล้มลุกและกรวยจราจร ซึ่งติดตั้งโดยโรงพยาบาลชุมพวง

- ตำบลท่าลาด พบจุดเสี่ยง จำนวน 3 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 3 จุด คือ
- ตำบลประสุข มีจุดเสี่ยงจำนวน 8 จุด ได้รับการแก้ไข 4 จุด
 1. สี่แยกบ้านประสุข –บ้านประสุขชัย มีการตั้งป้ายบอกทาง โดย อบต.ประสุขเป็นผู้ดำเนินการ
 2. แยก 3 แพร่งบ้านวัดจันทร์มีการตั้งป้ายเตือนโดย อบต.ประสุข เป็นผู้ดำเนินการ
 3. ถนนบ้านหนองจิก - ชุมพวง บริเวณบ้านดอนลำตวน หมู่ 10 ต.ประสุขผิวจราจรขรุขระมีการแก้ไขแล้วด้วยการร่วมด้วยช่วยกันของประชาชนและผู้นำ
 4. สี่แยกวัดเก่าประสุขผิวจราจรเรียบไม่ขรุขระได้รับการแก้ไขด้วยการตั้งป้ายเตือนโดย อบต.ประสุขเป็นผู้ดำเนินการ

- ตำบลโนนรัง มีจุดเสี่ยง 6 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 3 จุด
 1. ถนน ชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณโค้งบ้านหนองหว้าบูรพา ถนนที่มีทางร่วมทางแยก แต่ทางหลักเป็นทางโค้ง สามารถเชื่อมไปยังจ.บุรีรัมย์ได้ ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยอบต.โนนรัง ทำการติดป้ายเตือน
 2. ถนน ชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณโค้งวัดดงบัง ถนนมีลักษณะโค้งที่มีทางร่วมทางแยก สามารถเชื่อมไปยังจ.บุรีรัมย์ได้ ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยหมวดการทางชุมพวงได้ติดตั้งสัญญาณไฟเตือน และติดตั้งกรวย โดย สภ.ชุมพวงจัดกำลังพล ตรวจชั้นวินัยจราจร

3. ถนน ชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านร่มเย็นถนนมีลักษณะโค้ง สามารถเชื่อมโยงไปยังจ.บุรีรัมย์ได้
ได้รับการแก้ไขโดยหมวดการทางชุมพวงได้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง

- ตำบลโนนยอ มีจุดเสี่ยง 3 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 3 จุด

1. ถนนวังหิน – หนองนางดำ บริเวณหน้าโรงงานเพชรธรา ถนนมีลักษณะตรงยาวติดต่อกันหลายกิโล ทำให้รถที่สัญจรใช้ความเร็ว และบริเวณนี้ยังเป็นเขตชุมชนและมีโรงงานตั้งอยู่ สามารถเชื่อมโยงจังหวัดบุรีรัมย์ได้ ได้รับการแก้ไขโดยได้รับความร่วมมือจากบริษัทเพชรธราการติดกล้อง CCTV
2. ถนนวังหิน – หนองนางดำ บริเวณบ้านดงน้อย ถนนมีลักษณะตรงยาวติดต่อกันหลายกิโล ทำให้รถที่สัญจรใช้ความเร็ว และบริเวณนี้ยังเป็นเขตชุมชนและทางร่วมทางแยก ซึ่งสามารถเชื่อมโยงจ.บุรีรัมย์ได้ ได้รับการแก้ไขโดยได้รับความร่วมมือจากอบต.โนนยอ ติดป้ายเตือน
3. ถนนวังหิน – หนองนางดำ บริเวณบ้านโนนกระหวั้น ถนนมีลักษณะตรงยาวติดต่อกันหลายกิโลเมตร ทำให้รถที่สัญจรใช้ความเร็วและบริเวณนี้ยังเป็นเขตชุมชนและทางร่วมทางแยก แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ ศปถ.อ.ชุมพวงได้ขอความร่วมมือไปยังหมวดการทางชุมพวงเพื่อให้ติดตั้งไฟแสงสว่าง

- ตำบลหนองหลัก มีจุดเสี่ยง 3 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 3 จุด

1. ถนนชุมพวง – ประทาย สีแยกบ้านขุนละคร ถนนมีลักษณะตรงยาวติดต่อกันหลายกิโลเมตร ทำให้รถที่สัญจรใช้ความเร็วและบริเวณนี้ ยังเป็นเขตชุมชนและทางร่วมทางแยก ซึ่งสามารถเชื่อมโยงถนนมิตรภาพและจ.บุรีรัมย์ได้ ได้แก้ไขด้วยการติดป้ายเตือน
2. ถนนบ้านหนองหลัก – บ้านสุกร ถนนมีลักษณะโค้งร่วมกับทางร่วมทางแยก ได้แก้ไขด้วยการติดป้าย

เตือน

3. ถนนในหมู่บ้านสุกร ถนนมีลักษณะโค้งมีทางร่วมทางแยกได้แก้ไขด้วยการติดป้ายเตือน

■ ตำบลสาหร่าย มีจุดเสี่ยง 3 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว 3 จุด

ถนนมีลักษณะโค้งร่วมกับทางร่วมทางแยก ได้แก้ไขด้วยการติดป้ายเตือนและชุมชนในบริเวณนั้น นำโดยกำนันตำบลสาหร่าย ได้จัดตั้งด่านชุมชน โดยมีการจัดเวรในการปฏิบัติหน้าที่ที่เข้าร่วมถึงการติดกล้องวงจรปิดในบริเวณดังกล่าว

■ ตำบลโนนตูม มีจุดเสี่ยง 1 จุด ได้รับการแก้ไขแล้ว

1. ถนนท่าลาด – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านโนนตูมถนนมีลักษณะโค้งและมีทางร่วมทางแยก และมีชุมชน สามารถเชื่อมไปยังจ.บุรีรัมย์ได้ได้รับการแก้ไขโดยอบต.โนนตูมได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

■ ตำบลตลาดไพร มีจุดเสี่ยง 5จุด

1. ถนนบ้านหนองบัวบริเวณหน้าโรงเรียนบ้านหนองบัวถนนมีลักษณะตรงเป็นระยะหลายกิโลเมตร ทำให้รถที่สัญจรจะมีความเร็วในการสัญจรมีทางร่วมทางแยก และมีชุมชน สามารถเชื่อมไปยังจ.บุรีรัมย์ได้ได้รับการแก้ไขโดย อบต.ตลาดไพรได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

2. ถนนชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านหนองแวงน้อยถนนมีลักษณะตรงเป็นระยะหลายกิโลเมตร ทำให้รถที่สัญจรจะมีความเร็วในการสัญจรมีทางร่วมทางแยก และมีชุมชน ได้รับการแก้ไขโดย อบต.ตลาดไพรได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

3. ถนนชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านโนนคูถนนมีลักษณะตรงเป็นระยะหลายกิโลเมตร ทำให้รถที่สัญจรจะมีความเร็วในการสัญจรมีทางร่วมทางแยก และมีชุมชน ได้รับการแก้ไขโดย อบต.ตลาดไพรได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

4. ถนนชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านโนนคูถนนมีลักษณะโค้งมีทางร่วมทางแยกและมีชุมชนได้รับการแก้ไขโดย อบต.ตลาดไพรได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

5. ถนนชุมพวง – ลำปลายมาศ บริเวณบ้านโนนคูถนนมีลักษณะโค้งมีทางร่วมทางแยก และมีชุมชนได้รับการแก้ไขโดย อบต.ตลาดไพรได้ติดตั้งป้ายวินัยจราจร

2) การซ่อมแผนรับอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นการกระตุ้นสร้างความตระหนักให้กับประชาชน และเตรียมความพร้อมในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ สร้างการตื่นตัวและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

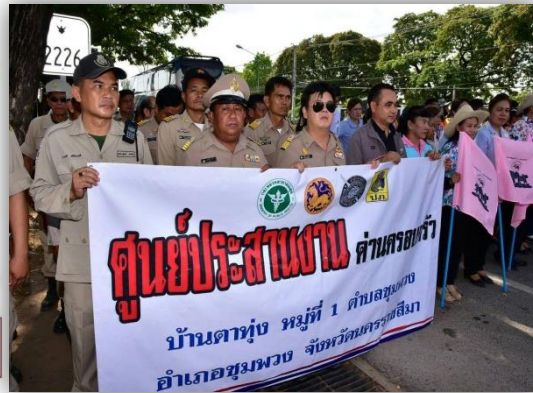

3) การฝึกอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพและให้ความรู้เยาวชนในสถานศึกษา และชุมชนได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่อำเภอชุมพวงจำนวน 13 แห่ง ในการดำเนินการกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการฝึกช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน โดยเด็กวัยเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการฝึกช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 และเด็กวัยเรียนมีทักษะในการฝึกช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานร้อยละ 100

4) ด้านครอบครัวและด้านชุมชน เริ่มดำเนินการโดยสำรวจข้อมูลในพื้นที่ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและจัดลำดับกลุ่มประชาชนที่มีพฤติกรรมการขับขี่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ จากนั้นทำการคืนข้อมูลและทำประชาคม เพื่อหาแนวทางที่เป็นมิตรร่วมกันหลังจากได้มิตรร่วมกันก็จะมีการประชุมสัมพันธ์แจ้งเตือนเป็นระยะๆ

จากนั้นจัดตั้งด้านชุมชนและจุดประสานงานด้านครอบครัว โดยการจัดตั้งจุดที่จะตั้งด้านและจัดตั้งทีมประจำจุด ซึ่งมีการแบ่งเวรยามที่ชัดเจน โดยได้รับการสนับสนุนป้ายจุดประสานงานด้านครอบครัวจากชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอำเภอชุมพวง จำนวน 133 ป้าย เพื่อให้ด้านครอบครัวและจุดประสานงานด้านครอบครัวมีรูปธรรม และท้ายสุดของกิจกรรมนี้ มีการติดตามการดำเนินงานของทีมตำบลโดยทีมอำเภอ และมีการสรุปผลการดำเนินงานเป็นรายวันในช่วงเทศกาล

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. เกิดคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอและระดับตำบล มีการประชุมกันอย่างต่อเนื่อง
2. มีการจัดเวทีบันทึกความร่วมมือ (MOU) การดำเนินโครงการถนนปลอดภัยจุดเสี่ยง ได้ด้วยภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง และทีมคณะกรรมการ ศปถ.อำเภอ ได้มีการออกติดตามพื้นที่การดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุใน 9 ตำบล
3. คณะทำงานทีมหลักได้ลงตรวจสอบพื้นที่ ที่เกิดอุบัติเหตุเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ปัญหาแต่ละพื้นที่ มีการประเมินผลและนำปัญหา พร้อมแนวทางการการแก้จุดเสี่ยง มานำเสนอ ในเวที ศปถ.อำเภอทุก 2 เดือน
4. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการจุดเสี่ยงของพื้นที่โดยองค์กรท้องถิ่น จากการสรุปผลคืน ข้อมูล
5. สถิติจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูล ของ ปีพ.ศ. 2559 และปีพ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปีดำเนินการโครงการฯ
6. เกิดธรรมนูญสุขภาพในประเด็นป้องกันอุบัติเหตุจราจร โดยได้รับความร่วมมือจากอำเภอชุมพวง เป็นหน่วยงานผู้ขับเคลื่อน โดยมีตำบลต้นแบบ 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลชุมพวงและตำบลสาหร่าย
7. เกิดการบูรณาการด้านชุมชน ด้านครอบครัว ในการดูแลประชาชนในชุมชนด้วยตัวชุมชนเอง
8. เยาวชนได้รับความรู้เรื่องกฎหมายจราจรในสถานศึกษา(วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง,โรงเรียนชุมพวงศึกษาโรงเรียนพิบูลทอง) จากการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ถูกต้องและปลอดภัย และความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย
9. การตั้งศูนย์การเรียนรู้ความปลอดภัยทางถนน ได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยการอาชีพชุมพวง, บริษัท เอ.พี.ฮอนด้า จำกัด,สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา,บริษัทเกริกไกรเอ็นเตอร์ไพรส์,

อำเภอชุมพวง ร่วมกันจัดตั้งและให้ทุนสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้โดยเน้น
หลักการ "เรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติด้วย"

10. จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยการอาชีพชุมพวง จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษา
ร่วมด้วยช่วยประชาชน เพื่อให้บริการตรวจและซ่อมยานยนต์ให้กับประชาชนที่เดินทางในช่วง
เทศกาลสงกรานต์และปีใหม่โดยใช้พื้นที่ของปั้มน้ำมันปตท.สาขาชุมพวง

บทเรียนจากข้อจำกัดที่พบ

- ประธาน ศปถ.อำเภอ(นายอำเภอ) มีการเปลี่ยนแปลงไม่สามารถดำเนินงานต่อได้ ส่งผลต่อการ
ดำเนินงานโครงการ และทำให้คณะกรรมการมาประชุมไม่ต่อเนื่อง แผนงานชะลอ เกิดความล่าช้า
ส่งผลให้กิจกรรมแผนงานสะดุดไม่เป็นไปตามแผนงาน ดังนั้นทีมกรรมการและเลขานุการจึงมีส่วน
สำคัญในการขับเคลื่อนงาน และใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนงาน

ภาคผนวก

รายชื่อผู้รับทุน ผู้ประสานงาน 33 อำเภอ

รหัสที่	จังหวัด	สาขา	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	โทรศัพท์	E-mail
1	พิษณุโลก	อ.นครไทย	ผู้รับทุน	น.ส.อศราภรณ์	ศุภาโน	098-2583298	id_sujano@yahoo.com
			ผู้ประสาน	น.ส.นฤมล	ถัมระวิชัย	081-1572179	hello_compong dang@hotmail.co.th
2	กาญจนบุรี	อ.ทองผาภูมิ	ผู้รับทุน	นายกิตติศักดิ์	เอี่ยมระพงษ์	089-0484597	kitsak1619@gmail.com
			ผู้ประสาน	นายธนบุลย์	ตุลาทอง	085-1309555	thanabool58@gmail.com
3	กาฬสินธุ์	อ.ภูผินารายณ์	ผู้รับทุน	นายโสภณ	เจริญพร	098-2583150	so.nonh@hotmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.ฐานิตา	โพธิสม	080-0593494	katoon51@hotmail.com
4	ศรีสะเกษ	อ.กันทรลักษ์	ผู้รับทุน	นายทวีศักดิ์	บัวพา	098-2583375	tawesak_2513@hotmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.อนงค์	ปิ่นนิงค์	087-9231941	anong_pin@hotmail.com
5		อ.ชุมแพ	ผู้รับทุน	นางธิติกรีย์	เลิศชั้นดิธรรม	098-2583023	ddpm.kknchp@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.นภสร	กันยายน้อย	094-2619559	
6	ขอนแก่น	อ.พล	ผู้รับทุน	นายอภิชัย	จำปานิด	098-2583054	dpm.phol@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.ธนิดา	ทะสุนทร	080-6855657	bbzaa_@hotmail.com
7		อ.ภูเวียง	ผู้รับทุน	นายสุรศักดิ์	เจริญคุณ	085-4445040	surasak1081009@gmail.com
			ผู้ประสาน	นายวรพล	จันทร์โพธิ์	โรงพยาบาลภูเวียง	095-6635866
8	น่าน	อ.น่าน้อย	ผู้รับทุน	นายทวีภูมิ	สถิตสมณเดโช	098-2583247	tewit_2015@gmail.com
			ผู้ประสาน	คุณศรีทอง	ผาทอง	081-7966415	sriton1784@hotmail.co.th
9		อ.เชียงกลาง	ผู้รับทุน	นายจรัสพันธ์	อรุณคง	098-2583246	ddpmck@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นายสถฤษ์พล	ศรีสุข	089-9980948	saridpol@gmail.com

รหัสที่	จังหวัด	สาขา	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	โทรศัพท์	E-mail
10	นครสวรรค์	อ.ตากฟ้า	ผู้รับทุน	นายประยงค์ บุญมีรอด	ปก.ตากฟ้า	098-2583209	min-min20112011@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นายสันต์ อุทัยมงคล	ปก.ตากฟ้า	085-5920245	hazakurahao@hotmail.com
11		อ.ชุมตาบง	ผู้รับทุน	สิเบกณัฐพล พรหมไชยะ	ปลัดอำเภอชุมตาบง		ผู้รับทุนใหม่
			ผู้ประสาน	นายมีจฉพล เกษรดอกไม้	ปก.ชุมตาบง	089-8606086	masda2523@hotmail.com
12	นครสวรรค์	อ.ไพศาลี	ผู้รับทุน	นายสมชาย แก้วศรี	ปก.ตากฟ้า	061-52232354	chai_kawstri@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นางสาวศิริพันธ์ นุ่นชนะนา	ปก.ตากฟ้า	081-9726224	
13	นครราชสีมา	อ.สีคิ้ว	ผู้รับทุน	น.ส.นงรัชช์ พวงจันทิก	ปลัดอำเภอ		
			ผู้ประสาน	น.ส.รัตติการ์ณ กอมขุนทด	รพ.สีคิ้ว 065-2489040	093-5514674	rattikankom@hotmail.com
14		อ.เชียงของ	ผู้รับทุน	นายศกร สุขสอาด	ปก.เชียงของ	098-2583160	ddpm_ck@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นายประพัฒน์ สิริ	ปก.เชียงของ	061-3102897	prapat_pp@hotmail.com
15	เชียงราย	อ.เวียงป่าเป้า	ผู้รับทุน	น.ส.เอกกมล วงศ์ชัย	รพ.เวียงป่าเป้า	089-8381389	eakkamolodbaopitt@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นางศุภกัญญา โชคดี	สสอ.เวียงป่าเป้า	081-8854872	sulan.panyo@gmail.com
16		อ.พญาเม็งราย	ผู้รับทุน	นายดาร์งค์ ช่วยแก้วไข	รพ.พญาเม็งราย	091-8599145	Phum_1980@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นางรุ่งนภา สุมะโน	รพ.พญาเม็งราย	086-1943685	
17	เชียงใหม่	อ.เชียงดาว	ผู้รับทุน	นายเรืองฤทธิ์ ผลดี	ปก.เชียงดาว	098-2583074	ruangrit500@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.กัญญณิศจัย วันชัย	ปก.เชียงดาว	089-4307576	p_kanja@hotmail.com
18		อ.ฝาง	ผู้รับทุน	นายยุทธศักดิ์ ศิริวัฒนศิลป์	ปก.เชียงดาว	088-4138943	yudtasuk_topbie@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นายธีรเดช ขัติยะ	ปก.ฝาง	098-2583063	ddpmpfang@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.วันวิสา ยศสว่าง	ปก.ฝาง	086-1166829	

รหัสที่	จังหวัด	สาขา	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	โทรศัพท์	E-mail
19	เชียงใหม่	อ.สะเมิง	ผู้รับทุน	นายวรวิทย์ อินตะใจ	ปภ.สะเมิง	098-2583093	worawitnoi@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.ศิรินารถ บุญอาษา	ปภ.สะเมิง	081-3611270	major_lover@hotmail.com
20	นครศรีธรรมราช	อ.สิงขร	ผู้รับทุน	นายโสภณ ทองไสย	ปภ.สิงขร	098-2583173	spom2514@gmail.com
			ผู้ประสาน	นางพิชญ์จันทร์ แซ่หลี่	ปภ.สิงขร	083-0971448	penchan_6177@hotmail.com
21	สงขลา	อ.เทพา	ผู้รับทุน	นายอชิตพล พุ่มแก้ว	ปภ.เทพา	098-2583405	chi-ram@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นางรจนา พูนสวัสดิ์	ปภ.เทพา	081-1282638	rotchana_1@hotmail.com
22		อ.ระโนด	ผู้รับทุน	นางคังศักดิ์ คงปาน	ปภ.ระโนด	098-2583395	ddp.m.ranot@gmail.com
			ผู้ประสาน	น.ส.สุภาภรณ์ รอดผล	ปภ.ระโนด	080-7821320	
23	สงขลา	อ.สทิงพระ	ผู้รับทุน	นายจักร์ อุยะพัฒน์	เทศบาลตำบลสทิงพระ	086-9665414	jakuiva1962@gmail.com
			ผู้ประสาน	นายวิทย์ สุขขัง	เทศบาลตำบลสทิงพระ	089-4621056	jomjawnajak@gmail.com
24	เลย	อ.ด่านซ้าย	ผู้รับทุน	น.ส.ชญากา คำแก้ว	ปภ.ด่านซ้าย	061-5369822	chaya.kam1982@gmail.com
			ผู้ประสาน	นายปรีชา หมั่นฤทธิ์	ปลัดฝ่ายความมั่นคง	063-9036064	
25		อ.ทุ่งใหญ่	ผู้รับทุน	นายธนศร คงหอม	ปภ.ทุ่งใหญ่	098-2583183	potcharakorn@gmail.com
			ผู้ประสาน	นางยุวธิดา พงศ์สว่าง	ปภ.ทุ่งใหญ่	083-3909188	baitong2523@hotmail.com
26	นครศรีธรรมราช	อ.ฉวาง	ผู้รับทุน	นายวินัย ตันติอินพร	ร.ร.สมเด็จพระยุพราชฉวาง	081-6910065	
			ผู้ประสาน	น.ส.เพ็ญประภา เชาวนะ	ร.ร.สมเด็จพระยุพราชฉวาง	090-9579810	penprapa5757@gmail.com
27	ตาก	อ.แม่สอด	ผู้รับทุน	นายณัฐพล สุวรรณเวช	ปภ.แม่สอด	081-359-3128	nutt515609@gmail.com
			ผู้ประสาน	นายปรีจันท์ วัชรวิภา	ปภ.แม่สอด	081-4905432	parrivat@gmail.com

รหัสที่	จังหวัด	สาขา	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล		หน่วยงาน	โทรศัพท์	E-mail
28	นครศรีธรรมราช	อ.พิปูน	ผู้รับทุน	นางเยาวภา	พูลพิพัฒน์	ปก.พิปูน		ผู้รับทุนคนใหม่
			ผู้ประสาน	น.ส.นฤมล	สุชศลา	ปก.พิปูน	081-4157895	pukluk1982@gmail.com
29	สุราษฎร์ธานี	อ.ท่าชนะ	ผู้รับทุน	นายวิวัฒน์	ศิริกุลพิพัฒน์	ปก.ท่าชนะ	098-2583419	val25231@hotmail.com
			ผู้ประสาน	นายบัณฑิตชัย	ลอยลิบ	ปก.ท่าชนะ	083-1072135	
30	เลย	อ.ภูเรือ	ผู้ประสาน	น.ส.เบญจมาพร	ทับแพง	ปก.ท่าชนะ	087-2771029	oum1999@hotmail.com
			ผู้รับทุน	ร.ต.ต.คำพงษ์เทพ	บุญศรี	ตำรวจภูธรภูเรือ	083-3423223	thep4411@gmail.com
31	สุราษฎร์ธานี	อ.พระแสง	ผู้รับผิดชอบ	พ.ต.ต.บุญชัย	สิมพลา	ตำรวจภูธรภูเรือ	089-9424744	
			ผู้รับทุน	นายวันสาด	ศรีสุวรรณ	ปก.พระแสง	098-2583460	
32	อ.เคียนซา	อ.เคียนซา	ผู้รับผิดชอบ	นายวีระพันธ์	บุญทน	ปก.พระแสง	087-1618774	boonw2507@outlook.co.th
			ผู้รับทุน	นายวีระพันธ์	บุญทน	ปก.พระแสง	087-1618774	
33	นครราชสีมา	อ.ชุมพวง	ผู้รับผิดชอบ	นายวันสาด	ศรีสุวรรณ	ปก.พระแสง	098-2583460	
			ผู้รับทุน	นายตะอ	มะลิสิน	สสอ.ชุมพวง	089-8496584	
			ผู้ประสาน	น.ส.ภาวิณี	โคลงพิมาย	สสอ.ชุมพวง	089-9472716	pawinpisak@hotmail.co.th

